Θεοδώρου Μανιάτη

Η ΜΑΧΗ ΤΟΥ ΒΕΡΟΛΙΝΟΥ

εκδοσεις ελευθερη σκεψις

ΣΑΝ ΠΡΟΛΟΓΟΣ

«Ὑπῆρξε (ὁ Χίτλερ) ὁ Ρουσσώ, ὁ Μιραμπώ, ὁ Ροβεσπιέρος, ὁ Ναπολέων τῆς ἐπαναστάσεώς του. Ὑπῆρξε ὁ Μάρξ, ὁ Λένιν, ὁ Τρότσκυ, ὁ Στάλιν. Σάν χαρακτῆρας καί νοοτροπία μπορεῖ νά ὑπῆρξε πολύ κατώτερος, ἀπό τό μεγαλύτερο μέρος αὐτῶν τῶν ἀνθρώπων, ἀλλά ὅμως κατόρθωσε νά ἐπιτύχη σέ κάτι πού κανείς ἀπό αὐτούς δέν ἐπέτυχε: κυριάρχισε στήν ἐπανάστασί του σέ κάθε της φάσι, ἀκόμη καί στήν ἥττα.

TREVOR - ROPER
introdurione al Testamento
di Hitler
Βερόνα 1961
σελ. 15

Ὁ Χίτλερ ἐγνώρισε τήν γλύκα τοῦ θριάμβου καί ἀντεστάθη στίς πλέον σκοτεινές στιγμές τῆς ἥττας. Ὁ Χίτλερ ἐθριάμβευσε στό Βατερλώ, ὅπου εἶχε ὑποκύψει ὁ Ναπολέων καί δέν ὑπέστειλε ποτέ τήν σημαία του.

SALVATOR BORREGO
Derrota Mundial Μεξικό 1957
σελ. 532

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΠΡΩΤΟΝ

Σοβιετικέ στρατιώτη,

'Ιδοῦ εὑρίσκεσαι στά σύνορα τῆς καταραμένης Γερμανίας, τῆς γῆς πού προεκάλεσε τόσο αἷμα καί δάκρυα σ' ἐσένα, στήν οἰκογένειά σου, στήν Πατρίδα Συμπεριφέρσου κατά τρόπον ὥστε ἡ εἴσοδος τῶν στρατευμάτων μας νά παραμείνη χαραγμένη στήν μνήμη ὄχι μόνον τῶν Γερμανῶν τοῦ σήμερα, ἀλλά καί τῶν πλέον μακρυνῶν ἀπογόνων τους.

Στρατάρχης Ζούκωφ

Στρατιῶτες τοῦ 'Ερυθροῦ στρατοῦ

...Σκοτῶστε Σκοτῶστε. Στήν Γερμανική φυλή δέν ὑπάρχει τίποτα τό καλό 'Ακολουθήσετε τίς παραινέσεις τοῦ συντρόφου Στάλιν.

Σκοτῶστε γιά πάντα τό φασιστικό θηρίο μέσα στήν φωλιά του! Βιᾶστε τίς Γερμανῖδες καί ταπεινώσατε τήν φυλετική τους ὑπερηφάνεια. . Σκοτῶστε.

Σκοτῶστε ἔνδοξοι στρατιῶτες τοῦ 'Ερυθροῦ Στρατοῦ.

'Ηλίας Ἔρενμπουργκ

Τό καλοκαίρι τοῦ 1944 ἀμέσως μετά ἀπό τήν μεγάλη Ρωσική ἀντεπίθεσι ἀτελείωτα καραβάνια προσφύγων ἀρχίζουν νά πλημμυρίζουν τούς δρόμους πού ὁδηγοῦν πρός τήν Δύσι. Ἄνθρωποι ἀπελπισμένοι προσπαθοῦν νά ξεφύγουν ἀπό τήν φρίκη τοῦ πολέμου, ἀναζητοῦν καταφύγιο πίσω ἀπό τά σύνορα τοῦ Γερμανικοῦ Ράιχ, ὅπως παλαιά, ὅταν οἱ ἀνατολικοί λαοί τῆς Εὐρώπης περνοῦσαν τά σύνορα τοῦ 'Αγίου Ρωμαϊκοῦ κράτους γιά νά προστατευθοῦν ἀπό τήν ἀγριότητα καί τούς βαρβαρισμούς τῶν Οὔννων τοῦ 'Αττίλα.

'Ανάμεσά τους είναι Λεττονοί, Λιθουανοί, 'Εσθονοί, 'Αρμένιοι, Γερμανικές μειονότητες τῆς Ρουμανίας, τῆς Οὐγγαρίας, τῆς Βεσσαραβίας, τῆς Οὐκρανίας, τῆς Κριμαίας καί τῆς Πολωνίας. Στά πλάγια κάθε φάλαγγος κοπάδια ὁλόκληρα ἀπό κατοικίδια ζῶα σύρονται καί αὐτά στήν ὑποχώρησι 'Από τήν ἐποχή τοῦ 'Αττίλα, διαπιστώνει ἐπιγραμματικά ὁ 'Ελβετός 'Ιστορικός Eddy Bauer ἡ Εὐρώπη δέν εἶχε ξαναδεῖ μιά τέτοια μαζική μετακίνησι τῶν λαῶν [1]

Τήν ὥρα κατά τήν ὁποίαν οἱ Γερμανοί ἔχουν στρέψει τήν προσοχή τους στήν Συμμαχική ἀπόβασι τῆς Νορμανδίας ὁ πόλεμος στό ἀνατολικό μέτωπο ἔχει μεταφερθῆ ὁριστικά ἔξω ἀπό τήν 'Ασιατική γῆ Οἱ πρῶτες μαρτυρίες τῶν προσφύγων, πού πλημμυρίζουν στήν κυριολεξία τήν ἀνατολική Πρωσσία, εἶναι συγκλονιστικές Μιλοῦν γιά ἕναν ἐχθρό ἀπάνθρωπο καί ἐκδικητικό ὁ ὁποῖος ληστεύει, βιάζει καί σκοτώνει δίχως διάκρισι [2]

'Ο Γιόζεφ Γκαίμπελς ὑπουργός Προπαγάνδας τοῦ Ράιχ εἶναι ὁ πρῶτος πού ἀντιλαμβάνεται τίς ὀλέθριες συνέπειες πάνω στό ἠθικό τοῦ λαοῦ πού θά ἔχουν αὐτές οἱ ἄσκοπες μετακινήσεις τῶν προσφύγων καί οἱ ἀνεξέλεγκτες φῆμες πού ἀρχίζουν ἤδη νά ταξιδεύουν μέσα ἀπό τά τηλεφωνικά καλώδια Μέ ἔντονα διαβήματα πρός τούς Γκαουλάιτερ τῶν ἀνατολικῶν διαμερισμάτων τοῦ Ράιχ ζητᾶ νά ληφθῆ μέριμνα ὥστε νά ἐξασφαλισθῆ ἡ μόνιμος διαμονή τῶν προσφύγων πλησίον τῶν συνόρων Κάθε μαζική μετακίνησι πληθυσμῶν πρός τό ἐσωτερικό τῆς χώρας ἀπαγορεύεται Τονίζει ὅτι ὁ πανικός τῶν προσφύγων ἔχει μεγαλοποιήσει ὑπέρμετρα τόσο

---

1 EDDY BAUER: Storia controversa della seconda guerra mondiale Agostini *1976 – Τόμος 6ος σελ 376*

2 *Γιά τά ρωσικά ἔκτροπα ὄχι μόνον στήν κατεχομένη Γερμανία ἀλλά καί είς τήν ὑπόλοιπη Εὐρώπη ὑπάρχει μιά ἐντυπωσιακή βιβλιογραφία Περιορίζομαι στούς παρακάτω τίτλους*
Τζίλας Συνομιλίες μέ τόν Στάλιν, Hans Lehndorff: Arrivano i Russi Erich Kern: Der Grosse Rausch, Alexand. Orme: Guida per l occupazione Russa, G A Skousès: Les Huns et les Autres *Χόρτυ: 'Απομνημονεύματα.*
Θά πρέπει νά σημειωθῆ ὅτι μπροστά στόν κίνδυνο τῆς γενικῆς κατακραυγῆς ἡ Μόσχα ὑπεχρεώθη νά ἀναθεωρήση τήν στάσι της 'Από τίς στῆλες τῆς ΠΡΑΒΔΑ (14 'Απριλίου 1945) ὁ σύντροφος 'Αλεξαντρώφ καταφέρεται βίαια ἐναντίον τοῦ συγγραφέως 'Ηλία "Ερεμπουργκ καί τοῦ «τρομοκρατικοῦ» λάθους του Παρ' ὅλα αὐτά τά Ρωσικά στρατεύματα συνέχισαν νά συμπεριφέρονται μέ τήν ἴδια ἀγριότητα πρός τόν Γερμανικό πληθυσμό

τήν σημασία ὅσο καί τήν ἰσχύ τῆς Ρωσικῆς ἐπιθέσεως Διαβεβαιώνει ὅτι τά στρατεύματα τοῦ ἀνατολικοῦ μετώπου εἶναι πανέτοιμα νά ἀντιμετωπίσουν τόν ἐχθρό 'Ως ἐκ τούτου ὁ πανικός δέν δικαιολογεῖται καί ὁποιαδήποτε προσπάθεια κατασκευῆς ὀχυρωματικῶν ἔργων ὄχι μόνον εἶναι περιττή ἀλλά καί ἐπιζήμια διότι ὑπονομεύει τήν 'Εθνικήν ἑνότητα καί τήν πίστι τοῦ Γερμανικοῦ λαοῦ γιά τήν τελική Νίκη

"Ομως τά σύννεφα συγκεντρώνονται ἀπειλητικά πάνω ἀπό τόν οὐρανό τῆς Γερμανίας 'Ο στρατάρχης Φόν Ροῦνστεντ παρ' ὅλα τά 70 του χρόνια καί παρ' ὅλη τήν ἀντιπάθειά του γιά τό Χιτλερικό καθεστώς δέχεται νά ἀναλάβη τήν ἀρχηγία τοῦ δυτικοῦ μετώπου Τήν 1 Σεπτεμβρίου ἀναλαμβάνοντας τήν διοίκησι θά δικαιολογήση μ' αὐτά τά λόγια τήν ἀπόφασί του:

«— "Οταν τόσοι Γερμανοί στρατιῶτες πολεμοῦν, ὁ γηραιότερος Γερμανός στρατιώτης δέν μπορεῖ νά κάθεται στό σπίτι του» [3]

Στίς 18 'Οκτωβρίου, ἐπέτειο τῆς ἱστορικῆς μάχης τῶν 'Εθνῶν [4] ὁ Φύρερ τῆς Γερμανίας 'Αδόλφος Χίτλερ ὑπογράφει ἕνα διάταγμα περί δημιουργίας τῶν «Λαϊκῶν τμημάτων ἐφόδου» (Volksturm) 'Ο ἀρχηγός τῶν SS [5] Χάιντριχ Χίμμλερ ἀναλαμβάνει νά δημιουργήση ἕνα σύνολο 25 τουλάχιστον μεραρχιῶν τῶν ὁποίων ἡ ἰδεολογική προπαρασκευή ἀνατίθεται στόν Μάρτιν Μπόρμαν 'Ο ἐνθουσιασμός τῶν Γερμανῶν πού σπεύδουν νά καταταγοῦν ὑπερβαίνει κάθε προσδοκία 'Ο A Tully παραδέχεται ὅτι «περισσότεροι ἀπό 500 000 ἄνδρες θά φορέσουν τό περιβραχιόνιο μέ τό ὄνομα αὐτό μέσα στόν ἴδιο μῆνα τοῦ 'Οκτωβρίου»[6]. Εἶναι οἱ τελευταῖες ἐφεδρεῖες τοῦ Ράιχ οἱ ὁποῖες ἔπειτα ἀπό σύντομη ἐκπαίδευσι θά σταλοῦν νά καλύψουν τά τεράστια κενά τοῦ Μετώπου

---

3 *'Η στάσις τοῦ γηραιοῦ στρατιώτη μπροστά στόν κίνδυνο πού ἀπειλεῖ τήν Γερμανία θά συγκινήση ἀφάνταστα τόν Χίτλερ Στόν στρατηγό Γιόντλ θά πῆ Εἶναι καταπληκτικός "Αν ἦταν δέκα χρόνια νεώτερος θά τοῦ ἀνέθετα τήν ἀρχιστρατηγία τῶν γερμανικῶν στρατιῶν Γνωρίζω πολύ καλά ὅτι δέν εἶναι 'Εθνικοσοσιαλιστής καί ὅτι δέν μέ ἀγαπᾶ ἀλλά ἡ ἱστορία θά μοῦ ἀναγνωρίση ὅτι πάντα ὁδηγήθηκα ἀπό τό καλό καί τό ὠφέλιμο*

4 *'Η μάχη τῶν 'Εθνῶν διεξήχθη ἀπό τήν 16-19 'Οκτωβρίου 1813 ἀνάμεσα στά στρατεύματα τοῦ Ναπολέοντος καί τοῦ 'Αντιγαλλικοῦ συνασπισμοῦ Πρώσσων καί Αὐστριακῶν 400 000 ἄνδρες πολλῶν Εὐρωπαϊκῶν 'Εθνικοτήτων ἔλαβαν μέρος σ' ἐκείνη τήν κοσμοϊστορική σύγκρουσι ἡ ὁποία εἶδε τά Πρωσσο-αὐστριακά ὅπλα νά θριαμβεύουν*

5 S S : Schutzstaffel. *Τμήματα προστασίας*

6 ANDREW TULLY le ultime ore di berlino – longanesi *σελ 36*

'Ο ὑπουργός προπαγάνδας Γιόζεφ Γκαίμπελς ἐπισκέπτεται τήν Σιλεσία καί ἐπιθεωρεῖ τά ἐκεῖ στρατεύματα

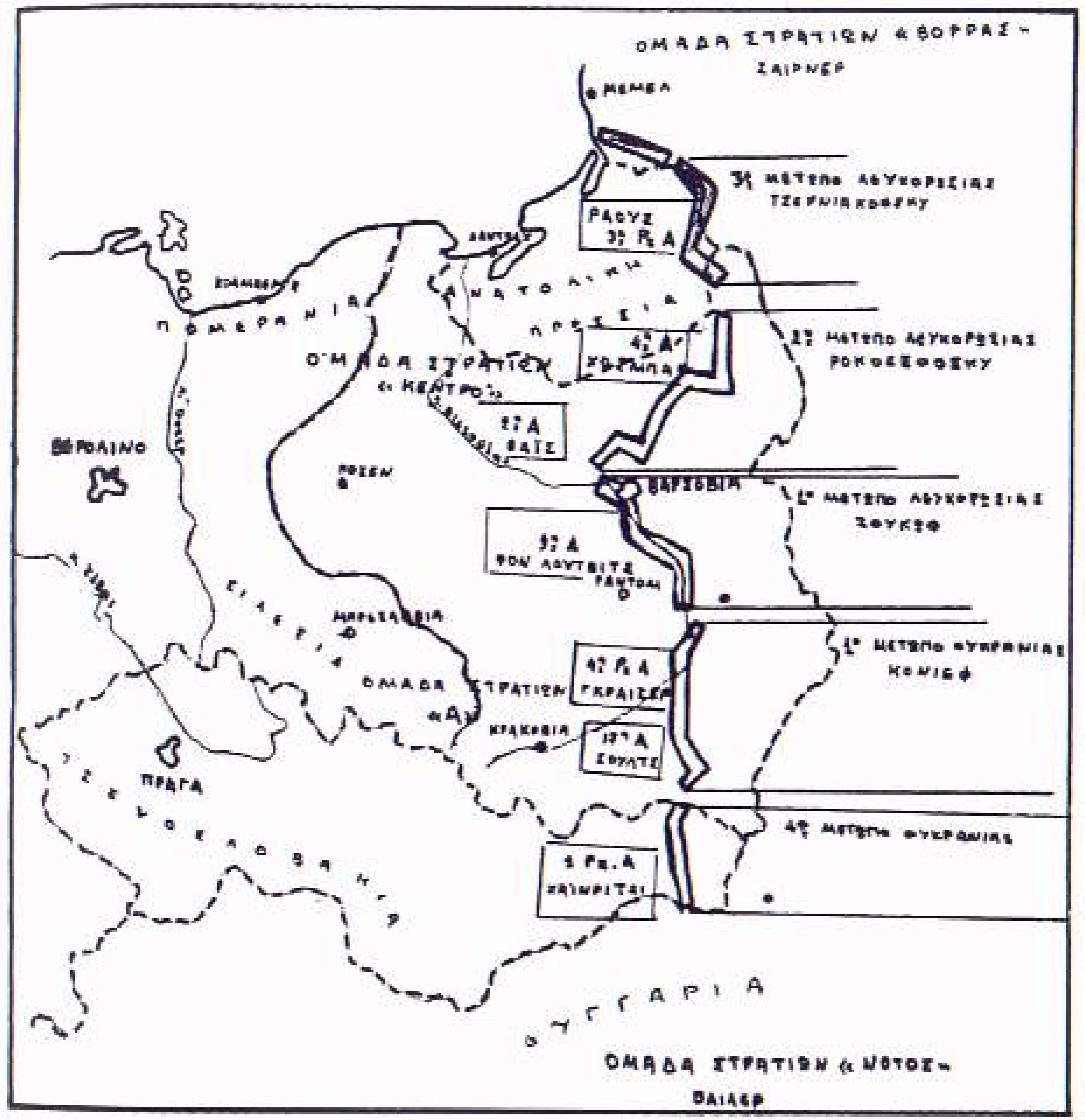
«Τό ἀνθρώπινο ὑλικό τους ἀποτελεῖται ἀπό τραυματίες πού βγαίνουν ἀπό τά νοσοκομεῖα, ἀπό ἄνδρες προερχομένους ἀπό τό πολεμικό ναυτικό καί τήν Λουφτβάφφε, ἀπό παλιές κλάσεις καί ἀπό πολύ νεαρά ἄτομα. Μ' αὐτή τήν σύνθεσι θά ἔχουν τήν ἀξία τους καί θά πολεμίσουν μᾶλλον καλύτερα ἀπό τίς παραγεμισμένες στατικές μεραρχίες τῶν Osttruppen τοῦ Τείχους τοῦ 'Ατλαντικοῦ»[7].

'Εάν στήν Δύσι ἡ διαφημιζομένη μέ κάθε τρόπο «ἀπρονοησία» τῶν Δυτικῶν παρέχει στούς Γερμανούς ἔναν ἀκόμη λόγο γιά νά πεθάνουν μέ τό ὅπλο στό χέρι[8], στήν 'Ανατολή κανείς δέν ὑποτιμᾶ τόν θανάσιμο κίνδυνο πού πλησιάζει. 'Από τό Φθινόπωρο ἀκόμα ὁ στρατηγός Γκουντέριαν ἀγωνίζεται νά σταθεροποιήσῃ τό τεράστιο μέτωπο, τό ὁποῖο ἀρχίζει στό Μέμελ καί τελειώνει στά Καρπάθια.

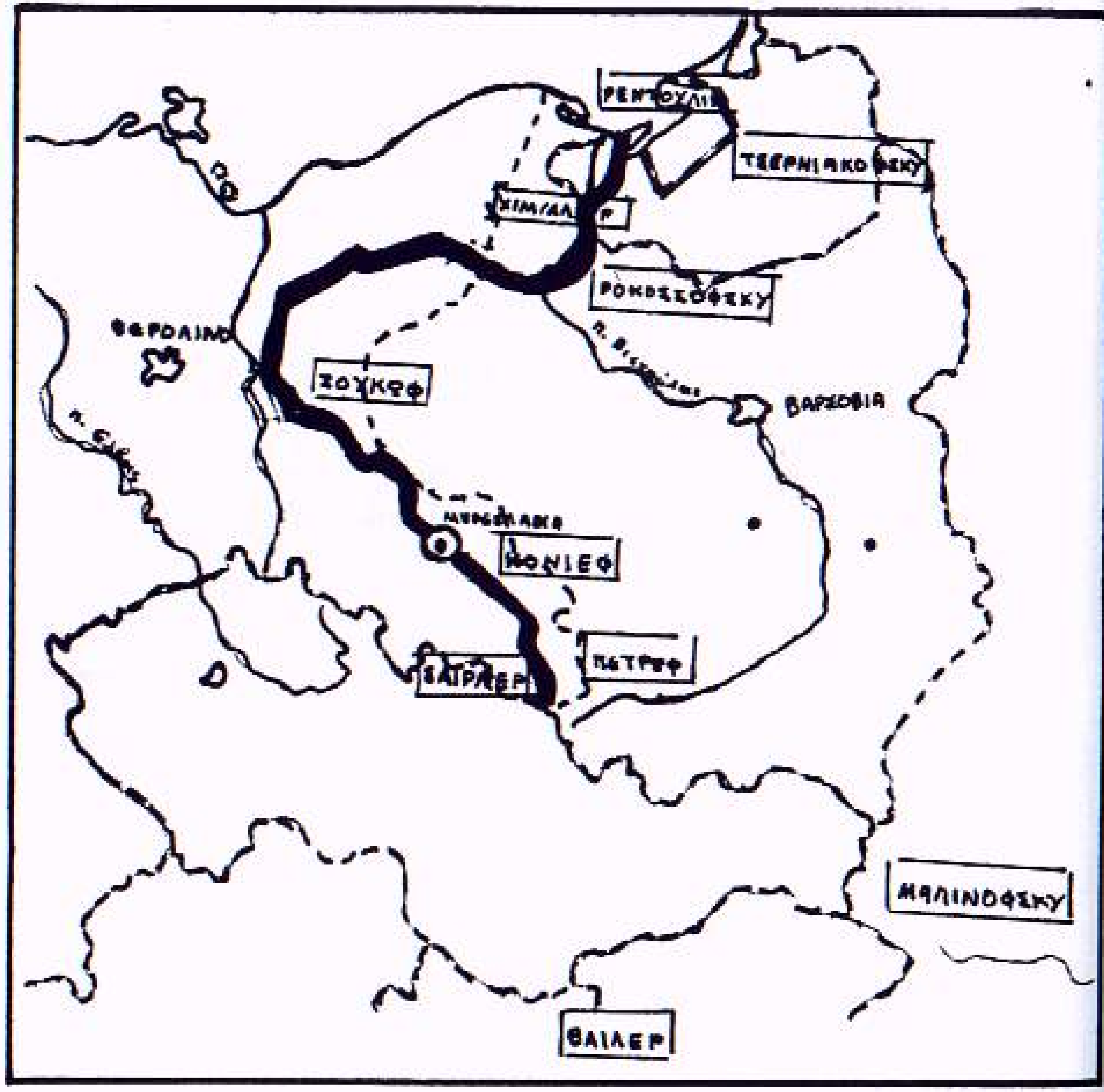
---

7. ΡΕΥΜΟΝ ΚΑΡΤΙΕ: *'Ιστορία τοῦ Β' Παγκοσμίου Πολέμου Τόμος Β' σελ. 283*

8 *Πρόκειται γιά τό σχέδιο* MORGENTHAU, *ἀπό τό ὄνομα τοῦ ἀμερικανοῦ ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν, τό ὁποῖο καθώριζε τήν μελλοντική συμπεριφορά τῶν νικητῶν ἔναντι τῆς Γερμανίας. Σύμφωνα*

'Η κατάστασις τοῦ ἀνατολικοῦ μετώπου τήν 12 1.45

Ἡ κατάστασις τοῦ ἀνατολικοῦ μετώπου τήν 6 2 45

Ἡ ἀνωτάτη διοίκησις τῆς Βέρμαχτ[9] παρατάσει τίς 164 μεραρχίες της μέ τόν ἀκόλουθο τρόπο Κατά μῆκος τοῦ τεραστίου μετώπου τό ὁποῖον ξεπερνᾶ τά 700 χιλιόμετρα σταθμεύουν πρός Βορρᾶν ἡ ὁμάδα στρατιῶν «ΚΕΝΤΡΟ» ὑπό τήν διοίκησι τοῦ στρατηγοῦ Ράινχαρτ καί πρός νότον ἡ ὁμάδα στρατιῶν «Α» ὑπό τήν διοίκησι τοῦ στρατηγοῦ Χάρπε Καί οἱ δύο ὁμάδες διαθέτουν μαζί ἕνα σύνολο 99 μεραρχιῶν[10] Οἱ ὑπόλοιπες μεραρχίες σχηματίζουν δύο ἀκόμη ὁμάδες στρατιῶν Ἡ ὁμάδα στρατιῶν τοῦ Βορρᾶ ὑπό τήν διοίκησι τοῦ στρατηγοῦ Σαΐρνερ ψηλά στίς βαλτικές χῶρες μέ ἕνα σύνολο 27 μεραρχιῶν καί ἡ ὁμάδα στρατιῶν «ΣΟΥΝΤ» ὑπό τήν διοίκησι τοῦ στρατηγοῦ Βάϊλερ μέ 38 μεραρχίες χαμηλά στήν Οὐγγαρία

Ἐπανειλημένα ὁ στρατηγός Γκουντέριαν ἐπισκέπτεται τόν Ἀδόλφο Χίτλερ ζητῶντας του ἐνισχύσεις Ὅμως ὁ Ἀδόλφος Χίτλερ δίδει προτεραιότητα στήν μεγάλη Γερμανική ἀντεπίθεσι τῶν Ἀρδεννῶν ἡ ὁποία ἔπειτα ἀπό ἀναβολές πραγματοποιεῖται τό χάραμα τῆς 16ης Δεκεμβρίου Ἡ προσοχή του εἶναι στραμμένη πάνω στήν Ἀμβέρσα τό μεγαλύτερο λιμάνι ἀνεφοδιασμοῦ τῶν συμμάχων. Ἄν τήν ἀποσπάση ἀπό τά χέρια τῶν Ἀγγλοαμερικανῶν, ἀναπόφευκτα μιά δεύτερη Δουνκέρκη θά ἐπισφραγίση τό τέλος τῶν πολεμικῶν ἐπιχειρήσεων στήν Δύσι Ἔπειτα θά ἔχη ὅλο τόν καιρό νά ἀσχοληθῆ ἀπερίσπαστος μέ τίς ἐπιχειρήσεις τῆς Ἀνατολῆς.

μ' αὐτό ἡ Γερμανία ἔπρεπε ν' ἀπογυμνωθῆ ἀπό τίς βιομηχανίες της, οἱ πηγές τῶν πρώτων ὑλῶν της θά κατεστρέφοντο συστηματικά, ὥστε ὁ λαός νά στραφῆ ὑποχρεωτικά πρός τήν γεωργία καί τήν κτηνοτροφία Τό ἐπίπεδο ζωῆς του – αὐτά εἶναι τά ἴδια λόγια τοῦ Ἀμερικανοῦ προέδρου – δέν πρέπει νά ὑπερβαίνη τό κατώτερο ἐπίπεδο τῆς ζωῆς τῶν λαῶν ἐκείνων πού κάποτε οἱ ἴδιοι (οἱ Γερμανοί) εἶχαν κατακτήσει Ἀργότερα ὁ πρόεδρος τῶν Η Π Α θά προσπαθήση νά δικαιολογηθῆ ἰσχυριζόμενος ὅτι ποτέ δέν εἶχε πάρει στά σοβαρά αὐτήν τήν ἱστορία Ὅμως ὁ Τσώρτσιλ στά ἀπομνημονεύματά του τόν διαψεύδει Βλέπε καί J V FORRESTALL journal – *Παρίσι* Amiot dumond *1952 σελ 38-39*

9 (O K W) OBERKOMMANDO WEHRMACHT *Ἀνωτάτη διοίκησις τῆς Βέρμαχτ*

10 *Ἀναλυτικότερα*

Ἡ ὁμάδα Στρατιῶν Κέντρο (Ράινχαρτ) συμπεριελάμβανε Τήν 2α Στρατιά (Βάϊς) τήν 4η Στρατιά (Χόσμπαχ) καί την 3η Τεθωρακισμένη Στρατιά (Ράους)

Ἡ ὁμάδα Στρατιῶν Α (Χάρπε) συμπεριελάμβανε τήν 1η Τεθωρ Στρατιά (Χαϊνρίτσι) τήν 17η Στρατιά (Σούλτς) τήν 4η Τεθωρακισμένη Στρατιά (Γκράϊζερ) τήν 9η Στρατιά (Φόν Λούτσβιτς)

Στρατηγός Γκόταρντ Χαϊνρίτσι Στίς 22 Μαρτίου ἀναλαμβάνει τήν διοίκησι τῶν Γερμανικῶν στρατιῶν τοῦ Βιστούλα

Αὐτό γιά τόν Γκουντέριαν σημαίνει ὅτι πρέπει νά περιορισθῆ στίς δυνάμεις πού ἤδη διαθέτει

᾿Απέναντι ἀπό τίς Γερμανικές γραμμές οἱ Ρῶσοι μεταφέρουν συνεχῶς καί νέα στρατεύματα Εἶναι τόσο σίγουροι γιά τήν ἀριθμητική τους ὑπεροχή ὥστε οἱ προετοιμασίες γιά τήν καινούργια ἐπίθεσι γίνονται δίχως τήν παραμικρή μυστικότητα ῾Ο Wiking Jerk περιγράφωντας τήν κατάστασι γράφει:

«῾Η αἱματοβαμένη θάλασσα πού ἀνέβαινε ἀπό τήν ἀνατολή μεγάλωνε τό μουγκρητό της ὥρα μέ τήν ὥρα ῎Ετρεχε πάνω σέ τροχούς ἑκατοντάδων χιλιάδων ἀμερικανικῶν αὐτοκινήτων, ἐφοδιασμένη μέ δισεκατομμύρια τόννους ἀμερικανικῶν τροφῶν, ἰσχυρή μέ χιλιάδες ἀμερικανικά τεθωρακισμένα καί ἀεροπλάνα ῎Ηδη αὐτή ἡ φουσκοθάλασσα εἶχε σπάσει τούς ἀνατολικούς προμαχῶνες τῆς Δύσεως παρασύροντας τόν χιλιόχρονο μόχθο τῶν Γερμανῶν ἀποίκων καί τά ὀρόσημα τῆς προαιωνίου πάλης ἐναντίον τῶν βαρβαρισμῶν τῆς ᾿Ασιατικῆς ὀρδῆς

Παρ᾿ ὅλα αὐτά ἐμεῖς ἐξακολουθούσαμε νά πιστεύουμε

῾Η καρδιά τοῦ δυτικοῦ πολιτισμοῦ, ὁλοκλήρου τῆς Δύσεως δέν μποροῦσε νά πεθάνη ἐπειδή μερικοί τυφλοί πολιτικοί ἄνδρες, μέ τό τυφλό τους μῖσος εἶχαν ἀνοίξει τά φράγματα στά κύματα τοῦ βαρβαρισμοῦ ἐπιτρέποντάς τα νά χτυπήσουν μέ ὁρμή πάνω στό ἀξιώτερο ἀντιστήριγμα τῆς δύσεως Βλέπαμε κάθε μέρα μέσα στίς γραμμές μας πολλά παραδείγματα νεανικοῦ ἐνθουσιασμοῦ καί αὐταπαρνήσεως γιά νά πιστεύσουμε πραγματικά στήν σκοτεινή προφητεία τοῦ ἡλιοβασιλέματος τῆς Δύσεως»[11]

᾿Αρχικά ἡ Ρωσική ἐπίθεσις εἶχε προγραμματισθεῖ γιά τήν 20η ᾿Ιανουαρίου ἀλλά ὁ Τσώρτσιλ ἀνήσυχος γιά τήν τροπή τῶν πραγμάτων στό δυτικό μέτωπο ζητᾶ ἀπό τόν Στάλιν τήν ἐπίσπευσί της ῞Οπως βεβαιώνει ὁ ῾Ιστορικός Boris S Telpukovski:

« Τόν Δεκέμβριο τοῦ 1944 τά Χιτλερικά στρατεύματα τοῦ Δυτικοῦ μετώπου ἐξαπέλυσαν μιά ἐπίθεσι στίς ᾿Αρδένες Μέ τά σχετικά ἀδύναμα στρατεύματα τά ὁποῖα διέθεταν κατόρθωσαν νά δημιουργήσουν ἕνα ρῆγμα πού ἔφερε σέ δύσκολη θέσι τήν ᾿Αγγλοαμερικανική διοίκησι, τόσο δύσκολη ὥστε νά βλέπη μπροστά της τήν ἀπειλή μιᾶς καινούργιας Δουγκέρκης ῎Επειτα ἀπό αὐτά ὁ Τσώρτσιλ ἀπηυθύνθη στόν Στάλιν γιά νά τοῦ ζητήση βοήθεια ὑπέρ τῶν στρατευμάτων τά ὁποῖα πολεμοῦσαν στήν Δύσι»[12].

Στίς 12 ᾿Ιανουαρίου ἡ Ρωσική ἐπίθεσις ξεκινᾶ ἀπό τό προγεφύρωμα τοῦ Μπαράνωφ βοριοδυτικά τῆς Κρακοβίας ῾Η πρώτη ὁμάδα στρατιῶν τῆς Οὐκρανίας ὑπό τήν διοίκησι τοῦ Κόνιεφ κονιορτοποιεῖ στήν κυριολεξία τήν 4η τεθωρακισμένη στρατιά ὑπό τήν διοίκησι τοῦ στρατηγοῦ Gräser καί προωθεῖται σέ βάθος Στίς 13 κινεῖται ὁ Ζούκωφ μέ τήν 1η ὁμάδα στρατιῶν τῆς Λευκορρωσίας ᾿Από δύο προγεφυρώματα νοτίως τῆς Βαρσοβίας

11 WIKING JERK Endkampf um berlin – *Μπουένος ῎Αυρες 1946, σελ 37*

12 Boris S Telpukovski: Die Sowjetische Geschechte Des Grossen Vaterlandischen Krieges *1941-45, 1961, σελ 439-440*

Στρατηγός Βάλτερ Βένκ Διοικητής τῆς 12ης στρατιᾶς Τελευταία ἐλπίδα τῶν κυκλωμένων ὑπερασπιστῶν τοῦ Βερολίνου

Στρατηγός Θεόδωρος Μποῦσσε: Διοικητής τῆς 9ης στρατιᾶς. Μέ τήν στρατιά του κυκλωμένη θά συνεχίση μαχόμενος κατ' ἐντολήν τοῦ Φύρερ

ἐπιτίθεται ἐναντίον τῆς 9ης στρατιᾶς ἡ ὁποία δέν ἀντέχει στό κτύπημα καί διασπᾶται

Πρός Βορρᾶ τό δεύτερο καί τό τρίτο μέτωπο τῆς Λευκορρωσίας κινοῦνται μέ κατεύθυνσι τήν ὁμάδα στρατιῶν «ΚΕΝΤΡΟ». Παρ' ὅλη τήν ἀριθμητική τους ὑπεροχή καί τήν πλήρη ἀεροπορική ὑποστήριξι οἱ Ρῶσοι δέν μποροῦν νά προχωρήσουν Τό Γερμανικό πυροβολικό τούς καθηλώνει ἐνῶ τό τεθωρακισμένο σῶμα στρατοῦ «Γκρόςς Ντόυτσλαντ» μεταφέρεται βιαστικά ἀπό τήν ἀνατολική Πρωσσία καί πραγματοποιεῖ μιά σειρά ἐπιτυχῶν ἀντεπιθέσεων 'Ολόκληρο τό μέτωπο φλέγεται Στό Πόζεν, πρωτεύουσα τῆς ἐπαρχίας Βάρτα ὁ ὑφυπουργός Προπαγάνδας Νάουμαν ἔξαλλος κραυγάζει στούς συγκεντρωμένους πολιτικούς καί κομματικούς ἐκπροσώπους τῆς ἐπαρχίας ὅτι οἱ μάχες πού διεξάγονται ἀποτελοῦν τό προοίμιο τῆς δευτέρας Εὐρωπαϊκῆς ἐκστρατείας ἐναντίον τῆς Ρωσίας [13]

'Η ρευστή κατάστασι ἡ ὁποία ἐπικρατεῖ στήν ὁμάδα στρατιῶν «Α» ὑποχρεώνει τόν Χίτλερ νά στείλη ἐκεῖ κάτω τό Σῶμα στρατοῦ «Γκρόςς Ντοϋτσλαντ» Στίς 16 'Ιανουαρίου τό δεύτερο μέτωπο τῆς Λευκορρωσίας συντρίβει τήν ἀπελπισμένη ἀντίστασι τῆς δευτέρας Γερμανικῆς στρατιᾶς

Στρατηγός Χάσσο Φόν Μαντώυφελ. Διοικητής τῆς 3ης στρατιᾶς

τοῦ στρατηγοῦ Weiss καί κατευθύνεται πρός τά ἀνατολικά σύνορα τῆς ἀνατολικῆς Πρωσίας Στίς 17 ἡ Βαρσοβία πέφτει στά χέρια τῶν Ρώσων Στίς 19 ἔρχεται ἡ σειρά τῆς Κρακοβίας Προληπτικά οἱ Γερμανοί ἀνατινάσουν τό μαυσωλεῖο τοῦ στρατάρχου φόν Χίντεμπουργκ[14] στό

13. *'Η αἰσιοδοξία τοῦ Βέρνερ Νάουμαν προξενοῦσε προβλήματα καί σ' αὐτόν τόν ἴδιο τόν Γκαῖμπελς 'Αναφέρεται χαρακτηριστικά τό ἀκόλουθο ἐπισόδειο. Τό καλοκαίρι τοῦ 1941, τρεῖς μόλις ἑβδομάδες μετά τήν Γερμανική εἰσβολή στήν 'Ασία, σίγουρος γιά τήν τελική νίκη ἐκάλεσε τούς δημοσιογράφους γιά νά τούς ἀναγείλη τόν τερματισμό τοῦ πολέμου στήν 'Ανατολή Μόλις τήν τελευταία στιγμή ὁ Γκαῖμπελς θά ἐπέμβη ματαιώνοντας ἐκείνη τήν συνέντευξι τύπου καί ἐπιπλήττοντάς τον βαρύτατα.*

    Μετά ἀπό τόν τερματισμό τοῦ πολέμου θά εἶναι ἕνα ἀπό τά βασικά στελέχη τά ὁποῖα συγκροτοῦν τόν BUND DER HEIMATVERTRIEBENER UND ENTRECHTEN . *Σύνδεσμο τῶν διωγμένων ἀπό τήν Πατρίδα καί τά δικαιώματά τους*

14. *Χίντεμπουργκ (1847-1934)*

    Γεννήθηκε στό Poznan *στά 1847 'Ο Πρῶτος Παγκόσμιος Πόλεμος τόν βρῆκε στρατηγό τοῦ Αὐτοκρατορικοῦ ἐπιτελείου Τό ὄνομα του συνδέεται μέ τίς Γερμανικές νίκες τοῦ 'Ανατολικοῦ μετώπου Μετά τήν ἧττα τοῦ 1918 ἐξακολουθεῖ νά παραμένη ἀρχιστράτηγος τῶν Γερμανικῶν 'Ενόπλων Δυνάμεων Στά 1925 διαδέχεται τόν* Ebert *στήν Προεδρία τῆς Δημοκρατίας καί ὑποβοηθεῖ ἀποφασιστικά τήν ἀναγέννησι τοῦ Γερμανικοῦ μιλιταρισμοῦ*

    Τόν 'Ιανουάριο τοῦ 1933 ἀναθέτει στόν 'Αδόλφο Χίτλερ τήν ἐντολή σχηματισμοῦ κυβερνήσεως

Τάνενμπεργκ καί μεταφέρουν σέ ἀσφαλές μέρος τά φέρετρα τοῦ στρατάρχου καί τῆς συζύγου του.

Στίς 20 ὁ «πληβεῖος καί Βαυαρός» Σαίρνερ ἀναχωρεῖ ἀπό τήν Ρίγα γιά νά ἀναλάβη τήν διοίκησι τῆς ὁμάδος στρατιῶν «Α». Ὅμως ἡ ἀριθμητική ὑπεροχή τῶν Ρώσων λυγίζει παντοῦ κάθε ἀντίστασι

Τό Μπρεσλάου ἀδειάζει βιαστικά ἀπό τούς ἀμάχους Οἱ ἄνδρες τοῦ πρώτου μετώπου τῆς Οὐκρανίας εἰσβάλουν ἀσυγκράτητοι μέσα στήν βιομηχανική περιοχή τῆς Σιλεσίας Πίσω ἀπό τίς Γερμανικές γραμμές συγκροτεῖται μέ ταχύτητα μιά καινούργια ὁμάδα στρατιῶν ἡ ὁποία προορίζεται νά σταματήση τήν προέλασι τῶν Ρώσων μέσα στήν Πομερανία Τήν διοίκησί της ἀναλαμβάνει ὁ Χάιντριχ Χίμμλερ. Τά καλύτερα Γερμανικά στρατεύματα καθώς καί μεγάλοι σχηματισμοί Εὐρωπαίων ἐθελοντῶν θυσιάζονται στήν κυριολεξία προσπαθῶντας νά ἀναχαιτήσουν τήν ἐπίθεσι τοῦ ἐχθροῦ.

> «Ὁ Riess εἶχε καθησυχάσει ἡ ἐγγύησις τῆς ἀσφαλείας τοῦ πληθυσμοῦ εἶχε ἔλθει ἀπευθείας ἀπό τόν Φύρερ καί θά ἀνακοίνωνε στούς Γερμανούς κατοίκους τοῦ χωριοῦ πού ὅπως καί αὐτός εἶχαν μεταφερθεῖ στήν ἐπαρχία τῆς Βάρτα τό 1940 ὅταν ἡ Ρωσία εἶχε καταλάβει τόν τόπο διαμονῆς τους στήν Βεσσαραβία. Στόν δρόμο συνάντησε φορτηγά γεμάτα στρατιῶτες πού ἔτρεχαν ἀντίθετα Ὁ Riess στήν ἀρχή παραξενεύτηκε ἀλλά σχεδόν ἀμέσως ἡσύχασε μέ τήν σκέψι ὅτι πιθανόν ἐπρόκειτο γιά στρατεύματα τά ὁποῖα μετεφέροντο στά μετώπισθεν μέ ἄδεια. Ἐπιστρέφοντας στό χωριό του συνηντήθη μέ τούς γέρους τῆς ἐπιτροπῆς ἀμύνης.
>
> — Μήν ἀνησυχεῖτε.. τούς εἶπε Ὅλα πᾶνε καλά
>
> Ἐπανέλαβε ἔπειτα ὅσα τούς εἶχε πεῖ ὁ ἐπαρχιακός διοικητής στήν συγκέντρωσι:
>
> — Ὁ διοικητής σᾶς στέλνει τούς πλέον ἐγκάρδιους χαιρετισμούς του κατέληξε καί ἐπιθυμεῖ νά σᾶς γνωστοποιήση ὅτι τό ἑπόμενο καλοκαίρι οἱ στρατιῶτες μας θά εἶναι καί πάλι μπροστά ἀπό τήν Μόσχα καί τότε θά μποροῦμε νά γελᾶμε μέ τούς ἑαυτούς μας πού ἀνησυχήσαμε γιά τό τίποτα.
>
> Περιεργάστηκε τά πρόσωπά τους καί αἰσθάνθηκε ἱκανοποιημένος ἀπό τήν καινούργια ἐλπιδοφόρα ἔκφρασι πού διάβασε στά μάτια τους.
>
> — Γυρίστε στά σπίτια σας καί ξεκουρασθῆτε. Ὅλα θά πᾶνε καλά.[15]»

Λίγες ὧρες ἀργότερα ἡ εἴδησι τῆς καταρρεύσεως τοῦ μετώπου γεμίζει

15 A. Tully: *Προαναφερόμενο ἔργο σελ. 40*

μέ ἀπόγνωσι τόν ἄμαχο πληθυσμό Στίς περισσότερο ἐκτεθειμένες περιοχές ἀρχίζουν νά οὐρλιάζουν οἱ σειρῆνες τοῦ συναγερμοῦ Ἄνδρες τῆς ἀστυνομίας καί τῆς πολιτοφυλακῆς καλοῦν τούς πολῖτες μέ τά μεγάφωνα νά ἐγκαταλείψουν τά σπίτια τους διότι οἱ Ρῶσοι πλησιάζουν Τά πρῶτα μπουλούκια τῶν ἀμάχων ἐμφανίζονται καί πάλι πάνω στούς χιονισμένους δρόμους Τό θερμόμετρο δείχνει —20° Ἡ ὑπηρεσία κοινωνικῆς μερίμνης τοῦ Ναζιστικοῦ κόμματος αἰφνιδιάζεται καί αὐτή μέ τήν σειρά της Πληροφορεῖται τήν εἴδησι ἀπό τά μεγάφωνα Κανείς δέν ἔχει τήν παραμικρή ἰδέα γιά τό ποῦ ἀκριβῶς εὑρίσκονται τά κινητά νοσοκομεῖα, οἱ ἀποθῆκες ἀνεφοδιασμοῦ ἤ τά πρόχειρα προσφυγικά καταλύματα Δέν ὑπάρχει κάν ἕνα σχέδιο φυγαδεύσεως τοῦ πληθυσμοῦ. Ἡ ἔξοδος ἐπιχειρεῖται στά τυφλά Ὅσοι δέν τά καταφέρνουν νά συμβαδίσουν μέ τήν φάλαγγα ξεκόβονται καί πεθαίνουν ἀβοήθητοι Οἱ παγωμένοι δρόμοι γεμίζουν μέ ξυλιασμένα πτώματα Τό δρᾶμα ἐκείνων τῶν ἡμερῶν παρατίθεται μέ συγκινητική ἁπλότητα στό γράμμα μιᾶς νέας μητέρας

> «Ἀγαπητή μητέρα,
>
> Σοῦ γράφω ἀπό αὐτό τό πρόχειρο νοσοκομεῖο ὅπου νοσηλεύομαι Ἐλπίζω νά λάβης αὐτό τό γράμμα παρ' ὅλα ὅσα συμβαίνουν τίς ἡμέρες αὐτές. Εἶμαι ξαπλωμένη στό πάτωμα Αὔριο ὅμως πρέπει νά ξαναρχίσω τήν πορεία διότι οἱ Ρῶσοι εἶναι πολύ κοντά Θά προσπαθήσω νά φθάσω μέχρις ἐσένα Σέ παρακαλῶ μαμά μήν τρομάξης ἀλλά δέν πρόκειται νά φέρω μαζί μου τήν Γκάμπυ, διότι ἔχω τό ἕνα μου χέρι μέ κρυοπαγήματα Ἄν δέν εἶχα πάθει κρυοπαγήματα ἴσως νά συνέχιζα νά κουβαλῶ τήν Γκάμπυ Ὅμως δέν μποροῦσα νά τῆς βρῶ ἕνα φέρετρο δέν ὑπάρχουν πλέον γιά κανένα φέρετρα Δέν μοῦ ἦταν δυνατόν νά τήν πάρω μαζί μου ἀπό τήν στιγμή πού πέθανε Τήν τύλιξα καλά στίς κουβέρτες της, ἔσκαψα μιά βαθειά τρύπα στό χιόνι στό πλάι τοῦ δρόμου τοῦ Κάνθ καί τήν ἔθαψα Ἡ Γκάμπυ μου δέν θά εἶναι μόνη διότι χιλιάδες γυναῖκες ἦσαν ἐκεῖ μαζί μου καί ὅλες ἔθαψαν τά ἀγαπημένα τους στό πλάι τοῦ δρόμου, ὅπου τά τροχοφόρα δέν μποροῦν νά τούς κάνουν κανένα κακό Ἡ Γκάμπυ πέθανε ξαφνικά. Εἶμαι σίγουρη ὅτι τήν εἶχα τυλίξει καλά μέ δύο κουβέρτες Ἀλλά τό ξέρεις Ἦταν μόλις τεσσάρων μηνῶν[16]»

Ὁλόκληρη ἡ Δυτική Πολωνία εἶναι στό ἔλεος τῶν Ρώσων Κυκλωμένος στό Πόζεν ὁ συνταγματάρχης Γκόνελ θά ἀντισταθῆ μέ ἀφάνταστο ἡρωισμό γιά ἕναν ὁλόκληρο μῆνα Ὅταν κάθε ἀντίστασι θά εἶναι μάταια θά αὐτοκτονήση Στό Μπρεσλάου δημιουργεῖται μιά ἀκόμη ἑστία ἀντιστάσεως Οἱ Γκαουλάιτερ ἀπαγχονίζουν τόν δήμαρχο ὁ ὁποῖος προσπαθεῖ

16 A Tully: *Προαναφερόμενο ἔργο σελ 70*

BERLINER MORGENPOST

50

Reichsminister Dr. Goebbels an die Berliner Bevölkerung

Berlin ist zum Entscheidungskampf angetreten

Die Reichshauptstadt unter dem Gesetz der Front

Der neue Mongolensturm muß sich an unseren Mauern brechen

Der Kampf geht für Freiheit und Zukunft, für unsere Frauen und Kinder

Einführung des Alarmsignals „Feindalarm"

῾Ο ἐχθρός ἔχει ἀνατρέψει τήν Γερμανική ἄμυνα στόν ποταμό Ὄντερ ῾Η κόκκινη λαβίδα ἀρχίζει νά ἀνοίγη γύρω ἀπό τήν πρωτεύουσα τοῦ Ράϊχ Οἱ ἐφημερίδες καλοῦν τόν λαό τοῦ Βερολίνου γιά τόν ὑπέρ πάντων ἀγῶνα. «῾Η καινούργια εἰσβολή τῶν Μογγόλων πρέπει νά συντριβῆ πάνω στά τείχη μας».

νά ἐγκαταλείψη τήν πόλι κρυφά, καί διοργανώνουν τήν ἄμυνα τῆς πόλεως.

Στήν ἀνατολική Πρωσία ἡ φυγή τοῦ στρατηγοῦ Χόσμπαχ καί τῆς 4ης στρατιᾶς ἕνα σύνολο 350.000 ἀνδρῶν δημιουργεῖ ἕναν ἀπερίγραπτο πανικό ἀνάμεσα στόν ἄμαχο πληθυσμό, ὁ ὁποῖος ἐντελῶς ἀπροειδοποίητος βλέπει τά ρωσικά στρατεύματα νά εἰσβάλουν ἀπό παντοῦ Ψηλά στήν Καινιξβέργη δημιουργεῖται μιά ἀκόμη ἑστία ἀντιστάσεως

Τά Γερμανικά στρατεύματα ὑποχωροῦν βιαστικά πρός τόν ποταμό Ὄντερ ὅπου καί ἀνασυντάσσονται

Τό πρῶτο δεκαπενθήμερο τοῦ Μαρτίου οἱ στρατιές τοῦ Βιστούλα τροφοδοτοῦνται μέ καινούργιο αἷμα ῾Ο ἀριθμός τῶν μεραρχιῶν του ἀνέρχονται σέ 33

«Στίς στρατιές τοῦ Βιστούλα εἶχαν τοποθετηθεῖ, ἀεροπόροι, ναυτικοί, σπουδαστές τῆς Χίτλεργιοῦγκεν[17], κατάδικοι, ἐργάτες τῆς ἀνατολῆς καί γέροι πολιτοφύλακες τῶν λαϊκῶν τμημάτων ἐφόδου ῾Ο τομεύς τῆς 3ης τεθωρακισμένης στρατιᾶς ὑπερασπίζετο ἀπό μερικές δοκιμασμένες μεραρχίες τῆς Βέρμαχτ καί τῶν SS Μερικές ἄλλες μεραρχίες ἦσαν τοποθετημένες στό μέτωπο τῆς 2ας στρατιᾶς

17 H J : Hitlerjugend *Νεολαία τοῦ Χίτλερ*

στήν Πομερανία. ᾿Αλλά τό μεγαλύτερο μέρος τοῦ μετώπου τοῦ Ὄντερ πού ἀπό τό Γκοῦμπεν πήγαινε σχεδόν μέχρι τό Στεττῖνο ὑπερασπίζετο ἀπό τήν τελευταία δημιουργία τοῦ Χίμλερ· τήν ἀναδιοργανωμένη 9η στρατιά ἡ ὁποία συμπεριλάμβανε τά δύο αὐτοσχέδια σώματα στρατοῦ τοῦ Ρέυνεφαρθ καί τοῦ Μπάχ - Ζελέφσκυ καθώς καί τούς ᾿Αλβανούς καί τούς Σλοβένους τοῦ Κροῦγκερ[18].»

Στίς 22 Μαρτίου ὁ ἀντικαταστάτης τοῦ Χίμμλερ στρατηγός Χαΐνριτσι ἐνημερώνεται γιά τήν κατάστασι:

«Ἔπειτα ἀπό τήν κατάρρευσι τῆς Πομερανίας ἡ ἀριστερή πτέρυγα τῆς ὁμάδος στρατιῶν τοῦ Βιστούλα εἶχε ἀκινητοποιηθεῖ στόν τομέα τοῦ Στεττῖνο. Τό μέτωπο ἀκολουθοῦσε στήν ἀριστερή ὄχθη τοῦ Ὄντερ πέρα ἀπό τό Κύρστιν καί τήν Φραγκφούρτη στήν συμβολή τοῦ Ὄντερ μέ τόν Νάισε.. Στόν Βορρᾶ ὑπῆρχε ἡ 3η στρατιά ἁρμάτων ὑπό τήν διοίκησι τοῦ νεαροῦ στρατηγοῦ Κούρτ φόν Μαντώϋφελ.. ῾Ο Μαντώϋφελ ἦταν ὑπεύθυνος τοῦ τομέως τῆς Βαλτικῆς θαλάσσης σέ ἕνα σημεῖο 50 χιλιομέτρων βορειοανατολικά τοῦ Βερολίνου ᾿Αντίθετα εἰς τόν Νότο εὑρίσκετο ἡ 9η στρατιά ὑπό τάς διαταγάς τοῦ ἀποτόμου ἀλλά ἄξιου στρατηγοῦ Μποῦσσε[19] »

᾿Απέναντι ἀπό τό τεράστιο αὐτό μέτωπο τῶν 500 περίπου χιλιομέτρων παρατάσσονται μέ ἕνα σύνολο 140 μεραρχιῶν οἱ ἀκόλουθες Ρωσικές ὁμάδες στρατιῶν: Πρός Βορρᾶ τό δεύτερο μέτωπο Μπιελορρωσίας ὑπό τήν διοίκησι τοῦ Ροκοσσόφσκυ Στό κέντρο τό πρῶτο μέτωπο Μπιελορρωσίας ὑπό τήν διοίκησι τοῦ Ζούκωφ Πρός Νότον τό πρῶτο μέτωπο Οὐκρανίας ὑπό τήν διοίκησι τοῦ Κόνιεφ Τήν ὥρα πού συμβαίνουν ὅλα αὐτά στήν Γιάλτα οἱ σύμμαχοι σίγουροι γιά τήν Νίκη τους μοιράζονται πρόωρα τά τρόπαια τοῦ πολέμου ῾Ο Στάλιν ζητᾶ ὅλο καί περισσότερα ἀπό τόν σχεδόν ἑτοιμοθάνατο ᾿Αμερικανό Πρόεδρο, ὁ ὁποῖος παρά τίς προειδοποιήσεις τοῦ Χόπκινς ἐνδίδει 120 000 000 Εὐρωπαίων περνοῦν ὁριστικά κάτω ἀπό τόν ἔλεγχο τῆς Ρωσίας ῾Ο Στάλιν θριαμβεύει Στήν πρᾶξι εἶναι ὁ περισσότερο κερδισμένος, ὅμως ὁ Ροῦσβελτ ζεῖ ἀκόμη μέ τίς ψευδαισθήσεις του

« Ἔχω τό προαίσθημα ὅτι ὁ Στάλιν δέν εἶναι τέτοιος ἄνθρωπος ῾Ο Χάρρυ - Χόπκινς - εἶπε ὅτι δέν εἶναι καί ὅτι ἐπιθυμεῖ μόνον τήν ἀσφάλεια τῆς χώρας του ῾Η σκέψις μου εἶναι αὐτή: ἄν ἐγώ τοῦ δώσω ὅλα ὅσα εἶναι δυνατόν νά τοῦ δώσω, δίχως νά τοῦ ζητήσω τίποτε σάν ἀντάλλαγμα, Noblesse Oblige θά δεχθῆ νά ἐργασθῆ μαζί μου γιά ἕναν εἰρηνικό καί Δημοκρατικό κόσμο[20] »

18 G. Reitlinger: Storia delle S S. Longanesi *(Τόμος Β. Σελ: 163-64)*
19 A Tully: *Προαναφερόμενο ἔργο σελίς 75-76*
20 A. Conte: Yalta ou le partage du monde *Παρίσι 1964 σελ 270*

'Ο εἰρηνικός καί Δημοκρατικός κόσμος δέν ἀργεῖ νά φανῆ. Στήν Πολωνία ἡ κυβέρνησις τοῦ Λούμπλιν συμπληρώνει τίς τραγωδίες τοῦ Κατύν καί τῆς Βαρσοβίας συνεχίζοντας τήν ἐξόντωσι τῆς ἀστικῆς τάξεως. Οἱ δυνάμεις τῆς δύσεως πού μέ τόσους φανφαρονισμούς εἶχαν ἐγγυηθεῖ τήν ἐδαφική της ἀκεραιότητα τό 1939 τώρα σιωποῦν. Προτιμοῦν νά βλέπουν τόν κόσμο μέ τά μάτια τοῦ ἑτοιμοθάνατου Ροῦσβελτ[21] Στήν Γερμανία ἡ

21 *'Ως γνωστόν ὁ δεύτερος Παγκόσμιος Πόλεμος ἀρχίζει μέ τήν εἰσβολή τῶν Γερμανικῶν στρατευμάτων στήν Πολωνία – μιά χώρα τῆς ὁποίας τήν ἐδαφική ἀκεραιότητα εἶχε ἐγγυηθεῖ τόσο ἡ Μ Βρεττανία ὅσο καί ἡ Γαλλία*

'Ο Χίτλερ εἶχε ζητήσει ἀπό τούς Πολωνούς τόν διακανονισμό τοῦ «Διαδρόμου» ὁ ὁποῖος ἀπό τήν ἐποχή τῆς συνθήκης τῶν Βερσαλλιῶν ἀπεμόνωνε τήν 'Ανατολική Πρωσσία ἀπό τό ὑπόλοιπο Ράιχ Οἱ Πολωνοί εἶχαν ἀρνηθεῖ φουσκωμένοι ἀπό τίς ὑποσχέσεις τῶν Δυτικῶν

"Ομως οἱ «δυτικοί» παρέμειναν μέ τά χέρια σταυρωμένα. Τά Γερμανικά καί τά Ρωσικά στρατεύματα διαμέλησαν τήν δύστυχη χώρα, ἐκτελῶντας πιστά τίς παραγράφους τοῦ μυστικοῦ Γερμανορωσικοῦ συμφώνου 'Η 'Αγγλία καί ἡ Γαλλία περιορίζονται σέ μιά τυπική κήρυξι τοῦ πολέμου ἐναντίον τῆς Γερμανίας Τήν Ρωσία τήν ξεχνοῦν

'Η ἐξόριστη πολωνική κυβέρνησι καταφεύγει στό Λονδῖνο Πολωνοί πιλότοι χύνουν τό αἷμα τους πάνω ἀπό τούς οὐρανούς τῆς Βεττανικῆς πρωτευούσης προσπαθῶντας νά ἀναχαιτίσουν τίς ἐπιδρομές τῆς Γερμανικῆς ἀεροπορίας

Οἱ "Αγγλοι ὑμνοῦν τήν ἀνδρεία τους, τούς ὑπόσχονται δικαίωσι τοῦ ἀγῶνος τους καί παραχωροῦν τό 48% τοῦ Πολωνικοῦ ἐδάφους στήν Σοβιετική Ρωσία (Διάσκεψι τῆς Τεχεράνης) καί ὅταν ἡ ἐξόριστος Πολωνική κυβέρνησι θά τολμήση νά διαμαρτυρηθῆ διά τήν αἰσχρή αὐτή πρᾶξι, ὁ φύλαξ καί προστάτης τῶν ἀδυνάτων Τσώρτσιλ, ὁ πρωθυπουργός τῆς χώρας πού μέ τόσους φανφαρονισμούς εἶχε ἐγγυηθεῖ τήν ἐθνική ἀκεραιότητα τῆς Πολωνίας θά τήν ἀπειλήση μ' αὐτά τά λόγια.

> *«'Εσεῖς δέν εἴσαστε κυβέρνησις Εἴσαστε ἕνα λαός παράλογος ὁ ὁποῖος ἐπιδιώκει τό ναυάγιο τῆς Εὐρώπης Οἱ σχέσεις μας μέ τήν Ρωσία ἔχουν γίνει πολύ καλύτερες καί τέτοιες θέλω νά παραμείνουν Οἱ συζητήσεις σας δέν εἶναι ἄλλο ἀπό ἐγκληματικές ἐνέργειες οἱ ὁποῖες ἀποσκοποῦν στό νά ὑπονομεύσουν τίς συμφωνίες τῶν συμμάχων 'Αλλά σκεφθῆτε τί θά ἔχετε σά ἀντάλλαγμα Θά ἔχετε ἕνα κράτος Θά κάνω ὅτι εἶναι δυνατόν ὥστε νά σᾶς ἀποσταλῆ ἕνας Βρεττανός πρέσβυς "Αν δεχθῆτε τή γραμμή ΚΟΥΡΖΟΝ οἱ 'Αμερικανοί εἶναι πρόθυμοι νά σᾶς βοηθήσουν στήν ἀνοικοδόμησι Εἴσαστε ὑποχρεωμένοι νά*

κατάστασι δέν εἶναι καλύτερη Μόνον οἱ κομμουνιστικοί βαρβαρισμοί τῆς 'Ανατολικῆς Πρωσσίας γεμίζουν 10 τόμους μέ ἀνατριχιαστικές μαρτυρίες καί Ντοκουμέντα τά ὁποῖα συνελέγησαν μέ πρωτοβουλία τοῦ 'Υπουργείου προσφύγων τῆς Δυτικῆς Γερμανίας 'Ο ἴδιος ὁ Στάλιν θά ἀφηγηθῆ στόν Τζίλας — τόν τρόπο μέ τόν ὁποῖον συγκέντρωναν οἱ στρατιῶτες του τούς Γερμανικούς πληθυσμούς ὁλόκληρων χωριῶν στίς κεντρικές πλατεῖες καί τούς ἐκτελοῦσαν μέ τά πολυβόλα Τήν ἀγανάκτησί του γι' αὐτά πού συμβαίνουν γύρω του ὁ λοχαγός Scholtis θά τήν κλείση μέσα σέ ἕνα γράμμα τό ὁποῖο θά στείλη σέ ἕναν γέρο καθηγητή του ἀντιναζιστή καί Φιλελεύθερο:

> «'Εμεῖς εἴχαμε ἄδικο Δίκαιο εἶχε ὁ Χίτλερ, δίκαιο εἶχε ὁ Κώχ, δίκαιο εἶχαν ὅσοι ἤθελαν νά ἐκμηδενίσουν, νά καταστρέψουν νά ἐξαφανίσουν . "Αν δέν εἴχαμε ἀφήσει ἴχνη ζωῆς, αὐτοί δέν θά μποροῦσαν νά εἶναι ἐδῶ, δέν θά μποροῦσαν νά βιάζουν, νά σκοτώνουν νά ἐξανδραποδίζουν εἴδατε τά μωρά πού σκότωσαν στό Neuteich; Καί τίς γυναῖκες πού μέσα σέ μιά νύχτα εἶχαν βιασθεῖ 20 καί 40 φορές; Καί τά κοριτσάκια τῶν 12 χρόνων πού τά κακοποιημένα τους κορμιά αἱμορραγοῦσαν; "Οχι ἐσεῖς δέν εἴδατε τίποτα . Τίποτα Δέν μπορεῖτε νά δῆτε διότι ἡ τρομερή σας ἀνοησία μετεβλήθη σέ συνείδησι Καί ἡ ἀνοησία σας εἶναι ἡ ἀνοησία τῆς Δύσεως ἡ ὁποία ἐν εὐθυμία συνεχίζει νά μᾶς πολεμᾶ, ἐντελῶς ἥσυχη μέ τήν συνείδησί της, μιά πού πολεμᾶ ἐναντίον τοῦ Χιτλερικοῦ καθεστῶτος ἀναξίου τῆς ἀνθρωπότητος
>
> Μοῦ ἔρχεται νά φτύσω σάν ἀκούω Ράδιο Λονδῖνο ἤ Ράδιο - Νέα 'Υόρκη πού θέλουν νά μᾶς διδάξουν τό δίκαιο καί τόν ἀνθρωπισμό 'Εδῶ πρέπει νά ἔλθη ὁ Τσώρτσιλ, ἐδῶ πρέπει νά ἔλθη ὁ Ροῦσβελτ
>
> Δέν γίνεται τίποτα πλέον στήν ἀνατολή εἴμαστε ἕνας λαός νικημένος Οἱ Μπολσεβίκοι προωθοῦνται δίχως νά μποροῦμε νά τούς ἐμποδίσουμε. Γιατί λοιπόν θά πρέπει νά συνεχίσουμε τόν ἀγῶνα; Γιά τήν Εὐρώπη, γιά τούς ἄλλους πού — μάρτυς μου ὁ θεός — γράφουν τά σφάλματά μας μέ γράμματα κεφαλαῖα καί τά σφάλματα τῶν Ρώσων μέ γράμματα τόσο μικρά, πού δέν μποροῦν οὔτε νά διαβασθοῦν;
>
> "Οχι καλύτερα ἡ ὁλική καταστροφή Συμφέρει λοιπόν νά

> *δεχθῆτε τίς ἀποφάσεις τῶν μεγάλων δυνάμεων»*

Stanislaw Mikolajezyk: Le viol de Pologne: Un modele d' Agression Sovietique *Παρίσι* Plon *1949 σελίς 120-121*

Εἶναι περιττό νά σημειωθῆ ὅτι ὁ Τσώρτσιλ οὐδέποτε προσεπάθησε νά διαψεύση τίς κατηγορίες πού τοῦ ἀποδίδει ὁ πρωθυπουργός τῆς ἐξορίστου Πολωνικῆς κυβερνήσεως

πέσουμε στήν άγκαλιά τῆς κολάσεως ἡ ὁποία προελαύνει ἀπό τήν ἀνατολή καί νά ποῦμε: Κάνετέ μας ὅ,τι θέλετε 'Αλλά ἀφῆστε μας τουλάχιστον νά βαδίσουμε μαζύ σας ἐναντίον τῆς Δύσεως Θέλουμε νά ἐκδικηθοῦμε αὐτούς πού ἀρνοῦνται νά καταλάβουν ὅτι δέν πολεμοῦμε μόνο γιά τούς ἑαυτούς μας ἀλλά καί γιά ἐκείνους[22] »

'Εν τῷ μεταξύ στό Δυτικό μέτωπο ἡ πρωτοβουλία περνᾶ καί πάλι, ὁριστικά αὐτή τήν φορά στά χέρια τῶν συμμάχων Τήν 23 Μαρτίου ἡ 9η 'Αμερικανική στρατιά καί ἡ 2α Βρεττανική στρατιά περνοῦν τόν Ρῆνο. Στίς 12 'Απριλίου οἱ μεραρχίες τῆς 9ης 'Αμερικανικῆς στρατιᾶς φτάνουν στόν "Ελβα Οἱ ἄνδρες τοῦ μηχανικοῦ τῆς 83ης μεραρχίας Πεζικοῦ ρίχνουν πάνω στό ποτάμι μιά γέφυρα ἡ ὁποία βαφτίζεται μέ τό ὄνομα τοῦ νέου προέδρου τῶν 'Ηνωμένων Πολιτειῶν: Τροῦμαν Οἱ 'Αμερικανοί στρατιωτικοί βιάζονται νά φτάσουν πρῶτοι στό Βερολῖνο "Ομως ὁ 'Αϊζενχάουερ ἔχει διαφορετική γνώμη.

«'Ο ἀρχιστράτηγος τοῦ Δυτικοῦ μετώπου ρωτᾶ τόν ἀρχιστράτηγο τοῦ ἀνατολικοῦ μετώπου - Στάλιν - ποιά εἶναι τά σχέδιά του καί τοῦ ἀνακοινώνει τά δικά του, πού δέν συνεπάγονται τίποτα λιγότερο ἀπό τήν ἐγκατάλειψι τῆς πορείας του πρός τό Βερολῖνο «Σκέπτομαι» λέει ὁ 'Αϊζενχάουερ» νά ἐπιδιώξω τήν συνένωσι τῶν δυνάμεών μου μέ τίς δικές σας καταβάλλοντας τήν κύρια προσπάθειά μου πάνω στόν ἄξονα "Ερφουρτ - Λειψία - Δρέσδη Μιά δευτερεύουσα προσπάθεια θά καταβληθῆ γιά νά ἐπιδιωχθῆ καί μιά ἄλλη συνένωσι στήν περιοχή Ρατισμπόνν - Λίντς[23] »

Αὐτή ἡ σχεδόν αὐθαίρετος ἀπόφασις[24] θά ξεσηκώση θύελλα διαμαρτυριῶν μέσα στό στρατόπεδο τῶν Δυτικῶν. "Ομως τό κακό ἔχει γίνει

«"Ησυχος ὁ Στάλιν ξαναβρίσκει τήν εὐδιαθεσία του 'Απαντᾶ

22 J Thorwald: La grande fuga *Φλωρεντία 1964 σελίς 247*

23 *Ρεϋμόν Καρτιέ: Προαναφερόμενο ἔργο Τόμος Β΄ σελίς 342-3*

24 *Δυό μόλις μῆνες μετά ἀπό τήν ἀπάτη τῆς Γιάλτας ἤ γιά νά χρησιμοποιήσω μιά ἀγαπημένη λέξι τοῦ στρατηγοῦ Ντέ Γκώλ, τό «παζάρι» τῆς Γιάλτας οἱ «δυτικοί» ἀντιλαμβάνονται ἐπί τέλους τούς πραγματικούς σκοπούς τοῦ Στάλιν 'Ο Τσώρτσιλ μέ ἐπανειλημένες ἐκκλήσεις ὑπογραμμίζει τήν ψυχολογική σημασία πού θά εἶχε γιά τούς δυτικούς ἡ κατάληψις τοῦ Βερολίνου καί τῆς Πράγας "Ομως ἡ τριανδρία 'Αιζενχάουερ-Μπράντλεϋ-Μάρσαλ βρίσκει παρακινδυνευμένη παρόμοια ἐπιχείρησι Μόνον ἡ κατάληψις τοῦ Βερολίνου – σύμφωνα μέ τίς ἐκτιμήσεις τους – θά στοιχίση τήν θυσία 100 000(!) στρατιωτῶν*

"Οσο γιά τήν Πράγα ὁ 'Αιζενχάουερ ἐνδίδει στήν παράκλησι τοῦ Ρώσου στρατηγοῦ 'Αντώνωφ καί τήν ἐγκαταλείπει στό ἔλεος τοῦ 'Ερυθροῦ στρατοῦ

χαριτωμένα στήν ἐπιστολή τοῦ 'Αϊζενχάουερ. «Νομίζω ὅπως καί σεῖς, ὅτι τό Βερολῖνο ἔχασε κάθε εἶδους σημασία καί ἔχω τήν πρόθεσι νά μήν διαθέσω γι' αὐτό παρά δευτερεύουσες δυνάμεις» 'Ο ἀρχιστράτηγος τοῦ δυτικοῦ μετώπου παίρνει τοῖς μετρητοῖς αὐτή τήν καταπληκτική εἰρωνία[25] »

Αὐτές οἱ δευτερεύουσες δυνάμεις δέν ἦσαν λιγότερες ἀπό τρεῖς ὁμάδες στρατιῶν δηλαδή 140 μεραρχίες μοιρασμένες σέ 20 στρατιές οἱ ὁποῖες διέθεταν 41.000 κανόνια καί ὅλμους, 6.300 τεθωρακισμένα, 8.400 ἀεροπλάνα. "Εχουν νά ἀντιμετωπίσουν μόλις 37 Γερμανικές μεραρχίες κατά μῆκος τοῦ τελευταίου Φυσικοῦ ὀχυροῦ τῆς πρωτευούσης τοῦ Ράϊχ: Τοῦ ποταμοῦ "Οντερ

25 *Ρεϋμον Καρτιέ: Προαναφερόμενο ἔργο Τόμος Β΄ σελίς 342-43*

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

«Ἀναμένω ἀπό κάθε Γερμανό νά ἐκτελέση τό καθῆκον του μέχρι τοῦ τέλους, νά δεχθῆ κάθε θυσία, ἡ ὁποία τοῦ ζητεῖται ἤ πού πρόκειται νά τοῦ ζητηθῆ. Ἀναμένω ἀπό κάθε ὑγιῆ ἄνθρωπο νά διαθέση στόν ἀγῶνα τό σῶμα καί τήν ψυχή του.

Ἀναμένω ἀπό κάθε ἄρρωστο, κάθε ἀδύναμο, ἀπό κάθε ἄνθρωπο ἀπαραίτητο, νά ἐργασθῆ ἕως ὅτου σβύσουν καί οἱ τελευταῖες δυνάμεις του.

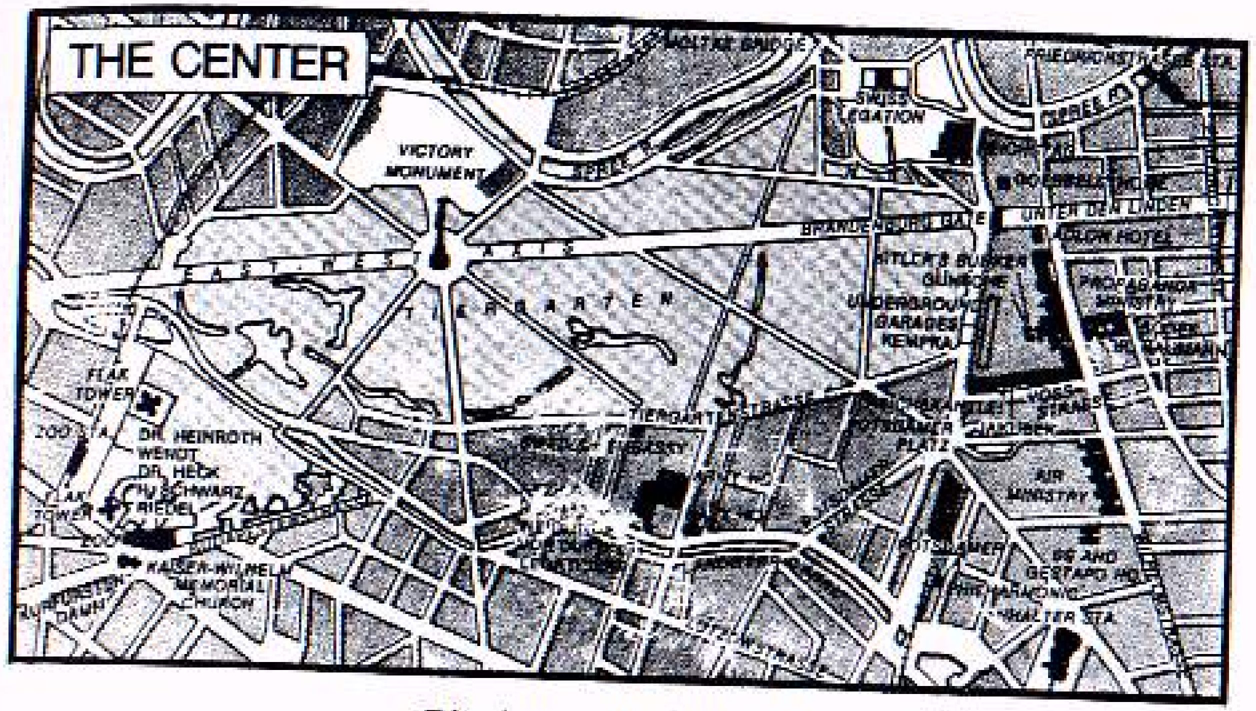
Ἀναμένω ἀπό τούς κατοίκους τῶν πόλεων νά λάβουν τά ὅπλα, ἀναμένω ἀπό τούς ἀγρότες νά δώσουν ψωμί στούς στρατιῶτες καί τούς ἐργάτες αὐτοῦ τοῦ ἀγῶνος.

Ἀναμένω ἀπό τίς γυναῖκες καί τίς κοπέλλες ὅλες νά βοηθήσουν αὐτόν τόν ἀγῶνα, ὅπως ἔκαναν μέχρι τώρα μέ ὑπέρτατο φανατισμό. Λέγοντας αὐτά ἀπευθύνομαι μέ πλήρη ἐμπιστοσύνη στήν Γερμανική νεολαία. Ἀκόμα καί σ' αὐτόν τόν ἀγῶνα, δέν θά εἶναι ἡ Ἀσία αὐτή πού θά νικήση, ἀλλά ἡ Εὐρώπη.»

Ἀδόλφος Χίτλερ 30 - 1 - 45

Μέ τούς Ρώσους στόν ποταμό Ὄντερ τό Βερολίνο θεωρεῖται πόλις τοῦ μετώπου. Στίς 6 Μαρτίου ὁ στρατηγός Ρέυμαν ἀναλαμβάνει νά διοργανώση τήν ἄμυνα τῆς Πρωτευούσης. Στήν πράξι ἡ πόλις εἶναι τεράστια θάλασσα ἀπό ἐρείπια.

«Οἱ ἀμερικανοί βομβάρδιζαν τήν ἡμέρα καί ἡ R.A.F. τήν νύκτα.

Τό κέντρο τοῦ Βερολίνου

Οἱ ἀριθμοί ἀναφερόμενοι στίς καταστροφές μεγάλωναν ὥρα μέ τήν ὥρα καί ἐγίνοντο ἐντυπωσιακοί. Οἱ βόμβες εἶχαν ἰσοπεδώσει περισσότερα ἀπό 2 600 ἐκτάρια οἰκοδομημένης γῆς. Μία ἔκτασις δέκα φορές μεγαλυτέρα ἀπό τήν καταστραμμένη ἐπιφάνεια τοῦ Λονδίνου ἐξ αἰτίας τῶν βομβαρδισμῶν τῆς Λουφτβάφφε. Ὀγδοντατέσσερα ἑκατομμύρια κυβικά μέτρα ἐρειπίων ἔφραζαν τούς δρόμους. Ἦσαν ἀρκετά γιά νά ὑψωθῆ ἕνας λόφος πάνω ἀπό 300 μέτρα. Ἐπί 1 562 000 κατοικιῶν περίπου οἱ μισές εἶχαν χτυπηθῆ καί ἕνα σπίτι στά τρία εἶχε τελείως καταστραφῆ ἤ εἶχε κριθῆ ἀκατοίκητο.»[26]

Παρ' ὅλα αὐτά ἡ ζωή ἐξακολουθοῦσε νά κυλᾶ ἔστω καί φαινομενικά μέ τόν πρῶτο ρυθμό. Τά καταστήματα λειτουργοῦσαν κανονικά, τό ταχυδρομεῖο λειτουργοῦσε κανονικά. Οἱ ἐφημερίδες ἔβγαιναν καθημερινά ἀρκετοί κινηματογράφοι καί θέατρα καθώς καί ἕνα μέρος τοῦ ζωολογικοῦ κήπου ἦσαν ἀκόμα ἀνοικτά.

12.000 ἀστυνομικοί ἐκτελοῦν ἀκόμα ὑπηρεσία καί κάθε μέρα 600 000 κόσμος ἐξακολουθεῖ νά πηγαίνει στίς δουλειές του. Οἱ ἄνθρωποι εἶναι ἀκόμα αἰσιόδοξοι καί πιστεύουν ὅτι ὁ Gröfaz[27] θά στείλη τούς Ρώσους γιά

26 C. Ryan *Προαναφερόμενο ἔργο* Pocket Book *1967 σελίς 5*

27 *Σύντμησις τῶν λέξεων* Grösster Feldherr Aller Zeiten, *ὁ μεγαλύτερος στρατηγός ὅλων τῶν χρόνων. Μ' αὐτόν τόν τίτλο ὁ λαός τοῦ Βερολίνου ἀποκαλοῦσε τόν Χίτλερ*

μιά ἀκόμη φορά πίσω στήν 'Ασία. Πόσοι ἀκριβῶς εὑρίσκοντο στό Βερολῖνο ἐκεῖνες τίς τραγικές ἡμέρες δέν εἶναι δυνατόν νά ὑπολογισθῆ μέ ἀκρίβεια. 'Υπολογίζεται ὅτι στίς ἀρχές τοῦ 1945 ὑπῆρχαν περίπου 2.700.000 ἄτομα ἀπό τά ὁποῖα οἱ γυναῖκες ὑπερέβαιναν τά 2 000 000 Οἱ ἄνδρες ἡλικίας 18 - 30 χρόνων δέν ξεπερνοῦσαν τίς 100 000 καί οἱ περισσότεροι ἀπό αὐτούς ἦσαν ἤ τραυματισμένοι ἤ στό στάδιο τῆς ἀναρρώσεως. Μέ τήν ἄφιξη τῶν Ρώσων στόν Όντερ μεγάλα κύματα προσφύγων θά πλημμυρίσουν τήν πόλη Ὅλοι πλέον διαισθάνονται τόν κίνδυνο. Ὅσοι μποροῦν νά φύγουν ἀπό τό Βερολῖνο τό κάνουν δίχως χρονοτριβή Οἱ ὑπόλοιποι προετοιμάζονται καρτερικά γιά τό χειρότερο

«'Η Μ. Σάουερμπρουχ εἶχε ἐντυπωσιασθῆ ἀπό τό πλῆθος τῶν πολιτῶν πού εἶχαν ἀποπειραθῆ νά αὐτοκτονήσουν συμπεριλαμβανομένων δεκάδων γυναικῶν πού δέν εἶχαν κακοποιηθῆ ἤ βιασθῆ. Τρομοκρατημένοι ἀπό αὐτά πού εἶχαν ἤ δῆ ἤ ἀκούσει, πολλοί εἶχαν κόψει τίς φλέβες τῶν χεριῶν τους. Μερικοί εἶχαν προσπαθήσει νά σκοτώσουν ἀκόμα καί τά παιδιά τους Πόσοι κατόρθωσαν νά αὐτοκτονήσουν κανείς δέν μπορεῖ νά τό πῆ — ἡ ἰατρός εἶχε δῆ μόνον ὅσους δέν τά εἶχαν καταφέρει — ἀλλά φαινόταν βέβαιο ὅτι ἄν οἱ Ρῶσοι κατελάμβαναν τήν πόλι ἕνα κῦμα αὐτοκτονιῶν θά συνεκλόνιζε τό Βερολῖνο.[28]»

Ὅπως παραδέχεται ὁ ἰατρός Λάμπρεχτ τό πλέον διαδεδομένο θέμα — ἀκόμα καί ἀνάμεσα στούς γιατρούς — εἶναι ἡ τεχνική τῆς αὐτοκτονίας.

«'Αλλά ἦσαν περισσότερο ἀπό ἁπλές συζητήσεις Πολλοί κατέστρωναν σχέδια γιά τόν τρόπο πού θά πέθαιναν Σέ κάθε συνοικία οἱ γιατροί ἦσαν πολιορκημένοι ἀπό ἀσθενεῖς καί φίλους πού ζητοῦσαν πληροφορίες γιά μιά ἀνώδυνη αὐτοκτονία καθώς καί συνταγές γιά τό δηλητήριο Ἄν οἱ γιατροί ἠρνοῦντο τότε ὁ κόσμος ἔτρεχε στούς φαρμακοποιούς Παρασυρμένοι ἀπό ἕνα κῦμα τρόμου οἱ Βερολινέζοι ἔξαλλοι εἶχαν ἀποφασίσει κατά χιλιάδες νά πεθάνουν μέ κάθε τρόπο παρά νά ὑπομείνουν τόν ἐρυθρό στρατό [29]»

Ὅμως δίπλα σ' αὐτούς τούς ἀπελπισμένους ἀνθρώπους ὑπάρχουν καί οἱ ἄλλοι, οἱ φανατικοί 'Αρνοῦνται νά πιστεύσουν ὅτι εἶναι ποτέ δυνατόν οἱ Ρῶσοι νά φθάσουν ἔξω ἀπό τό Βερολῖνο 'Αλλά καί ἄν συνέβαινε κάτι τέτοιο ἦσαν ἕτοιμοι νά τούς ὑποδεχθοῦν μέ τό ὅπλο στά χέρια Νέα παιδιά τῆς Χιτλερικῆς νεολαίας φοβούμενα μήπως ὁ πόλεμος τελειώση δίχως νά ρίξουν τουφεκιά ζητοῦν τήν ἄδεια νά φύγουν γιά τό μέτωπο Σ' αὐτόν τόν γενικό ἐνθουσιασμό συμμετέχουν οἱ κοπέλλες τῆς 'Ενώσεως Γερμανίδων καθώς καί παιδιά τῆς J V

---

28 C Ryan: *Προαναφερόμενο ἔργο σελίς 19*

29 C Ryan: *Προαναφερόμενο ἔργο σελίς 19-20*

'Η ὀργάνωσις αὐτή εἶχε στίς τάξεις της παιδιά ἡλικίας 10 - 14 χρόνων. Στόν καιρό τῆς εἰρήνης ἀποτελοῦσαν ἕνα διακοσμητικό στοιχεῖο στίς γιγάντιες παρελάσεις καί εἶχαν τήν φήμη τοῦ καλύτερου πληροφοριοδότη τῆς κυβερνήσεως τοῦ Ράιχ. Τώρα στήν γενική κινητοποίησι ἀσχολοῦνται μέ τίς κατασβέσεις τῶν πυρκαγιῶν, τήν μεταφορά τῶν τραυματιῶν, γεμίζουν μέ συνθήματα τούς τοίχους πού ἔχουν ἀπομείνει ἀκόμα ὄρθιοι καί τραγουδοῦν:

Ἕνας νέος λαός ἀνατέλλει, ἕτοιμος γιά ἐπίθεσι
Ψηλότερα τίς σημαῖες συναγωνιστές
Αἰσθανόμαστε τόν καιρό νά μᾶς πιέζη
τόν καιρό τῶν νέων πολεμιστῶν
μπροστά ἀπό μᾶς βαδίζουν μέ σχισμένες σημαῖες
οἱ νεκροί ἥρωες τοῦ νέου ἔθνους
καί πάνω ἀπό μᾶς οἱ ἥρωες πρόγονοι
Γερμανία πατρίδα μας τώρα ἐρχόμαστε καί ἐμεῖς [30]

Στά πάρκα ἀγόρια καί καί κορίτσια ἐκπαιδεύονται στήν ρίψι τοῦ Πάντσερ - φάουστ (ἀντιαρματική γροθιά) καί στήν σκοποβολή Οἱ ἐκπαιδευτές συναντοῦν τρομερές δυσκολίες μ' αὐτά τά παιδιά πού ἀπό τήν πρώτη στιγμή «τά καταλαβαίνουν ὅλα» καί ζητοῦν νά φύγουν γιά τό μέτωπο Τά πυρομαχικά εἶναι περιορισμένα καί μόνον μιά φορά τήν ἑβδομάδα γίνονται ἀσκήσεις μέ πραγματικά πυρά 'Η προσέλευσις τῶν «ἐκπαιδευομένων» εἶναι τεραστία

«Χιλιάδες ἀπό αὐτούς τούς φανατικούς ἦσαν παιδιά καί ὅπως τό μεγαλύτερο μέρος ἐκείνης τῆς γενιᾶς δέν ἐγνώριζαν παρά ἕναν θεό: Χίτλερ 'Από τήν προσχολική ἀκόμη ἡλικία εἶχαν γαλουχηθῆ μέ τήν ἰδεολογία τοῦ 'Εθνικοσοσιαλισμοῦ 'Αλλά οἱ πλέον πιστοί ἀπό αὐτά τά στρατιωτικά ρομπότ ἦσαν μέλη τῶν SS Ἦσαν τόσο σίγουροι γιά τήν τελική νίκη καί τόσο πιστοί στόν Χίτλερ, πού γιά τούς ἄλλους Γερμανούς ἡ διανοητική τους κατάστασις προκαλοῦσε τόν οἶκτο 'Ο φανατισμός τους ἦταν τόσο μεγάλος πού μερικές φορές φαινόταν ὅτι εἶχε εἰσβάλει μέσα στό ὑποσυνείδητο 'Ο ἰατρός Φ Σάουερμπρουχ τοῦ νοσοκομείου Σαριτέ τήν

---

30 Ein junges volk steht auf zum Sturm Bereit
Reisst die Fahnen Höhen Kameraden
Wir Fühlen Nahen Unsere Zeit
Die Zeit der jungen Soldaten
Vor uns marschieren mit sturmzerfetzten Fahnen
Die Toten Helden der Jungen Nation,
Und Uber uns die Heldenahnen
Deutschland, Vaterland, wir Kommen schon

'Απρίλιος 1945 Τό Βερολῖνο ἔχει μετατραπεῖ σέ μία θάλασσα ἀπό ἐρείπια

στιγμή κατά τήν ὁποία χειρουργοῦσε πάνω στό ναρκωμένο σῶμα ἑνός SS πού εἶχε μεταφερθεῖ μέ βαρειά τραύματα ἀπό τό μέτωπο τοῦ Όντερ ξαφνικά ἔμεινε σάν ἀπολιθωμένος Στήν ἡσυχία τῆς χειρουργικῆς αἰθούσης, παρ' ὅλο πού ἦταν ναρκωμένος ὁ SS ἄρχισε νά μιλᾶ "Ηρεμα καί καθαρά συνέχιζε νά ἐπαναλαμβάνη: Χάιλ Χίτλερ, Χάιλ Χίτλερ, Χάιλ Χίτλερ [31]»

Παρ' ὅλη αὐτή τήν γενική κινητοποίησι τοῦ πληθυσμοῦ, τό Βερολῖνο δέν μπορεῖ νά θεωρηθῆ ἕνα Φέστουγκ ὅπως τό παρουσιάζει ἡ προπαγάνδα τοῦ δόκτορος Γκαῖμπελς 'Οχυρωματικά ἔργα δέν ὑπάρχουν. 'Ο στρατός ὅλος εἶναι στά διάφορα μέτωπα 'Ο Χίτλερ ἀκόμα καί ἐκείνη τήν στιγμή δέν σκέφτεται νά μετατρέψη τήν πρωτεύουσα τοῦ Ράιχ σέ πεδίον μάχης Πιστεύει ὅτι τά στρατεύματα τοῦ Όντερ εἶναι σέ θέσι νά ἀναχαιτήσουν τήν Ρωσική ἀπειλή, ἐλπίζει ἀκόμη τήν ὁριστική ρήξι τῶν «συμμάχων» Οἱ ἐνδείξεις εἶναι ἐνθαρρυντικές. Στήν ἀπελευθερωμένη Γαλλία μιά βιαστική συμφωνία τοῦ λιποτάκτη Τορές μέ τόν Ντέ Γκώλ σώζει τήν χώρα ἀπό ἕνα αἱματοκύλισμα, ἐνῶ στήν 'Ελλάδα ἡ σύγκρουσις 'Αγγλικῶν καί Ρωσικῶν συμφερόντων ἀποκορυφώνει τό δράμα τοῦ ἐμφυλίου πολέμου.

'Ωστόσο ἀποφασίζεται προληπτικά ἡ ὀχύρωσις τῆς πρωτευούσης Σκάβονται ἀντιαρματικοί τάφροι, φράζονται οἱ δρόμοι μέ ἀντιαρματικά ἐμπόδια, σχηματίζονται ναρκοπέδια, τοποθετοῦνται πολυβόλα σέ στρατηγικές θέσεις. Εἶναι ἀλήθεια ὅτι αὐτή ἡ προετοιμασία προβληματίζει κάπως τούς Βερολινέζους

"Οταν δέν εἶχε ἀποφασισθῆ ἀκόμα ἡ ὀχύρωσις ὅλοι ἐσκέπτοντο: 'Ο Gröfaz βρίσκει ἄσκοπο νά ὀχυρώση τήν πρωτεύουσα 'Αρα τά πράγματα πᾶνε καλά.

Τώρα ὅμως βλέποντας τά ἀναποδογυρισμένα καί παραγεμισμένα μέ πέτρες τράμ νά φράζουν τούς δρόμους, τίς ὀχυρωμένες πίσω ἀπό τά ὁδοφράγματα μονάδες VS καί HJ ἀρχίζουν νά ἀναρωτιοῦνται κατά πόσο τό Βερολῖνο μπορεῖ νά θεωρηθῆ ἕνα ἰσχυρότατο ὀχυρό, ἕνα «Festung»

'Ο δόκτωρ Γκαῖμπελς ὅμως ἀγρυπνᾶ Γι' αὐτόν τό ἠθικό τοῦ πληθυσμοῦ καί ἡ πίστις του ἀναφορικά μέ τήν τελική Νίκη τοῦ Ράιχ εἶναι πρωταρχικῆς σημασίας Πιστεύει ὅτι οἱ πολίτες πρέπει νά αἰσθάνωνται ἀσφαλεῖς μέσα στήν πρωτεύουσα. Καί ἄν τά ὀχυρωματικά ἔργα, πού κατασκευάζονται δέν ἐμπνέουν ἐμπιστοσύνη, αὐτός θά τούς βρῆ καλύτερα

Μέ ἐντολή του τό εἰκονογραφημένο Das Reich στά μέσα Μαρτίου θά δημοσιεύση μιά λεπτομερή περιγραφή ἑνός τεραστίου συγκροτήματος ἀπό ὀχυρωματικά ἔργα που περιτριγυρίζουν τήν πρωτεύουσα Τά ἀνύπαρκτα αὐτά ἔργα ὄχι μόνον πείθουν τούς Βερολινέζους ἀλλά καί τούς σκανδαλίζουν σέ τέτοιο βαθμό ὥστε νά ἀναρωτιοῦνται, ἄν στό ἑξῆς πρέπει νά δημοσιεύονται τέτοια ὑψίστης σημασίας μυστικά πού μποροῦν νά χρησι-

31 A. Tully: *Προαναφερόμενο ἔργο*

μεύσουν στόν ἐχθρό

'Ο στρατηγός Ρέυμαν γνωρίζει ὅτι ἡ κατάστασις εἶναι τελείως διαφορετική ˝Οχι μόνον δέν ὑπάρχουν ὀχυρωματικά ἔργα, ὄχι μόνον δέν ὑπάρχουν στρατεύματα ἀλλά τοῦ λείπουν ἀκόμα καί αὐτοί οἱ ἀνώτεροι ἀξιωματικοί γιά νά ἐπανδρώσουν τό ἐπιτελεῖο του

Τά πυρομαχικά εἶναι ἐλάχιστα Οἱ ἐντεταλμένοι γιά τήν ἀεροπορική ἄμυνα στούς 6 τεράστιους ἀντιαεροπορικούς πύργους, οἱ ὁποῖοι εὑρίσκοντο στό Humboldthain στό Friedrichshain καί στόν Ζωολογικό κῆπο, ἦσαν ὑποχρεωμένοι νά ρίχνουν ἕναν περιορισμένο ἀριθμό βλημάτων.

> «Στήν ἕδρα τοῦ ἐπιτελείου του στό Χοεντζόλλερνταμ ὁ διοικητής τῆς πόλεως στρατηγός Ρέυμαν στεκόταν ὄρθιος μπροστά ἀπό τόν ἁπλωμένο στόν τοῖχο τοπογραφικό χάρτη τοῦ Βερολίνου κοιτάζοντας τίς σημειωμένες γραμμές ἀμύνης, διερωτώμενος, ὅπως θά πῆ ἀργότερα «τί πρᾶγμα, στό ὄνομα τοῦ Θεοῦ πίστευαν ὅτι μποροῦσα νά κάνω»

Δέν ὑπάρχει ἕνα γενικό σχέδιο φυγαδεύσεως τοῦ πληθυσμοῦ Τά στοιχεῖα τοῦ Δημάρχου ἀναφέρουν ὅτι ζοῦν μέσα στήν πόλι 110 000 παιδιά τά ὁποῖα θά δημιουργήσουν τεράστια προβλήματα τήν στιγμή τῆς πολιορκίας 'Ο ὁπλισμός εἶναι ἀνεπαρκής. Τά στοιχειώδη ἐφόδια γιά μιά ἄμυνα ὅπως τά συρματοπλέγματα καί οἱ νάρκες λείπουν ˝Ο στρατηγός γνωρίζει ὅτι δέν πρέπει νά περιμένη καμμιά βοήθεια ἀπό τά στρατεύματα τοῦ ˝Οντερ «'Εμεῖς θά πολεμήσουμε καί θά πεθάνουμε ἐδῶ» τόν διαβεβαιώνει κατηγορηματικά ὁ ἀρχηγός τοῦ ἐπιτελείου τοῦ Μποῦσσε, Hölz.

˝Οπως θά παραδεχθῆ ὁ Ρέυμαν:

> «βρισκόμαστε μπροστά σέ μιά ἀποστολή πού δέν μπορούσαμε νά ἐκπληρώσουμε οὔτε εἴχαμε τήν παραμικρή δυνατότητα ἐπιτυχίας Μποροῦσα μονάχα νά ἐλπίζω ὅτι θά γίνη κάποιο θαῦμα πού θά ἀλλάξη τήν κατάσταση ἤ θά τελειώση ὁ πόλεμος πρίν πολιορκηθῆ τό Βερολῖνο 'Αλλιῶς ὁ Θεός ἄς βοηθήση τούς Βερολινέζους»

Παρ' ὅλα αὐτά ἡ προσπάθεια κατασκευῆς ὀχυρωματικῶν ἔργων ἐντείνεται Μιά πρώτη γραμμή ἀμύνης — ἕνας κλοιός 100 περίπου χλμ πού ἀπέχει ἀπό τά προάστεια τοῦ Βερολίνου 30 - 50 χλμ — ἐνισχύεται μέ ἕνα δεύτερο ἐσωτερικό δακτυλίδι μήκους 40 χλμ 'Η πόλις διαιρεῖται σέ 8 τομεῖς στήν θεωρία αὐτοδυνάμους ἐνῶ τό κέντρο ὀχυρώνεται μέ ἕνα τρίτο δακτυλίδι ἀμύνης. Κάθε τομέας βαπτίζεται μέ ἕνα γράμμα τοῦ ἀλφαβήτου (Α - Η) καί διοικεῖται ἀπό ἕναν στρατηγό μεραρχίας. Τό κέντρο συμβολίζεται μέ τό γράμμα Ζ.

> «˝Ολα αὐτά προξενοῦσαν ἐντύπωσι πάνω στόν χάρτη τοῦ Γκαῖμπελς ἀλλά στήν πραγματικότητα ἐσήμαιναν ἐλάχιστα πράγματα Γιά μιά σοβαρή ἄμυνα τοῦ Βερολίνου θά ἐχρειάζοντο 18 πλήρεις μεραρχίες. 8 γιά τήν ἐξωτερική γραμμή καί 10 γιά τίς δύο ἐσωτερικές (32)»

˝Ομως ὁ στρατηγός δέν διαθέτει παρόμοιες δυνάμεις Οἱ ἄνδρες του πέρα ἀπό τίς λιγοστές δυνάμεις τοῦ τακτικοῦ στρατοῦ προήρχοντο ἀπό τίς τάξεις τῆς VS (Φόλκστουρμ - Λαϊκά τμήματα ἐφόδου) καί τῆς HJ (Χίτλερ - γιοῦγκεν Χιτλερική νεολαία) Σ' αὐτούς θά προστεθοῦν καί οἱ τραυματίες τῶν νοσοκομείων πού εἶναι σέ θέσι νά σταθοῦν στά πόδια τους. ˝Ενα σύνολο 75 000 ἀνδρῶν 'Ο ὁπλισμός τους εἶναι ἑτερόκλητος. Δεκαπέντε διαφορετικά εἴδη ὅπλων Σημειώνονται τά πρῶτα κρούσματα λιποταξίας 'Η ἐπαγρύπνισι ἐντείνεται Αἰφνιδιαστικές ἔρευνες στό μετρό, τά ἐστιατόρια καί τούς κινηματογράφους Οἱ λιποτάκτες συλλαμβάνονται, δικάζονται συνοπτικά ἀπό τά ἔκτακτα στρατοδικεῖα καί ἐκτελοῦνται ἐπί τόπου δι' ἀπαγχονισμοῦ Στά στήθη τῶν κρεμασμένων κρέμωνται ἐπιγραφές ὅπως: «ΣΤΑΘΗΚΑ ΔΕΙΛΟΣ ΝΑ ΥΠΕΡΑΣΠΙΣΩ ΤΙΣ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΤΗΣ ΓΕΡΜΑΝΙΑΣ» ἤ «ΟΠΟΙΟΣ ΦΟΒΑΤΑΙ ΤΟΝ ΗΡΩΙΚΟ ΘΑΝΑΤΟ ΠΕΘΑΙΝΕΙ ΑΤΙΜΑΣΜΕΝΟΣ». Οἱ κρεμασμένοι ἔρχονται σέ μεγάλη ἀντίθεσι μέ τά γραμμένα στούς τοίχους συνθήματα:

ΟΠΟΙΟΣ ΠΙΣΤΕΥΕΙ ΣΤΟΝ ΧΙΤΛΕΡ ΠΙΣΤΕΥΕΙ ΣΤΗΝ ΝΙΚΗ

ΔΕΝ ΘΑ ΣΥΝΘΗΚΟΛΟΓΗΣΟΥΜΕ ΠΟΤΕ

ΤΟ ΒΕΡΟΛΙΝΟ ΠΑΡΑΜΕΝΕΙ ΓΕΡΜΑΝΙΚΟ

Η ΒΙΕΝΝΗ ΘΑ ΞΑΝΑΓΙΝΗ ΓΕΡΜΑΝΙΚΗ

Η ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΗ ΩΡΑ ΕΙΝΑΙ ΕΚΕΙΝΗ ΜΠΡΟΣΤΑ ΣΤΟΝ ΗΛΙΟ ΠΟΥ ΑΝΑΤΕΛΛΕΙ

---

32 A Tully: *Προαναφερόμενο ἔργο σελίς 151*

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΡΙΤΟΝ

«'Η πίστις καί ἡ ἀκλόνητη πεποίθησις γιά τήν Νίκη θά ἀναπληρώσουν ὅλα τά κενά Κάθε διοικητής πρέπει νά εἶναι γεμᾶτος ἐμπιστοσύνη 'Εσεῖς πρέπει νά σκορπίσετε αὐτήν τήν πίστι στούς στρατιῶτες σας καί ἄν ἐσεῖς εἶσαστε πεπεισμένος ὅτι αὐτή ἡ μάχη πρέπει νά κερδηθῆ, θά κερδηθῆ δίχως ἄλλο»

Χίτλερ πρός Χαϊνρίτσι

Στίς 16 'Απριλίου 22 000 κανόνια τῶν Ρώσων συγκλονίζουν ὁλόκληρο τό μέτωπο τοῦ Όντερ 'Η ὥρα τῆς ἐπιθέσεως ἔχει φθάσει Ἤδη ἀπό τήν περασμένη ἡμέρα ὁ στρατηγός Χαϊνρίτσι μαντεύοντας τήν ἐπίθεση ἔχει διατάξει τά στρατεύματά του νά ὑποχωρήσουν σέ μιά δεύτερη γραμμή ἀμύνης μέ ἄμεσο ἀποτέλεσμα οἱ Ρωσικές ὀβίδες νά πέφτουν στό κενό Σίγουροι γιά τήν εὐστοχία τοῦ πυροβολικοῦ τους οἱ Ρῶσοι διαβαίνουν τόν Όντερ αἰσιόδοξοι 'Ο κύριος ὄγκος τῶν στρατευμάτων πέφτει πάνω στήν 9η στρατιά ἡ ὁποία ἀπορροφᾶ τό χτύπημα καί ἐξαπολύει ἀντεπίθεσι 'Από τήν ἄλλη πλευρά ὁ διοικητής τοῦ 56ου σώματος στρατοῦ Βάιλντιγκ σταματᾶ τελείως τήν προέλασι τοῦ Ζούκωφ στά ὑψώματα τοῦ Σήλοου Οἱ ἀπώλειες τῶν Ρώσων εἶναι τρομακτικές 'Ο Ζούκωφ ἔχει, κάθε λόγο νά φοβᾶται τήν ὀργή τοῦ Στάλιν Ἄν τά ἀνέπαφα κανόνια τοῦ 56ου στρέψουν τά στόμιά τους στό ποτάμι θά σκορπίσουν ἕνα ἀπερίγραπτο πανικό στούς στρατιῶτες πού συνεχίζουν νά διαβαίνουν τό ποτάμι πάνω σέ κάθε εἴδους πλωτό μέσο Ὅμως ὁ Βάιλντιγκ μπορεῖ νά ἔχη ἀνέπαφα τά κανόνια του ἀλλά τά πυρομαχικά του εἶναι μετρημένα Οἱ ἐνισχύσεις πού περίμενε δέν εἶχαν ἀκόμα ἐμφανισθῆ 'Η μεραρχία τῶν SS Nordland στήν ὁποία ὑπελόγιζε εἶναι ἀρκετά χιλιόμετρα πίσω δίχως βενζίνη Ὅσο γιά τήν 18 μεραρχία τῶν Παντσεργρεναδιέρων, αὐτή θά φθάση μέ μιά ἡμέρα καθυστέρησι ὅταν ἡ τύχη τῶν ὑψωμάτων θά ἔχη κριθῆ

'Ο Χαϊνρίτσι δέν ἔτρεφε ψευδαισθήσεις Μέχρι ἐκείνη τήν στιγμή ἡ 9η εἶχε ἀναχαιτήσει μέ ἐπιτυχία τόν Ζούκωφ, ἀλλά ἀπέμεναν οἱ ἐπιθέσεις τοῦ Κόνιεφ καί τοῦ Ροκοσσόφσκυ.

Τό χτύπημα τοῦ Κόνιεφ θά ἔλθη τό πρωί τῆς 17ης. Κατευθύνεται ἀνάμεσα ἀπό τίς δυνάμεις τοῦ Σαΐρνερ καί τοῦ Μποῦσσε Διαβαίνει τόν Νάισσε προσπαθώντας νά προωθηθῆ ὅσο τό δυνατόν περισσότερο 'Ελπίζει ὅτι ὁ Στάλιν ἔπειτα ἀπό τίς δυσκολίες ποῦ συναντᾶ ὁ Ζούκωφ θά ἀναθεωρήση τήν ἀπόφασί του καί θά δώση σ' αὐτόν τήν ἐντολή νά βαδίση πρός τό Βερολῖνο

Τό ἴδιο βράδυ τά πυρομαχικά τοῦ 56ου τελειώνουν καί ὁ Βάιλντιγκ ἀποσύρεται μέ ἄμεση συνέπεια νά ξανακινηθοῦν τά στρατεύματα τοῦ Ζούκωφ.

Μέ ἡμερομηνία 15 'Απριλίου φθάνει στό μέτωπο ἡ ἀκόλουθη ἡμερησία διαταγή τοῦ Χίτλερ

«Στρατιῶτες τοῦ ἀνατολικοῦ μετώπου

Οἱ ὀρδές τοῦ Μπολσεβικο - ἰουδαϊκοῦ ἐχθροῦ μας συνεκεντρώθησαν γιά τήν τελευταία ἐπίθεσι Θέλουν νά καταστρέψουν τήν Γερμανία νά ἐκμηδενίσουν τόν λαό της. 'Εσεῖς στρατιῶτες τοῦ ἀνατολικοῦ μετώπου ἔχετε δῆ μέ τά μάτια σας τήν τύχη πού ἐπιφυλάσσεται στίς Γερμανίδες γυναῖκες καί τά παιδιά Οἱ ἡλικιωμένοι, οἱ ἄνδρες καί τά νεογέννητα ἐκτελοῦνται οἱ γυναῖκες καί οἱ κοπέλλες κακοποιοῦνται καί στέλνονται στά πορνεῖα γιά τούς στρατιῶτες Ὅποιος ἐπιζήση στέλνεται στήν Σιβηρία.

Εἴχαμε προβλέψει αὐτήν τήν ἐπίθεσι καί ἀπό τόν 'Ιανουάριο ἀκόμη εἴχαμε φροντίσει νά κατασκευάσουμε ἕνα ἰσχυρό ἀνατολικό μέτωπο. Οἱ ἰσχυρές καί πολυάριθμες δυνάμεις τοῦ πυροβολικοῦ θά καλωσορίσουν τόν ἐχθρό. Κάθε εἴδους μονάδες, καινούργιοι σχηματισμοί καί τμήματα Βόλκστουρμ ἐνισχύουν τό μέτωπο

Αὐτή τήν φορά ὁ ἐχθρός θά ὑποστῆ τό ἀρχαῖο 'Ασιατικό πεπρωμένο καί θά ἀποδεκατισθῆ μπροστά ἀπό τήν πρωτεύουσα τοῦ Ράιχ.

Ὅποιος αὐτήν τήν στιγμή δέν ἐκπληρώση τό καθῆκον του εἶναι προδότης τοῦ Ἔθνους Τά συντάγματα ἤ οἱ μεραρχίες πού θά ἐγκαταλείψουν τίς θέσεις τους θά πρέπη νά ντρέπωνται μπροστά στίς γυναῖκες καί τά παιδιά πού ὑπομένουν καρτερικά τήν φρίκη τῶν βομβαρδισμῶν.

'Επιτηρεῖτε ἐκείνους τούς λίγους προδότες ἀξιωματικούς καί στρατιῶτες οἱ ὁποῖοι προσπαθῶντας νά ἐξασφαλίσουν μιά ἄθλια ἐπιβίωσι, μάχονται ἐναντίον μας σάν μισθοφόροι τῶν Ρώσων, φορῶντας ἀκόμη τήν Γερμανική στολή

Ὅποιος σᾶς δώσει διαταγή ὑποχωρήσεως, ἄν δέν εἶναι ὑπεράνω ὑποψίας, πρέπει νά συλλαμβάνεται πάραυτα καί νά ἐκτελεῖται ἐπί τόπου

᾿Εθελοντές τῆς Χιτλερικῆς νεολαίας σπεύδουν πρός τό μέτωπο Σκοπός τοι σταματήσουν τήν προέλασι τῶν Ρωσικῶν τεθωρακισμένων

ὁποιος καί ἄν εἶναι ὁ βαθμός του

῎Αν τίς ἐπόμενες ἡμέρες κάθε στρατιώτης τοῦ ῎Οντερ θά ἐκτελέση τό καθῆκον του ἡ τελευταία ἐπίθεσι τῆς ᾿Ασίας θά διαλυθῆ Μαζί μ᾿ αὐτήν θά λάβη τέλος καί ἡ ἐχθρική προέλασι στήν δύσι

Τό Βερολῖνο παραμένει Γερμανικό ἡ Βιέννη θά παραμείνη Γερμανική καί ἡ Εὐρώπη δέν θά γίνη ποτέ Ρωσική

Σχηματεῖστε μιά ὁρκισμένη κοινότητα γιά νά ὑπερασπίσετε ὄχι τήν ἀφηρημένη ἰδέα τῆς πατρίδος ἀλλά τήν γῆ σας, τίς γυναῖκες σας, τά παιδιά σας καί μέ ὅλα αὐτά τό μέλλον σας

Αὐτήν τήν στιγμή ὁ Γερμανικός λαός ἔχει στραμμένα τά μάτια του ἐπάνω σας στρατιῶτες μου τοῦ ἀνατολικοῦ μετώπου καί ἐλπίζει ὅτι ἡ συνοχή σας, ὁ φανατισμός σας, τά ὅπλα σας θά μπορέσουν νά πνίξουν τήν ἐπίθεσι τοῦ Μπολσεβικισμοῦ μέσα στό αἷμα

Τήν στιγμή κατά τήν ὁποίαν τό πεπρωμένο ἐξαφάνισε ἀπό προσώπου γῆς τόν μεγαλύτερο ἐγκληματία ὅλων τῶν ἐποχῶν οἱ τύχες τοῦ πολέμου προδιαγράφονται»

᾿Αδόλφος Χίτλερ

Στό Βερολῖνο τό Γερμανικό Ραδιόφωνο δέν κρύβει τήν δραματικότητα τῆς καταστάσεως ᾿Από τίς στῆλες τοῦ «Λαϊκοῦ Παρατηρητοῦ» ὁ δόκτωρ Γκαῖμπελς ἀναγκάζεται νά παραδεχθῆ

«Μᾶς περιμένει μιά καινούργια σκληρή δοκιμασία ῎Ισως ἡ σκληρότερη ἀπό ὅλες»

Στήν συνέχεια καλεῖ τούς ὑπερασπιστές τοῦ Βερολίνου γιά τόν ὑπέρτατο ἀγῶνα

> «Κάθε τετραγωνικό μέτρο γῆς γιά τό ὁποῖο πρέπει νά πολεμήση ὁ ἐχθρός κάθε σοβιετικό τεθωρακισμένο τό ὁποῖο θά καταστραφῆ ἀπό ἕνα Γρεναδιέρο, ἕναν ἄνδρα τῆς Φόλκστούρμ ἤ ἀπό ἕνα παιδί τῆς H J ἀξίζει σήμερα πολύ περισσότερο ἀπό ὅσο ἄξιζε σέ ὁλόκληρο τόν πόλεμο.
>
> Τό σύνθημα σήμερα εἶναι: Σφίξτε τά δόντια. Πολεμῆστε σάν διάβολοι Μήν παραχωρήσετε οὔτε μιά σπιθαμή γῆς ᾿Η ἀποφασιστική ὥρα ἀπαιτεῖ τήν τελευταία καί τήν μεγαλύτερη προσπάθεια» [32]

Στό μέτωπο ἡ κατάστασις διαγράφεται ἀπελπιστική Στήν περιοχή τοῦ Στεττῖνο ὁ Ροκοσσόφσκυ προωθεῖ τίς πέντε στρατιές του ἐναντίον τῆς μοναδικῆς στρατιᾶς τοῦ Μαντώϋφελ. Στήν Ράιχεστράσσε 1 (Βαρσοβία - Βερολῖνο) καί Ράιχεστράσσε 158 κυλοῦν τά πρῶτα σοβιετικά τεθωρακισμένα τοῦ Ζούκωφ Στόν νότο ὁ Κόνιεφ πέφτει μέ δύναμι πάνω στήν τετάρτη στρατιά τοῦ στρατηγοῦ Gräser καί πλησιάζει τά νότια προάστεια τοῦ Βερολίνου. Μέσα σ᾿ αὐτήν τήν σύγχυσι ἡ 9η στρατιά ζητεῖ ἐνισχύσεις. Τό βράδυ τῆς 18ης ᾿Απριλίου δέκα τάγματα τῆς Φόλκστουρμ φορτώνονται βιαστικά στά αὐτοκίνητα καί στέλνονται στό μέτωπο Μ᾿ αὐτή τήν ἀπελπισμένη χειρονομία τοῦ ἀνυπεράσπιστου Βερολίνου ὁ ἐξωτερικός κλοιός ἀμύνης παύει νά ὑφίσταται

Στίς 19 φαίνεται ξεκάθαρα ἡ κυκλωτική κίνησις τῶν Ρώσων γύρω ἀπό τήν πρωτεύουσα τοῦ Ράιχ Τό ἴδιο βράδυ ὁ ὑπουργός προπαγάνδας Γιόζεφ Γκαῖμπελς μιλᾶ γιά τελευταία φορά ἀπό τό ραδιόφωνο Μέσα ἀπό τά λόγια του ξεπηδᾶ ἡ ἀδάμαστη πίστις του γιά τήν Νίκη, γιά τά σημάδια τοῦ πεπρωμένου, γιά τόν ῾Ιστορικό ρόλο τοῦ Φύρερ του νά σώση τήν Γερμανία καί τήν Εὐρώπη ἀπό τόν Μπολσεβικικό κίνδυνο.

«Σ᾿ αὐτήν τήν φάσι τοῦ πολέμου κατά τήν ὁποία . γιά μιά ἀκόμη φορά ἴσως γιά τελευταία φορά, οἱ δυνάμεις τοῦ μίσους καί τῆς καταστροφῆς ἐπιτίθενται ἀπό τήν ἀνατολή καί ἀπό τήν δύσι, σᾶς μιλῶ γιά τόν Φύρερ μέ τόν ἴδιο τρόπο πού ἀπό τά 1933 καί μετά μιλοῦσα πάντοτε γι᾿ αὐτόν στόν Γερμανικό λαό τό βράδυ τῆς παραμονῆς τῆς 20ης ᾿Απριλίου.

Μπορῶ μόνον νά σᾶς πῶ ὅτι αὐτή ἡ περίοδος, σέ ὅλο τό σκοτεινό μεγαλεῖο βρῆκε στό πρόσωπο τοῦ Φύρερ τόν μοναδικό ἄξιο ἐκπρόσωπό της ῎Αν σήμερα ἡ Γερμανία ζῆ ἀκόμη τό ὀφείλουμε σ᾿ αὐτόν ἄν ἡ

Εὐρώπη καί ὁ δυτικός πολιτισμός δέν ἔχουν ἀκόμη παρασυρθῆ καί γκρεμισθῆ στό βάραθρο πού ἀνοίγεται μπροστά μας, σ' αὐτόν, καί μόνον σ' αὐτόν τό ὀφείλουμε. 'Ο πόλεμος πλησιάζει πρός τό τέλος του. 'Η παραφροσύνη μέ τήν ὁποίαν οἱ ἐχθρικές δυνάμεις παρέσυραν τήν ἀνθρωπότητα ἔχει φθάσει στό ἀπόγειό της. 'Ο ἀρχηγός τῆς 'Εχθρικῆς συνωμοσίας χτυπήθηκε ἀνελέητα ἀπό τήν μοῖρα. 'Υπῆρξε ἡ ἴδια ἡ μοῖρα πού στίς 20 'Ιουλίου 1944 μᾶς διαφύλαξε ἀνέπαφο τόν Φύρερ ἀνάμεσα ἀπό νεκρούς καί ἐρείπια γιά νά συμπληρώση τό ἔργο του.

Ποιοί ἄλλοι θά μποροῦσαν νά σταθοῦν στό ὕψος τοῦ δικαστοῦ τῆς παγκοσμίας κρίσεως καλλίτερα ἀπό τόν Φύρερ;

Σήμερα μποροῦν νά συκοφαντοῦν νά βρίζουν νά καταδιώκουν μέ τρόπο αἰσχρό τό ὄνομά του, ἀλλά κάποια ἡμέρα θά ἀναθεωρηθῆ αὐτή ἡ στάσις καί πολλοί θά μετανοήσουν πικρά. Αὐτός εἶναι τό λίκνον τῆς ἀντιστάσεως ἐναντίον τῆς καταρρεύσεως τοῦ κόσμου..

Κοιτάζουμε πρός αὐτόν μέ ἐλπίδα καί πίστι ἀμετακίνητη. 'Υπερήφανοι καί ἕτοιμοι γιά τόν ἀγῶνα τόν ἀκολουθοῦμε, στρατιῶτες καί πολῖτες, ἄνδρες γυναῖκες παιδιά, ἕνας λαός ἀποφασισμένος μέχρις ἐσχάτων γιά τήν ζωή καί τήν τιμή του.

Θέλουμε νά τοῦ διαφυλάξουμε τήν Γερμανική πίστι πού τοῦ ὁρκισθήκαμε καί πού αὐτός ὁρκίσθηκε σέ μᾶς. "Ας τοῦ παραμείνουμε πιστοί; ὅπως αὐτός παραμένει πιστός σέ μᾶς.

'Εμεῖς τοῦ κραυγάζουμε: Φύρερ διέταξε, ἐμεῖς ὑπακούομε, διότι αὐτός ξέρει καί μπορεῖ. 'Ο Θεός ἄς τοῦ δίδη δύναμη καί ὑγεία καί νά τόν προστατεύη ἀπό κάθε κίνδυνο. Τά ὑπόλοιπα εἶναι δική μας φροντίδα.

'Η Γερμανία εἶναι ἡ γῆ τῆς πίστεως. Θά ἑορτάση στόν κίνδυνο τόν μεγαλύτερο θρίαμβο. Μιλῶντας ἡ ἱστορία γιά αὐτές τίς ἡμέρες δέν θά μπορέση νά πῆ ποτέ ὅτι ὁ λαός ἐγκατέλειψε τόν ἀρχηγό του ἤ ὅτι ὁ ἀρχηγός ἐγκατέλειψε τόν λαό του καί αὐτό εἶναι ἡ Νίκη»

20 ΑΠΡΙΛΙΟΥ

'Εγκαταλείπεται τό Τζόσσεν — Hitlersgeburtstag -. Στήν Καγκελλαρία ὁ Φύρερ ἐπιθεωρεῖ ἕνα ἀπόσπασμα ἀπό νέα παιδιά τῆς Χιτλερικῆς νεολαίας — Οἱ μεγαλύτεροι ἀξιωματοῦχοι τοῦ Τρίτου Ράιχ συγκεντρώνονται γιά τελευταία φορά γύρω ἀπό τόν ἀρχηγό τους — 'Η κατάστασις στό Βερολῖνο — Στρατιωτικές συσκέψεις — 'Η λύσις Στάινερ — 'Η κατάστασις τοῦ μετώπου.

'Η εἴδησις ὅτι τά τεθωρακισμένα τοῦ Κόνιεφ πλησιάζουν στό Τζόσσεν ἕδρα τῆς 'Ανωτάτης διοικήσεως τῆς Βέρμαχτ, θά φθάση τελείως ξαφνικά

Βερολῖνο 20 'Απριλίου 1945.
'Ο 'Αδόλφος Χίτλερ ἐπιθεωρεῖ στήν αὐλή τῆς Καγκελλαρίας ἕνα παρατεταγμένο τμῆμα τῆς νεολαίας πού φέρει τό ὄνομά του.
Κατά τήν γνώμη πολλῶν ἱστορικῶν ὁ Φύρερ ἀντλεῖ τήν ἀπόφασί του νά μείνη καί νά πεθάνη στό Βερολῖνο ἀκριβῶς ἀπ' αὐτήν τήν ἐπιθεώρησι ἡ ὁποία τόν συνταράζει.

τίς πρῶτες ὧρες τῆς 20ης 'Απριλίου. 'Ο ἐπικεφαλής τῆς στρατιωτικῆς δυνάμεως, θά ἐνημερώση τηλεφωνικά τόν στρατηγό Κρέμπς — ἀντικαταστάτη τοῦ Γκουντέριαν — καί θά τοῦ ζητήση τήν ἄδεια νά ἐγκαταλείψουν τό Τζόσσεν. Δέν διαθέτει περισσότερους ἀπό 250 στρατιῶτες καί ὁποιαδήποτε σύγκρουσι μέ τούς Ρώσους εἶναι καταδικασμένη. 'Ο Κρέμπς ὅμως διστάζει νά δώση παρόμοια διαταγή. Ζητεῖ καιρό γιά νά συμβουλευθῆ κάποιον ἀπό τό στενό περιβάλον τοῦ Φύρερ. Προληπτικά τά ἀρχεῖα τῆς διοικήσεως μεταφέρονται πάνω σέ φορτηγά. Οἱ στρατιῶτες περιμένουν τό σύνθημα γιά τήν ὑποχώρησι συγκεντρωμένοι γύρω ἀπό τά αὐτοκίνητα. Τό μεγάλο τηλεφωνικό κέντρο 500, ἕνα ἀπό τά μεγαλύτερα τῆς Γερμανίας ἐξακολουθεῖ νά λειτουργῆ. Τά περισσότερα μηνύματα πού φθάνουν ἔχουν τόν χαρακτήρα «ἐπεῖγον». Προέρχονται ἀπό κάθε γωνιά τῆς Εὐρώπης. Φωνές νευρικές πού ζητοῦν γραμμή μέ τό "Οσλο τήν Πράγα ἤ τό Βερολῖνο.

Στίς 6 τό πρωί ὁ ἐπικεφαλής θά ξανατηλεφωνήση στόν Κρέμπς.

— 40 περίπου τεθωρακισμένα τοῦ ἐχθροῦ περνοῦν σχεδόν μπροστά ἀπό τά μάτια μας . Θά ἐπιτεθοῦμε στίς 7.

Στίς 9 τρίτο τηλεφώνημα ἀναφέρει στόν Κρέμπς τήν ἀποτυχία τῆς ἐπιθέσεως. Ὁ στρατηγός σπεύδει ἀμέσως ἐκεῖ γιά νά σταθμίση προσωπικά τήν κατάστασι.

> «. . στό ἐπιτελεῖο, βρῆκε νά τόν περιμένη ὁ λοχαγός πού εἶχε διευθύνει τήν ἐπίθεσι. Μαζί μ' αὐτόν ἦσαν 20 στρατιῶτες· τόσοι εἶχαν σωθεῖ ἀπό τούς 250 πού εἶχαν ξεκινήσει ἀπό τό ἐπιτελεῖο ἐκεῖνο τό πρωί. Τό χειρότερο ὅμως ἦταν ὅτι οἱ Ρῶσοι εἶχαν καταλάβει τό Μπάρουτ μόλις 25 χλμ ἀπό τό Τζόσσεν καί εἶχαν προωθηθῆ σέ ἕνα σημεῖο τό ὁποῖο ἀπεῖχε μόλις 11 χλμ νοτίως τοῦ Γενικοῦ ἐπιτελείου.([33])»

Ἡ ἐντολή γιά τήν ἀποχώρησι θά φθάση στίς 1 τό μεσημέρι. Τό ἐπιτελεῖο πρέπει νά μετεφερθῆ στό Κράμπνιτς νοτιοδυτικά τοῦ Βερολίνου. Λίγο ἀργότερα θά εἰσβάλουν οἱ Ρῶσοι. Μέσα στό τηλεφωνικό κέντρο θά βροῦν πάνω στά μηχανήματα μερικές πινακίδες πού γράφουν στά Ρωσικά «Στρατιῶτες Μήν καταστρέψετε αὐτά τά μηχανήματα Μποροῦν νά χρησιμεύσουν στόν Ἐρυθρό στρατό».

Πάνω ἀπό τά χαλάσματα τοῦ Βερολίνου οἱ σημαῖες κυματίζουν. Τά αὐτοκίνητα πού διασχίζουν τούς δρόμους εἶναι ἐλάχιστα καί οἱ ὁδηγοί εἶναι ὑποχρεωμένοι νά δείχνουν τό «ἐλευθέρας» σέ κάθε σταθμό ἐλέγχου. Οἱ εἰδήσεις φθάνουν συγκεχυμένες Ἀνεπιβεβαίωτες πληροφορίες ἀναφέρουν ὅτι οἱ Ρῶσοι πλησιάζουν τόσο ἀπό τόν Βορρᾶ ὅσο καί ἀπό τόν Νότο Στήν περιοχή τῶν ὑπουργείων γέροι τῆς ὀργανώσεως στρατολογοῦν ἀδιακρίτως γυναῖκες καί ἄνδρες γιά νά ἐνισχύσουν τήν ἄμυνα τῶν κυβερνητικῶν κτιρίων. Γύρω στίς 11 σταματᾶ ἡ παροχή τοῦ ἠλεκτρικοῦ ρεύματος Τά μηχανήματα γιά τήν ἄντλησι τοῦ ὕδατος νεκρώνουν. Ὁ Δήμαρχος τοῦ Βερολίνου Ἰούλιος Λίππερτ δίδει ὁδηγίες στούς ὑφισταμένους του ἀναφορικά μέ τό μετρό, τίς τηλεπικοινωνίες καί τίς ἄλλες δημόσιες ὑπηρεσίες «στήν περίπτωση πού οἱ Ρῶσοι θά φθάσουν πρίν ἀπό τούς Ἀμερικανούς». "Ὅτι μπορεῖ νά καταστραφῆ πρέπει νά καταστραφῆ[34]» Μέσα στό Μποῦνκερ τῆς Καγκελλαρίας ἡ κίνησι εἶναι ἀσυνήθιστη.

---

33 A Tully: *Προαναφερόμενο ἔργο σελίς 139*

34 *Στίς 19 Μαρτίου 1945 ὁ Χίτλερ ἀποφασίζει τήν στρατηγική τῆς καμένης γῆς Κάθε τί πού εἶναι χρήσιμο είς τόν ἐχθρό ἤ πού μπορεῖ νά χρησιμεύση στήν προέλασί του πρέπει νά καταστραφῆ. Ὁ ὑπουργός Ἐξοπλισμοῦ καί Πολεμικῆς παραγωγῆς θά ἀντιταχθῆ σ' αὐτό τό σχέδιο (Βλέπε* ALBERT SPEER: INSIDE THE THIRD REICH - CARDINAL *Σελίς 592-615*

Οἱ τελευταῖες ἐφεδρεῖες τοῦ Βερολίνου, παιδιά καί γέροι, σπεύδουν νά σταματήσουν τόν εἰσβολέα

Στρατηγοί καί ὑπουργοί, παλιοί συναγωνιστές ἀπό τά χρόνια τοῦ σκληροῦ ἀγῶνα συγκεντρώνονται γιά τελευταία φορά γύρω ἀπό τόν ἀρχηγό τους Τό σύνθημα: Νίκη - πίστις - ἀποφασιστικότης, ἀκούγεται γιά τελευταία φορά μέσα στά ὑπόγεια τῆς Καγκελαρίας Ὁ Χίτλερ τούς εὐχαριστεῖ τόν καθένα χωριστά. Προσπαθεῖ νά φανῆ αἰσιόδοξος: «Θά μετατρέψουμε τό Βερολῖνο σέ ἕνα ἀπέραντο νεκροταφεῖο Ρωσικῶν τεθωρακισμένων» ὑπόσχεται.

> «Στήν ἐπιφάνεια τῆς καινούργιας Καγκελλαρίας μιά ἀντιπροσωπεία τῆς Χιτλερικῆς νεολαίας περίμενε ἀκρόασι ἀπό τόν Φύρερ Ἡ καγκελλαρία εἶχε βομβαρδισθῆ πολλές φορές καί τό μεγαλύτερο μέρος της εἶχε κριθῆ ἀκατοίκητο· παρ' ὅλα αὐτά ἕνα πλῆθος ἀπό τό προσωπικό ἀγωνιζόταν γιά νά βάλη σέ μία τάξι τήν αἴθουσα τῶν συσκέψεων Ἐκεῖνα τά παιδιά πού ἡ ἡλικία τους κυμαινόταν ἀπό 12 - 16 χρόνια ἐκάθοντο ἀμήχανα στίς ἄκρες τῶν καθισμάτων, μέ τά μάτια ὀρθάνοιχτα ἐνῶ γαντοφορεμένοι σερβιτόροι μέ λιβρέες τούς προσέφερον ζεστή σοκολάτα Γύρω τους νεαροί ἀξιωματικοί τῶν SS μέσα στίς κομψές στολές τους Μερικοί ἀπό αὐτούς κρατοῦσαν στά χέρια ποτήρια μέ σαμπάνια Ἐδῶ καί ἐκεῖ μιά γυναίκα μέ τά μπράτσα γυμνά σήκωνε τό ποτήρι ψηλά κάνοντας προπόσεις. Μιά ἀπό αὐτές ἦταν ἡ κομψή Βαρώνη von Vavo Λίγο ἀργότερα ἦλθε ὁ ἀρχηγός τους Ἀρθοῦρος Ἄξμαν ὁ ὁποῖος τούς ὁδήγησε ἔξω στόν

20 'Απριλίου 1945: Τό Βερολῖνο γιορτάζει τήν 56η ἐπέτειο τῶν γενεθλίων τοῦ Φύρερ, μέ γενικό σημαιοστολισμό. 'Επιγραφές σάν κι αὐτή στήν φωτογραφία διατρανώνουν τήν ἀπόφασι γιά τήν προάσπισι τῆς πρωτευούσης. «Κατέρρευσαν οἱ τοῖχοι· οἱ καρδιές μας ὅμως ὄχι».

κῆπο τῆς Καγκελλαρίας... Οἱ πόρτες τοῦ Μποῦνκερ ἄνοιξαν καί ὁ Φύρερ βγῆκε κουτσαίνοντας ἐλαφρά σάν νά εἶχε τό ἕνα πόδι κοντύτερο ἀπό τό ἄλλο, μέ βλέμμα γυάλινο. Στά μάτια ἐκείνων τῶν παιδιῶν ὁ Φύρερ ἦταν μιά μυθική μορφή... 'Ο Χίτλερ ἐπιθεώρησε τά παρατεταγμένα παιδιά χαϊδεύοντας πότε ἕνα κεφάλι, πότε ἕνα μάγουλο καί τούς εὐχαρίστησε μέ δυνατή φωνή γιά τήν πίστι πού ἔδειξαν πρός τήν πατρίδα...[35]

— Heil Hitler τόν ἀποχαιρέτησαν τά παιδιά.
— Ζήτω σας ἀπάντησε ὁ Χίτλερ.

35 A. Tully: *Προαναφερόμενο ἔργο σελίς 140*

Γιά ἀρκετή ὥρα δέν θέλησε νά μιλήση μέ κανένα. 'Εκεῖνα τά παιδιά, ἐκεῖνα τά βλέμματα, ἐκεῖνα τά ἀσχημάτιστα ἀκόμα κορμιά πού σήκωναν ἕνα μεγάλο βάρος τῆς ἀμύνης πρέπει νά ἔκαναν βαθυτάτη ἐντύπωσι στόν ἄνδρα, πού στό παρελθόν εἶχε ἐπιθεωρήσει τά καλύτερα στρατεύματα τῆς Εὐρώπης. Ἴσως αὐτή ἡ ἐπιθεώρησι νά ἐνδυνάμωσε περισσότερο τήν διάθεσί του νά παραμείνη καί νά πεθάνη στό Βερολῖνο.

Στήν στρατιωτική σύσκεψι τοῦ ἀπογεύματος ὁ Κρέμπς ἀνακεφαλαιώνει τήν κατάστασι. 'Αναφέρει γιά τήν προσπάθεια τῶν Ρώσων νά κυκλώσουν τό Βερολῖνο τόσο ἀπό Βορρᾶ ὅσο καί ἀπό Νότο. 'Η κύκλωσις εἶναι ἀναπόφευκτη. 'Ο Κρέμπς τό δηλώνει δίχως περιστροφές. 'Ο Κάιτελ καί ὁ Γιόντλ παρακαλοῦν τόν Φύρερ νά ἐγκαταλείψη τήν πρωτεύουσα ὅσο εἶναι ἀκόμη καιρός. Μπορεῖ νά συνεχίση τόν ἀγῶνα στόν νότο ὅπου βρίσκονται ἀνέπαφα τά 3/4 τῆς Βέρμαχτ. 'Ο Χίτλερ ἀρνεῖται: 'Η μάχη τοῦ Βερολίνου εἶναι ἡ μοναδική εὐκαιρία γιά νά ἀποφευχθῆ ἡ ὁλική ἧττα.

'Ο Ρίμπεντροπ δέν παίρνει θέσι. Θά προσπαθήση νά πείση τόν Χίτλερ διά μέσου τῆς Εὔας Μπράουν. 'Ο βιογράφος της Nerin E. Gun βεβαιώνει:[36]

> «'Ο Ρίμπεντροπ παρακαλεῖ τήν Εὔα: Μόνον ἐσεῖς ἔχετε ἐπιρροή ἐπάνω του, ἄν τοῦ πεῖτε ὅτι θέλετε νά πάη σέ ἕνα μέρος σίγουρο, γιά σᾶς καί μόνον θά τό κάνη. 'Η Εὔα ἀρνεῖται: Δέν εἶμαι ἐγώ αὐτή πού πρέπει νά ἀποφασίση ἀλλά ἐκεῖνος»

Ὅλοι καταλαβαίνουν ὅτι ὁ ἀρχηγός ἔχει πάρει τήν ἀπόφασί του καί δέν ἐπιμένουν. 'Η συζήτησις περιστρέφεται γύρω ἀπό τίς ἐπιπτώσεις πού θά εἶχε μιά ἀναμενομένη συνάντησις 'Αμερικανῶν καί Ρώσων πάνω στόν Ἔλβα. Μοιραῖα θά ἦτο ἀναγκαία ξεχωριστή διοίκησι στόν Βορρᾶ καί τόν Νότο. 'Ο Χίτλερ συμφωνεῖ νά ὁρισθοῦν δύο στρατιωτικοί διοικητές. 'Ο Μεγάλος Ναύαρχος Νταῖνιτς στόν Βορρᾶ καί ὁ Κέσσερλιγκ στό λεγόμενο ὀχυρό τῶν Ἄλπεων. Οἱ ἐξουσίες τοῦ μεγάλου Ναυάρχου θά εἶναι ἀπεριόριστες· ὁ Κέσσερλιγκ γιά ὅτι κάνει πρέπει νά ἐνημερώνη τόν Χίτλερ.[37] Ζητεῖ ἀπό τούς Χίμμλερ καί Ρίμπεντροπ νά φύγουν γιά τόν Βορρᾶ, συμβουλεύει τόν Γκαῖριγκ νά φύγη γιά τήν Βαυαρία. Τά ὑπουργεῖα πρέπει νά μεταφερθοῦν καί αὐτά ἔξω ἀπό τό Βερολῖνο.

'Αμέσως μετά τήν στρατιωτική σύσκεψι τοῦ ἀπογεύματος οἱ ἀνώτεροι ἱεραρχικά κυβερνητικοί ὑπάλληλοι θά ἐγκαταλείψουν τό Βερολῖνο βιαστικά. Αὐτό πού ἡ Βερολινέζικη μαύρη εἰρωνία ὀνόμασε «ἡ ἔξοδος τῶν Χρυσῶν Φασιανῶν» εἶχε ἀρχίσει. Τό ἴδιο ἀπόγευμα οἱ Ρῶσοι εἶχαν φθάσει στό Λίχενραντ καί στό Μάλσντορφ. Τό δρᾶμα τῶν κατοίκων τῆς

36 NERIN E. GUN: Eva-Braun — LONGANESI *σελίς 215*
37 *'Ο τομεύς τοῦ Κέσσερλιγκ περιελάμβανε τίς 'Ιταλικές, Αὐστριακές καί Βαυαρικές Ἄλπεις. Ἦταν μία ἐξαιρετικά εὐαίσθητη περιοχή μιά πού τά 'Αγγλοαμερικανικά στρατεύματα εἶχαν παραβιάσει τά σύνορα τῆς δημοκρατίας τοῦ Σαλό στήν Βόρειο 'Ιταλία.*

ἀνατολικῆς Πρωσσίας ἐπαναλαμβάνεται.

Ὁ ἀρχηγός τοῦ Γερμανικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ Ἔρνστ Γκράβιτς δέν ἔτρεφε ψευδαισθήσεις γιά τήν δραματικότητα τῆς καταστάσεως. Τό ἴδιο βράδυ ὅταν αὐτός καί ἡ οἰκογένειά του κάθησαν νά φᾶνε γύρω ἀπό τό τραπέζι θά σκύψη διακριτικά κάτω ἀπό τό τραπέζι καί θά τραβήξη τήν περόνη ἀπό τίς δύο χειροβομβίδες πού εἶχε κρυμένες στίς τσέπες του.

Ἀργά τό ἀπόγευμα ὅπως πάντα τά καταφύγια γεμίζουν ἀπό κόσμο. Σ' αὐτούς ἑνώνεται καί ὁ Willy Luedicke ἕνας ἀπό τούς τόσους ἄστεγους Βερολινέζους

«Ἐκεῖνο πού εἶδα μπαίνοντας στό καταφύγιο.. Ἀνάμεσα στόν κόσμο ὑπῆρχαν μερικοί Ναζιστές πού γιόρταζαν τήν ἐπέτειο τῶν Γενεθλίων τοῦ Χίτλερ. Μία φωτογραφία τοῦ Φύρερ εἶχε στολιστῆ μέ λουλούδια καί ἐκεῖνοι ἔκαναν προπόσεις ὑπέρ τοῦ Σωτῆρα τους. Ἔμεινα ἔκπληκτος βλέποντας νά ὑπάρχουν ἀκόμη τέτοιοι φανατικοί. Δέν γίνεται τίποτα πλέον μέ αὐτούς τούς ἀνθρώπους Πίστευσαν σέ ὅλα ὅσα ὁ τυχοδιώκτης τούς ἀράδιασε»[38]

Στήν καγκελαρία ἀρχίζει ἡ βραδυνή στρατιωτική σύσκεψις. Στό μέτωπο ἡ 9η κινδυνεύει νά κυκλωθῆ Ὁ Κρέμπς ἀναφέρει τούς φόβους τοῦ Χαϊνρίτσι καί ζητᾶ τήν ἀναδίπλωσι τῆς 9ης. Ὁ Χίτλερ ἀρνεῖται. Ὁ ρόλος τῆς 9ης βρίσκεται μέσα στό γενικότερο πλαίσιο σταθεροποιήσεως τοῦ μετώπου στόν ποταμό Ὄντερ Ἐξ ἀντιθέτου οἱ δυνάμεις τοῦ Στάινερ οἱ ὁποῖες εἶχαν ἀνασυνταχθῆ στήν περιοχή τοῦ Ὀράνιεμπούργκ θά ἔπρεπε νά ἐπιτεθοῦν ἀπό Βορρᾶ χτυπῶντας τόν Ζούκωφ στίς πλάτες. Ὁ Χίτλερ τηλεφωνεῖ στόν ἀντικαταστάτη τοῦ Γκαῖριγκ Κόλλερ Τοῦ ζητᾶ νά θέση στήν διάθεση τοῦ Στάινερ κάθε διαθέσιμο πιλότο Ἡ ἐπίθεσις τοῦ Στάινερ εἶναι ἀποφασιστικῆς σημασίας

Ἐκείνη τήν ἡμέρα ὁ Στάινερ εἶχε ἐπισημανθῆ στό Ἔμπερσβάλντ. Τίς δυνάμεις του τίς ἀποτελοῦσαν ἡ Τρίτη Μεραρχία τοῦ Ναυτικοῦ καί ἡ τετάρτη Μεραρχία SS Ὁ Χίτλερ τόν θεωροῦσε ἕναν ἀπό τούς πλέον πιστούς στρατηγούς πού τοῦ εἶχαν ἀπομείνει στά SS. Ὅπως μαρτυρεῖ ὅμως ὁ Trevor - Roper ὁ στρατηγός Στάινερ εὑρίσκετο περιτριγυρισμένος ἀπό μιά ὁμάδα ἀξιωματικῶν τῶν SS οἱ ὁποῖοι ἀνοικτά πλέον μιλοῦσαν γιά ἕνα σχέδιο δολοφονίας τοῦ Χίτλερ ἀνοίγοντας τόν δρόμο τῆς ἐξουσίας στόν ἀρχηγό τους Χάινριχ Χίμμλερ[39]

38 A. TULLY: *Προαναφερόμενο ἔργο σελίς 147*

39 TREVOR ROPER: THE LAST DAYS OF HITLER *Λονδῖνο 1947 σελίς 186*

21 ΑΠΡΙΛΙΟΥ

Ἡ ἔξοδος ἀξιωματούχων καί κυβερνητικῶν ὑπαλλήλων συνεχίζεται — Ὁ Χίμμλερ συναντᾶται στό σπίτι τοῦ Κέρστεν μέ τόν Ἑβραῖο Μάζουρ — Στρατιωτικά τμήματα Εὐρωπαίων ἐθελοντῶν μάχονται μέ γενναιότητα λίγα μόλις χ.λ.μ. ἀπό τό Βερολῖνο. Ὁ Γκαῖμπελς ἀποχαιρετᾶ τούς ὑφισταμένους του στό Ὑπουργεῖο προπαγάνδας. Ἡ κατάστασι στό Βερολῖνο. — Ὁ Χίμμλερ συναντᾶται καί πάλι μέ τόν κόμη Μπερναντότε — Οἱ ἐξελίξεις τοῦ ἀνατολικοῦ μετώπου.

Τό Βερολῖνο φλέγεται ὁλόκληρα οἰκοδομικά τετράγωνα καταρρέουν. Οἱ ἀμερικανικές βόμβες ἔχουν παραχωρήσει τήν θέση τους στίς Ρωσικές ὀβίδες Μέσα σ' αὐτόν τόν χαλασμό ἡ ἔξοδος συνεχίζεται

«Τό γραφεῖο τοῦ διοικητοῦ τοῦ Βερολίνου ἐκδίδει περισσότερες ἀπό 2 000 ἄδειες ἐγκαταλείψεως τῆς πόλεως Παρ' ὅλο πού ὁ Γκαῖμπελς εἶχε διατάξει ὅτι κανείς ἀπό αὐτούς πού ἦταν σέ θέσι νά κρατήση ὅπλο δέν ἔπρεπε νά ἐγκαταλείψη τό Βερολῖνο ἐμεῖς δέν φέρναμε κανένα ἐμπόδιο σ' αὐτούς τούς μαχητές τοῦ «ἐσωτερικοῦ μετώπου» πού ἤθελαν τήν ἄδεια γιά νά φύγουν ἀφηγεῖται ὁ Ρέφιορ Γιατί θά ἔπρεπε νά κρατήσουμε ἐδῶ αὐτά τά ἄχρηστα ἄτομα; Ὅλοι τους πίστευαν ὅτι μέ τήν φυγή θά ἔσωζαν τίς πολύτιμες ζωές τους[40]

Μέσα στήν νύκτα ὁ Χίμμλερ ἐπισκέπτεται τό σπίτι τοῦ Κέρστεν (65 χ.λ μ βορείως τοῦ Βερολίνου) Ὁ πρῶτος ἑβραῖος πού πατᾶ τό πόδι του στήν Γερμανία προσκεκλημένος ἀπό Ναζιστή ἀξιωματοῦχο περιμένει ἐκεῖ

«Ἡ συνομιλία μέ τόν Κέστερν καί τόν Μάζουρ διήρκησε μέχρι τήν αὐγή Ὁ Χίμμλερ δέν ἦταν καταπονημένος καθόλου καί ὁ Μάζουρ τόν βρῆκε ἤρεμο εὐδιάθετο καί κύριο τοῦ ἑαυτοῦ του, ἕναν Χίμμλερ πολύ διαφορετικό ἀπό ἐκεῖνον πού περιέγραφε ὁ συνταγματάρχης Ἔισμαν Τό τέλος τῆς στρατιωτικῆς του καριέρας τόν εἶχε ἀναζωογονήσει Ἀλλά εἶναι πολύ δύσκολο ὁ Χίμμλερ νά ἐπίστευε ὅτι θά μποροῦσε νά ἐξαπατήση τόν ἄνδρα πού εἶχε μπροστά του Πιθανότατα ἐξαπατοῦσε τόν ἴδιο του τόν ἑαυτό Τί πρᾶγμα ἤθελε νά πετύχη;

Ὁ καθηγητής Μάζουρ εἶχε διατρέξει ἕνα μεγάλο προσωπικό κίνδυνο μέ τήν ἐλπίδα ὅτι ὁ Φαραώ θά κατευνάζετο καί ὅτι θά ἄφηνε νά φύγουν αὐτοί πού εἶχαν ἀπομείνει ἀπό τόν λαό του Παρ' ὅλα αὐτά ὁ Χίμμλερ ὁ ὁποῖος διέτρεχε ἕναν κίνδυνο ἐξ ἴσου μεγάλο μέ ἐκεῖνον τοῦ Μάζουρ δέν ἔκλεισε καμμιά συμφωνία, δέν ἐζήτησε καμμία χάρη Ὁ Μάζουρ ἐζήτησε ἐπίσημα νά σταλοῦν ὅλοι οἱ

40 C RYAN: *Προαναφερόμενο ἔργο σελίς 385*

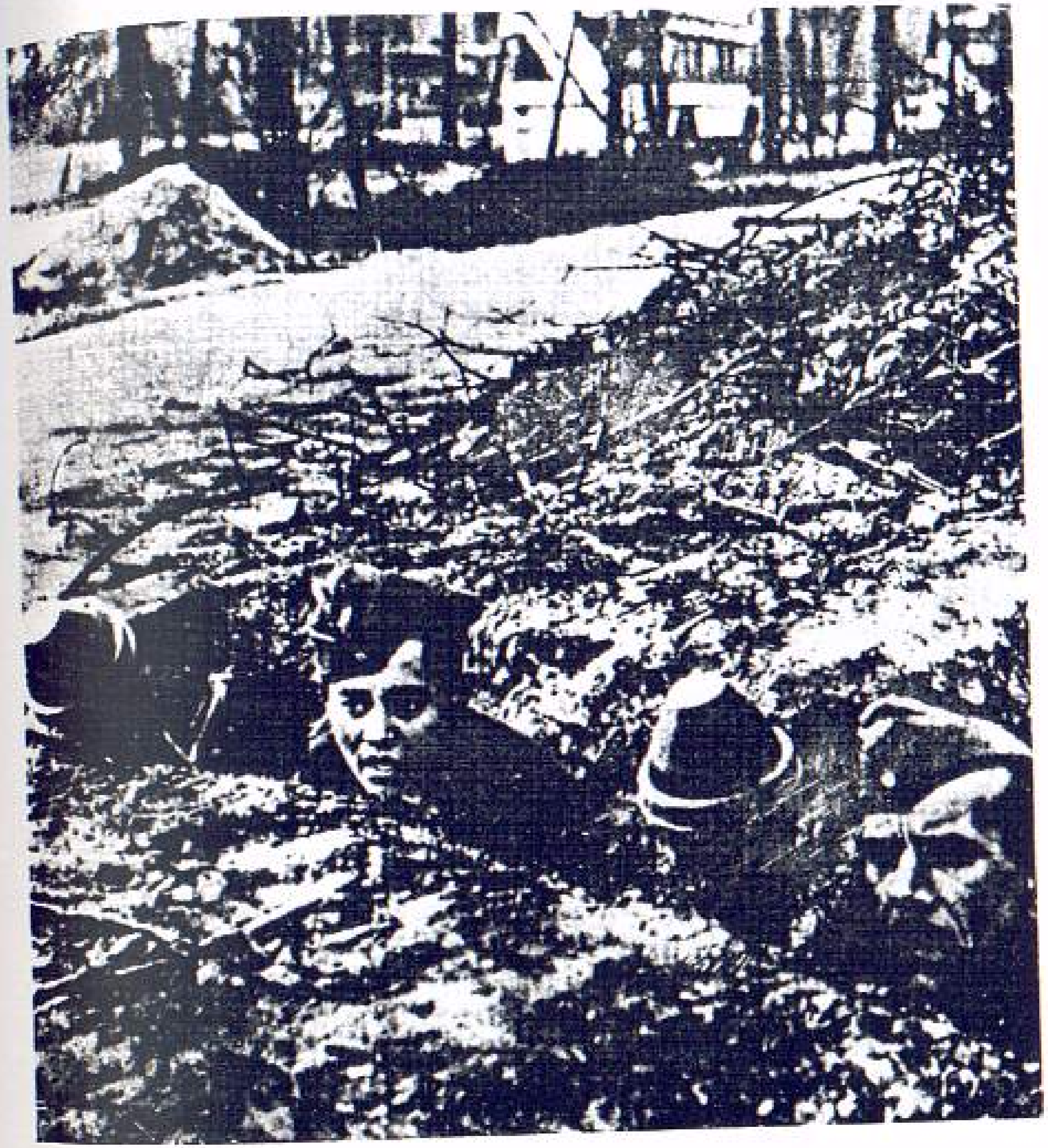
Στήν περιφέρεια τοῦ Βερολίνου ἐμφανίζονται τά πρῶτα ρωσικά τεθωρακισμένα. Στό βάθος μέ μεγάλα γράμματα στόν τοῖχο «τό Βερολῖνο παραμένει Γερμανικό».

> ἐπιζήσαντες ἑβραῖοι πού εἶχαν ἀπομείνει στά στρατόπεδα στήν Ἑλβετία ἤ στήν Σουηδία ἤ ἄν αὐτοί ἦσαν μακρυά ἀπό τά σύνορα νά παραδοθοῦν στούς συμμάχους σέ καλή φυσική κατάστασι καί δίχως ἐπιπλέον μεταφορές ἀπό τό ἕνα στρατόπεδο στό ἄλλο Σύμφωνα μέ τίς στατιστικές τοῦ Χίμμλερ ὑπῆρχαν ἀκόμη 75.000 ἑβραῖοι μοιρασμένοι στό Ράβενσμπρουγκ Θέρενσινστάντ καί Μαντχάουζεν. Ἀφοῦ ἀπεσύρθη γιά νά συνομιλήση ἰδιατέρως μέ τόν Σέλεμπεργκ καί τόν Ρούντυ Μπράντ ἐπί 20 λεπτά, ὁ Χίμμλερ προθυμοποιήθηκε νά παραδώση στήν Σουηδία μία χιλιάδα ἀπό ἑβραῖες τοῦ Ράβενσμπρυκ καί στήν Ἑλβετία ἕνα μεγαλύτερο ἀριθμό ἀπό ἑβραίους τῆς Ὁλλανδίας μέ τήν προϋπόθεσι ὅτι ὁ Ἐρυθρός σταυρός θά ἐλάμβανε μέριμνα γιά τήν μεταφορά.»[41]

Ἀπό τό σπίτι τοῦ Κέρστεν ὁ Χίμμλερ ἐπισκέπτεται τό νοσοκομεῖο τοῦ Χοχενλύχεν ὅπου τόν περιμένει ὁ Μπερναντόττε. Ὁ Σουηδός διπλωματικός προσπαθεῖ νά θέση μάταια τό θέμα τῶν διαπραγματεύσεων μέ τούς Συμμάχους διά μέσου τῆς κυβερνήσεώς του. Ὁ Χίμμλερ ἐξακολουθεῖ νά διστάζη. Ἡ συζήτησι περιστρέφεται γύρω ἀπό καθαρῶς τυπικά θέματα πού πρέπει νά τακτοποιηθοῦν πρίν καθήσουν στό τραπέζι τῶν διαπραγματεύσεων. Εἶναι πλέον ξεκάθαρο. Ὁ Χίμμλερ δέν τολμᾶ νά κάνη τό

---

41 G. Reitlinger: *Προαναφερόμενο ἔργο σελίς 182*

Μέσα σ' ἕνα πρόχειρο χαράκωμα ἕνα παιδί τῆς Χιτλερικῆς νεολαίας καί ἕνας περασμένης ἡλικίας στρατιώτης, ὁπλισμένοι μέ «πάντσερ φάουστ» περιμένουν τά Σοβιετικά τεθωρακισμένα.

ἀποφασιστικό βῆμα. Ἐκεῖνο τό βῆμα πού θά τόν ἔφερνε ἀντιμέτωπο μέ τήν θέλησι τοῦ ἀρχηγοῦ του. Οἱ συνομιλίες στίς ὁποῖες τόσο εἶχε ἐλπίσει ὁ Σέλεμπεργκ πέφτουν σέ σημεῖο νεκρό. Στό ἀνατολικό μέτωπο ὁ Ζούκωφ παρακάμπτει τήν 9η καί φθάνει στά τέρματα τοῦ Μετρό τοῦ U - Bach. Οἱ Ρῶσοι προωθοῦνται συνεχῶς. Ὁ Ροκοσόφσκυ πέφτει μέ δύναμι πάνω στήν Γαλλική μεραρχία Wallonie SS ἡ ὁποία προτιμᾶ τήν καταστροφή ἀπό τήν ὑποχώρησι. Τό ρῆγμα δημιουργεῖ δυσκολίες στήν στρατιά τοῦ Μαντώυφελ. Ἡ 9η ἔχει σχεδόν κυκλωθῆ, ἀλλά παρόλα αὐτά ὁ Μποῦσσε ἀρνεῖται νά ὑποχωρήση δίχως διαταγή ἀπό τόν ἴδιο τόν Χίτλερ. Στό Στεττῖνο καί τό Σβέντ οἱ Γερμανοί ὑποχωροῦν βῆμα πρός βῆμα μέ τεράστιες ἀπώλειες. Στόν Βορρᾶ οἱ ἐσωτερικές πτέρυγες τοῦ Ζούκωφ καί τοῦ Ροκοσόφσκυ ἔχουν πλησιάσει τό Χάβελ καί ἀπειλοῦν τό Ὀράνιεμπουργκ Ὁ Χαϊνρίτσι καλεῖ βιαστικά τόν Στάινερ νά καλύψη τό νότιο πλευρό τῆς 3ης Στρατιᾶς.

Μέσα στό μποῦνκερ ὁ Χίτλερ ἀκούει τίς ὀβῖδες πού πέφτουν ἀλλά ἀρνεῖται νά πιστεύση ὅτι οἱ Ρῶσοι εἶναι τόσο κοντά. Τηλεφωνεῖ στόν Κόλλερ καί τόν ρωτᾶ μέ σαρκαστική διάθεσι ἄν τόν πληροφόρησαν ἀναφορικά μέ τό Βερολῖνο πού βομβαρδίζεται. Ὁ Κόλλερ (ἀντικαταστάτης τοῦ Γκαῖριγκ) ἀπό τήν ἕδρα του στό Βίλπαρκβέρντεν δέν εἶχε ἰδέα. Ὁ Χίτλερ ζητᾶ νά μάθη γιά ποιό λόγο δέν ἔχουν φθάσει ἀκόμα στό Βερολῖνο οἱ ἰσχυρότατοι προβολεῖς τῆς Πράγας. Ὁ Κόλλερ θέτει θέμα ἀσφαλείας. Τό Βερολῖνο εἶναι πόλις τοῦ μετώπου. Τά μηχανήματα κινδυνεύουν κατά τήν μεταφορά νά βομβαρδισθοῦν.

— Θαυμάσια... ἀποκρίνεται ὁ Χίτλερ. Αὐτό σημαίνει ὅτι θά κάνουμε δίχως τούς προβολεῖς καί δίχως τήν Λουφτβάφφε. Ὅμως θά διατάξω νά ἐκτελέσουν ὅλους τούς ἐπιτελεῖς σας.

Στήν στρατιωτική σύσκεψι πού ἀκολουθεῖ κανονίζονται οἱ τελευταῖες λεπτομέρειες τῆς ἐπιθέσεως Στάινερ. Ὁ στρατηγός Γιόντλ ἀπαριθμεῖ τίς δυνάμεις τοῦ Στάινερ. Ἐκφράζει τήν βεβαιότητα ὅτι μπορεῖ νά ἀναχαιτήση τήν Ρωσική προέλασι στόν βορρᾶ.

Ὁ Χίτλερ δέν μποροῦσε νά καταλάβη πῶς ἦταν δυνατό ἐπίλεκτα τμήματα νά εἶναι καταδικασμένα σέ μία στείρα ἄμυνα. Ζητᾶ νά παρασχεθῆ στόν Στάινερ κάθε δυνατή βοήθεια σέ ἄνδρες καί ὑλικό Ὅσοι διοικητές θά ἀρνηθοῦν νά ὑπακούσουν σέ αὐτή τήν διαταγή θά τουφεκισθοῦν Ὁ Χαϊνρίτσι γιά μιά ἀκόμη φορά ζητᾶ τήν ἄδεια ἀναδιπλώσεως τῆς 9ης Ὁ Χίτλερ ἀρνεῖται.

Στό Ὑπουργεῖο προπαγάνδας ὁ Γκαῖμπελς περιτριγυρισμένος ἀπό τούς στενούς συνεργάτες του δέν κρύβει τήν δραματικότητα τῆς καταστάσεως. Κατηγορεῖ τούς στρατηγούς καί τόν Γερμανικό λαό ὅτι ἔδειξαν ἀδυναμία καί ὕψωσαν λευκές σημαῖες. Ὁ Γερμανικός λαός ἦταν ἀνάξιος τοῦ ἀρχηγοῦ του καί τοῦ Ἐθνικοσοσιαλισμοῦ, ἕνας λαός πού τό βάζει στά

πόδια μπροστά ἀπό ἕναν ἐχθρό πού τοῦ βιάζει τίς γυναῖκες του δέν ἄξιζε νά ἐπιζήση Ὁ Γερμανικός λαός εἶχε ἀποδειχθῆ δειλός καί αὐτός εἶχε ἀσχοληθῆ ἀρκετά μαζί του.

«— Δέν σᾶς ἐξαναγκάσαμε ὅπως δέν ἐξαναγκάσαμε τόν Γερμανικό λαό. Γιατί λοιπόν συνεργασθήκατε μαζί μας. Τώρα τά λαιμουδάκια σας θά κοποῦν Ἀλλά ὅταν ἐμεῖς θά ἐκλείψουμε ἡ γῆ θά τρέμη [42]

Στό μποῦνκερ ὁ Χίτλερ περιμένει τίς ἐξελίξεις τῆς ἐπιθέσεως Στάινερ. Στό μέτωπο ὁ Χαϊνρίτσι μπορεῖ νά δῆ μέ τά ἴδια του τά μάτια τόν βαθμό ἀποδιοργανώσεως τοῦ στρατοῦ.

«Παντοῦ ὑπῆρχαν σημάδια ἀποδιοργανώσεως. Ὁ Χαϊνρίτσι εἶδε «τούς δρόμους γεμάτους ἀπό τροχοφόρα φορτωμένα πρόσφυγες, πού συχνά ἦσαν μπερδεμένα μέ καμιόνια τοῦ στρατοῦ». Γιά πρώτη φορά συνάντησε στρατιωτικά σώματα σέ πλήρη ὑποχώρησι. Στό δρόμο τοῦ Ἔμπερσβαλντ παρετήρησε ὁ Χαϊνρίτσι «δέν συνάντησα οὔτε ἕνα στρατιώτη ὁ ὁποῖος νά μήν ἰσχυρίζετο ὅτι εἶχε ἐντολή νά πάη στά μετόπισθεν γιά νά παραλάβη πολεμοφόδια, βενζίνη, ἤ καί ἐγώ δέν ξέρω τί ἄλλο .»[43]

Ἐν τῷ μεταξύ οἱ Ρῶσοι εἶχαν φθάσει στό Μπερνάου, στό Στράουσμπέργκ, στό Φύρστενγουόλντ, στό Μπέλιτς, στό Κενιγκσβυστερχάουζεν. Τήν νύκτα μιά ἐπίθεσι τῶν Ρώσων προσπαθεῖ νά κλείση τούς ἐλάχιστους διαδρόμους πού ἀπομένουν ἀκόμη καί πού συνδέουν τό Βερολῖνο μέ τόν ὑπόλοιπο κόσμο. Βορειοανατολικά τῆς πόλεως οἱ δοκιμασμένες δυνάμεις τῶν Εὐρωπαίων ἐθελοντῶν SS ὑποχωρῶντας εἰσέρχονται στά προάστεια τοῦ Βερολίνου

«Ὁ Χίτλερ ὑπελόγιζε πολύ πάνω στίς μονάδες τῶν ἐθελοντῶν ἀπό διάφορα Εὐρωπαϊκά Ἔθνη οἱ ὁποῖες κρατοῦσαν θέσεις ἀνατολικά καί βορειοανατολικά τοῦ Βερολίνου. Ὅμως ἡ Ρωσική προέλασις τίς εἶχε ἀπωθήσει στά προάστεια τῆς πρωτευούσης, ὅπου ἔγιναν μέ ἐνθουσιασμό δεκτές ἀπό τά τοπικά στρατεύματα πού ἦσαν κυκλωμένα καί πού εἶχαν ἐξαιρετική ἀνάγκη βοηθείας ἀπό ἔμπειρα τμήματα. Ἐπρόκειτο γιά κοσμογυρισμένες μονάδες: Ἡ Ὀλλανδική μεραρχία τῶν Παντσεργρεναδιέρων SS καί ἡ 11η μεραρχία τοῦ Βορρᾶ τῶν Παντσεργρεναδιέρων SS ἀπαρτίζοντο ἀπό Βέλγους, Ὀλλανδούς, Δανούς καί Σουηδούς. Ἡ 15 Λεττονική μεραρχία Γρεναδιέρων SS συμπεριελάμβανε Ἐσθονούς καί Λεττονούς... Ἡ

42 SPRINGER HILDEGARD: ES SPRACH HANS FRITZCHE *Στουτγκάρδη 1949, σελίς 31.*

43 C. RYAN: *Προαναφερόμενο ἔργο σελίς 392*

μεραρχία Γρεναδιέρων Charlemagne ἀπετελεῖτο ἀπό Γάλλους 'Ι-σπανούς καί 'Ελβετούς.»[44]

Τήν ὥρα πού ὁ ἐχθρός βρισκόταν πανίσχυρος μπροστά ἀπό τίς πόρτες τοῦ Βερολίνου ἡ φρουρά τῆς Φραγκφούρτης καί ἡ 5η μεραρχία τῆς ἀστυνομίας συνέχιζαν νά κρατοῦν τίς θέσεις τους πάνω στόν 'Οντερ.

22 ΑΠΡΙΛΙΟΥ

Μερική ἀναδίπλωσι τῆς 9ης Στρατιᾶς — 'Η φρουρά τῆς Φραγκφούρτης διατάσσεται νά ἐγκαταλείψη τήν πόλι — Στό Βερολῖνο ἀρχίζουν οἱ πρῶτες συγκρούσεις — 'Αδιαφορία τοῦ Στάινερ — Κατά τήν διάρκεια τῆς στρατιωτικῆς συσκέψεως ὁ Χίτλερ παραδέχεται ὅτι ὅλα ἔχουν χαθεῖ. — Στούς τοίχους τοῦ Βερολίνου ἡ τελευταία προκήρυξις τοῦ Γκαῖμπελς.

Μέ ἀπεγνωσμένα μηνύματα ὁ στρατηγός Χαϊνρίτσι συνεχίζει νά ζητᾶ τήν ἀναδίπλωσι τῆς 9ης στρατιᾶς Οἱ δυνάμεις τοῦ στρατηγοῦ Θεοδώρου Μποῦσσε ἀποκομένες ἀπό τίς ἄλλες στρατιές, εὑρίσκοντο στό χεῖλος τῆς καταστροφῆς 'Η ὑποχώρησι τοῦ 56ου Σώματος στρατοῦ τό ὁποῖο εἶχε τοποθετηθεῖ ἀπό τόν Μποῦσσε ἀνάμεσα στό 91ο καί τό 11 Σῶμα στρατοῦ δημιουργεῖ κενό μέσα ἀπό τό ὁποῖο περνᾶ ὁ Ζούκωφ ἀνενόχλητος. Τήν ἴδια μέρα φθάνει στό Στράουσμπεργκ τριανταπέντε μόλις χιλιόμετρα ἀπό τήν καινούργια καγκελλαρία 'Ο στρατηγός Κρέμπς διστάζει νά διατάξη τήν ἀναδίπλωσι τῆς 9ης Προτείνει στόν Μποῦσσε νά ἐπιτεθῆ πρός Νότον νά διασπάση τόν Ρωσικό κλοιό τοῦ 1ου Οὐκρανικοῦ μετώπου καί νά ἑνωθῆ μέ τίς δυνάμεις τοῦ Στρατηγοῦ Σαΐρνερ 'Ο στρατηγός Χόσμπαχ ἔχει ἤδη λάβει διαταγές νά ἐπιτεθῆ πρός Βορρᾶ μέ κατεύθυνσι τήν κυκλωμένη στρατιά ὥστε οἱ Ρῶσοι νά βρεθοῦν ἀνάμεσα σέ δύο πυρά. "Ομως ὁ Μποῦσσε δέν αἰσθάνεται δυνατός γιά νά κάνη κάτι τέτοιο. Στίς 11 τό πρωί γιά δεύτερη φορά, ὁ Χαϊνρίτσι θά ἐνοχλήση τηλεφωνικῶς τόν Κρέμπς. «—"Αν δέν δοθῆ τώρα ἀμέσως ἡ διαταγή ἀναδιπλώσεως ἡ 9η στρατιά ὥς τό βράδυ δέν θά ὑπάρχη» 'Ο Κρέμπς τόν διαβεβαιώνει ὅτι ὁ Σαΐρνερ κατευθύνεται ἤδη πρός Βορρᾶ "Ομως ὁ Χαϊνρίτσι δέν πιστεύει ὅτι μπορεῖ νά ἐπιτύχη μιά παρόμοια προσπάθεια.

Στίς 14 50 μιά ἀνέλπιστος εἴδησις φθάνει στήν διοίκησι τοῦ Χαϊνρίτσι. 'Ο Φύρερ διέταξε τήν μερική ἀναδίπλωσι τῆς 9ης. 'Ο συνταγματάρχης Μπίλερ διατάσσεται νά συγκεντρώση τούς ἄνδρες του καί νά ἐγκαταλείψουν τήν Φραγκφούρτη Στήν καθιερωμένη στρατιωτική σύσκεψι τοῦ ἀπογεύματος ὁ Φύρερ ἀντιλαμβάνεται τήν κατάστασι ἀπό τήν πρώτη στιγμή.

44 A. TULLY: *Προαναφερόμενο ἔργο σελίς 171*

Κυκλωμένη ἡ 9η στρατιά, κυκλωμένο τό Βερολῖνο. 'Ο Στάινερ δέν ἔκανε τήν παραμικρή προσπάθεια νά σταματήση τήν προέλασι τοῦ Ζούκωφ. Σάν νά μήν φτάνουν αὐτά τό 56ο Σῶμα στρατοῦ τοῦ Βάιλνγκ ἔχει χαθεῖ ἀπό τόν χάρτη του.

«'Η ὁμιλία τοῦ Χίτλερ ἀποκορυφώθηκε μέ μία βίαιη, ἀσυγκράτητη ἔκρηξι ὕβρεων μέ τίς ὁποῖες κατηγόρησε γιά προδοσία τούς στρατηγούς, τούς συμβούλους του, τίς στρατιές του καί τόν λαό τῆς Γερμανίας, τούς ὁποίους εἶχε ὁδηγήσει στήν καταστροφή. Τό τέλος εἶχε ἔλθει.. τά πάντα κατέρρεαν αὐτός δέν μποροῦσε νά συνεχίση ἄλλο. Εἶχε ἀποφασίσει νά παραμείνη στό Βερολίνο εἶχε πρόθεσι νά ἀναλάβη προσωπικά τήν ἄμυνα τῆς πόλεως... καί τήν τελευταία στιγμή θά αὐτοκτονοῦσε.»[45]

Μάταια οἱ στενοί συνεργάτες του προσπαθοῦν νά ἐκτονώσουν τήν βαρειά ἐκείνη ἀτμόσφαιρα. 'Ο Κάιτελ ἐπιμένει ὅτι ὑπάρχουν ἀκόμη πολλές ἐλπίδες, ὅτι δέν ἔχουν ἀκόμη χαθεῖ ὅλα "Ομως ὁ Χίτλερ, αὐτός ὁ κουρασμένα ψυχικά καί σωματικά ἡγέτης εἶναι ἀμετάπειστος.

— 'Η ἀπόφασις ἔχει ἤδη ληφθῆ. Δέν πρόκειται νά ἐγκαταλείψω τό Βερολῖνο. "Η θά νικήσω αὐτή τήν μάχη γιά τήν πρωτεύουσα τοῦ Ράιχ ἤ θά πέσω σάν σύμβολο τοῦ Ράιχ

Καλεῖ τούς δύο στρατηγούς του νά φύγουν στό Μπέρχτεσγκάντεν καί νά συνεχίσουν ἀπό ἐκεῖ τόν ἀγῶνα μαζί μέ τόν Γκαῖριγκ

«'Επτά χρόνια, διεμαρτυρήθη ὁ Κάιτελ δέν ἔχω ἀρνηθῆ οὔτε μιά φορά νά ὑπακούσω μία σας διαταγή· ὅμως αὐτήν δέν θά τήν ἐκτελέσω Δέν μπορεῖτε νά ἐγκαταλείψετε τήν Βέρμαχτ αὐτήν τήν στιγμή.

'Ο Χίτλερ ἀπήντησε: 'Εγώ πάντως μένω ἐδῶ Αὐτό εἶναι βέβαιο.

Τότε ὁ Γιόντλ ἐπρότεινε νά ἐγκαταλείψη ἡ στρατιά τοῦ Βένκ τίς θέσεις στόν "Ελβα γιά νά πλησιάση στό Βερολῖνο. 'Ο Κάιτελ ἐδήλωσε ὅτι θά ἔφευγε ἀμέσως γιά τό Δυτικό μέτωπο γιά νά συναντήση τόν στρατηγό Βένκ «νά τόν ἀπαλλάξη ἀπό τίς προηγούμενες δεσμεύσεις καί νά τοῦ δώση τήν ἐντολή νά βαδίση πρός τό Βερολῖνο καί νά ἑνωθῆ μέ τήν 9η στρατιά.»[46]

'Ο Χίτλερ δέχεται Γνωρίζει ὅτι τά στρατοπεδευμένα στόν "Ελβα συμμαχικά στρατεύματα δέν πρόκειται νά προχωρήσουν περισσότερο.[47]

45 C RYAN: *Προαναφερόμενο ἔργο σελίς 411*

46 C RYAN: *Προαναφερόμενο ἔργο σελίς 412*

47 *Πρόκειται γιά τό περίφημο συμμαχικό σχέδιο* ECPLIPSE *τό ὁποῖο εἶχε πέσει στά χέρια τῶν Γερμανῶν κατά τήν διάρκεια τῆς ἀντεπιθέσεως των στίς 'Αρδένες*

Τό σχέδιο αὐτό καθόριζε τίς ζῶνες κατοχῆς τῶν νικητῶν μέσα στήν Γερμανία. 'Η περιοχή ἀνατολικά τοῦ "Ελβα εὑρίσκετο ἔξω ἀπό τήν δικαιοδοσία τῶν 'Αμερικανῶν καί τῶν "Αγγλων καί κατά συνέπεια τά στρατεύματά τους δέν ἐπρόκειτο νά προχωρήσουν περισσότερο.

Μιά καινούργια ἐλπίδα ἀρχίζει νά γεννιέται. Ἐκείνη τήν στιγμή εἰσέρχεται καί ὁ Πρέσβυς Βάλτερ Χέβελ ἀντιπρόσωπος τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν ἐξωτερικῶν Ἰωακείμ Φόν Ρίμπεντροπ. Οἱ πιθανότητες τερματισμοῦ τοῦ πολέμου μέ τούς δυτικούς αὐξάνουν.

Τό Βερολῖνο πρέπει νά ἀντισταθῆ ἀκόμη λίγες ἡμέρες. Φαίνεται ὅτι κατά τήν διάρκεια ἐκείνης τῆς συζητήσεως ὁ Χίτλερ εἶπε:

«— Ὅταν θά φθάσουμε σέ διαπραγματεύσεις ὁ Γκαῖριγκ εἶναι σέ θέσι νά τά καταφέρη καλύτερα ἀπό μένα.»

Ἡ φράσις του αὐτή ἀποτελεῖ τόν ἀκρογωνιαῖο λίθο τῆς «προδοσίας» τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς Λουφτβάφφε.

«Ὁ Χίτλερ ἐδήλωσε ὅτι θά παρέμενε στό Βερολῖνο, ὅτι θά ἀνελάμβανε τήν ἄμυνα, καί ὅτι τήν τελευταία στιγμή θά αὐτοκτονοῦσε. Ἐξ αἰτίας τῆς φυσικῆς του ἀκαταλληλότητος δέν ἦταν σέ θέσι νά λάβη μέρος στίς μάχες οὔτε εἶχε πρόθεσι νά κάνη κάτι τέτοιο, μιά πού δέν μποροῦσε νά διατρέξη τόν κίνδυνο νά πέση στά χέρια τοῦ ἐχθροῦ. Ὅλοι ἐμεῖς προσπαθήσαμε νά τόν μεταπείσουμε προτείνοντας ἀκόμη νά ἀποσυρθοῦν στρατεύματα ἀπό τό δυτικό μέτωπο ὥστε νά αὐξηθοῦν οἱ πιθανότητες ἀμύνης στήν Ἀνατολή. Ὅμως ἡ ἀπάντησις του ἦταν ἡ ἴδια πάντα: ὅτι τά πάντα κατέρρεαν, ὅτι καί ἄν γινόταν, καί ὅτι δέν μποροῦσε πλέον νά κάνη τίποτα. Σέ ἀπάντησι τῆς παρατηρήσεως ἑνός ἀπό ἐμᾶς ὅτι κανείς στρατιώτης δέν ἤθελε νά πολεμήση γιά τόν Στρατάρχη, ὁ Φύρερ ἐπανέλαβε.

— Τί σημαίνει δέν θά πολεμήση; Οἱ πιθανότητες πλέον γιά μάχες εἶναι ἐλάχιστες καί ἄν πρόκειται γιά διαπραγματεύσεις ὁ στρατάρχης μπορεῖ νά καταφέρη καλύτερα ἀπό μένα.»[48]

Πρίν ἀπό τήν θυελλώδη ἐκείνη στρατιωτική σύσκεψι ὁ Χίτλερ εἶχε καλέσει τίς δύο γραμματεῖς πού εἶχαν ἀπομείνει στό μποῦνκερ καθώς καί τήν εἰδικευμένη μαγείρισσα του Μάνσιαλυ. Παρουσία τῆς Εὔας Μπράουν τίς διέταξε:

— Κυρίες ἑτοιμασθῆτε γρήγορα. Σέ μία ὥρα ἕνα ἀεροπλάνο θά σᾶς παραλάβη γιά νά σᾶς μεταφέρη στόν Νότο. Τό πᾶν ἔχει χαθεῖ, ὁριστικά ἔχει χαθεῖ.

Μεγάλη σιωπή. Ἔπειτα ἡ Εὔα Μπράουν τόν ἐπλησίασε καί τοῦ εἶπε:

— Τό ξέρεις πολύ καλά ὅτι ἐγώ παραμένω μαζύ σου. Γιατί ζητᾶς λοιπόν νά μέ διώξης;

Οἱ Γραμματεῖς καί ἡ μαγείρισσα ἔνευσαν καταφατικά δίχως πρῶτα νά συνεννοηθοῦν. «Θά παραμείνουμε ἐδῶ»

Ὁ Χίτλερ τίς κοίταξε καί ἐπέμεινε: «Σᾶς διατάζω νά φύγετε».

48 Karl Koller: DER LETZTE MONAT – MANNHEIM *1949 σελίς 31*

Αὐτές κούνησαν ἀρνητικά τό κεφάλι. Ὁ Χίτλερ πῆρε μέσα στά χέρια του τά δικά τους χέρια καί παρετήρησε:

— Ἄν οἱ στρατηγοί μου ἦσαν γενναῖοι ὅπως καί σεῖς...[49]

Ἀπό ἐκείνη τήν στιγμή καί μετά κανείς δέν ἄκουσε τόν Χίτλερ νά κάνη σαρκαστικά σχόλια γιά τίς «ἀμαζόνες» του οἱ ὁποῖες ἀνέβαιναν κάθε μέρα στόν κῆπο τῆς καγκελλαρίας γιά τίς καθιερωμένες ἀσκήσεις σκοποβολῆς πού εἶχαν σάν στόχο τά λαμπιόνια τοῦ Σπέερ. Οὔτε ἀγανακτοῦσε μέ τήν σκέψι, ὅτι τήν στιγμή πού οἱ στρατηγοί του τό ἔβαζαν στά πόδια μερικές γυναῖκες θά ἔμεναν νά πεθάνουν στό πλευρό του.

Ἀργά τό ἀπόγευμα ἀσχολεῖται προσωπικῶς μέ τά ἔγγραφα τοῦ ἀρχείου του. Διαλέγει ἐκεῖνα πού πρέπει νά καταστραφοῦν, δίδει ἐντολή σέ ἕνα ἀξιωματικό τῶν S.S. νά τά κάψη καί μετά ἀποζητᾶ τήν συντροφιά τῆς κ. Γκαῖμπελς καί τῶν παιδιῶν της πού μόλις εἶχαν ἔλθει νά ἐγκατασταθοῦν μόνιμα στό καταφύγιο τῆς Καγγελαρίας. Ἔξω τά Ρωσικά στρατεύματα ἔχουν εἰσβάλει στά πρῶτα προάστεια. Τά κανόνια τους ἔχοντας ξεκαθαρίσει τούς δρόμους ἀπό τά ὁδοφράγματα, συγκεντρώνουν τήν φωτιά τους πάνω στά ἑτοιμόρροπα κτίρια μέσα στά ὁποῖα οἱ Γερμανοί ἐξακολουθοῦν νά ἀντιστέκονται. Μέσα στά καταφύγια τά γυναικόπαιδα αἰσθάνονται μέ φρίκη τήν βοή τοῦ κανονιοῦ πού δυναμώνει. Οἱ Ρῶσοι προχωροῦν. Βῆμα πρός βῆμα ἀλλά προχωροῦν

«Οἱ Ρῶσοι ἔφθασαν στό καταφύγιο τῆς Χοεντζόλερνστράσσε στίς 22 Ἀπριλίου, 10 ἡ ὥρα τό πρωί.

Πίσω ἀπό τά χοντρά τοιχώματα περίμεναν περισσότεροι ἀπό 400 πολίτες, στό μεγαλύτερο μέρος γυναῖκες καί παιδιά .. Ἕνας ἄνδρας ὀνόματι Ernst Brandt πού εἶχε τεθῆ ἐπικεφαλῆς, τούς εἶχε συμβουλεύσει γιά τόν τρόπο πού ἔπρεπε νά ὑποδεχθοῦν τούς ἐχθρούς. Ἔπρεπε νά παραμείνουν σιωπηλοί, νά πάρουν μία ἔκφρασι φιλική καί ἔπρεπε νά βάλουν τά δυνατά τους ὥστε νά μή δείχνουν ὅτι εἶχαν φόβο

Σάν προσφορά εἰρήνης εἶχε ἑτοιμασθῆ καφές καί μερικές ἑκατοντάδες τσιγάρα ἀπό τά ἀποθέματα τοῦ μποῦνκερ.

Πάνω ἀπό μία ὥρα, οἱ ἐνισχυμένες ἀπό σίδηρο πόρτες ἦσαν ἀνοιχτές. Γι' αὐτούς πού ἦσαν ἀρκετά θαρραλέοι ἤ ἀσυνείδητοι γιά νά ξεμυτίσουν μποροῦσαν νά διακρίνουν ἐλάχιστα πράγματα.

Δέν μποροῦσαν νά ἀντικρύσουν οὔτε καί αὐτόν τόν ἥλιο διότι ἕνα παραπέτασμα πυκνῆς σκόνης ἐσκέπαζε τήν πόλη. Δέν μποροῦσαν νά διακρίνουν κανένα· οὔτε Γερμανό οὔτε Ρῶσο.

Ξαφνικά ἡ πόρτα ἄνοιξε διάπλατα, ἀκούστηκε τό ποδοβολητό ἑνός ἀλόγου καί ἐμφανίστηκε ἕνας καβαλλάρης πού φοροῦσε ἕνα

49 NERIN E GUN: *Προαναφερόμενο ἔργο. Σελίς 215-16*

σακκάκι ἀπό λευκή γούνα. Μέ τό ἕνα χέρι τραβοῦσε τά γκέμια... μέ τό ἄλλο στριφογύριζε ἕνα δίκοπο σπαθί πάνω ἀπό τό κεφάλι του.

'Ενῶ ἄλογο καί καβαλλάρης προχωροῦσαν μέσα στό ἄνοιγμα τῆς εἰσόδου, ριπές αὐτομάτου εἰσέβαλλαν στό μποῦνκερ...

'Η κόλασις ξέσπασε ξαφνικά. Φοβισμένος καί τρομοκρατημένος ὁ κόσμος οὔρλιαζε τήν στιγμή πού μιά ὀρδή ἀπό ἄνδρες, ὅμοιοι μέ καφετιές σκιές, ὥρμησε μέσα στό μποῦνκερ σπρώχνοντας βίαια τόν κόσμο πρός τόν τοῖχο, χτυπῶντας μέ κλωτσιές ὅσους ἔπεφταν. 'Ο Μπράντ ἄνοιξε τό στόμα του γιά νά ἐκφωνήση τόν λόγο πού εἶχε ἑτοιμάσει: Zdravstvuitye οὔρλιαξε στά ρωσικά πού ἐσήμαινε «καλῶς ἤλθατε»...

Δέν ἐπρόλαβε νά συνεχίση καί ἕνα χτύπημα στό κεφάλι μέ τήν πλάτη τοῦ σπαθιοῦ τόν ἔρριξε κατά γῆς. . Μιά φωνή οὔρλιαξε: «'Εγώ εἶμαι κομμουνιστής» ἀλλά ὁ ἄνδρας πού εἶχε φωνάξει χτυπημένος ἀπό τόν ὑποκόπανο ἑνός αὐτομάτου ἔπεσε καταγῆς. . 'Ο Μογγόλος κατέβηκε ἀπό τό ἄλογο, ἔδωσε τά γκέμια σέ ἕναν ἀπό τούς ἄνδρες του καί κατευθύνθηκε πρός τή μεριά μιᾶς ξανθιᾶς καί εὔρωστης γυναίκας.

— Γερμανίδες καλές εἶπε σέ σπασμένα γερμανικά. Γερμανίδες καλές καί παχειές.

Πέρασε τό ἕνα του πόδι πίσω ἀπό τίς γάμπες τῆς γυναίκας, τήν ἔσπρωξε καταγῆς καί ἔπεσε πάνω της κρατῶντας πάντα τήν λαβή τοῦ σπαθιοῦ... 'Αλλά τό σπαθί ἦταν ἄβολο. Τό ἄφησε καί τράβηξε τό μαχαίρι του μέ τό ὁποῖο ἔσχισε τό φόρεμα καί τά ἐσώρουχα τῆς γυναίκας μέ κινήσεις σίγουρες καί συντονισμένες... 'Ηταν τό σύνθημα. Δωδεκάδες καφετιές σκιές ἔπεσαν πάνω στίς γυναῖκες ρίχνοντάς τες στήν γῆ... ἐνῶ τά παιδιά παρέμειναν νά κοιτοῦν μέ τό στόμα ἀνοικτό καί τά μάτια διάπλατα, ὑπερβολικά φοβισμένα γιά νά οὐρλιάξουν.»[50]

'Αξίζει νά σημειωθῆ ὅτι ἀπό τόν βιασμό, δέν ἐγλύτωσε οὔτε ἡ πρώην Βουλευτής τοῦ Κομμουνιστικοῦ Κόμματος Ράνσους ἡ ὁποία ἐκρύβετο ἀπό τούς Γερμανούς, περιμένοντας μέ λαχτάρα τήν ἀπελευθέρωσί της ἀπ' τούς ὁμοϊδεάτες της.

'Εν τῷ μεταξύ πάνω στούς τοίχους τοῦ ἐλευθέρου ἀκόμη τμήματος τοῦ Βερολίνου τοιχοκολεῖται ἡ ἀκόλουθος προκήρυξις τοῦ Γκαῖμπελς:

«'Η πόλις τοῦ Βερολίνου θά ὑπερασπισθῆ μέχρι καί τοῦ τελευταίου. Πολεμῆστε γιά τίς γυναῖκες σας, γιά τά παιδιά σας, τίς μητέρες σας μέ φανατική ἐπιμονή. Θά ἀντισταθοῦμε. 'Η μεγάλη ἐπίθεσι τῶν Μπολσεβίκων ἐναντίον τῆς πρωτευούσης τοῦ Ράιχ εἶναι σέ πλήρη ἐξέλιξι. Παρ'

50 A. Tully: *Προαναφερόμενο ἔργο σελίς 168-69*

ὅλες τίς βαρειές ἀπώλειες πού ὑπέστησαν στόν Oder ἐξ αἰτίας τῶν ἡρωικῶν μας μεραρχιῶν καί τῶν ταγμάτων Volksturm, παρ' ὅλη τήν θυσία τῶν πολεμιστῶν μας δέν ἐστάθη δυνατό, νά ἐμποδισθῆ ὁ ἐχθρός νά προχωρήση περισσότερο, φθάνοντας ἔτσι σέ μερικά σημεῖα τῆς ἀμυντικῆς ζώνης τῆς πρωτευούσης τοῦ Ράιχ. Τό Βερολῖνο, ἡ πόλις μας, τώρα εἶναι πόλις τοῦ μετώπου. "Ολοι οἱ στρατιῶτες καί οἱ ἄνδρες τῆς Volksturm πού ἔχουν ταχθῆ στήν ἄμυνα τῆς πρωτευούσης πρέπει νά παραμείνουν στίς θέσεις πού τούς ἔχουν ὁρισθῆ καί μόλις ἀντιληφθοῦν στρατεύματα ἤ σοβιετικά τεθωρακισμένα νά ἀνοίξουν πῦρ (...)

Οἱ ὁμάδες προστασίας τῶν ἐργοστασίων θά ἐγγυηθοῦν τήν ἐξωτερική καί ἐσωτερική ἀσφάλεια τῶν ἐγκαταστάσεων. Προβοκάτορες καί ἀπειθάρχητοι ἀλλοδαποί ἐργάτες συλλαμβάνονται καί ἀποδυναμώνονται. Προβοκάτορες καί ἡττοπαθεῖς, οἱ ὁποῖοι θά ὕψωναν λευκές σημαῖες ἤ πού θά τηροῦσαν ὁποιαδήποτε ἄλλη δειλή συμπεριφορά, πού θά πραγματοποιοῦσαν τρομοκρατική πράξι ἀνάμεσα στούς πληθυσμούς ἀποδυναμώνοντας τό πνεῦμα τῆς ἀμύνης καί τῆς ἀντιστάσεως τῶν πολιτῶν, ἐξουδετερώνονται καί αὐτοί μέ κάθε μέσον.

Κάθε πολίτης τοῦ Βερολίνου εὐθύνεται προσωπικῶς γιά τό σπίτι του. 'Εκεῖνα τά σπίτια πού θά ὑψώσουν λευκή σημαία θά παύσουν νά προστατεύονται ἀπό τόν νόμο καί θά ἀντιμετωπισθοῦν ἀναλόγως(..).

Εἶναι ἀναγκαία ἡ τήρησις μιᾶς σιδερένιας πειθαρχίας· νά ἔχετε πλήρη ἐμπιστοσύνη στούς ἑαυτούς σας, νά ὑπακούετε δίχως ἀντίρρησι στούς ἐντεταλμένους γιά τήν ἄμυνα τῆς πόλεως. Οἱ προδότες θά τουφεκισθοῦν καί θά κρεμασθοῦν χωρίς ἀναβολή. Τό σύνθημά μας ἄς εἶναι: σκληρή καί φανατική ἀντίστασι σέ κάθε σημεῖο. Γρηγορῆτε. Μήν δίδετε σημασία στίς διαδόσεις καί στίς ἀπειλές τοῦ ἐχθροῦ. 'Υπερασπισθῆτε μέχρι ἐσχάτων τήν ζωή τῶν γυναικῶν σας, τῶν μητέρων σας καί τῶν παιδιῶν σας, καί μ' αὐτό τή ζωή τοῦ Ράιχ (...).

Κάθε ἀδυναμία καταστέλλεται.

Οἱ Μπολσεβίκοι διεξάγουν ἕναν πόλεμο δίχως ἔλεος. Ποιός ἀπό σᾶς θέλει νά βιασθῆ ἡ γυναίκα του ἤ ἡ κόρη του; Ποιός ἀπό σᾶς θέλει νά ἐκτελεσθῆ μέ μία σφαίρα στόν αὐχένα; Ποιός ἀπό σᾶς θέλει νά ὁδηγηθῆ στήν Σιβηρία;

Αὐτήν τήν ὥρα καθένας γνωρίζει τό χρέος του.

'Υπερασπιστές τοῦ Βερολίνου. Οἱ μητέρες σας σᾶς κοιτοῦν, σᾶς κοιτοῦν τά παιδιά σας καί οἱ γυναῖκες σας. "Εχουν ἐμπιστευθῆ τή ζωή τους στά χέρια σας.

'Εσήμανε ἡ ὥρα τῆς ἀμύνης. Οἱ ὑπερασπιστές τοῦ Μπρεσλάου σᾶς εἶναι παράδειγμα. Αὐτοί δέν ἔπαψαν νά διατυμπανίζουν τό κουράγιο τους, τήν πίστι τους τήν ἀξία τους γιά τό Ράιχ καί τόν Φύρερ.

Σχηματίσατε μία ὁρκισμένη κοινότητα. Μείνετε ἄξιοι τῆς φήμης σας.

'Υπερασπιστές τοῦ Βερολίνου ὁλόκληρο τό ἔθνος σᾶς κοιτᾶ καί σᾶς ἐμπιστεύεται Πράξετε δίχως δισταγμούς τό χρέος σας Μαζικά καί μέ μέσα ἄφθονα οἱ μπολσεβίκοι ἐπιτίθενται στά προάστεια τῆς πόλεως. 'Αντέξατε τίς ἀμερικανικές βόμβες, δέν θά ὑποχωρήσετε μπροστά στίς ρώσικες χειροβομβίδες.

Πολεμῆστε γιά τήν πόλι σας

Πολεμῆστε μέ ἔντονο φανατισμό γιά τίς γυναῖκες σας, τά παιδιά σας, τούς πατέρες σας καί τίς μητέρες σας Χρησιμοποιήσατε τή ζωή στήν ὡραία μάχη. Τά ὅπλα σας ὑπερασπίζονται τό μέλλον καί τήν ζωή τῶν παρόντων καί τῶν μελλοντικῶν γεννεῶν( )

'Ο Γκαουλάιτέρ σας εὑρίσκεται ἀνάμεσά σας Μέ τούς συνεργάτες του θά παραμείνη μαζί σας Μέ 200 ἄνδρες κατέλαβε αὐτή τήν πόλη καί τώρα θά ὑπερασπισθῆ μέ κάθε μέσον τήν πρωτεύουσα τοῦ Ράιχ. 'Ο ἀγῶνας γιά τό Βερολῖνο θά εἶναι γιά τήν Γερμανία ὁ φάρος τῆς ἐθνικῆς ἀπελευθερώσεως 'Η πρωτεύουσα δέν μπορεῖ νά πέση στά χέρια τῶν μπολσεβίκων 'Εθνική ἀνεξαρτησία καί κοινωνική δικαιοσύνη θά ἀνταμείψουν τόν ἀγῶνα σας»

23 ΑΠΡΙΛΙΟΥ

Τά πρῶτα στρατεύματα πού πολεμοῦσαν στό μέτωπο εἰσέρχονται στό Βερολῖνο — 'Αντικατάστασι τοῦ Ρέυμαν μέ τόν Κέθερ — Τηλεγράφημα τοῦ Γκαῖριγκ — 'Απάντησις τοῦ Χίτλερ — Κρίσις συνειδήσεως τοῦ Χίμμλερ — 'Ο Κάιτελ ἐπισκέπτεται τό ἀρχηγεῖο τῆς 12ης — Στρατιωτικές συσκέψεις.

'Η εἴδησις ὅτι τακτικά Γερμανικά στρατεύματα εἰσέβαλλαν μέσα στήν πόλι σκόρπισε σάν τήν ἀστραπή μέσα στά χαλάσματα. Οἱ Βερολινέζοι ἔβγαιναν μέσα ἀπό τά καταφύγια νά δοῦν μέ τά μάτια τους τό σύννεφο τῆς σκόνης πού σήκωναν τά τεθωρακισμένα καί τά φορτωμένα μέ στρατιῶτες καμιόνια. 'Η θέα τακτικῶν στρατευμάτων ἀνύψωσε καί πάλι τό ἠθικό τοῦ πληθυσμοῦ

Οἱ δυνάμεις πού εἰσῆλθαν στό Βερολῖνο ἐκείνη τήν μέρα τῆς 23ης ἦσαν ἡ 18η καί ἡ 20 μεραρχία Πάντσερ γρεναδιέρων ἡ μεραρχία πάντσερ Μύνχενμπεργκ καί ἡ μεραρχία τῶν SS Νόρτλαντ Τήν ἴδια μέρα θά μπῆ στήν πόλι καί ὁ διοικητής τοῦ Χαμένου 56ου σώματος, Βάιλντιγκ Εἶχε χάσει κάθε ἐπικοινωνία μέ τήν 9η εἶχε ἀναγκασθῆ νά δώση σκληρές μάχες μέ τούς ρώσους, ἀλλά παρ' ὅλα αὐτά εἶχε κατορθώσει νά ὑποχωρήση μέ τάξι μέχρι τά προάστεια τοῦ Βερολίνου 'Από ἕναν δημόσιο τηλεφωνικό θάλαμο ζητᾶ ἀπό τό ἐπιτελεῖο νά τόν συνδέσουν μέ τήν διοίκηση τῆς 9ης

Τότε μαθαίνει ἀπό ἕναν ἔκπληκτο γιά τήν παρουσία του ἀξιωματικό ὅτι

Στρατηγός Βάιλντιγκ: Διοικητής τοῦ 56ου σώματος στρατοῦ· Θά ἀναλάβη τήν εὐθύνη τῆς ἀμύνης τοῦ Βερολίνου.

Στρατηγός Μόνκε: 'Ο Χίτλερ τοῦ ἐμπιστεύεται τήν ἄμυνα τῆς ζώνης Ζ.

καταζητεῖται τόσο ἀπό τόν Φύρερ ὅσο καί ἀπό τόν Μποῦσσε. 'Ο Βάιλντιγκ πέφτει ἀπό τά σύννεφα. Δίδει ἐντολή στά στρατεύματα του νά κινηθοῦν πρός νότο μέ κατεύθυνσι τήν 9η ἐνῶ αὐτός κατευθύνεται πρός τήν καγκελλαρία νά ζητήση ἐξηγήσεις γι' αὐτήν τήν τόσο παράλογη διαταγή.

«'Ο Κρέμπς καί ὁ Μπούργκντορφ τόν ὑποδέχτηκαν ψυχρά.

Τί συμβαίνει; ρώτησε ὁ Βάιλντιγκ. Πεῖτε μου τόν λόγο γιά τόν ὁποῖο πρέπει νά μέ τουφεκίσουν 'Η διοίκησί του, εἶπε ἀπότομα, παρέμεινε στήν γραμμή τοῦ μετώπου μέχρι τήν στιγμή πού ἄρχισε ἡ ἐπίθεσις Λοιπόν πῶς ἦταν δυνατόν νά κατηγορηθῆ ὅτι τό εἶχε σκάσει; Κάποιος ἀνέφερε τό 'Ολυμπιακό χωριό τοῦ Νταίμπεριτς.» «Τό 56ο δέν εἶχε βρεθῆ ποτέ κατά τήν μεριά τοῦ Νταίμπεριτς», γρύλισε ὁ Βάιλντιγκ. "Αν πηγαίναμε ἐκεῖ κάτω θά ἦταν μία ἀπό τίς μεγαλύτερες βλακεῖες.

Σιγά σιγά ὁ Κρέμπς καί ὁ Μπούργκντορφ ἔγιναν περισσότερο ἐγκάρδιοι, ἔπειτα ἀπό λίγο τοῦ ὑπεσχέθησαν ὅτι θά ξεκαθάριζαν τήν ὑπόθεσι μιλῶντας μέ τόν Φύρερ.»[51]

Τήν ὥρα πού ὁ Κόλλερ ἐνημερώνει τόν Γκαῖριγκ γιά τίς ἀποφάσεις τοῦ

51 C. Ryan: *Προαναφερόμενο ἔργο σελίς 423*

Φύρερ υπογραμμίζοντας τόν ρόλο τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς Λουφτβάφφε στήν περίπτωσι τῶν διαπραγματεύσεων μέ τούς δυτικούς, ὁ Κάιτελ ἐπισκέπτεται τό ἀρχηγεῖο τῆς 12ης ἡ ὁποία ἔχει τήν ἕδρα της 50 χλμ δυτικά τοῦ Βραδεμβούργου. Ὅλη ἡ περιοχή ἀπό τόν Ἔλβα μέχρι τό Βερολῖνο εἶναι γεμάτη ἀπό πρόσφυγες. Ἡ στρατιά τοῦ Βένκ προσφέρει κάθε μέρα φαγητό σέ 500.000 ἄτομα Ὁ στρατηγός Βένκ θά θυμηθῆ ὅτι ἐκείνη τήν στιγμή αἰσθανόταν περισσότερο σάν κληρικός παρά σάν στρατιώτης.

Ὁ Κάιτελ ἐνημερώνει τόν Βένκ γιά τήν κατάστασι καί τοῦ ζητᾶ νά στραφῆ πρός τό Βερολῖνο ἐγκαταλείποντας τόν Ἔλβα. Ὁ Βένκ συμφωνεῖ:

— Θά ἐπιτεθοῦμε σέ δυό μέρες

— Δέν μποροῦμε νά περιμένουμε δυό μέρες, τόν διακόπτει ὁ Κάιτελ. Ἡ ἐπίθεσις πρέπει νά ἀρχίση ἀμέσως

— Βεβαίως στρατάρχα· θά κάνουμε ὅπως μᾶς διατάζετε

Μετά τήν διαβεβαίωσι τοῦ Βένκ ὅτι θά σπεύση στό Βερολῖνο, ὁ Κάιτελ ἐγκαταλείπει τό Ἄλτε Χαῖλε (Παλαιά Κόλασι) ἕδρα τῆς 12ης στρατιᾶς αἰσιόδοξος Παρ' ὅλη τήν κούρασί του περνᾶ ἀπό τό Μπέλτσιχ ὅπου ἑδρεύει ἡ μεραρχία Σπαντάου, ἐπιθεωρεῖ τούς ἄνδρες, ἐκφωνεῖ ἕνα σύντομο λόγο στούς ἀξιωματικούς καί ἐπιστρέφει στό Κράμπνιτς ἕδρα τῆς Ἀνωτάτης Διοικήσεως ὅπου ὁ Γιόντλ τόν ἐνημερώνει γιά τήν κατάστασι πού ἐπικρατεῖ Ἀμέσως μετά καί οἱ δύο κατευθύνονται στό Βερολῖνο γιά νά ἐνημερώσουν τόν Φύρερ κατά τήν διάρκεια τῶν στρατιωτικῶν συσκέψεων

Ὁ Κάιτελ δέν γνωρίζει, ὅτι μετά ἀπό τήν ἀναχώρησί του ὁ Βένκ συγκεντρώνοντας τούς ἄνδρες του θά τούς μιλήση μέ αὐτά τά λόγια:

«— Καί τώρα, νά τί θά κάνουμε Θά πλησιάσουμε στό Βερολῖνο ὅσο γίνεται περισσότερο ἀλλά δίχως νά ἐγκαταλείψουμε τίς θέσεις μας στόν Ἔλβα. Κρατῶντας τίς πτέρυγες στό ποτάμι θά κρατήσουμε ἀνοικτό ἕνα δρόμο διαφυγῆς μέ κατεύθυνσι τήν δύσι. Δέν θά εἶχε νόημα νά κατευθυνθοῦμε στό Βερολῖνο γιά νά κυκλωθοῦμε ἀπό τούς Ρώσους. Θά προσπαθήσουμε νά φθάσουμε τήν 9η καί ἔπειτα θά ἀφήσουμε κάθε στρατιώτη καί κάθε πολίτη νά φύγη πρός τήν δύσι »

Ὅσο γιά τόν Χίτλερ: Τό πεπρωμένο ἑνός καί μόνον ἀτόμου πλέον δέν μετρᾶ καθόλου. Τήν ἴδια μέρα φθάνει καί ἡ ἀκόλουθος ἡμερησία διαταγή τοῦ Χίτλερ.

> Στρατιῶτες τῆς Στρατιᾶς τοῦ Βένκ
>
> Μιά διαταγή πρωταρχικῆς σημασίας σᾶς ἀπέσυρε ἀπό τήν ζώνη τῶν ἐπιχειρήσεων ἐναντίον τῶν ἐχθρῶν μας στήν Δύσι καί σᾶς καλεῖ νά βαδίσετε πρός ἀνατολάς.
>
> Ἡ ἀποστολή σας εἶναι ἁπλή. Τό Βερολῖνο πρέπει νά παραμείνη Γερμανικό. Ὀφείλετε νά φθάσετε μέ κάθε θυσία τούς καθορισμένους στόχους πού ἔχουν σάν σκοπό, — μέσα στό πλαίσιο τοῦ ἀγῶνος γιά τήν πρωτεύουσα τοῦ Ράιχ — νά καταφέρουν ἕνα ἀποφασιστικό πλῆγμα στούς μπολσεβίκους, ἀνατρέποντας ἔτσι τήν κατάστασι στήν Γερμανία.
>
> Τό Βερολῖνο δέν θά συνθηκολογήση ποτέ μπροστά στό Μπολσεβικισμό...
>
> Ἀδόλφος Χίτλερ

Λίγες ὧρες πρίν ὁ Κόλλερ μαζί μέ τό ἐπιτελεῖο του εἶχαν ἐγκαταλείψει βιαστικά τήν κυκλωμένη πρωτεύουσα.

Τά τελευταῖα 15 «Junkers 52» πού ἐστάθμευαν στό ἀεροδρόμιο τοῦ Γκάτοφ τόν ἀκολουθοῦν μέ κατεύθυνσι τό Ὀμπερσαλεμπεργκ ὅπου ἕνας ἀνήσυχος Γκαῖριγκ περιμένει νά πληροφορηθῆ τίς τελευταῖες ἐξελίξεις.

— Ὁ Φύρερ εὑρίσκεται ἀκόμα στήν ζωή; Ὀνόμασε διάδοχόν του τόν Μπόρμαν;

Ὁ Κόλλερ τοῦ ἐκθέτει παραστατικά τήν δραματική κατάστασι. Τό Βερολῖνο δέν μπορεῖ νά ἀνθέξη περισσότερο ἀπό μία ἑβδομάδα Ὅσο γιά τόν Φύρερ, αὐτός ἔχει ἀποφασίσει νά πολεμίση καί νά πεθάνη ἐκεῖ Δίχως περιστροφές θέτει τόν Στρατάρχη ἐνώπιον τῶν εὐθυνῶν του. Βάσει τοῦ θεσπίσματος τοῦ 1941 εἶναι ὁ ἐπίσημος διάδοχος τοῦ Φύρερ. Χρειάζεται νά ἀναλάβη πρωτοβουλία τό ταχύτερο. Ὁ Γκαῖριγκ στήν ἀρχή διστάζει. Ζητᾶ νά τοῦ φέρουν τόν Λάμαρ ἐπιφανῆ νομικό τοῦ Κόμματος ὁ ὁποῖος εἶχε συντάξει τό θέσπισμα περί τῆς διαδοχῆς τοῦ Φύρερ. Ἡ συζήτησις περιστρέφεται γύρω ἀπό τήν νομική ἐγκυρότητα τοῦ θεσπίσματος. Ὁ Λάμαρ εἶναι ἀπόλυτος:

«Τό θέσπισμα ἔχει βαρύτητα Νόμου...», τόν διαβεβαιώνει.

Στό τέλος ὁ Γκαῖριγκ πείθεται νά συντάξη τό ἀκόλουθο τηλεγράφημα πρός τόν ἀρχηγό του:

«Φύρερ μου,

Λαμβάνοντας ὑπ' ὄψιν τήν ἀπόφασι σας νά παραμείνετε στό Βερολῖνο, σᾶς ἐρωτῶ, δέχεστε νά ἀναλάβω τήν ὑψίστη διακυβέρνησι τοῦ Ράιχ μέ ἐλευθερία δράσεως τόσο εἰς τό ἐσωτερικό ὅσο καί εἰς τό ἐξωτερικό μέ τήν ἰδιότητα τοῦ ἀντιπροσώπου σας καθώς ὁρίζει τό θέσπισμα τοῦ 1941;

Ἄν δέν λάβω ἀπάντησι μέχρι ἀπόψε τό βράδυ στίς 10 αὐτό γιά μένα θά σημαίνει ὅτι ἔχετε χάσει τήν ἐλευθερία δράσεως, θά θεωρήσω ὅτι οἱ προϋποθέσεις ἐφαρμογῆς τοῦ θεσπίσματός σας ἔχουν δημιουργηθῆ, καί συνεπῶς θά προχωρήσω μέ κατεύθυνσι τό καλύτερο συμφέρον τῆς χώρας μας καί τοῦ λαοῦ μας. Γνωρίζετε ποιά εἶναι τά αἰσθήματά μου αὐτή τήν τραγική στιγμή τῆς ζωῆς μου. Οἱ λέξεις δέν εἶναι ἀρκετές γιά νά ἐκφράσουν τά αἰσθήματα μου Εἴθε ὁ Θεός νά σᾶς προστατεύη καί νά σᾶς φωτίση νά ἔλθετε ἀμέσως ἐδῶ.

Ὁ πιστός σας
Χέρμαν Γκαῖριγκ.

Τό τηλεγράφημα αὐτό εἶχε τήν τύχη νά πέση στά χέρια τοῦ Μπόρμαν ὁ ὁποῖος τό πῆγε ἀμέσως στόν Φύρερ. Δέν δίστασε νά τό χαρακτηρίση σάν ἕνα αἰσχρό τελεσίγραφο, σάν μιά προσπάθεια τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς Λούφτβαφφε νά ξεπουλήση τόν ἴδιο του τόν ἀρχηγό.

Ὁ Χίτλερ συμφωνεῖ. Ζητᾶ νά συνταχθῆ ἕνα μήνυμα τό ὁποῖο θά μεταδοθῆ ἀμέσως στόν ἀρχηγό τῆς Λουφτβάφφε.

«Ἡ συμπεριφορά σας ἀποτελεῖ ἐσχάτη προδοσία στό πρόσωπο τοῦ Φύρερ καί τοῦ Ἐθνικοσοσιαλισμοῦ. Ἡ προβλεπομένη ποινή εἶναι θάνατος. Παρ' ὅλα αὐτά λαμβάνοντας ὑπ' ὄψιν ὅτι στό παρελθόν εἴχατε προσφέρει στό κόμμα, ὁ Φύρερ εἶναι διατεθειμένος νά μήν διατάξη τόν τουφεκισμό σας, μέ τόν ὅρο νά παραδώσετε ἀμέσως καί οἰκειοθελῶς τήν παραίτησί σας ἀπό κάθε ἀξίωμα καί ἀπό κάθε ἁρμοδιότητα»

Ἕνα δεύτερο ραδιομήνυμα συμπληρώνει:

«Μέ εἰδική διαταγή μου τό θέσπισμα τῆς 29 Ἰουνίου 1941 παύει νά ὑφίσταται. Ἡ ἐλευθερία δράσεως μου παραμένει ἀμείωτη, γι' αὐτό σᾶς ἀπαγορεύω ὁποιαδήποτε κίνησι ἤ ἀπόφασι μέ τήν ἔννοια πού ὑποδεικνύετε»

Ἀδόλφος Χίτλερ

Πρίν καλά καλά τά δύο ραδιομηνύματα φθάσουν στόν προορισμό τους κατά διαταγή τοῦ Μπόρμαν ἄνδρες τῶν S.S. κυκλώνουν τό σπίτι τοῦ Γκαῖριγκ καί τόν συλλαμβάνουν.

Στό Χοχενλίχεν ὁ Χίμμλερ ἀκούει μέ προσοχή ὅσα τοῦ ἀναφέρει ὁ Μπέργκερ ἀναφορικά μέ τίς προθέσεις τοῦ Φύρερ. Δείχνει περισσότερο ἔκπληκτος γιά τίς κατηγορίες πού ἔχει ἀποδώσει στά S.S. παρά γιά τήν ἀπόφασι τοῦ ἀρχηγοῦ νά παραμείνη στό Βερολῖνο.

— Ἔχουν τρελλαθεῖ ὅλοι στό Βερολῖνο, ξεσπᾶ ὁ Χίμμλερ. Ὁ Φύρερ ἰσχυρίζεται ὅτι τόν ἐγκατέλειψαν καί αὐτά ἀκόμη τά S.S. Ἐγώ ἔχω τήν προσωπική μου φρουρά, ἀπαρτίζεται ἀπό 600 ἄνδρες τό μεγαλύτερο μέρος τῶν ὁποίων εἶναι τραυματισμένοι ἤ στό στάδιο τῆς ἀναρρώσεως. Τί πρέπει νά κάνω;

Ὁ Μπέργκερ, τό ὑπόδειγμα τοῦ πιστοῦ στρατιώτη, ἔχει ἤδη ἕτοιμη τήν ἀπάντησι:

— Ἡ θέσι σας εἶναι στό Βερολῖνο. Δέν ἔχετε κανένα δικαίωμα νά κρατᾶτε γιά τόν ἑαυτό σας τούς ἄνδρες σας τήν στιγμή πού ὁ Φύρερ προτίθεται νά παραμείνη στό Βερολῖνο. Ἐγώ θά πάω στό Βερολῖνο' εἶναι ὑποχρέωσί σας νά ἔλθετε καί ἐσεῖς.

Ὅμως ὁ Χίμμλερ ἔχει ἄλλα σχέδια. Ὅπως καί ὁ Γκαῖριγκ διαισθάνεται ὅτι τό τέλος πλησιάζει.

Τό Βερολῖνο εἶναι καταδικασμένο. Ὁ Φύρερ ἔχει ἀποφασίσει νά πολεμίση καί νά πεθάνη ἐκεῖ. Ἡ μοναδική ἐλπίδα ἡ ὁποία ἀπέμενε ἀκόμη ἦταν μία ξεχωριστή συνθηκολόγησι μέ τήν Δύσι. Μόνο μ' αὐτόν τόν

τρόπο τά Γερμανικά στρατεύματα θά μποροῦσαν νά στραφοῦν ἀπερίσπαστα στήν Ἀνατολή γιά νά διώξουν τούς Ρώσους ἀπό τήν Εὐρώπη. Πρός αὐτήν τήν κατεύθυνσι ὁ Χίμμλερ κινεῖται ἤδη ἀπό τοῦ Φεβρουαρίου. Ὁ Κόμης Μπερναντόττε δέχεται μεσολάβησι στόν Ἀιζενχάουερ ὑπό τόν ὅρο ὅτι θά δημιουργηθῆ μιά καινούργια κυβέρνησι ὑπό τήν ἀρχηγία τοῦ Ράιχσφύρερ S.S[52]

Σάν δεῖγμα καλῆς θελήσεως ὁ Χίμμλερ ματαιώνει τόν βομβαρδισμό ὅλων τῶν στρατοπέδων συγκεντρώσεως ὁ ὁποῖος εἶχε διαταχθεῖ ἀπό τόν ἴδιο τόν Χίτλερ καί δίδει τήν ἄδεια στόν Ἐρυθρό Σταυρό νά μεταφέρη ἔξω ἀπό τήν Γερμανία χιλιάδες Ἑβραίων.[53]

Παράλληλα στέλνει γράμματα στούς πολιτικούς τῆς Δύσεως. Κάνει ἔκκλησι «στήν ἀδελφότητα τῶν Γερμανικῶν ἐθνῶν ἐναντίον τοῦ Μπολσεβικισμοῦ».[54]

> «Δέν μποροῦσε νά καταλάβη ὅταν ἔκανε «ἔκκλησι στήν ἀδελφότητα τῶν Γερμανικῶν Ἐθνῶν ἐναντίον τοῦ Μπολσεβικισμοῦ» ὅτι ἡ συνείδησις τῆς Ἀμερικῆς ἦταν πλέον μέσα στά χέρια τῶν Ἑβραίων τοῦ Χόλλυγουντ καί τῆς Νέας Ὑόρκης, γιά τούς ὁποίους δέν ὑπῆρχαν ἐγκλήματα ἐναντίον τῆς γερμανικῆς φυλῆς παρά μόνον ἐναντίον τοῦ Ἑβραϊσμοῦ καί ὅτι γιά τό συμφέρον αὐτοῦ τοῦ Ἑβραϊσμοῦ εἶχε ἐξαπολυθεῖ μιά παγκόσμια δυσφήμισις ἐναντίον κάθε τι που ἦταν Γερμανικό καί ὅτι ἡ προσέγγισις τῶν Γερμανῶν καί τῶν Ἀγγλοσαξώνων ἐναντίον τῶν Ρωσικῶν Βαρβαρισμῶν ἦταν περισσότερο ἁπλή καί κατανοητή γιά τόν Ἀμερικανό Στρατιώτη πού βάδιζε πρός τόν Ἔλβα παρά γιά τούς πολιτικούς καί τούς στρατιωτικούς τῆς Οὐάσιγκτων.[55]

Τήν ἴδια ἡμέρα ὁ Χίμμλερ συναντᾶται μέ τόν κόμη Μπερναντόττε στό Σουηδικό προξενεῖο τῆς Λουμπέκα.

> «Τώρα πού ἡ ζωή τοῦ Χίτλερ ἐπλησίαζε πρός τό τέλος, αἰσθανόταν ἐλεύθερος νά ἀρχίση τίς διαπραγματεύσεις μέ καλή πίστι.
>
> Ζήτησε ἀπό τόν Μπερναντόττε νά μεταδώση στούς δυτικούς τήν προσφορά του γιά τήν παράδοσι. Οἱ Γερμανοί δέν ἐπρόκειτο νά παραδοθοῦν στήν ἀνατολή, ἀλλά θά συνέχιζαν νά ἀντιτάσσουν ἀντίστασι στούς Ρώσους μέχρις ὅτου ἀντικατασταθοῦν ἀπό τούς δυτικούς. Οἱ Νορβηγοί καί οἱ Δανοί κρατούμενοι θά μετεφέροντο στήν Σουηδία. Μετά ἀπό παράκλησι τοῦ Μπερναντόττε ὁ Χίμμλερ παρέδωσε γραπτῶς τίς θέσεις του σάν bona fide ὥστε νά μπορῆ ὁ

52 F BERNADOTTE: *Προαναφερόμενο ἔργο σελίς 97-103*
53 Kersten: TOTENKORF UND TREUE σελίς 351
54 ΝΤΕ ΓΚΩΛ: *ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΜΑΤΑ Τόμος Γ' σελίς 228*
55 Adolf Hitler: La Battaglia di Berlino *σελίς 84*

Μπερναντόττε νά τίς παρουσιάση στήν Κυβέρνησί του. Τήν ἴδια στιγμή πού ἡ συνομιλία τους ἐλάμβανε τέλος, ὁ Γκαῖριγκ συνελαμβάνετο ἐπειδή εἶχε προτείνει ἐκεῖνο πού ὁ Χίμμλερ εἶχε ἤδη πράξει».

ΠΡΩΤΗ ΣΥΣΚΕΨΙΣ 23 — 4 — 45

ΧΙΤΛΕΡ: Πόσο πρέπει νά περιμένουμε γιά τήν ἄφιξι τῶν ἐνισχύσεων;
ΚΡΕΜΠΣ: Δέν δύναται νά λεχθῆ μέ ἀκρίβεια. Πέρα ἀπό τά δύο τάγματα τά ὁποῖα ἤδη ἀνεφέρθησαν αὐτή τήν στιγμή δέν μποροῦμε νά διαθέσουμε ἄλλες δυνάμεις. Ὅ,τι μπορέσαμε νά συγκεντρώσουμε τό μεταφέραμε ἤδη ἐδῶ.
ΚΑΙΤΕΛ: Καί τά δύο τάγματα δέν θά εἶναι ἐδῶ πρίν ἀπό αὔριο τό πρωί ἄν ὅλα πᾶνε καλά.
ΧΙΤΛΕΡ: Πολύ ἀργά. Μέχρι αὔριο οἱ Ρῶσοι μπορεῖ νά εὑρίσκωνται στό κέντρο τοῦ Βερολίνου. Δέν μποροῦμε νά μιλήσουμε γιά πραγματική ἄμυνα ὅταν μᾶς λείπουν οἱ στρατιῶτες. Ἐπιπλέον ἔχω καί μία ἄλλη ἐντυπωσιακή εἴδησι. Σέ κάποιο σημεῖο τό στράτευμα ὑπεχώρησε. Κάποιος ἔδωσε τήν ἄδεια νά ὑποχωρήσουν. Ἐχρειάσθησαν Χίτλερ Γιοῦνγκεν και Φόλκστουρμ γιά νά διωρθώσουν τήν βλάβη.
ΚΡΕΜΠΣ: Τά καταφέραμε. Παρ' ὅλες τίς αἱματηρές ἀπώλειες ἡ ὑπόθεσις ἐτακτοποιήθη. Πέρα ἀπό τήν μεραρχία Νόρτλαντ δέν ὑπάρχει καμμία ἄλλη ἀλλοδαπή μονάδα σέ κανένα σημεῖο τοῦ μετώπου.
ΧΙΤΛΕΡ: Ἕνα ὁλόκληρο σῶμα ἐξηφανίσθη τελείως. Μόνον ἡ Μεραρχία Νόρτλαντ[57] κράτησε τίς θέσεις της. Ὅλοι οἱ ἄλλοι ἐξηφανίσθησαν συμπεριλαμβανομένου καί τοῦ διοικητοῦ. Τό μοναδικό τμῆμα πού δέν τούς ἀκολούθησε ἦταν ἡ Νόρτλαντ. Εἶναι ντροπή. Ὅταν τό σκέπτομαι, ἀναρωτιέμαι γιατί ζῶ ἀκόμη.
ΚΑΙΤΕΛ: Χρειάζεται νά μεταφέρουμε ἀμέσως μέ καμιόνια μέρος τῶν ἀνδρῶν τοῦ Βένκ.
ΜΠΟΥΡΓ: Ὁ Βένκ ἔχει 4 μεραρχίες ἀποτελούμενες ἀπό ἄνδρες τῆς Ἐθνικῆς ὑπηρεσίας Ἐργασίας ἀλλά δέν ἔχει ὅπλα.
ΧΙΤΛΕΡ: Χρειάζεται νά μεταφερθοῦν ἐδῶ τμήματα τοῦ Ναυτικοῦ.

---

56 A. TULLY: *Προαναφερόμενο ἔργο σελίς 202*
57 *Ἡ Μεραρχία S.S. Νόρτλαντ συμπεριελάμβανε: τούς Δανούς τοῦ Συντάγματος Ντάνμαρκ, Ἐσθονούς, Φιλανδούς, Φλαμανδούς ἕνα τάγμα Γάλλων ὑπό τήν διοίκησι τοῦ Φενέτ, Γερμανούς, Ἄγγλους, Ὁλλανδούς, τό σύνταγμα Νορβηγῶν «Νόρτζ» ἕνα λόχο Σουηδῶν, Ἐλβετούς ἐνσωματωμένους στά συντάγματα «Ντάνμαρκ» καί «Νόρτλαντ». Γερμανούς τῆς Οὐγγαρίας καί τῆς Ρουμανίας.*

ΚΡΕΜΠΣ: Ὁ ἐχθρικός ἑλιγμός ἀναπτύσεται μέ τρόπο ἐπικίνδυνο. Ὁ ἐχθρός δέν προσπαθεῖ νά εἰσχωρήση στό Βερολῖνο, ἀλλά νά μᾶς κυκλώση.
ΧΙΤΛΕΡ: Πρέπει νά δοθοῦν στόν Βένκ ὅλες οἱ διαθέσιμες δυνάμεις ἀκόμη καί ἄν αὐτές, εἶναι ἄσχημα ἐξοπλισμένες, γιά νά κλείση τό κενό τό ὁποῖο ἐδημιουργήθη. Νά μή δοθῆ τίποτα στόν Στάινερ. Κάιτελ φροντίσετε ἐσεῖς γιά τά τάγματα πού μποροῦμε νά βροῦμε ἀκόμη.
ΚΑΙΤΕΛ: Μάλιστα φύρερ μου. Θά γίνη.

ΔΕΥΤΕΡΑ ΣΥΣΚΕΨΙΣ 23 — 4 — 45

ΧΙΤΛΕΡ: Χρειάζεται νά μεταφέρουμε δυνάμεις μέ κάθε μέσον γιά νά καλύψουμε τό Grunenwald. Τό Βερολῖνο ἔγινε γιά τόν ἐχθρό τό σημεῖο τῆς μεγαλυτέρας ἕλξεως. Ὁ ἐχθρός γνωρίζει ὅτι εἶμαι ἐδῶ. Καί θά κάνη ὅτι εἶναι δυνατόν γιά νά συγκεντρώση ἐδῶ τίς δυνάμεις του, ἑπομένως θά εἶναι μιά θαυμάσια εὐκαιρία γιά νά τόν παρασύρουμε σέ παγίδα. Αὐτό ὅμως προϋποθέτει ὅτι πρέπει νά ἀρχίσουμε νά ἀντιλαμβανώμεθα, τήν σημασία αὐτῆς τῆς στιγμῆς καί νά ἀρχίσουμε νά ἐργαζώμεθα πάνω σέ ἕνα προκαθορισμένο σχέδιο. Χρειάζεται νά ἐργασθοῦμε μέ μεθοδικότητα. Ὁ Στάινερ συμπεριεφέρθη πολύ ἄσχημα: ὑπερτιμᾶ τήν Ρωσική γραμμή προκαλύψεως πού ἔχει μπροστά.
ΚΡΕΜΠΣ: Νομίζω ὅτι ἔχουμε ἀκόμη μπροστά μας χρόνο 4 ἡμερῶν.
ΧΙΤΛΕΡ: Σέ τέσσερεις μέρες πρέπει νά ἔχη ξεκαθαρίσει ἡ κατάστασις.

ΤΡΙΤΗ ΣΥΣΚΕΨΙΣ 23 — 4 — 45

ΧΙΤΛΕΡ: Χρειάζεται τό ἀπόγευμα νά φέρουμε ἐδῶ δύο τάγματα τῆς μεραρχίας Grossdeutschland τό δυνατόν συντομώτερο. Ἴσως μπορέσουμε νά βροῦμε κανένα ἄλλο τάγμα. Στό τετράγωνο τῶν ὑπουργείων διαθέτουμε τίς ἀκόλουθες ἐφεδρεῖες. Τόν λόχο τῆς προσωπικῆς φρουρᾶς τοῦ Φύρερ ἐκτός ἀπό δύο οὐλαμούς οἱ ὁποῖοι ἤδη εὑρίσκονται στό μέτωπο. Ἕνα τάγμα Φόλκστουρμ τοῦ Ὑπουργείου προπαγάνδας μέ τρεῖς λόχους. Ὁ λόχος Φόλκστουρμ τῆς Καγκελλαρίας. Ὅλοι μαζί μία δύναμις 3.500 ἀνδρῶν. Ὁ Ράιχσφύρερ S.S. προσεφέρθη νά μᾶς ἀποστείλη τό τάγμα του σάν ὑστάτη ἐφεδρεία.
ΚΡΕΜΠΣ: Ἡ φρουρά στό κέντρο τῆς ζώνης τῶν ὑπουργείων ἔχει ἐνισχυθῆ μέ ἐθελοντές τῶν S.S.
ΧΙΤΛΕΡ: Χρειάζεται νά δείξουμε προσοχή, νά μήν ἀφήσουμε νά διεισδύσουν στρατιῶτες ἤ ἀξιωματικοί τοῦ Σέυντλιτς. Ἐκεῖ κάτω στό Χάβελ ἔχει δημιουργηθῆ μία ἐπικίνδυνη κατάστασι. Ἄν τό μέτωπο κατέρρεε θά ἦταν ὀδυνηρό καί ἡ εὐθύνη θά ἔπεφτε στήν διοίκησι. Χρειάζεται μ' αὐτό νά προβλέψουμε κάθε τι πού εἶναι δυνατόν νά συμβῆ. Ἄς στείλουμε τήν 7η

μεραρχία πάντσερ γιά νά ἀποφύγουμε χειρότερες ἐπιπλοκές. Ἡ παροῦσα πίεσι τοῦ ἐχθροῦ ἀφήνει νά κατανοηθῆ ὅτι ἡ πρόθεσίς του εἶναι νά κυκλώση τό Βερολῖνο καί νά ἀποκλείση κάθε δρόμο ἐξόδου. Ἡ Λουφτβάφφε χρειάζεται νά συγκεντρώση ἐκεῖ πάνω ὅλα τά διαθέσιμα ἀεροπλάνα ὅσο μπορεῖ πιό γρήγορα. Εἶναι ὑπόθεσις λεπτῶν. Ἀκόμη ἀνάμεσα στό Trauenbrietzen καί τό Schwielowsee χρειάζεται νά ρίξουμε ὅλες τίς διαθέσιμες δυνάμεις γιά νά ἐμποδίσουμε περαιτέρω προώθησι τοῦ ἐχθροῦ. Ἀκόμα καί ἐκεῖ στό Χάβελ χρειάζεται νά ἀντιμετωπίσουμε ἀμέσως τήν κατάστασι.

ΦΕΓΓΕΛ: Εἶναι πρωταρχικῆς σημασίας ἡ ἐλευθέρα διατήρησι τοῦ ὁδικοῦ συστήματος.

ΧΙΤΛΕΡ: Στό Πότσδαμ πρέπει νά κρατήσουμε πάσει θυσία Στό Χάβελ κατευθύνεται ὁ Στάινερ ἀπό βορρᾶ.

ΚΕΘΕΡ: Ὑπάρχουν καινούργιες εἰδήσεις. Στήν Λαντσμπεργκστράσσε ἐνεφανίσθησαν δέκα ἤ δώδεκα βαρειά τεθωρακισμένα, πιθανώτατα Στάλιν, στά ἀνατολικά τῆς γραμμῆς τῶν συγκρούσεων. Ἀπό πίσω τους ἔρχεται μιά πυκνή μᾶζα ἀπό ἄλλα τεθωρακισμένα. Δηλαδή πολύ μεγαλυτέρα ἀπό ἐκείνη ἡ ὁποία εἶχε ἀναγγελθῆ στήν ἀρχή. Ὄχι μόνον σαράντα (ἅρματα) ὅπως φαινόταν τήν πρώτη στιγμή, ἀλλά πολύ περισσότερα. Τουλάχιστον ἀπό αὐτό πού φαίνεται. Ἀπαιτεῖται ἡ ἄμεσος ἐπέμβασι τῆς Λουφτβάφφε. Μονάδες τοῦ πυροβολικοῦ ἔλαβαν τήν ἐντολή νά πραγματοποιήσουν πῦρ ἀνασχέσεως.

ΧΙΤΛΕΡ: Γιά νά βγάλουμε τά ἅρματα ἐκτός μάχης πρέπει νά τά βομβαρδίσουμε. Τό πυροβολικό μας εἶναι πολύ ἀδύναμο γιά τέτοιες ἀποστολές.

Τό 1962 ὁ ἐκδοτικός οἶκος τῆς Στουγκάρδης DEUTSCHE VERLAGS - ANSTALT *ἐξέδωσε κάτω ἀπό τόν τίτλο* HITLERS LAGEBESPRECHUNG *τά πρακτικά τῶν στρατιωτικῶν συσκέψεων τῆς Ἀνωτάτης Γερμανικῆς Διοικήσεως. Καλύπτουν τήν χρονική περίοδο ἡ ὁποία ἀρχίζει τούς τελευταίους μῆνες τοῦ 1942 καί τελειώνει τό δεύτερο δεκαπενθήμερο τοῦ 1945. Μόλις τό 1966 στήν ἀρκετά ἐνδιαφέρουσα αὐτή σειρά θά προστεθοῦν οἱ τρεῖς τελευταῖες συσκέψεις τοῦ Φύρερ μέ ἡμερομηνία 23, 25, 27 Ἀπριλίου.*

Ὁ Στενογράφος τοῦ Χίτλερ Λόρενζ ἀνεγνώρισε ἀμέσως τήν αὐθεντικότητα τους ὁ δέ πρώην διοικητής τοῦ Βερολίνου Μόνκε παρεδέχθη.

– Εἶναι ἀκριβῶς ἔτσι. Λέξι πρός λέξι.

24 ΑΠΡΙΛΙΟΥ

Ὁ στρατηγός Βάϊλντιγκ ἀναλαμβάνει τήν ἄμυνα τοῦ Βερολίνου — Ὁ Στρατηγός Φόν Γκράϊμ καλεῖται ἐπειγόντως στό Βερολῖνο — Τό Τσέλεντορφ πέφτει — Τό Ντάλεμ πέφτει — Στόν Νότο ἡ μεραρχία Νόρτλαντ ἀγωνίζεται νά κρατήση τούς Ρώσους μακρυά ἀπό τό ἀεροδρόμιο τοῦ Τέμπελχοφ — Ἀπό τόν Βορρᾶ οἱ Ρωσικές προφυλακές πιέζουν τό κανάλι Βερολῖνο-Σπαντάου — Ἀνατολικά οἱ Ρῶσοι πιέζουν μαζικά στόν Φρανκφοῦρτερ Τόρ — Στόν Ἄξονα «Ἀνατολή-Δύσι» σχηματίζεται ἕνας πρόχειρος διάδρομος προσγειώσεως — Σκοτώνεται ὁ Πέρ Σέρενσεν διοικητής τοῦ συντάγματος Ντάνμαρκ. — Ἡ κατάστασις τοῦ ἀμάχου πληθυσμοῦ.

Ἀμέσως μετά ἀπό τίς ἐξηγήσεις πού ἔδωσαν στόν Φύρερ οἱ στρατηγοί Μπούργκντορφ καί Κρέμπς ὁ Χίτλερ ἐζήτησε νά συναντηθῆ μέ τόν Βάϊλντιγκ.

«Πίσω ἀπό ἕνα τραπέζι σκεπασμένο μέ γεωγραφικούς χάρτες... ἐκάθητο ὁ Φύρερ τοῦ Ράιχ. Ὅταν εἰσῆλθα — ἀφηγεῖται ὁ Βάϊλντιγκ — γύρισε τό κεφάλι. Εἶδα ἕνα πρησμένο πρόσωπο καί δυό μάτια πού γυάλιζαν.. Ὅταν προσεπάθησε νά σηκωθῆ ὄρθιος, παρετήρησα ἔκπληκτος ὅτι τά χέρια καί τά πόδια του ἐταράζοντο ἀπό ἕνα συνεχές τρεμούλιασμα. Στό τέλος μέ μεγάλη προσπάθεια κατόρθωσε νά σηκωθῆ, καί χαμογελῶντας... μοῦ ἔσφιξε τά χέρια καί μέ ἐρώτησε μέ φωνή πού μόλις ἀκουγόταν ἐάν εἴχαμε συναντηθεῖ παλαιότερα. «Μιά φορά», εἶπε ὁ Βάϊλντιγκ, ἕναν χρόνο πρίν ὁ Χίτλερ τόν εἶχε παρασημοφορήσει:

Ὁ Χίτλερ εἶπε: «Θυμᾶμαι τό ὄνομά σας, ἀλλά δέν μπορῶ νά θυμηθῶ τό πρόσωπό σας.»[59]

Ὁ Βάϊλντιγκ ἐξιστορεῖ τίς περιπέτειες τοῦ 56ου, τήν χαμένη εὐκαιρία στά ὑψώματα τοῦ Σήλοου, τήν ἀναγκαστική ὑποχώρησι πρός τό Βερολῖνο Ὁ στρατηγός κερδίζει τήν ἐμπιστοσύνη τοῦ Φύρερ καί ὀνομάζεται διοικητής τοῦ Βερολίνου. Λίγη ὥρα ἀργότερα ἐνημερώνεται ἀπό τούς ἐπιτελεῖς του γιά τήν κρίσιμη κατάστασι ἡ ὁποία ἐπικρατεῖ Οἱ Ρῶσοι ἔχουν διεισδύσει στό Τσέλεντορφ καί τό Ντάλεμ ἀπειλῶντας ἐπικίνδυνα τήν συνοχή τοῦ τομέως Ε Τό ἀεροδρόμιο τοῦ Γκάτοφ στόν ἴδιο τομέα ἔχει κυκλωθεῖ Στόν Νότο ρωσικά τεθωρακισμένα περνοῦν μέσα ἀπό τόν τομεα C, διασχίζουν τό Μάριεντορφ καί κατευθύνονται πρός τό ἄλλο ἀεροδρόμιο τῆς πρωτευούσης Ἐκεῖνο τοῦ Τέμπελχοφ, τό ὁποῖο ὑπερασπίζονται οἱ ἄνδρες τῆς Μεραρχίας Νόρτλαντ. Ψηλά στόν Τομέα G οἱ μάχες

---

59 C. Ryan: *Προαναφερόμενο ἔργο σελίς 423*

Ὁ Διοικητής τοῦ συντάγματος «Ντάνμαρκ» Πέρ Σέρενσεν: Ὁ Δανός ἀξιωματικός θά εὕρη τόν θάνατο στίς 24 Ἀπριλίου πολεμῶντας ἐναντίον τοῦ Μπολσεβικισμοῦ.

διεξάγονται μέσα στό Πάνκοφ. Ἀνατολικά οἱ Ρῶσοι πιέζουν στόν Φρακφοῦρτερ Τόρ.

> Ὁ Βάιλντιγκ μεταφέρει τήν μεραρχία Μύνχενμπεργκ μέ τά τελευταῖα ἅρματα στόν ἀνατολικό τομέα τῆς Πόλεως ὅπου οἱ Σοβιετικοί πιέζουν στήν Ἀλεξαντερπλάτς. Στέλνει τήν 20η μεραρχία τῶν Γρεναδιέρων στό Γκρούνενβαλντ καί στό Πότσδασμ, τοποθετεῖ τήν μεραρχία Νόρτλαντ νοτιοανατολικά στόν Τομέα Νέουκελν-Τέμπελχοφ. Στήν μεραρχία Νόρτλαντ ὑπῆρχαν πολλοί Σκανδιναυοί, στούς ὁποίους εἶχαν προστεθεῖ Ὀλλανδοί τῆς Νέδερλαντ, ἕνα Λεττονικό τάγμα καί 300 Γάλλοι τῆς μεραρχίας «Σαρλεμάν». Ὑπῆρχε ἕνας Ἱσπανικός λόχος μέ ἐπικεφαλῆς τόν λοχαγό Ρόκα, τελευταῖο ὑπόλειμα τῆς μεραχίας «Ἀθούλ» ἡ ὁποία εἶχε ἐπιστρέψει στήν πατρίδα μέ διαταγή τοῦ στρατηγοῦ Φράνκο καί ἀκόμη μερικοί ἐθελοντές»[60].

60 A. Hitler: *Προαναφερόμενο ἔργο σελίς 42*

Ὁ Βάιλντιγκ δέν σταματᾶ στιγμή. Μοιράζει τά τεθωρακισμένα του στίς περιοχές πού κινδυνεύουν ἄμεσα. Οἱ ἄνδρες του παίρνουν θέσεις δίπλα ἀπό τούς νέους τῆς Χιτλερικῆς νεολαίας, δίπλα ἀπό τούς μεσόκοπους τῶν λαϊκῶν τμημάτων ἐφόδου. Ἑτερόκλητες στολές μέσα στά ἴδια χαρακώματα. Οἱ ἀστυφύλακες, οἱ πυροσβέστες πολεμοῦν καί αὐτοί.

Μέ ἡμερομηνία 24-4 ἕνας ἀπό τούς ἀξιωματικούς τοῦ Μοῦμμερτ (διοικητοῦ τῆς Μύνχενμπέρχ) σημειώνει στό ἡμερολόγιό του:

> «Νωρίς τό πρωί. Βρισκόμαστε στό ἀεροδρόμιο τοῦ Τέμπελχοφ. Τό ρωσικό πυροβολικό μᾶς βομβαρδίζει ἀδιάκοπα. Ἡ δική μας γραμμή ἀμύνης, εἶναι ἡ D. Ὁ διοικητής εἶναι στό μέγαρο τοῦ Ὑπουργείου ἀεροπορίας. Ἔχουμε ἀνάγκη ἀπό ἐνισχύσεις τοῦ πεζικοῦ καί μᾶς στέλνουν μονάδες ἐκτάκτου ἀνάγκης. Πίσω ἀπό τίς γραμμές μας οἱ πολῖτες φεύγουν κάτω ἀπό τήν φωτιά κουβαλῶντας αὐτό τό λίγο πού τούς ἔχει ἀπομείνει. Οἱ τραυματίες προσπαθοῦν νά μεταφερθοῦν στά μετόπισθεν· τό μεγαλύτερο μέρος ὅμως παραμένει στίς θέσεις του... Οἱ Ρῶσοι ἀνοίγουν δρόμο μέ τά φλογοβόλα. Οἱ κραυγές τῶν γυναικῶν καί τῶν παιδιῶν εἶναι τρομερές. Εἶναι τρεῖς τό ἀπόγευμα. Μᾶς ἔχουν ἀπομείνει 6 τεθωρακισμένα καί 30 περίπου θωρακισμένα αὐτοκίνητα. Εἶναι ὅτι ἔχει ἀπομείνει στήν περιοχή τῶν κυβερνητικῶν κτιρίων.»[61]

Μέσα σ' αὐτές τίς λίγες γραμμές ἀντικατοπτρίζεται ὁλόκληρη ἡ τραγωδία τοῦ Βερολίνου. Οἱ Ρῶσοι ἐμφανίζονται ἀπό παντοῦ. Σέ ἀρκετές περιοχές δέν ὑπάρχει κάν γραμμή μετώπου. Τό ρωσικό πυροβολικό ἰσοπεδώνει τά ἑτοιμόρροπα ἀπό τούς βομβαρδισμούς κτίρια. Οἱ φωτιές παντοδύναμες ἁπλώνονται σέ ὁλόκληρα οἰκοδομικά τετράγωνα. Ἡ ζέστη σαπίζει γρηγορότερα τά σκορπισμένα πτώματα καί ἡ πόλις ἀπειλεῖται ἀπό ἐπιδημία. Μέσα σ' αὐτόν τόν χαλασμό οἱ μάχες, οἱ συγκρούσεις σῶμα πρός σῶμα συνεχίζονται μέ μεγαλύτερη ἀγριότητα. Χτυποῦν ξέφρενα οἱ καμπάνες τῶν ἐκκλησιῶν, ἐμφανίζονται στούς δρόμους τά πρῶτα χειροκίνητα καρότσια μέ τήν ἐπιγραφή «Κέντρο περισυλλογῆς πτωμάτων». Ὁμάδες πολιτῶν ἀνοίγουν τεράστιους λάκους μέσα στά πάρκα γιά νά θάψουν τίς χιλιάδες τῶν νεκρῶν.

Τά νοσοκομεῖα τῆς πόλεως εἶναι κατάμεστα ἀπό νεκρούς καί τραυματίες. Στούς θαλάμους, στούς διαδρόμους, στίς σκάλες, στήν εἴσοδο, στό προαύλιο. Οἱ ἐπεμβάσεις γίνονται δίχως προηγουμένη ἀναισθησία. Οἱ τραυματίες ξαπλώνονται στό χειρουργικό τραπέζι καί ἀκινητοποιοῦνται ἀπό 4 νοσοκόμους. Οἱ κραυγές τους ἀντηχοῦν σπαρακτικές, τήν ὥρα πού στήν πρώτη γραμμή ἄλλες κραυγές ἐμψυχώνουν αὐτούς πού ἀκόμη πολεμοῦν.

61 A. TULLY: *Προαναφερόμενο ἔργο σελίς 210*

Ὁ Στρατάρχης Ζούκωφ.

— Ἀπολαῦστε τόν πόλεμο. Ἡ εἰρήνη θά εἶναι τρομερή.

Μάταια ἡ Λουφτβάφφε προσπαθεῖ νά ἀνακουφίση τήν πίεσι τοῦ ἐχθροῦ. Μέσα σέ τρεῖς μόνον ἡμέρες χάνει περισσότερα ἀπό 340 ἀεροπλάνα ἀλλά παρ' ὅλα αὐτά ἐξακολουθεῖ νά πετᾶ πάνω ἀπό τό Βερολῖνο ρίχνοντας βόμβες στούς ἐχθρούς καί ἐφόδια στούς ὑπερασπιστάς τῆς πόλεως Τά ἀεροδρόμια Τέμπελχοφ καί Γκάτοφ εὑρίσκονται κάτω ἀπό τά πυρά τοῦ ἐχθροῦ. Γιά νά ἀντιμετωπισθοῦν οἱ καταστάσεις ἐκτάκτου ἀνάγκης δημιουργεῖται ἕνας πρόχειρος διάδρομος προσγειώσεως στόν ἄξονα «Ἀνατολή-Δύσι».

Τό πρωινό τῆς ἴδιας ἡμέρας στόν σταθμό Schöneweide σκοτώνεται ὁ διοικητής τοῦ συντάγματος Ντάνμαρκ, Σέρενσεν.

Οἱ ἄνδρες του κατορθώνουν νά πάρουν τό πτῶμα του καί σέ ἕνα διάλειμμα τῆς μάχης τόν μεταφέρουν μέ ἕνα φορτηγό στό νεκροταφεῖο τοῦ Πλέτσενσεε.

> «Τό φορτηγό μέ τόν νεκρό φθάνει 8 τηλεγραφιστές καί ὁ γέρο Χέρμαν Τό φέρετρο κατεβαίνει στήν γῆ καί ἡ σύντομη τελετή ἀρχίζει. Οἱ δύο Δανοί ἀξιωματικοί προσπαθοῦν νά κρύψουν τήν συγκίνησί τους καί κάνουν νόημα στόν Χέρμαν νά πλησιάση στόν τάφο
>
> — Βρισκόμαστε ἐδῶ μπροστά σ' αὐτόν τόν τάφο γιά νά ἀποχαιρετίσουμε ἕναν γενναῖο Δανό συναγωνιστή, ὁ ὁποῖος διακρίθηκε σάν ὑπόδειγμα ἀξιωματικοῦ καί διοικητοῦ τοῦ συντάγματος Ντάνμαρκ. Τόν Πέρ Σέρενσεν.

> Αὐτήν τήν στιγμή ἔχω τήν ὑποχρέωσι νά ἐκφράσω τίς εὐχαριστίες τοῦ λαοῦ μου στό πλάι τοῦ ὁποίου πιστά ἐπολέμησες μαζύ μέ τόσους ἄλλους συναγωνιστές Δανούς. Εἴθε νά βρῆς ἀνάπαυσι ἐδῶ, στήν ματωμένη καρδιά τῆς πόλεώς μας.
>
> Ὅση ὥρα μιλᾶ ὁ Χέρμαν ὅλοι οἱ παρόντες ἔχουν δάκρυα στά μάτια.
>
> Ἔπειτα δίδεται τό σύνθημα νά κατεβάσουν τόν νεκρό στόν τάφο.
>
> Τρεῖς φορές βροντοῦν τά ὅπλα πάνω ἀπό τό ἀνοικτό ἀκόμη μνῆμα. Μιά γυναίκα ρίχνει μέσα ἕνα μπουκέτο μέ λουλούδια, οἱ ἄνδρες μιά χούφτα χῶμα. Τό τραγοῦδι Ich hatte einen kamerad κλείνει τήν νεκρική τελετή »[62]

Στόν Δυτικό τομέα, στήν περιοχή τοῦ Σπαντάου καί τοῦ Ὀλυμπιακοῦ σταδίου μάχεται ἡ Χιτλερική νεολαία μέ ἕδρα της τόν πύργο τῆς Ραδιοφωνίας Πρός Βορρᾶ προωθεῖται ἡ ἀποδεκατισμένη 9η μεραρχία τῶν ἀλεξιπτωτιστῶν

> «Ψηλά ὁ ἀγῶνας συνεχίζεται Ἡ Ρωσική προέλασι ξαναρχίζει μέ ἐκπληκτικά μέσα Οἱ ἐπιτιθέμενοι φθάνουν στήν Μπίσμαρκστράσσε τήν Κάντστράσσε τήν Ζάαρλαντστράσσε, τήν Βίλχελμστράσσε. Μερικές ἀπομονωμένες νησίδες ἀντιστάσεως στό Πάνκοφ καί στό Νόικολν πολιορκοῦνται.
>
> Τό ὑπόλοιπο τοῦ ἐθνικοσοσιαλιστικοῦ Βερολίνου, δέν εἶναι πιά παρά ἕνα εἶδος στενωποῦ μήκους 10 χ λ.μ., πλάτους ἀπό 200 ἕως 3 000 μέτρα πού ἀρχίζει στήν Ἀλεξάντερπλάτς καί τελειώνει στήν Γέφυρα τοῦ Πίκελσντόρφ στό Χάβελ. Ἀλλά ἡ ἀντίστασις αὐτοῦ τοῦ τόσο παράξενα σχεδιασμένου ὀχυροῦ φαίνεται ἀκατάσβεστη. Οἱ Ρωσικές ἀπώλειες αὐξάνουν διότι οἱ ἀμυνόμενοι γίνονται ὁλοένα καί πιό ἐπιδέξιοι στόν χειρισμό τῆς ἀντιαρματικῆς γροθιᾶς. Ἡ Ἀλεξαντερπλάτς μένει ἀπόρθητη. Τά ἅρματα τά ὁποῖα ἐμφανίζονται στό Κύρφυστέρνταμ τινάζονται στόν ἀέρα πυρπολημένα. 5 T-34 καταστρέφονται σέ λίγα δευτερόλεπτα στό Χάλενσεε ἀπό μαχητές μέ κοντά παντελόνια, πού ἀμέσως μετά ρίχνονται στήν ἀντεπίθεσι, ἀνακαταλαμβάνουν ἕνα σπίτι κεφαλόσκαλο μέ κεφαλόσκαλο, χωρίς νά πιαστῆ οὔτε ἕνας αἰχμάλωτος.»[63]

Γιά νά διαπιστωθῆ μέχρι ποίου σημείου ἔχει διεισδύσει ὁ ἐχθρός δέν ὑπάρχει ἁπλούστερος τρόπος ἀπό τό τηλέφωνο. Σχηματίζει κανείς ἕνα

62 W. Tieke: TRAGODIE UM DIE TREUE, CAMPF UND UNTERGRANG DES III GERMANISCHEN PANZERKORPS – Osnabruc *1968 σελίς 217*

63 *Ρ Καρτιέ: Προαναφερόμενο ἔργο Τόμος Β σελίς 359*

τηλεφωνικό νούμερο τό ὁποῖο ἀντιστοιχεῖ σέ κάποιο σπίτι ἀπό τίς γύρω περιοχές. Ἄν ἀπαντήσουν Γερμανοί ὅλα πηγαίνουν καλά.

«Ὅταν τό τηλέφωνο χτυπᾶ σέ ἕνα διαμέρισμα τό ὁποῖο ἤδη ἔχει καταλάβει ὁ ἐχθρός, ὁ Ρῶσος ἀπαντᾶ μέ τήν συνηθισμένη του περιέργεια. Ἄν ἀπαντᾶ ἕνας Κιρκάσιος, δέν συμβαίνει τίποτα διότι ἀρκετές φορές ὁ γυιός τῆς στέππας δέν καταλαβαίνει οὔτε τά Ρωσικά. Ἄν ἀπαντᾶ ἕνας Μοσχοβίτης συχνά γνωρίζει τά Γερμανικά καί προσπαθεῖ νά περάση γιά Γερμανός.

— Hallo... Ἐδῶ κ. Μπόλντ.

Ἀλλά τό ἀστεῖο γουργούρισμα τό ὁποῖο συνοδεύει τίς γερμανικές του φράσεις δέν ἐξαπατᾶ. Στό μαγαζί πού φωτίζεται ἀπό τό φῶς ἑνός κεριοῦ ὁ Νορβηγός οὐρλιάζει:

— Ἅ, ἐσύ εἶσαι γουρούνι... Σταλινικό σκυλί...

Καί ἀνάμεσα σ' αὐτούς τούς δύο ἄνδρες, πού μερικές φορές δέν ἀπέχουν περισσότερο ἀπό 100 μέτρα, ἀρχίζει ἕνας παράξενος διάλογος. Στίς λέξεις τους ἐκδηλώνεται ἕνα ἰδεολογικό μίσος, ἀξεπέραστο, διότι τά σκανδιναυικά S.S. εἶναι φανατικοί ἀντιμπολσεβικιστές.

Ὁ Ρῶσος ἀπό τήν πλευρά του πετᾶ τό προσωπεῖο.

— Περίμενε νά πέσης στά χέρια μου ληστή Φασίστα.

— Τό Βερολῖνο δέν εἶναι ψωμί γιά τά δόντια σου, μπολσεβίκε τοῦ διαβόλου.

— Θά λυώσουμε τά σαπισμένα σας κορμιά κάτω ἀπό τίς ἑρπύστριες τῶν τεθωρακισμενων μας. Τό Βερολῖνο θά κυριευθῆ τήν πρωτομαγιά.

— Ἔλα νά τό πάρης μ...»[64]

Στό Τσέλεντορφ κάθε ἀντίστασις ἔχει σταματήσει. Τά παιδιά τῆς Χιτλερικῆς Νεολαίας εἶχαν πέσει μέχρις ἑνός μπροστά ἀπό τό δημαρχεῖο. Στό Ντάλεμ ὁ πατήρ Happich προσπαθεῖ ἀδέξια νά προετοιμάση τίς καλόγριες γι' αὐτό πού πρόκειται νά συμβῆ:

«Ἄν σέ κάποια ἀπό σᾶς πού αὐτήν τήν στιγμή εἴσαστε μπροστά μου συμβῆ κάτι πολύ ἄσχημο ἄς ἐνθυμηθῆ τήν ἱστορία τῆς Μικρῆς Ἁγίας Ἁγνῆς. Ἦταν 12 χρόνων ὅταν διετάχθη νά λατρέψη τούς ψεύτικους θεούς. Ἐκείνη ὕψωσε τά χέρια της πρός τόν Χριστό καί μετά ἔκανε τό σημεῖο τοῦ σταυροῦ καί γι' αὐτόν τόν λόγο τῆς ἐξέσχισαν ἀπό πάνω της τά ροῦχα καί τήν ἐβασάνισαν μπροστά ἀπό ἕνα πλῆθος εἰδωλολατρῶν. Οὔτε αὐτό μπόρεσε νά τήν λυγίση· τότε οἱ ἴδιοι οἱ εἰδωλολάτρες συγκινήθηκαν μέχρις δακρύων. Αὐτή ἡ δημοσία ταπείνωσις προεκάλεσε τόν θαυμασμό καί προτάσεις

64 Saint Loup: LES HERETIQUES *Παρίσι 1965, σελίς 485*

γάμου ἀκόμη. Ἀλλά αὐτή ἀπεκρίθη:

— Σύζυγός μου εἶναι ὁ Χριστός.

Ἔτσι καταδικάσθηκε σέ θάνατο.»[65]

Τό μεγαλύτερο μέρος τῶν Ρώσων στρατιωτῶν πού πολεμοῦσαν στό Βερολῖνο δέν εἶχαν δεῖ ποτέ τους μιά μεγάλη πόλι. Μένουν ἐκστατικοί βλέποντας τούς ἠλεκτρικούς λαμπτῆρες καί τίς βρύσες μέ τό τρεχούμενο νερό. Περιεργάζονται μέ ἀμηχανία τά δωμάτια τοῦ μπάνιου, χρησιμοποιοῦν τήν λεκάνη τοῦ ἀποχωρητηρίου σάν ψυγεῖο, πετοῦν τίς μπανιέρες ἔξω ἀπό τά παράθυρα μή μπορώντας νά καταλάβουν σέ τί χρησιμεύουν. Ἀλλά καί οἱ περισσότερο πολιτισμένοι αἰσθάνονται παρόμοια ἀμηχανία. Ἡ προπαγάνδα τους, διατυμπάνιζε ὅτι στήν δύσι οἱ ἄνθρωποι ζοῦσαν σέ πρωτόγονη κατάστασι. Τώρα διαπίστωναν ὅτι τά γερμανικά σπίτια ἦσαν πολύ καλύτερα ἀπό τά δικά τους.

«Στόν ταγματάρχη ἄρεσε ἡ συζήτησι. Ἐρώτησε τόν Λίνκε τί δουλειά ἔκανε καί ὅταν αὐτός ἀπήντησε ὅτι ἦταν ἐργάτης σέ ἐργοστάσιο ὁ ταγματάρχης ξέσπασε σέ γέλια.

— Κυττάξτε, ἔδειξε μέ τό χέρι τήν λάμπα τοῦ ἠλεκτρικοῦ. Ἔχετε ἠλεκτρικό φῶς καί τρεχούμενο νερό μέσα στό σπίτι σας. Δέν εἴσαστε ἐργάτης· εἴσαστε διευθυντής... Καπιταλιστής.»[66]

Δέν εἶναι λίγοι οἱ στρατιῶτες οἱ ὁποῖοι ξεβιδώνουν τίς ἠλεκτρικές λάμπες καθώς καί τίς βρύσες τοῦ νεροῦ μέ σκοπό νά τίς στείλουν στήν Ρωσία. Πιστεύουν ὅτι αὐτά τά «μαγικά» πράγματα μποροῦν νά λειτουργήσουν ἀκόμα καί μέσα στίς καλύβες τους. Ἕνα ἄλλο ἀντικείμενο πού τραβοῦσε τήν προσοχή τους ἦταν τά ὡρολόγια χειρός ἐνῶ ταυτοχρόνως ἔδειχναν πανικό βλέποντας τά ξυπνητήρια. Δέν τά ἐπλησίασαν καί ὅταν κανένα ἀπό αὐτά ἐτύχαινε νά χτυπήση ἔντρομοι τό πυροβολοῦσαν.

Πρός τό ἀπόγευμα οἱ Βερολινέζοι τῶν Δυτικῶν προαστείων βλέπουν μέ ἔκπληξι ψηλά στόν οὐρανό χιλιάδες μικρά κομμάτια χαρτιοῦ νά κατεβαίνουν ἀργά πρός τήν γῆ.

Περιέχουν τήν ἀκόλουθη ἀνακοίνωσι:

Στρατιῶτες τῆς Στρατιᾶς τοῦ Στρατηγοῦ Βένκ.

Ἐμεῖς οἱ Βερολινέζοι γνωρίζουμε ὅτι ἔχετε φθάσει στό Πότσδαμ. Σπεύσατε πρός βοήθειά μας.

Μέσα σέ ἐλάχιστη ὥρα ἡ εἴδησις κάνει τόν γύρο τοῦ Βερολίνου καί δίδει καινούργιο κουράγιο στούς ὑπερασπιστές του. Ἐλάχιστοι μόνον γνωρίζουν ὅτι αὐτό εἶναι ἕνα τέχνασμα τοῦ Φρίτσε γιά νά ἀνυψώση τό ἠθικό τοῦ πληθυσμοῦ. Ὁ στρατηγός Βένκ καί ἡ 12 στρατιά εἶναι ἀκόμα

65 C. Ryan: *Προαναφερόμενο ἔργο σελίς 430*

66 A. TULLY: *Προαναφερόμενο ἔργο σελίς 214*

πολύ μακρυά.

Τό ἀπόγευμα τῆς 24ης ὁ στρατηγός Γιόντλ ἐπισκέπτεται τό ἐπιτελεῖο τοῦ Στάινερ.

«Κατά διαταγή τοῦ Φύρερ πρέπει νά ἐπιτεθῆτε ἀμέσως. » τόν προτρέπει. Ὅμως ὁ Στάινερ ἀρνεῖται κατηγορηματικά. Προβάλει σάν ἐπιχείρημα ὅτι ἡ ἐπίθεσις θά στοιχίση πολύ αἷμα στούς στρατιῶτες του. Θεωρεῖ τήν ἐπίθεσι καταδικασμένη. Τό μόνο πού μπορεῖ νά γίνη ἦταν ἡ ὑπογραφή μιᾶς ἀνακωχῆς μέ τήν Δύσι. Μιά ἑβδομάδα πρίν εἶχε συνεννοηθῆ μυστικά μέ τόν Φόν Μαντώϋφελ νά προβοῦν σέ συνεννοήσεις μέ τόν στρατηγό Ἀιζενχάουερ.

Τήν ὥρα πού ἐμβρόντητος ὁ Γιόντλ ἀκούει αὐτές τίς ἀποκαλύψεις, ἕνας ἀξιωματικός φέρνει στόν Στάινερ μιά εἰδοποίησι: «5.000 ἀεροπόροι καί 1.000 παιδιά τῆς Χιτλερικῆς νεολαίας εἶχαν φθάσει στήν ἕδρα τῆς στρατιᾶς.

Ὁ στρατάρχης Κάιτελ τοῦ εἶχε στείλει τίς ἐνισχύσεις πού τοῦ εἶχε ὑποσχεθεῖ.

— Στρέψατε τους πρός τό Βερολῖνο. ἐπιμένει ὁ Γιόντλ.

Ὅμως ὁ Στάινερ ἔχει πάρει ὁριστικά τήν ἀπόφασί του.

Δίδει ἐντολή νά σταλοῦν οἱ ἐνισχύσεις πίσω στίς Βάσεις τους ὥστε νά ἀποφευχθῆ ἕνα ἄσκοπο αἱματοκύλισμα.

Τό πρῶτο πρᾶγμα πού ἔκανε ὁ Γιόντλ φεύγοντας ἀπό τήν διοίκησι τοῦ Στάινερ ἦταν νά ἐνημερώση τόν στρατάρχη Κάιτελ.

Ἔκπληκτος ὁ Κάιτελ θά ἐπισκευθῆ τόν Στάινερ τό ἴδιο βράδυ προσπαθῶντας νά τόν μεταπείση.

Ὅμως ἡ ἀπάντησις εἶναι ἡ ἴδια.

Μπορεῖτε νά μέ κάνετε ὅτι θέλετε. Ὅμως δέν πρόκειται νά ἐπιτεθῶ. Αὐτή ἡ ἐπίθεσις δέν ἔχει νόημα εἶναι αὐτοκτονία.»

25 ΑΠΡΙΛΙΟΥ

Τά στρατεύματα τοῦ Ζούκωφ ἑνώνονται μέ ἐκεῖνα τοῦ Κόνιεφ βορειοανατολικά τοῦ Πότσδαμ — Ὁ Χαϊνρίτσι μελετᾶ μέ τόν Μαντώϋφελ τήν κατάστασι — Ὁ Χαϊνρίτσι ἐπισκέπτεται τόν Στάινερ — Ἀπαγγίστρωσι τοῦ Μαντώϋφελ ἀπό τήν περιοχή τοῦ Στεττῖνο — Στρατιωτικές συσκέψεις.

Ἡ 25η Ἀπριλίου ἀρχίζει μέ μία ἰσχυρά προπαρασκευή τοῦ πυροβολικοῦ. Οἱ Ρῶσοι προσπαθοῦν νά καταλάβουν τά δύο ἀεροδρόμια ἀλλά συναντοῦν σκληρή ἀντίστασι πού τούς ὑποχρεώνει νά προχωροῦν βῆμα πρός βῆμα. Γύρω ἀπό τό Τέμπελχοφ ἡ μάχη εἶναι τό ἴδιο σκληρή. Στό Ὑδραγωγεῖο τοῦ Φίχτεμπεργκ πού δεσπόζει στόν Βοτανικό κῆπο νέοι τῆς

Χιτλερικῆς νεολαίας ἀπωθοῦν συνεχῶς τά κύματα τῶν εἰσβολέων.

«Πέρα ἀπό τό Ντάλεμ οἱ Σοβιετικοί βγαίνουν στήν πλάτς ἅμ Βίλντ Ἔμπερ στό προάστειο τοῦ Βίλμερσντόρφ καί πιέζουν μαζικά στήν Ἐλστερπλάτς. Τό βράδυ ὁ Βάιλντιγκ μεταφέρει τήν διοίκησι του ἀπό τό Χοεντζόλλερντάμ, ἡ ὁποία ἀπειλεῖται στήν Μπέντερστράσσε ἕδρα τῆς Ἐθνοφρουρᾶς καί φωλιά τῶν συνομωτῶν τῆς 20ης Ἰουλίου. Στήν Γέφυρα τοῦ Χάλενσε τριάντα παιδιά πού εἶχαν σωθῆ ἀπό μία περίπολο κόβουν στούς σοβιετικούς τόν δρόμο πρός τό Φούνκτρουμ. Στό Σπαντάου ἔπειτα ἀπό σκληρές μάχες στήν περιοχή τοῦ Βέστεντ μονάδες τῆς Χιτλερικῆς Νεολαίας ὑπό τήν διοίκησι τοῦ NAPOLA S.S. Γκρουπενφύρερ Χάισμαγερ, κυκλώνονται ἀπό τούς Ρώσους καί μάχονται μέ ἀπίστευτο ἡρωισμό. Ἀπό Βορρᾶ πρός Νότο οἱ Ρῶσοι προσπαθοῦν νά φθάσουν τήν ταινία πού κόβει ὁριζοντίως τό Βερολῖνο, καί πού ἀπό τήν γέφυρα τοῦ Πίκελσντόρφ, μέ τά ὀνόματα Χέερστράσσε, Κάιζερντάμ, Βίσμαρκστράσσε Σαρλοτεμποῦρκερ Χάουζεε καί πέρα ἀπό τό Μπραντεποῦργκερ Τόρ — Οὔντερ ντέν Λίντεν, φθάνει στήν Ἀλεξάντερπλάτς.

Ὁ ἀγῶνας γιά τήν Ἀλεξάντερπλάτς συνεχίζει νά μαίνεται σκληρότατος: πολεμοῦν γιά τήν Καίνιγκστράσσε γιά τήν Ντίρκενστράσσε, στό χρηματιστήριο, στίς Γενικές Ἀγορές Σ' αὐτό τό μέτωπο ἔχουν νά ἀντιμετωπίσουν ἕνα σκληρό ἀντίπαλο: τόν Κάμπφκομαντάντ Μπαρενφάνγκεν.»[67]

Ὁ τριαντάχρονος βετερᾶνος εἶναι ἕνας μύθος γιά τούς στρατιῶτες του. Οἱ Ρῶσοι ἔχουν πικρή πεῖρα ἀπό τήν ἐπιμονή του. Δοκίμασαν τό πεῖσμα του στό Μάλσντορφ ὅταν μέ στρατιῶτες τά παιδιά καί τούς γέρους εἶχε ἀκινητοποιήσει τίς προφυλακές τοῦ Ζούκωφ.

Τό πρωινό τῆς 25ης ὁ Χαϊνρίτσι ἐπισκέπτεται τήν διοίκησι τοῦ Μαντώϋφελ. Καί ἐκεῖ ἐπάνω ἡ κατάστασις εἶναι κρίσιμη.

— Πόσο μπορεῖτε νά ἀντισταθῆτε; τόν ρωτᾶ ὁ Χαϊνρίτσι.

— Ἴσως ἀκόμη μιά μέρα, ἀπαντᾶ σκεπτικός ὁ Μαντώϋφελ.

Ὁ Ζούκωφ εἶχε περάσει ἀπό τό νότιο πλευρό τῆς 3ης στρατιᾶς καί ἀνά πᾶσαν στιγμή μποροῦσε νά ἐπιχειρήση κυκλωτικό ἑλιγμό κατευθυνόμενο πρός Βορρᾶ. Ὁ μόνος πού μποροῦσε νά ἀνακόψη τήν προέλασι τῶν Ρώσων τοῦ Ζούκωφ ἦταν ὁ Στάινερ. Ὅμως ὁ Στάινερ οὐδεμία διάθεσι ἔδειχνε νά ἐπέμβη.

Σύμφωνα μέ τό σχέδιο τοῦ Χίτλερ, ὁ Στάινερ ἔπρεπε νά ἐπιτεθῆ πρός νότον ἀπό τό ἕνα ἄκρον τῆς πόλεως σταματῶντας τήν ρωσική προέλασι, ἐνῶ ἡ 9η καί ἡ 12η ἔπρεπε ἀπό κοινοῦ νά κατευθυνθοῦν πρός βορρᾶ ἀπό τό

67 A. Hitler: *Προαναφερόμενο ἔργο σελίς 46-47*

CORRIERE DELLA SERA

LA DIFESA DI BERLINO COMANDATA DAL FÜHRER

Duecento divisioni sovietiche urtano contro l'indomabile volontà di tutto un popolo

FRONTE OCCIDENTALE

Sviluppi della battaglia di movimen[to] nel bacino dell'alto Danubio

L'accanita combattività dei reparti germanici di [...] ciatori e della "Wehrwolf" nelle retrovie nem[iche]

MESSAGGIO DI HITLER A MUSSOLINI

Per quanto dura sia la lotta il corso della guerra sarà mutato dall'impareggiabile eroismo della nazione germanica

Il programma di San Franc[isco] sconvolto dalla question[e] pol[acca]

Μέ ἡμερομηνία 25 Ἀπριλίου 1945 ἡ Corriere Della Sera ἀναφέρει: Ὁ Φύρερ διοικεῖ τήν ἄμυνα τοῦ Βερολίνου. – Καί οἱ γυναῖκες πιάνουν τά ὅπλα. – Ἡ ζώνη τοῦ σταθμοῦ Köenick ἀνακαταλαμβάνεται. – Πολυάριθμες γερμανικές ἀντεπιθέσεις στόν Βόρειο-Ἀνατολικό τομέα.

ἄλλο ἄκρον τῆς πόλεως.

Ὁ Στάινερ συνέχιζε νά βρίσκη κάθε εἴδους δικαιολογία γιά νά μήν ἐπιτεθῆ. Σιγά σιγά ἄρχισα νά ἔχω τήν ἐντύπωσι ὅτι κάτι δέν πήγαινε καλά, θά θυμηθῆ ἀργότερα ὁ Χαϊνρίτσι.

Παρ' ὅλα αὐτά ἐπιχειρεῖ γιά τελευταία φορά νά τόν θέση ἐνώπιον τῶν εὐθυνῶν του.

— Στάινερ γιατί δέν ἐπιτίθεσθε;

Ὁ στρατηγός ὅπως πάντα ὀχυρώνεται πίσω ἀπό τήν ἀνετοιμότητα τῶν στρατευμάτων του[68].

— Εἶναι πολύ ἁπλό. Δέν ἔχω τά ἀναγκαῖα στρατεύματα. Δέν ἔχω τήν παραμικρή πιθανότητα ἐπιτυχίας... Δέν ἔχω καθόλου πυροβολικό, τά τεθωρακισμένα εἶναι ἐλάχιστα καί τά ἀντιαεροπορικά κανόνια εἶναι λίγα.

— Κάνετέ το γιά τόν Φύρερ σας, ἐπιμένει ὁ Χαϊνρίτσι.

— Εἶναι καί δικός σας Φύρερ παίρνει τήν ἀπάντησι.

Φαινόταν πλέον ξεκάθαρα ὅτι ὁ στρατηγός τῶν S.S. δέν εἶχε πλέον διάθεσι νά πολεμίση. Κάτω ἀπό τό φῶς τῆς νέας αὐτῆς καταστάσεως ὁ Χαϊνρίτσι ἀντιλαμβάνεται ὅτι ἡ περαιτέρω θυσία τῆς 3ης στρατιᾶς εἶναι περιττή. Καλεῖ τόν Μαντώϋφελ νά ἐγκαταλείψη τό ὀχυρό τοῦ Στεττῖνο καί νά ὑποχωρήση.

Ἦταν μιά πρωτοβουλία δική του δίχως νά ἐνημερώση τό Βερολῖνο. Μοιραία 48 ὧρες ἀργότερα θά τοῦ ἀφαιρεθῆ ἡ διοίκησις.

Στό Βερολῖνο ἡ μάχη συνεχίζεται μέ σφοδρότητα. Στό ἡμερολόγιό του ὁ ἴδιος ἀξιωματικός τῆς Μύνχενμπεργκ σημειώνει:

> 25 Ἀπριλίου. 5.30. Καινούργια μαζική ἐπίθεσις τῶν τεθωρακισμένων. Εἴμεθα ὑποχρεωμένοι νά ὑποχωρήσουμε. Ἡ διαταγή ἡ ὁποία ἔφθασε ἀπό τήν Καγκελαρία εἶναι νά κινηθοῦμε πρός τήν Ἀλεξάντερπλάτς. Στίς 9 ἡ διαταγή ἀκυρώθηκε. Στίς 10 ἡ πίεσις τῶν Ρώσων εἰς τό ἀεροδρόμιο εἶναι δυσβάκτακτη. Νέες γραμμές ἀμύνης στό κέντρο. Ἰσχυρό πῦρ στούς δρόμους... πολλές ἀπώλειες ἀνάμεσα στούς ἀμάχους. Ζῶα πού ξεψυχοῦν, γυναῖκες πού τρέχουν ἀπό τό ἕνα καταφύγιο στό ἄλλο. Ἀπωθούμεθα βορειοδυτικά· καινούργια διαταγή νά κινηθοῦμε πρός βορρᾶ ὅπως καί πρίν. Ἡ διοίκησις εὑρίσκεται μέσα στό χάος, τό μποῦνκερ τοῦ Φύρερ πρέπει νά διαθέτη συγκεχυμένες πληροφορίες. Οἱ θέσεις πού πρέπει νά λάβουμε κατέχονται ἤδη ἀπό τούς Ρώσους. Ὑποχωροῦμε περισσότερο κάτω ἀπό μία βίαια ἀεροπορική ἐπίθεσι[69].

Τό δρᾶμα τῆς Μεραρχίας Μύνχενμπεργκ εἶναι τό δρᾶμα ὁλοκλήρου τοῦ Βερολίνου. Πολλές μονάδες εἶναι ξεκομμένες ἀπό τήν διοίκησι καί πολεμοῦν στά τυφλά μέχρι καί τοῦ τελευταίου. Σκοπός τους νά κρατήσουν μέχρι τῆς ἀφίξεως τοῦ Βένκ. Τά ἐνθαρρυντικά ἀνακοινωθέντα τά ὁποῖα ἐκδίδονται μέ μεγαλυτέρα συχνότητα ἀπό τό μισοκατεστραμένο κτίριο τοῦ ὑπουργείου προπαγάνδας ὁδηγοῦν σέ καταστάσεις ὁμαδικοῦ παροξυσμοῦ. Πολλοί ἀπό τούς ἀμάχους ἐγκαταλείπουν τά καταφύγια παίρνουν τά ὅπλα τῶν σκοτωμένων καί πολεμοῦν στά χαρακώματα. Ὅλοι ἀγωνίζονται

68 *Ἀργότερα προσπαθώντας νά δικαιολογήση τήν στάσι του θά πῆ στόν ἱστορικό* BLOND GEORGE:

> *«Ἀρνήθηκα νά χρησιμοποιήσω τίς ἀπερίγραπτες συμμορίες τῶν στρατιωτῶν... δέν ἤθελα νά χάσω ἕναν ἄνδρα σέ μιά ἐπίχείρησι καταδικασμένη σέ ἀποτυχία ἀπό τήν ἀρχή. Τό σχέδιο ἐπιθέσεως εἶχε τεθεῖ πάνω σέ βάσεις πού ὑπῆρχαν μόνον στά κεφάλια τῶν κυρίων τῆς Καγκελλαρίας (Βλέπε* BLOND GEORGE L' AGONIE DE L' ALLEMAGNE *Παρίσι 1952, Σελίς 287)*

69 A. TULLY: *Προαναφερόμενο ἔργο σελίς 222*

γιά νά δώσουν χρόνο στόν Βένκ. Δέν γνωρίζουν ὅτι ἤδη ἀπό τήν 13η ὥρα τά Ρωσικά στρατεύματα ἔχουν κυκλώσει τήν πρωτεύουσα ἀπό ὅλα τά σημεῖα καί ὅτι ἡ θανάσιμη λαβίδα ἔχει κλείσει ὁριστικά 12 χλμ. βορειοδυτικά τοῦ Πότσδαμ.

Ἐκείνη τήν ἡμέρα λαμβάνουν χώρα στό μποῦνκερ τῆς Καγκελλαρίας τρεῖς ἀκόμη στρατιωτικές συσκέψεις.

Ἀποσπάσματα αὐτῶν παρατίθενται κατωτέρω:

ΠΡΩΤΗ ΣΥΣΚΕΨΙΣ ΤΗΣ 25 ΑΠΡΙΛΙΟΥ

ΧΙΤΛΕΡ: Οἱ Ἄγγλοι καί οἱ Ἀμερικανοί κάθονται ἥσυχα στόν Ἔλβα. Εἶναι πιθανόν ὅτι ἔχουν καθορίσει ἕνα εἶδος διαχωριστικῆς γραμμῆς. Στό Βερολῖνο ἡ κατάστασις ἐμφανίζεται χειροτέρα ἀπ' ὅτι εἶναι. Χρειάζεται τό ταχύτερον νά γεμίσουμε τό Βερολῖνο μέ στρατιῶτες. Ἡ 12η καί ἡ 9η στρατιά πού εὑρίσκονται στήν Δύσι καί στήν Ἀνατολή σέ στερεά μέτωπα νά μεταφερθοῦν ἐντός τοῦ Βερολίνου. Πρέπει νά πυκνώσουν οἱ γραμμές ἐκείνων τῶν μεραρχιῶν πού ἤδη εὑρίσκονται στό Βερολῖνο, ἐπιστρατεύοντας μέρος τοῦ πληθυσμοῦ. Στό Βερολῖνο, ὁ στρατηγός Βάιλντιγκ ἔχει τήν ἀνωτάτη διοίκησι, ὁ συνταγματάρχης Κέθερ θά εἶναι ὁ ἀντιπρόσωπός του.

Οἱ διάφορες διοικήσεις θά συμπράξουν μαζί τους. Τά μεμονωμένα τμήματα θά ἀναδιοργανωθοῦν καί θά συμπληρωθοῦν μέχρις ὅτου γίνουν πραγματικές μεραρχίες. Ὅλο ἐκεῖνο πού θά μπορέσουμε νά βροῦμε, θά τοποθετηθῆ μέσα στά πλαίσια αὐτῶν τῶν μεραρχιῶν κατά τρόπον ὥστε νά ἀναδιοργανωθοῦν τελείως. Ἡ νότιος Γερμανία καταρρέει. Ἀκόμη καί ἄν εἶχα πάει στό Μπερχτεσγκάντεν δέν θά μποροῦσα νά τό ἐμποδίσω. Ὑπάρχει ἤδη ἄνεμος ἡττοπαθείας ἐκεῖ κάτω. Οἱ τρεῖς ὑπεύθυνοι εἶναι νεκροί. Μοῦ εἶχαν χαλάσει ἀπό τήν ἀρχή ὅλο τό δυτικό μέτωπο, ἕνα στράτευμα ἐξασθενημένο, ἀπό τίς ὑπερβολικά εὔκολες συνθῆκες ζωῆς. Μόνον ἐδῶ θά μποροῦσα νά ἐπιτύχω μία στρατιωτική ἐπιτυχία. Καί ἄν καταφέρω νά δρέψω μία ἀκόμη ἐπιτυχία, ἀκόμα καί ἄν αὐτή εἶχε συμβολικό χαρακτῆρα θά μποροῦσα πάντα νά σώσω τήν τιμή καί νά κερδίσω χρόνο. Πάντως, ἕνα πρᾶγμα εἶναι σίγουρο: δέν θά εἶχε νόημα νά πάω στόν νότο, διότι ἐκεῖ δέν διαθέτω περισσότερο ἀπό μία στρατιά, καί δέν θά μπορῶ νά ἐξασκήσω καμμιά ἐξουσία. Ἐκεῖ κάτω θά εὑρισκόμουν ἀπομονωμένος ἀπό τούς στενωτέρους συνεργάτες μου. Ἕνα μπλόκ τό ὁποῖο περιλαμβάνει τήν Νότιο Γερμανία καί τήν Αὐστρία θά ἠμποροῦσε νά ὑπερασπισθῆ μόνον ὅταν θά ἐκρατῆτο ἡ Ἰταλία. Ἀλλά ἐκεῖ κάτω ἐπικρατεῖ μιά γενική ἡττοπάθεια, ἡ ὁποία ἔχει εἰσβάλει σέ ὅλες τίς διοικήσεις.

ΓΚΑΙΜΠΕΛΣ: Στό Βερολῖνο μποροῦμε νά ἐπιτύχουμε μιά ἠθική νίκη ἱστορικῆς σημασίας. Καί τέτοια ἐπιτυχία μόνον ἐδῶ εἶναι δυνατή, διότι αὐτό εἶναι τό σημεῖο ὅπου εὑρίσκονται συγκεντρωμένα ὅλα τά βλέμματα τοῦ κόσμου. Τό ὅτι οἱ Σοβιετικοί ξεχύνονται στό Βραδεμβοῦργο δέν σημαίνει ὅτι ἔχουν ἤδη καταλάβει τό Βερολῖνο. Ἀλλά ἐάν ἀπωθηθοῦν ἀπό τό Βερολῖνο αὐτό θά μποροῦσε νά εἶναι μεγάλο σημάδι γιά τόν κόσμο ὁλόκληρο.

ΧΙΤΛΕΡ: Δέν γνωρίζω ἄν εἶναι ἀληθές ἀλλά μέ ἐπληροφόρησαν ὅτι οἱ συνομιλίες ἀνάμεσα στόν Ἥντεν καί τόν Μολότωφ ἔχουν φθάσει σέ ἀδιέξοδο. Οἱ Ρῶσοι ἀπαιτοῦν διά τούς ἑαυτούς τους ὅλα τά κατεχόμενα ἐδάφη. Αὐτό γιά τήν Ἀγγλία θά ἐσήμαινε ὅτι ἔχασε τόν πόλεμο. Ἡ Ἀγγλία ἄρχισε αὐτόν τόν πόλεμο διότι ἤθελα τόν Πολωνικό διάδρομο καί τό Δάντσιγκ μέ κανονικό δημοψήφισμα καί διεθνῆ ἔλεγχο. Καί τώρα θά μπορέση νά ἀνεχθῆ μία δύναμη ἡ ὁποία ἤδη στήν πρᾶξι ἐλέγχει τήν Εὐρώπη, νά ἁπλωθῆ περισσότερο;

Πιστεύω ὅτι ἔφθασε ἡ στιγμή κατά τήν ὁποία ἀκόμα καί οἱ ἄλλοι, ἀπό ἕνα πνεῦμα διατηρήσεως, εἶναι ἕτοιμοι νά σχηματίσουν μέτωπο ἐναντίον αὐτοῦ τοῦ ὑπερμέτρου καί προλεταριακοῦ Μολώχ. Ἐάν τώρα ἐγώ θά ἔφευγα σάν δειλός, ἄλλοι θά προσεπάθουν νά σχηματίσουν ἕνα εἶδος οὐδετέρας ζώνης στήν Γερμανία τοῦ Νότου καί ὅλα θά ἐτελείωναν. Ὁ Ἐθνικοσοσιαλισμός καί τό Γερμανικό Ράιχ θά ἐτίθεντο ὁριστικῶς εἰς τό περιθώριο. Ἀλλά ἄν κατορθώσω νά δώσω ἕνα ἀποφασιστικό κτύπημα κρατῶντας τήν πρωτεύουσα τοῦ Ράιχ, γεννιέται ἴσως ἡ πιθανότης ὅτι οἱ Ἄγγλοι καί οἱ Ἀμερικανοί θά συνεργασθοῦν κατά κάποιον τρόπο μέ μιά Ἐθνική Γερμανία ἐναντίον τῆς ἀπειλῆς πού πιέζει ἀπό τήν ἀνατολή. Ὁ μοναδικός ἄνθρωπος ὁ ὁποῖος μπορεῖ νά τά καταφέρη σέ μιά τέτοια κατάστασι εἶμαι ἐγώ.

ΓΚΑΙΜΠΕΛΣ: Ἐάν ὑπάρχει μιά τέτοια πιθανότητα — καί ἡ ὁποία μπορεῖ νά συζητηθῆ — βέβαιον εἶναι ὅτι αὐτή θά ἦταν πραγματοποιήσιμος μόνον ἀπό σᾶς ἀρχηγέ μου καί ξεκινῶντας ἀπό ἐδῶ. Ἄν ἐγκαταλείπατε τήν πόλη θά χάνατε τό πᾶν μαζί μέ αὐτήν. Δέν γίνεται νά ἐγκαταλειφθῆ τό Βερολῖνο μέ τήν ψευδαίσθησι ὅτι ὁποιοδήποτε ἄλλο μέρος θά μποροῦσε νά ὑπερασπισθῆ καλύτερα ἀπ' ἐδῶ.

ΧΙΤΛΕΡ: Αὐτό τό εἶπα κι ἐγώ σ' αὐτούς τούς κυρίους: Εἶπα: Δέν εἶναι ἀλήθεια ὅτι ἐνῶ δύναμαι νά διαθέσω ἕνα μέτωπο πραγματικά στέρεο ἤ ἕνα ὀχυρό στήν Νότιο Γερμανία ἐπιμένω νά παραμένω στό Βερολῖνο ἀπό καθαρή ἰσχυρογνωμοσύνη. Ἀπό καιρό παρακολουθῶ τίς ἐξελίξεις τῆς καταστάσεως. Ὅλες οἱ προσπάθειές μου νά ἐπηρεάσω τήν πορεία τῶν ἐπιχειρήσεων ἀπεδείχθησαν μάταιες. Στήν ὑπεράσπισι τῆς Ρηνανίας καθώς ἐπίσης καί σέ ἄλλα μέτωπα ἔγιναν ἐξωφρενικά καί καταστροφικά λάθη. Ὅλα τά σχέδια πού ἑτοιμάζω ἀποτυγχάνουν διότι οἱ στρατιωτικοί

ἀρχηγοί τά σαμποτάρουν ὀχυρωμένοι πίσω ἀπό τίς ἐξουσίες τους.

ΚΡΕΜΠΣ: Ὁ στρατάρχης Κάιτελ ἔδωσε τίς ἀκόλουθες ὁδηγίες: Οἱ μονάδες μάχης τῆς 7ης μεραρχίας Πάντσερ θά κατευθυνθοῦν στό Νάουεν καί ἐν συνεχεία εἰς τό Βερολῖνο. Μιά μονάδα πυροβολικοῦ συρρέει ἀμέσως στό Βερολῖνο. Γιά τίς διοικήσεις θά ἀποφασίση ὁ Γιόντλ. Ἀπό αὐτό τό βράδυ ἡ ὁμάδα στρατιῶν τοῦ Βιστούλα θά τεθῆ κάτω ἀπό τήν O.K.W τοῦ Ράινσμπέργκ. Ὁ Βένκ θά ἀναλάβη τήν διοίκησι μόλις κατορθώση νά ἐξασκήση ἐπιρροή στήν ὁμάδα Χόλστε. Ἡ ἐπίθεσι ἀπό τό Λεβενμπέργκ μέ κατεύθυνσι πρός νότο θά ἀρχίση πρός τό βράδυ.

ΓΚΑΙΜΠΕΛΣ: Ἡ στρατιωτική κατάστασι εἶναι τέτοια πού μόνον μιά συμβολική ἐπιτυχία καθαρά ἐντυπωσιακή δύναται νά προκαλέση μιά κάποια ἐπίδρασι.

ΧΙΤΛΕΡ: Φεύγοντας ἄδοξα ἀπό τό Βερολῖνο δέν θά μποροῦσα πλέον νά ἐξασκήσω καμμία ἐξουσία, οὔτε στόν βορρᾶ οὔτε στόν νότο· καί πολύ περισσότερο στό Μπερχτεσγκάντεν.

ΓΚΑΙΜΠΕΛΣ: Τό 1933 τό κόμμα ἦταν τόσο ἐξαντλημένο πού δίχως τήν δική σας θέλησι καί τήν δική σας ἑτοιμότητα Φύρερ μου, θά φθάναμε στήν καταστροφή. Ὑπῆρξε μόνον, χάρις τῆς δικῆς σας θελήσεως, ἡ διατήρησι τῆς ἑνότητος. Ἄν ἐσεῖς τήν Κυριακή εἴχατε ἐγκαταλείψει τό Βερολῖνο, σήμερα τό Βερολῖνο δέν θά ἦταν στά χέρια μας.

ΧΙΤΛΕΡ: Καί ἔπειτα πῶς θά μποροῦσα νά ὑπερασπίσω τόν νότο ἀπό τήν πλευρά τῆς δύσεως; Ἔτσι συμβαίνει πάντα: Μόνον ἕνα ὄνομα μπορεῖ νά ἐγγυηθῆ μιά κάποια τάξι. Ὅσο στήν Ἰταλία ὑπῆρχε μία προσωπικότης ὑπῆρξε τάξις.[70] Μέ τήν ἄφιξι τοῦ Βιέτινχοφ ἐπέστρεψαν πάλι οἱ πλέον ἀρνητικές ἐπιδράσεις. Εἶναι οἱ συνηθισμένοι ἀπατεῶνες τούς ὁποίους ἐπισημαίνει ὁ Κλάουζεβιτς, ἄνθρωποι γιά τούς ὁποίους ὁ εὐκολώτερος δρόμος εἶναι πάντοτε ὁ καλύτερος. Στήν πραγματικότητα ὁ δρόμος πού φαίνεται περισσότερο εὔκολος εἶναι πάντοτε ὁ περισσότερο ἀνόητος. Σ' αὐτόν ὁδηγεῖ ἡ χαζοπονηριά. Ἐγώ δέν ἔχω πλέον ἀμφιβολίες· γιά μένα ὁ ἀγῶνας θά εὕρη ἐδῶ τό ἀποφασιστικό του σημεῖο.

Ἄν εἶναι ἀλήθεια ὅτι στόν Ἅγιο Φραγκῖσκο ἀνεφάνησαν δυσκολίες[71] — οἱ ὁποῖες ἀργά ἤ γρήγορα ἦταν μοιραῖο νά φανοῦν — θά μποροῦσε ἀκόμη νά πραγματοποιηθῆ μιά μεταβολή, ἀλλά μόνον ἄν μποροῦσα νά καταφέρω ἕνα κτύπημα στόν προλεταριακό κολοσσό. Ἴσως τότε θά

70 Ἀναφέρεται στόν Κέσσερλιγκ ὁ ὁποῖος κράτησε τό Μέτωπο τῆς Ἰταλίας 15 ὁλόκληρους μῆνες

71 Οἱ ἐργασίες τῶν Ἡνωμένων Ἐθνῶν ἄρχισαν στόν Ἅγιο Φραγκῖσκο στίς 25 Ἀπριλίου τοῦ 1945 Στήν αἴθουσα τῆς ὄπερας στοιβάζονται 850 ἀντιπρόσωποι 46 Ἐθνῶν. Ἀλλά ἡ ἑορταστική ἀτμόσφαιρα δέν μπορεῖ νά κρύψη τό κῦμα τῆς καχυποψίας πού ἔχει συνεπάρει τούς συνέδρους

πεισθοῦν καί οἱ ἄλλοι ὅτι ὑπάρχει ἕνα μοναδικό πρόσωπο εἰς τόν κόσμο τό ὁποῖο μπορεῖ νά ἀναχαιτήση τόν Μπολσεβικισμό· καί αὐτός εἶμαι ἐγώ μέ τό κόμμα καί τόν Γερμανικό λαό.

Ἄν ὅμως ἡ μοίρα ὤφειλε νά ἀποφασίση διαφορετικά δέν θά ἤθελα νά ἐξαφανιστῶ μέ τρόπο ἄδοξο ἀπό τήν παγκόσμια σκηνή. Θά θεωροῦσα τόν ἑαυτό μου χίλιες φορές δειλό, ἄν αὐτοκτονοῦσα στό Ὀμπερσάλτσμπέργκ, ἀντί νά ἀντισταθῶ καί νά πέσω ἐδῶ Καί νά μήν ἔλθη νά μοῦ πῆ κανείς: Ἐσεῖς πού εἴσαστε ὁ Φύρερ θά ὠφείλατε... Ἐγώ εἶμαι ὁ ἀρχηγός ἕως ὅτου θά εἶμαι εἰς θέσι νά ὁδηγῶ. Βεβαίως δέν θά μποροῦσα νά ὁδηγήσω κανένα ἄν κατέφευγα στήν κορυφή κάποιου βουνοῦ· πρέπει νά ἐξασκήσω μιά πραγματική διοίκησι σέ στρατεύματα, τά ὁποῖα μέ ὑπακούουν.

Ἄν κατόρθωνα νά νικήσω γιά μιά ἀκόμη φορά, ὅσο καί ἄν αὐτό φαίνεται δύσκολο, θά μποροῦσα μέ κάθε νομιμότητα, νά ξανακινήσω τά στοιχεῖα ἐκεῖνα τά ὁποῖα ἐξακολουθοῦν νά μοῦ φέρνουν ἐμπόδια... Μόνον μιά ἡρωική θέλησι μπορεῖ νά μᾶς βοηθήση νά ξεπεράσουμε αὐτήν τήν ἀπελπιστική ὥρα. Ἀκόμη μιά φορά, στά παλιά χρόνια, οἱ ἀσιατικές ὀρδές δέν ἀναχαιτίσθησαν μέ προτάσεις συνθηκολογήσεως ἀλλά μέ δυναμική ἀναμέτρησι. Παλιά ἐδοκιμάσαμε, πόσο ἦταν δύσκολο νά διαπραγματευθοῦμε μέ τόν Μολότωφ καί τότε ἤμασταν στό ἀπόγειο τῆς ἰσχύος μας. Ἰδού, εὑρισκόμαστε μπροστά ἀπό τόν μεγάλο Χάν ὁ ὁποῖος ζητεῖ νά κατακτήση τήν Εὐρώπη. Ἡ Ἀγγλία βλέπει ξεκάθαρα πλέον ὅτι ὁ Μπολσεβικισμός θά ἁπλωθῆ καί πέρα ἀπό τά σύνορα πού τοῦ ἔχουν παραχωρηθῆ Εἶναι ἡ ὥρα τῆς ἀποφασιστικῆς μάχης.

Ἄν κερδίσω αὐτήν τήν μάχη, δέν ἐπιδιώκω τίποτα διά προσωπική μου δόξα. Ἀλλά τουλάχιστον θά ἔχω ἀποκατασταθῆ. Καί θά μπορῶ νά ἀπαλλαγῶ ἀπό μιά ὁμάδα στρατηγῶν, ἀκόμη καί τῶν S S., πού ἀπέτυχαν σέ στιγμές ἀποφασιστικές. Ἀλλά γιά νά μπορῶ νά τούς κατηγορήσω γιά ὑποχώρησι πρέπει ἐγώ νά μήν ὑποχωρήσω. Πιθανόν νά χαθῶ σ' αὐτήν τήν μάχη. Σ' αὐτήν τήν περίπτωσι θά πέσω μέ τιμή Καί πάντα θά ἦταν προτιμώτερο ἀπό μιά ἄδοξη φυγή μου στό Μπερχτεσγκάντεν ὅπου θά ἦσαν ἀπολύτως ἄχρηστες ὅλες οἱ διαταγές πού θά ἠμποροῦσα νά ἐκδώσω.

Τό λεγόμενο «ὀχυρό τῶν Ἄλπεων», δέν δύναται νά ὑπερασπισθῆ ἀπό μόνο του. Εἶναι μία αὐταπάτη. Ἐκεῖ κάτω ὁ στρατός διαλύεται. Στόν νότο δέν γίνεται τίποτε πλέον.

Βλέπω μία μόνον πραγματική πιθανότητα γιά νά βγοῦμε ἀπό αὐτήν τήν κατάστασι καί νά κερδίσουμε μία ἐπιτυχία σέ ἕνα σημεῖο πολύ συγκεκριμένο. Σκεφθῆτε τήν ἐπίδρασι πού θά εἶχε αὐτό στούς Ἄγγλους. Ἄν εἶναι δυνατόν νά κρατηθῆ τό Βερολῖνο — ἤδη πολλοί ἀρχίζουν νά φοβοῦνται τούς Ρώσους — τότε θά δῆτε· ὅλοι ἐκεῖνοι οἱ ὁποῖοι διαθέτουν μιά ἀνάλογη ἱστορική κατανόησι θά ξαναβροῦν τό θάρρος νά ἀντιταχθοῦν στόν Μολώχ

Καὶ ἴσως ἐκεῖνοι οἱ ἄνθρωποι θά ποῦν: ἄν εὑρίσκαμε μιά συμφωνία μέ τήν Γερμανία θά μπορούσαμε νά κάνουμε κοινό μέτωπο ἐναντίον τοῦ Σοβιετικοῦ γίγαντος.

ΓΚΑΙΜΠΕΛΣ: Ἔπειτα ὑπάρχει κι ἡ ἄλλη ὄψις τοῦ νομίσματος. Ὁ Στάλιν ἐνώπιον μιᾶς παρομοίας διαθέσεως τῶν δυτικῶν, ἡ ὁποία θά ἀκολουθοῦσε τήν Γερμανική νίκη στό Βερολῖνο, θά μποροῦσε νά σκεφθῆ: Δέν ἀξίζει τόν κόπο νά κατακτήσω τήν Εὐρώπη μέ κίνδυνο νά ἑνώσω Ἄγγλους καί Γερμανούς. Συμφέρον μου εἶναι νά εὕρω κάποια λύσι μέ τούς Γερμανούς. Ἀκόμη καί ὁ Φρειδερῖκος ὁ Μεγάλος εὑρέθη κάποτε σέ μιά κατάστασι παρόμοια μέ τήν δική μας καί ξανακέρδισε ὅλο τό κῦρος του μέ τήν μάχη τοῦ Leuther [72]. Ἄν ὁ Φύρερ ἀποδείξη ὅτι ὁ ἐχθρός δύναται νά ἀναχαιτισθῆ, ὅτι μπορεῖ νά τόν ἀντιμετωπίση δίχως νά ὑποχωρῆ, ὅτι μπορεῖ νά κερδίση τήν μάχη, τότε ὅλες μαζί οἱ ὁμαδικές ἐκτελέσεις δέν θά προκαλοῦσαν καταπιεστική ἐντύπωσι ἀλλά μορφωτική.

ΧΙΤΛΕΡ: Δέν μπορῶ νά ἀνεχθῶ νά ἐκτελοῦνται ἄνδρες διά κάτι τοῦ ὁποίου καί ἐγώ θά ἤμουν ἔνοχος. Δέν ἦλθα εἰς αὐτόν τόν κόσμο γιά νά ὑπερασπίσω τήν βίλλα μου στήν ἐξοχή.

ΓΚΑΙΜΠΕΛΣ: Ἄν ἡ κατάστασις στόν νότο καί στήν δύσι ἦταν διαφορετική ἄν ἡ μάχη τοῦ Βερολίνου ἦταν παρόμοια μέ τήν πολιορκία τοῦ Μπρεσλάου τότε καί ἐγώ θά εἶχα ἀντιταχθῆ στήν ἰδέα νά παραμείνουμε στό Βερολῖνο ἀπό καθαρό θέμα ἀρχῆς. Ἀλλά ὁ Φύρερ ἀπεφάσισε νά ἀντιμετωπίση τούς Ρώσους σ' αὐτό τό σημεῖο καί ἔκανε ἔκκλησι στόν Γερμανικό λαό γιά μία ὑστάτη ἀπόδειξι τῆς πίστεώς του. Ὅ,τι καί ἄν γίνη πρέπει νά πολεμήσουμε ἐδῶ.

ΧΙΤΛΕΡ: Γιά μένα δέν ὑπάρχει πλέον πρόβλημα. Εἶναι ἡ τελευταία εὐκαιρία, πού μᾶς παρουσιάζεται γιά νά ὑπερασπίσουμε τουλάχιστον τήν προσωπική μας ἀξιοπρέπεια. Πρέπει νά θραύσουμε σέ κάποιο σημεῖο τήν δύναμι τοῦ μεγάλου Χάν. Ἡ δύναμις τῶν Χάν τῆς Ἀσίας ὀφείλει νά σπάση σέ κάποιο εἰδικό σημεῖο. Ὅπως τόν καιρό τῆς πολιορκίας τῆς Βιέννης. Τώρα εὑρισκόμεθα στήν πολιορκία τοῦ Βερολίνου. Ὅταν ἡ Βιέννη κατώρθωσε νά διώξη τούς Τούρκους ἡ ἰσχύς τῶν Τούρκων δέν κατέρρευσε ἀμέσως ἕνεκα τούτου. Ὅμως ὑπῆρξε σάν ἕνας φάρος. Ἄν ἡ Βιέννη εἶχε δουλικά συνθηκολογήσει οἱ Τοῦρκοι θά εἶχαν εἰσβάλλει σ' ὅλη τήν Εὐρώπη.

ΓΚΑΙΜΠΕΛΣ: Μοῦ φαίνεται πρωταρχικῆς σημασίας τό γεγονός, ὅτι πρέπει νά κρατήσουμε ὅσο τό δυνατόν περισσότερο τήν ἀμυντική περιοχή τοῦ Βερολίνου, μέχρις ὅτου φθάσουν οἱ ἐνισχύσεις ἀπ' ἔξω.

72 Μάχη τοῦ Leuther. *Πλησίον τοῦ χωριοῦ αὐτοῦ στήν Μπρεσλάβια συνεκρούσθησαν τόν Δεκέμβριο τοῦ 1757 τά στρατεύματα τοῦ Φρειδερίκου II τῆς Πρωσσίας μέ τούς Αὐστριακούς κατά τήν διάρκεια τοῦ ἑπταετοῦς πολέμου.*

ΧΙΤΛΕΡ: Ὅσο μᾶς σφίγγουν χειρότερα εἶναι. Οἱ σύμμαχοι ἔχουν σίγουρα καθορίσει μιά διαχωριστική ζώνη μέ βάσι διπλωματικές συμφωνίες. Ἀλλά βεβαίως οἱ Ρῶσοι δέν προτίθενται νά τίς σεβαστοῦν. Τό ξέρω διότι ἐνθυμοῦμαι καλῶς τόν χειμῶνα τοῦ 1940. Δέν εἰσῆλθα στόν πόλεμο ἐναντίον τῆς Ρωσίας ἀπό καθαρή ἀνοησία, ἀλλά διότι μοῦ ἐφαίνετο ἀπό ἀκριβεῖς πληροφορίας ὅτι ἑτοιμαζόταν μία συμμαχία ἀνάμεσα στήν Ρωσία καί τήν Ἀγγλία. Τό πρόβλημα γιά μᾶς ἦταν νά ἐπιτεθοῦμε πρῶτοι ἤ νά περιμένουμε νά λυωθοῦμε σέ μία ἀνύποπτη στιγμή.

Τότε ἦταν πού ἔμαθα νά γνωρίζω τόν Μολότωφ. Ἐκείνη τήν ἐποχή οἱ Ρῶσοι δέν εἶχαν ἐπιτύχει κανένα μεγάλο ἐπίτευγμα. Εἶχαν νικηθῆ ἀκόμη καί ἀπό τήν Φινλανδία. Ἔπειτα τούς ἀφήρεσαν δύο ἐπαρχίες. Κατά τήν διάρκεια τῆς ἐκστρατείας στήν Πολωνία εἶχαν διστάσει τόσο πολύ πού τά στρατεύματά μας ἦσαν ἀναγκασμένα νά περάσουν τήν διαχωριστική γραμμή πού εἶχε συμφωνηθῆ. Ἔπειτα ἀκολούθησε ἡ ἐπίθεσίς μας στήν Δύσι, κατά τήν διάρκεια τῆς ὁποίας εἴχαμε μιά καταπληκτική ἐπιτυχία. Οἱ Ρῶσοι δέν τήν ἀνέμεναν. Ἦταν ἡ μεγαλυτέρα νίκη ὁλοκλήρου τῆς παγκοσμίου ἱστορίας. Ἀκολούθησαν οἱ ἐπιδεικτικές ἐπιχειρήσεις τῆς Λουφτβάφφε ἐναντίον τῆς Ἀγγλίας. Καί ἀκριβῶς ἐκείνη τήν ἐποχή ὁ Μολότωφ ἦλθε στό Βερολῖνο κάνοντάς μου προτάσεις ἀπίστευτες.

Ἤθελε νά δώσουμε στήν Ρωσία βάσεις σέ Δανικό ἔδαφος γιά νά μπορῆ ὁ στόλος της νά ἔχη διέξοδο στήν Θάλασσα τοῦ Βορρᾶ. Ἀπαιτοῦσε οὔτε λίγο οὔτε πολύ τήν Κωνσταντινούπολη, τήν Ρουμανία, τήν Βουλγαρία, τήν Φινλανδία: καί ἐκείνη τήν στιγμή εἴμεθα ἐμεῖς οἱ νικητές. Ἀναρωτιέμαι τί θά ζητήση τώρα ἀπό τούς Ἀγγλοαμερικανούς ἔπειτα ἀπό τόσες ἐπιτυχίες καί τόσα καταστρεπτικά σφάλματα τῶν Συμμάχων.

Σ' αὐτά προστίθεται καί ὁ πόλεμος στήν Ἀσία. Στήν Ἀμερική οἱ πλέον ψυχροί ὑπολογιστές θά ἀναρωτηθοῦν: Τί μᾶς ἐνδιαφέρει ἡ Εὐρώπη; Μήπως διά νά ἐπενδύσουμε κεφάλαια; Ἀλλά αὐτή βεβαίως δέν μπορεῖ νά γίνη ποτέ δική μας ἀγορά. Καί οἱ πρῶτες ὗλες οἱ ὁποῖες μᾶς ἐνδιαφέρουν εὑρίσκονται στήν Κίνα. Ἐπί πλέον, δέν ἐπιθυμοῦν τήν Ρωσία στόν πόλεμο ἐναντίον τῆς Ἰαπωνίας. Θά ἤθελαν νά τήν νικήσουν ἀπό μόνοι τους.

ΓΚΑΙΜΠΕΛΣ: Ἄν οἱ Σοβιετικοί φθάσουν στόν Ἔλβα καί καταλάβουν τό Προτεκτοράτο, οἱ Ἀμερικανοί θά φύγουν σύντομα ἀπό τήν Γερμανία. Ἀπό τήν Ἀγγλία θά παραμείνουν 20-25 μεραρχίες. Εἰρηνιστική προπαγάνδα καί κομμουνισμός τοῦ σαλονιοῦ θά σκουριάσουν τό πνεῦμα τῶν Ἀγγλικῶν στρατευμάτων. Ὁ Στάλιν θά ἐπανεξοπλίση τό μέρος τῆς Γερμανίας πού θά τοῦ παραχωρήσουν καί θά τό στρέψη ἐναντίον τῶν συμμάχων πού ἔσβυσαν ἀπό προσώπου γῆς τίς πόλεις μας. Καταλαβαίνει ἀπό προπαγάνδα περισσότερο ἀπό τούς Ἄγγλους. Οἱ Σοβιετικοί κρατοῦν τήν κατάστασι στό χέρι. Πολύ σύντομα θά ἐπαναληφθοῦν οἱ ἐχθροπραξίες.

Δέ καταλαβαίνω, πῶς οἱ ἔξυπνοι Ἐγγλέζοι δέν τό ἀντιλαμβάνονται.

ΧΙΤΛΕΡ: Θά ἔχουμε μία καινούργια ἔκδοσι ἐκείνης πού ὁ Λόυδ Τζώρτζ μοῦ εἶχε κάποτε προσδιορίσει σάν προσωρινή εἰρήνη. Ὁ Λόυδ Τζώρτζ ἔγραφε τότε σέ ἕνα μνημόνιο: Ἡ εἰρήνη τῶν Βερσαλλιῶν ἦταν ἐξωφρενική καί παράλογη. Ἡ Ἀγγλία εἶχε καταστρέψει τήν Εὐρωπαϊκή ἰσορροπία. Αὐτή ὑπῆρξε μία κλασσική προφητεία τοῦ Λόυδ Τζώρτζ. Ἄν σήμερα θά βγαίναμε τόσο αἰσχρά ἀπό τήν σκηνή τοῦ κόσμου θά εἴχαμε ζήσει μάταια. Τό νά ζήσουμε μερικές ἡμέρες περισσότερο ἤ λιγώτερο εἶναι πλέον ἀδιάφορο. Καλύτερα νά τερματίσουμε τόν ἀγῶνα μέ τιμή παρά νά ἐπιζήσουμε μερικούς μῆνες ἤ ἕνα χρόνο μέ τήν ντροπή.

ΓΚΑΙΜΠΕΛΣ: Ἄν μᾶς πάη καλά, μᾶς πῆγε. Ἄν μᾶς ἐπήγαινε ἄσχημα, ἄν ὁ Φύρερ ὤφειλε νά εὕρη εἰς τό Βερολῖνο ἕναν τιμημένο θάνατο καί ἡ Εὐρώπη ὤφειλε νά γίνη κομμουνιστική, σέ 5 χρόνια τό πολύ, ἡ προσωπικότης τοῦ Φύρερ θά γίνη μυθική καί ὁ Ἐθνικοσοσιαλισμός ἕνας μῦθος... διότι ἐντελῶς ξαφνικά θά ἐξαγνισθῆ ἀπό ἐκεῖνες τίς ἀνθρώπινες σκουριές, οἱ ὁποῖες σήμερα γίνονται ἀντικείμενον κριτικῆς.

ΧΙΤΛΕΡ: Αὐτή εἶναι ἡ ἀπόφασίς μας: νά προσπαθήσουμε νά σώσουμε τά πάντα σ' αὐτό τό σημεῖο χρησιμοποιῶντας καί τόν τελευταῖο ἄνδρα. Αὐτό εἶναι τό χρέος μας.

ΔΕΥΤΕΡΗ ΣΥΣΚΕΨΙΣ ΤΗΣ 25 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1945

ΧΙΤΛΕΡ: Ὑπάρχει μιά διάψευσις τοῦ Τάςς ἀπό τήν ὁποία προκύπτει ὅτι ἡ διαχωριστική γραμμή εἶχε υἱοθετηθῆ μόνον ἀπό τήν μία πλευρά. Ἐρεύνησα ἀκόμη τήν κατάστασι στήν ἀνατολική Ἀσία. Ἄν οἱ Ἀμερικανοί θέλουν ἀκόμη νά κερδίσουν κάτι σ' αὐτόν τόν πόλεμο πρέπει νά παγιώσουν ὡρισμένα συμφέροντα. Καί αὐτό θά ἦταν δυνατόν μόνον ὅταν:

1) Καταστρέψουν ὅσο μποροῦν περισσότερο τήν Εὐρώπη. Διότι τότε ἡ Εὐρωπαϊκή βιομηχανία δέν θά μπορέση νά ὀρθοποδήση πρίν περάσουν 10 χρόνια καί ὅλον αὐτό τόν καιρό δέν θά δύναται νά δημιουργήση ἀνταγωνισμό.

2) Νά διατηρήσουν ὁριστικά σάν ἀγορά τήν νοτιοανατολική Ἀσία. Ἀλλά τώρα οἱ ἀμερικανοί πολεμοῦν μόνο διά νά ἀπελευθερώσουν Ἀγγλικές καί Ὁλλανδικές ἀποικίες, ὥστε οἱ ἄλλοι νά θησαυρίζουν καί οἱ Σοβιετικοί νά μποροῦν νά καταλάβουν τήν Κίνα καί τήν Μαντζουρία. Καί αὐτό ὅλο εἶναι μιά τρέλλα. Ἀλλά οἱ Ἀμερικανοί ξέρουν νά εἶναι ὑπολογιστές. Ἡ πολιτική μεταβολή πού τώρα συνέβη, θά εἶναι μία καθαρή ἀλλαγή καθεστώτων. Ἄν μπορέσουμε ἐδῶ νά σταματήσουμε τήν πορεία πού ἔχει λάβει αὐτή ἡ ἱστορία τί θά συμβῆ; Ἄν κατορθώσουμε νά ἀντισταθοῦμε καί νά χτυπήσουμε τήν Ρωσία, νά τῆς καταφέρουμε ἕνα χτύπημα πρίν νά καταρρεύσουμε τελείως, οἱ Ἀμερικανοί θά πεισθοῦν ὅτι

εἶναι καλύτερα γι' αὐτούς νά ἀφοσιωθοῦν ὁλοκληρωτικά στήν ἀνατολική Ἀσία γιά νά ἐξασφαλίσουν αὐτήν τήν ὑπέρμετρη ἀγορά, ἡ ὁποία μαζί μέ τήν Κορέα, τίς Φιλιππῖνες καί τήν Μαντζουρία καταλαμβάνει μία ἔκτασι κατοικουμένη ἀπό μισό δισεκατομμύριο ἀνθρώπους.

ΓΚΑΙΜΠΕΛΣ: Εἶναι πολιτικές ἐξελίξεις οἱ ὁποῖες εὑρίσκονται καθ' ὁδόν, ἀλλά ἔχουν ἀκόμη ἀνάγκη ἀπό μία ὤθησι γιά νά φθάσουν στήν τελεία ὡριμότητα, ὅπως στήν περίπτωσι τοῦ Παγκοσμίου πολέμου. Τό ὅτι ὁ ἐχθρικός συνασπισμός εἶναι στά πρόθυρα τῆς διαλύσεως τό παραδέχονται οἱ ἴδιοι οἱ σύμμαχοι. Μιλοῦν ἀπό τώρα γιά ἕνα τρίτο Παγκόσμιο πόλεμο. Ἡ ἰδέα ἑνός Γ' Παγκοσμίου πολέμου ἀποτελεῖ ἤδη μέρος τοῦ συνηθισμένου γλωσσολογίου τοῦ Ἀγγλοαμερικανοῦ τύπου. Ὁ θάνατος τοῦ Ροῦσβελτ ἐσημείωσε τό πρῶτο βῆμα πρός αὐτήν τήν κατεύθυνσι, ἀλλά δέν εἶναι ἀρκετό. Ἄν ἡ Γερμανία κάνη ἕνα ἀκόμη βῆμα, ἄν ἀποδείξη — ἐδῶ στό Βερολῖνο — ὅτι εἶναι ἀκόμη ἱκανή νά ἀντιδράση, θά μπορούσαμε νά φθάσουμε εὔκολα στήν διάσπασι τοῦ ἐχθρικοῦ συνασπισμοῦ.

ΧΙΤΛΕΡ: Οἱ ἀπομονωτιστές θά μποροῦσαν νά ποῦν ἐπιτέλους: Οἱ Ἀμερικανοί Boys πρέπει νά πολεμοῦν μονάχα γιά τά Ἀμερικανικά συμφέροντα. Γιατί οἱ Ἀμερικανοί θά ἔπρεπε νά σκοτώνονται γιά συμφέροντα πού δέν εἶναι τῆς Ἀμερικῆς;[73]

Ἀπό τήν ἄλλη πλευρά Δημοκρατία δέν θά ὑπάρξη σέ κανένα μέρος: οὔτε στήν Ρουμανία, οὔτε στήν Βουλγαρία, οὔτε στήν Φινλανδία. Οἱ Ἀμερικανοί θά ἠδύναντο νά ἀποσυρθοῦν διά νά ἀφοσιωθοῦν παντελῶς στήν Ἀσία ἀφήνοντας σέ ἐμᾶς ἐλευθερία δράσεως ἐναντίον τῶν Σοβιετικῶν ὥστε νά τούς ἐμποδισθῆ πᾶσα ἐπέμβασι στήν Ἀσία.

---

73 Ἀπό τήν ἔναρξι τοῦ πολέμου οἱ ἀπομονωτιστές ἐπηρέαζαν βαθύτατα τήν ἀμερικανική κοινή γνώμη. Ἀνάμεσά τους ὁ Τσάρλς Λίμπεργκ καί ὁ στρατηγός Χούγκ Τζόνσον. Μέ τό ἐπεισόδιο τοῦ Πέρλ Χάρμπορ ὁ ἀπομονωτισμός ὑποχωρεῖ γιά νά ξαναφουντώση πάλι μέ τό τέλος τοῦ πολέμου. Ἄνθρωποι ὅπως ὁ Λά Φολλέτ, ὁ Μπέννετ, ὁ Κλάρκ, ὁ Βάντεμπεργκ δέν ἐγκρίνουν τήν ἐξωτερική πολιτική τοῦ Ροῦζβελτ, ὁ ὁποῖος χύνει Ἀμερικανικό αἷμα διά νά ἀπελευθερώση Ἀγγλικές, Γαλλικές καί Ὁλλανδικές ἀποικίες στήν Ἀσία.

Ἡ Ρωσική προώθησις συνεχίζεται — Στό Νέουκελν ἡ κατάστασις γίνεται δραματική — Παρουσιάζονται οἱ πρῶτες ἀρρυθμίες στόν συντονισμό τῆς ἀμύνης τῆς πρωτευούσης — Ὁ στρατηγός τῆς Λουφτβάφφε φόν Γκράϊμ συνοδευόμενος ἀπό τήν νεαρή πιλότο Ράϊτς φθάνει στό Βερολῖνο — Ἡ εἴδησις τῆς ἀφίξεως τοῦ στρατηγοῦ Βένκ γεμίζει μέ αἰσιοδοξία τούς πολιορκημένους — Συλλαμβάνεται ὁ στρατηγός Φέγγελαϊν μέ τήν κατηγορία τῆς λιποταξίας.

Ὁ ἀγώνας γύρω ἀπό τά δύο ἀεροδρόμια ἐξακολουθεῖ τό ἴδιο σκληρός. Οἱ ἀποδεκατισμένες Γερμανικές δυνάμεις, πέρα ἀπό τούς Ρώσους ἔχουν νά ἀντιμετωπίσουν ἕναν ἄλλο ἐχθρό περισσότερο τρομερό: Τήν κούρασι Εἶναι ὑποχρεωμένοι νά πολεμοῦν συνεχῶς Οἱ ἐφεδρεῖες δέν ὑπάρχουν Τά πυρομαχικά τελειώνουν καί αὐτά Εἶναι ὑποχρωμένοι νά πυροβολοῦν μόνον ὅταν ὁ στόχος δέν ἐπιτρέπει περιθώρια λάθους Οἱ Ρῶσοι ἀνυπόμονοι νά φθάσουν στό κέντρο τοῦ Βερολίνου παρακάμπτουν τίς ἑστίες ἀντιστάσεως Ἀπό τήν περιοχή τοῦ ἀεροδρομίου στό Γκάτοφ στρέφονται μαζικά πρός τό Γκρύνενβαλντ. Τά ρωσικά κανόνια σφυροκοποῦν ἀδιάκοπα τίς ἐχθρικές θέσεις Στό Ὀλυμπιακό στάδιο ἡ Χιτλερική Νεολαία ξεπερνᾶ κάθε προσδοκία Στό Χάλεσες Τόρ ἕνα ἀποκομμένο τμῆμα Δανῶν ὑποχωρεῖ βῆμα πρός βῆμα Στό Νέουκέλν ἡ κατάστασις εἶναι περισσότερο δραματική Πίσω ἀπό μερικά «Τίγρης», Γάλλοι καί Σκανδιναυοί προχωροῦν σκυφτοί Ἐπιχειροῦν νά ἀπωθήσουν τούς Ρώσους ἀπό τό Κέρνερπάρκ καί τήν Ρίχαρντπλάτς

> «Ὅταν ἔφθασε ἡ εἴδησις ὅτι Ρωσικά τεθωρακισμένα πλησίαζαν ἀπό τά βορειοδυτικά ὁ δεκαεξάχρονος Λόθαρ Λόουε καί ἕνας νεαρός ἀξιωματικός μέ ξύλινο πόδι ἐπῆγαν νά ἐπιθεωρήσουν τήν Σοφίεν Σαρλοτενστράσσε Εἶχαν ἀπό ἕνα πάντσερφάουστ καί ὁ Λόουε διέθετε ἕνα ἐλαττωματικό αὐτόματο Ἰταλικῆς κατασκευῆς. . Ἐκρύφθησαν στό ὑπόγειο ἑνός κτιρίου ἀπό τό ὁποῖο μποροῦσαν νά δοῦν τήν προώθησι τριῶν Ρωσικῶν τεθωρακισμένων Ὁ Λόουε ἄρχισε τήν δρᾶσι μέ τό πάντσερφάουστ ἐνῶ ὁ λοχαγός τόν ἐκάλυπτε μέ τό ἰταλικό αὐτόματο Τό πάντσερφάουστ ἔσκασε ἀνάμεσα στίς ἐρπύστριες τοῦ τεθωρακισμένου ἀκινητοποιῶντας το Ἀλλά σχεδόν ἀμέσως τά κανόνια τῶν τεθωρακισμένων ἐστράφησαν πρός τό ὑπόγειο καί οἱ δύο νέοι βιάστηκαν νά ἐπιστρέψουν στό KOMIKER. Ὁ ταγματάρχης Μπέχτλε τούς ἀντέμειψε μέ τόν σιδηροῦν σταυρό δευτέρας τάξεως »[74]

[74] A. TULLY: *Προαναφερόμενο ἔργο σελίς 244-45*

Ἡ ἄμυνα τῶν Γερμανῶν τοῦ Βερολίνου στηρίζεται ἀποκλειστικά στήν πρωτοβουλία καί τόν φανατισμό τῶν ἀνδρῶν τοῦ μετώπου Ὁ καθένας ἀγωνίζεται γιά τόν τομέα του Δέν ὑπάρχουν πιθανότητες συμπράξεως μεταξύ τῶν τομέων καί πολύ περισσότερο μεταξύ τῶν προκεχωρημένων ὁμάδων οἱ ὁποῖες ἔχουν χάσει κάθε ἐπαφή μέ τήν διοίκησι Ἐλάχιστες μονάδες διαθέτουν ἀσύρματο Οἱ διαταγές ἔρχονται καί φεύγουν διά μέσου συνδέσμων μοτοσυκλετιστῶν. Ὅσοι τίς ἐκτελοῦν δέν κάνουν ἄλλο ἀπό τό νά μεγαλώνουν τό χάος ποῦ ἤδη ἐπικρατεῖ. Εἶναι φανερό ὅτι τό ἐπιτελεῖο τοῦ Βάϊλντιγκ ἀγνοεῖ τήν πραγματικότητα ἀναφορικά μέ τίς Γερμανικές θέσεις Σέ πολλές μονάδες φτάνουν διαταγές οἱ ὁποῖες σέ ἐλάχιστο χρόνο ἀνακαλοῦνται Μέσα σ' αὐτή τήν γενική σύγχυσι μπλέκονται καί οἱ ἁρμοδιότητες τῆς Ἀνωτάτης Διοικήσεως τῆς Βέρμαχτ μέ ἐκεῖνες τῆς Ἀνωτάτης διοικήσεως στρατοῦ[75]

Γιά νά καθυστερήσουν τούς Ρώσους οἱ Γερμανοί ἀνατινάζουν τίς γέφυρες τῶν διωρύγων ἀλλά αὐτές οἱ ἀπελπισμένες ἐνέργειες δέν ἁπλοποιοῦν τά πράγματα Οἱ Ρῶσοι ἐμφανίζονται ἀπό παντοῦ Μέσα στό μετρό καί τίς γύρω γαλαρίες ὅπου ἔχουν καταφύγει χιλιάδες ἀμάχων οἱ μάχες διεξάγονται σῶμα πρός σῶμα Οἱ ἀντίπαλοι πολεμοῦν μέ τά μαχαίρια καί τίς χειροβομβίδες Οἱ Ρωσικές ὀβίδες ἀρχίζουν νά πέφτουν ἀπευθείας πάνω στό κτίριο τῆς Καγκελλαρίας.

Στό ἡμερολόγιό του ὁ ἀξιωματικός τῆς Μύνχενμπεργκ σημειώνει:

> «Ἡ νύχτα εἶναι φωτισμένη σάν παραμύθι Οἱ βόμβες πέφτουν συνεχῶς Δέν ἀκούγεται τίποτα ἄλλο ἐκτός ἀπό τίς ἐκρήξεις τῶν χειροβομβίδων Μᾶς πυροβολοῦν ἀπό κρυψῶνες καί ἀρκετά σπίτια. πιθανότατα ἄνθρωποι τοῦ ἐχθροῦ. Ἔφθασε ἡ εἴδησις ὅτι ὁ διοικητής τῆς πόλεως ἀντεκατεστάθη Τώρα ἀνέλαβε ὁ στρατηγός Βάϊλντιγκ ὁ στρατηγός Μοῦμερτ εἶναι ὁ ἀρχηγός τῶν τεθωρακισμένων μονάδων Γύρω στίς 5 30 τό πρωί ἔγινε ἕνας κολοσσιαῖος βομβαρδισμός τοῦ ἐχθρικοῦ πυροβολικοῦ. Οἱ Ρῶσοι ἐπιτίθενται Χρειάζεται νά ὑποχωρήσουμε μαχόμενοι ἀπό δρόμο σέ δρόμο. Τρεῖς φορές κατά τήν διάρκεια τοῦ πρωινοῦ ζητήσαμε νά μάθουμε ποῦ βρίσκεται ὁ Βένκ Μᾶς εἶπαν ὅτι οἱ προφυλακές τοῦ στρατηγοῦ εἶχαν φθάσει στό Βέρντερ, τριανταπέντε χιλιόμετρα ἀπό τό Βερολῖνο. Μιά καθησυχαστική ἀνακοίνωσις τοῦ ὑπουργείου Προπαγάνδας ἀναφέρει ὅτι ὅλες οἱ δυνάμεις τῆς περιοχῆς τοῦ Ἔλβα κατευθύνονται πρός ἐμᾶς »[76]

Πρός τό βράδυ ἐμφανίζονται πάνω στόν οὐρανό τοῦ Βερολίνου

[75] O.K.H OBERKOMMANDO DES HEERES *Ἀνωτάτη διοίκησις στρατοῦ*

[76] A. TULLY: *Προαναφερόμενο ἔργο σελίς 223*

ἀεροπλάνα τῆς Λουφτβάφφε τά ὁποῖα ρίχνουν ἐφόδια μέ ἀλεξίπτωτα Λίγο ἀργότερα ἕνα Φίζελερ στόρχ προσγειώνεται πάνω στόν ἄξονα «᾿Ανατολή - Δύσι» Στήν θέσι τοῦ πιλότου ἡ νεαρή, ὄμορφη ἀμαζόνα Χάννα Ράιτς, ἡ μοναδική Γερμανίδα ἡ ὁποία ἔχει παρασημοφορηθῆ μέ τόν σιδηροῦν σταυρό Δίπλα της ὁ τραυματισμένος στρατηγός φόν Γκράιμ.

᾿Ο στρατηγός ἀντιμετωπίζοντας χίλια ἐμπόδια τά εἶχε καταφέρει. ᾿Ο Φύρερ τοῦ εἶχε ζητήσει νά ἔλθη στό Βερολῖνο καί αὐτός εἶχε ἔλθει Εἶχαν ξεκινήσει ἀπό τό Μόναχο τό βράδυ τῆς 25ης ῎Εκαναν ἕναν σταθμό στό Ρέχλιν καί ἀπό κεῖ μέ ἕνα μονοθέσιο Focke - Wulf 190 τό ὁποῖο μοιράζονται μέ ἕναν ἀκόμη Γερμανό Πιλότο προσγειώνονται μέσα στήν κόλασι τοῦ Γκάτοφ ᾿Από ἐκεῖ κατευθύνονται πρός τόν ἄξονα ᾿Ανατολή-Δύσι

῞Ομως πάνω ἀπό τό Γκρύνενβάλντ τό ἀεροπλάνο γίνεται στόχος τοῦ ρωσικοῦ πυροβολικοῦ καί ὁ στρατηγός τραυματίζεται ῾Η Ράιτς ἀναλαμβάνει μέ ἑτοιμότητα τήν διακυβέρνησι τοῦ σκάφους. Παντοῦ σημάδια καταστροφῆς ῾Η περίφημη Οὔντερ ντέν Λίντεν εἶναι μιά θάλασσα ἀπό ἐρείπια, ἐνῶ ἡ Μπισμαρκστράσσε γεμάτη ἀπό κρατῆρες θυμίζει σεληνιακό τοπεῖο ῾Ο διάδρομος τοῦ ἄξονος ᾿Ανατολή-Δύσις δέν εἶναι σέ καλύτερη κατάστασι

Μέ ἕνα ταλαιπωρημένο φορτηγό τῆς Βέρμαχτ καλύπτουν τήν σύντομη ἀπόστασι πού τούς χωρίζει ἀπό τό μπούνκερ. Βιαστικά μερικοί SS πού ἔχουν ἤδη εἰδοποιηθεῖ, μεταφέρουν στά χέρια τόν τραυματισμένο στρατηγό κάτω στό ἰατρεῖο. ᾿Ενῶ ὁ στρατηγός βρίσκεται ἀκόμα ξαπλωμένος πάνω στό φορεῖο ἔχοντας δίπλα του τήν Ράιτς μιά πόρτα ἀνοίγει καί ἐμφανίζεται ὁ Φύρερ

῾Ο στρατηγός ξεχνᾶ τούς πόνους του καί δίδει μιά λεπτομερή ἀναφορά γιά τήν κατάστασι στόν νότο καί τά ἀπρόοπτα τοῦ ταξιδιοῦ του ῾Ο Χίτλερ τόν ἀκούει προσεκτικά. Μόνον ὅταν θά τελειώση ἡ ἀναφορά τοῦ στρατηγοῦ ὁ Φύρερ συνειδητοποιεῖ τήν παρουσία τῆς Ράιτς. Θά τῆς σφίξη θερμά τό χέρι λέγοντας:

— Γενναία γυναίκα. ᾿Αποδείξατε ὅτι στόν κόσμο αὐτό ὑπάρχει κάποιος πού ξέρει νά εἶναι πιστός καί εἰλικρινής

῾Η Ράιτς μ' αὐτά τά λόγια θά περιγράψη κατά τήν διάρκεια τῆς ἀνακρίσεώς της ἀπό τούς δυτικούς, τήν ψυχική κατάστασι τοῦ Φύρερ ἔπειτα ἀπό τήν «προδοσία» τοῦ Χέρμαν Γκαῖριγκ

> «῾Ο Χέρμαν Γκαῖριγκ ἐπρόδωσε ἐμένα καί τήν πατρίδα, εἶπε ὁ Χίτλερ μέ σπασμένη φωνή. ᾿Εν ἀγνοίᾳ μου προσπάθησε νά διαπραγματευθῆ μέ τόν ἐχθρό ῾Η πρᾶξις του εἶναι ὁλοφάνερο σημάδι ἀνανδρείας ᾿Αντίθετα μέ τίς διαταγές μου κατέφυγε στό Μπέρντεσγκάντεν ᾿Από ἐκεῖ μοῦ ἀπέστειλε ἕνα ὑβριστικό τηλεγράφημα»

Χάννα Ράϊτς

> Τό πρόσωπό του ἦταν χλωμό.
> «Μοῦ ἔστειλε ἕνα τελεσίγραφο ῞Ενα τελεσίγραφο. Σέ τίποτε δέν μπορῶ νά ἐλπίζω πλέον... Κανείς δέν μοῦ ἀπέμεινε πιστός, ἐκηλιδώθη ἡ τιμή, ὑπέστην ὅλας τάς ταπεινώσεις καί τώρα αὐτή. Τίποτα πλέον δέν μπορεῖ νά μέ τραυματίση. Τά ὑπέστην ὅλα».
> Τά μάτια τοῦ Χίτλερ ἦταν γεμάτα δάκρυα"

῾Η ἄφιξις τοῦ Γκράιμ γεμίζει μέ αἰσιοδοξία τούς ἐγκλείστους τοῦ μπούνκερ. ῾Η συνάντησις τοῦ στρατηγοῦ μέ τήν Μάγδα Γκαῖμπελς εἶναι περισσότερο ἀπό συγκινητική Θά πέση στήν ἀγκαλιά του κλαίγοντας ἀπό χαρά Γι' αὐτήν ὁ στρατηγός ἀντιπροσωπεύει τήν ἐλεύθερη Γερμανία ἡ ὁποία συμπαρίσταται μέ ὅλες της τίς δυνάμεις στό δρᾶμα τῆς πρωτευούσης τοῦ Ράιχ.

---

77 N - D *3734* - PS

Στρατηγός Ρίττερ Φόν Γκρέϋμ

Μοναδική ἐξαίρεσι σ' αὐτήν τήν τεταμένη ἀτμόσφαιρα ἦταν ἡ ξέγνοιαστη ἀνεμελιά τῶν παιδιῶν τοῦ ζεύγους Γκαῖμπελς

«Ὑπῆρχε μιά μεγάλη φασαρία στόν διάδρομο ἦσαν τά παιδιά τοῦ Γκαῖμπελς τά ὁποῖα ἐμιμοῦντο τόν ἦχο τῶν πολυβόλων καί τίς ἐκρήξεις τῶν χειροβομβίδων Ἔπαιζαν πόλεμο Μόλις εἶδαν τήν Εὔα, ἔτρεξαν ὅλα νά τήν φιλήσουν, διότι συμπαθοῦσαν πολύ τήν νέα γυναίκα Ἔπειτα ἐνθυμούμενοι τίς συμβουλές τῆς μητέρας, τά κοριτσάκια τῆς ἔκαναν ὑπόκλισι ἐνῶ τό ἀγοράκι στάθηκε προσοχή Ὑπῆρχαν 5 κοριτσάκια καί ἕνα ἀγοράκι ὁ Χέλμουτ, ὁ ὁποῖος στά 9 του χρόνια ἐγνώριζε νά δίδη ἀναφορά ὅπως ἕνας ἀξιωματικός, καί μποροῦσε νά ἐξηγῆ τήν προέλευσι κάθε ἐκρήξεως ἡ ὁποία συνετάραζε τό Μποῦνκερ Ἡ Χέϊντε ἦταν 5 χρονῶν, ἡ Χέντα 6 ἡ Χίλντε 7, καί ἡ Χόλντε 8 Ἔπειτα ἀπό ἕνα μεγάλο διάστημα ἐρχόταν ἡ μεγαλύτερη Χέλγκα, 12 χρόνων ἡ ὁποία μόλις ἀντιλαμβανόταν ἐκεῖνο πού συνέβαινε Δέν ἐπίστευε στό μεγάλο ταξίδι τό ὁποῖο τῆς εἶχαν ὑποσχεθεῖ στήν ἀγαπημένη της ἀκρογιαλιά στήν Πομερανία »[78]

78 N E GUN: *Προαναφερόμενο ἔργο σελίς 234-35*

Μέ τήν Εὔα Μπράουν καί τήν νεοφερμένη Ράιτς σχηματίζουν μιά πρώτης τάξεως συντροφιά Συζητοῦν παίζουν καί τραγουδοῦν γιά τόν θεῖο Ἀδόλφο Ἡ συμπάθεια τοῦ Φύρερ γιά αὐτά τά παιδιά ἦταν πρωτοφανής Πρίν ἀκόμα κλείση ὁ Ρωσικός κλοιός εἶχε παρακαλέσει τόν Γκαῖμπελς νά τά φυγαδεύσουν ὅμως ἡ Μάγδα Γκαῖμπελς τόν εἶχε παρακαλέσει εὐγενικά νά μήν ἐπιμείνη περισσότερο διότι εἶχαν πάρει ἤδη τήν ἀπόφασί τους[79]

«Ἀκριβῶς ὅπως ἡ Χάννα Ράιτς ἡ κ Γκαῖμπελς δέν ἔδειξε μέχρι τοῦ τέλους τό παραμικρό σημάδι φόβου Τήν συναντούσαμε στίς σκάλες νά ἀνεβαίνη δύο δύο τά σκαλιά, εὐκίνητη καί κομψή, χαμογελῶντας ἐγκάρδια στά πρόσωπα πού συναντοῦσε Σάν μητέρα 6 παιδιῶν ἀπό τά ὁποῖα τά 5 στό μποῦνκερ ἔδειχνε μιά πραγματικά ἀξιοθαύμαστη ψυχική δύναμι ἡ ὁποία δίχως ἀμφιβολία ὑπεβαστάζετο ἀπό τήν φανατική της πίστι, σχεδόν θρησκευτική γιά τόν Χίτλερ »[80]

Ἀργά τό ἀπόγευμα ἕνα τηλεφώνημα ἀναστατώνει τήν Εὔα Μπράουν

Μέσα στήν γενική σύγχυσι ἡ ἀπουσία τοῦ Χ Φέγγελάϊν — ἀντιπροσώπου τοῦ Χ Χίμμλερ στήν Καγκελλαρία — εἶχε περάσει ἀπαρατήρητη Ὁ στρατηγός μαντεύοντας τό τέλος ἐκρύβετο σέ κάποιο σπίτι τοῦ Βερολίνου καί ἀπό ἐκεῖ καλοῦσε τήν κουνιάδα του — εἶχε παντρευτεῖ τήν ἀδελφή τῆς Γκρέτλ — προσπαθῶντας νά τήν πείση νά φύγη μαζί του

Στό μέσον τῆς συζητήσεως ἕνας στρατιώτης ἐκάλεσε τήν Εὔα Μπράουν στό τηλέφωνο «— Εὔα εἶμαι ἀσφαλής ἐδῶ στό Βερολῖνο Ἄκουσέ με Πρέπει νά ἀφήσης τόν Φύρερ Σέ λίγες ὧρες θά εἶναι πολύ ἀργά γιά νά φύγουμε ἀπό τό Βερολῖνο Μήν γίνεσαι ἀνόητη Εἶναι θέμα ζωῆς ἤ θανάτου Θά προσπαθήσω νά φτάσω τήν Γκρέτλ ἕνας πατέρας πρέπει νά εἶναι κοντά στό παιδί του

Ἡ Εὔα κατατρόμαξε: Χέρμαν ἐπέστρεψε ἀμέσως στό μποῦνκερ Ἀλλοιῶς ὁ Φύρερ θά σκεφθῆ ὅτι τόν πρόδωσες Θέλει νά σοῦ μιλήση

Ὅμως ὁ Φέγγελάϊν εἶχε κλείσει: πιθανότατα προσπαθοῦσε νά

79 *Τά ἴδια λόγια εἶχε πεῖ καί στήν Ἔντα Τσιάνο τό 1942 «Τήν ἡμέρα μιᾶς ἐνδεχομένης ἧττας, θά αὐτοκτονήσουμε, ὁ σύζυγός μου, τά παιδιά μου, καί ἐγώ Ἀπό τούς Ρώσους καλύτερος ὁ θάνατος Πιστεύσαμε Πιστεύουμε σ' αὐτόν τόν ἄνθρωπο Καί ἄν αὐτός χαθῆ, θά χαθοῦμε μαζί του (Βλέπε* Edda Ciano: La mia testimonianza, Russoni *1972 σελ. 130)*

80 GERHARD BOLDT: DIE LETZEN TAGEN *Ἀμβοῦργο 1947, σελίς 73*

τήν πείση νά τόν συνοδεύση διότι ή Εὔα διέθετε μιά είδική ἄδεια 'Η Εὔα δέν εἶπε τίποτα στόν Χίτλερ "Ομως ὁ Φύρερ ἐνημερώθη διά τό περιστατικό ἀπό τόν ἀξιωματικό ὁ ὁποῖος παρακολουθοῦσε τίς τηλεφωνικές συνδιαλέξεις Εἶπε στόν Ράττενχοῦμπερτ: Φέρτε μου ἐδῶ αὐτό τό ἄτομο.

Δέν χρειάσθηκε πολύς χρόνος γιά τήν Γκεστάπο[81] νά ἀνακαλύψη τό καταφύγιο τοῦ Φέγγελάιν καί νά τόν συλλάβη[82]

Τό βράδυ τῆς 26ης ὁ Χίτλερ ἐπισκέπτεται τήν Ράιτς.

'Η ἐκτίμησις καί ὁ θαυμασμός του γιά τήν νεαρή πιλότο ἡ ὁποία ἀρνεῖται νά πιστεύση ὅτι τό τέλος πλησιάζει, τῆς ὁποίας ἡ πίστις καί ἡ ἀφοσίωσις στό πρόσωπό του συναγωνίζεται ἐκείνη τῆς κυρίας Γκαῖμπελς τόν κάνουν νά παραμερίση τελείως τό τυπικό

'Η Ράιτς προσπαθεῖ νά τόν πείση νά ἐγκαταλείψη τό Βερολῖνο μ' αὐτά τά λόγια

«Φύρερ μου γιατί παραμένετε; Γιατί στερεῖτε ἀπό τήν Γερμανία τήν ζωή σας, Γιά νά ζήση ἡ Γερμανία πρέπει νά ζήση καί ὁ Φύρερ

— "Οχι Χάννα "Αν πεθάνω τό κάνω γιά τήν τιμή τῆς χώρας μας καί διότι πρέπει σάν στρατιώτης νά ὑπακούσω τήν διαταγή, πού ἐγώ ὁ ἴδιος ἔδωσα, γιά τήν μέχρις ἐσχάτων ὑπεράσπισι τοῦ Βερολίνου 'Αγαπητή μου κοπέλλα δέν ἐπίστευα ὅτι τά πράγματα θά ἐξελίσσοντο κατ' αὐτόν τόν τρόπο "Ημουν ἀπόλυτα πεπεισμένος ὅτι τό Βερολῖνο ἠμποροῦσε νά σωθῆ στίς ὄχθες τοῦ "Οντερ "Οταν οἱ ἀπελπισμένες μας προσπάθειες ἀπέτυχαν τό αἷμα μου πάγωσε περισσότερο ἀπό ὁποιονδήποτε "Επειτα ἄρχισε ἡ κύκλωσι τῆς πόλεως καί τότε ἐπίστευσα ὅτι ἄν ἐγώ παρέμενα, ὅλες οἱ στρατιές θά ἐμιμοῦντο τό παράδειγμά μου καί θά ἔσπευδαν νά ἀπελευθερώσουν τήν πόλι 'Αγαπητή Χάννα τό ἐλπίζω ἀκόμη 'Ο Βένκ μέ τήν στρατιά του πλησιάζει Εἶναι καθῆκον του καί θά σταθῆ στό ὕψος τῆς ἀποστολῆς του: νά διώξη τούς Ρώσους καί νά σώση τόν λαό μας Τότε θά μποροῦμε ἀκόμη νά ἀντισταθοῦμε »[83]

"Ομως ἐκείνη τήν στιγμή ὁ Φύρερ δέν πιστεύει ὅτι τό Βερολῖνο μπορεῖ νά ἀπελευθερωθῆ 'Η ἀναλαμπή τῆς αἰσιοδοξίας καθώς προέφερε τό ὄνομα τοῦ Βένκ ἔχει σβύσει. Δίδει στήν Ράιτς δύο φιάλες δηλητηρίου λέγοντας:

— Χάννα ἀνήκετε στήν ὁμάδα ἐκείνων πού θά πεθάνουν μαζύ μου Δέν θέλω νά πέση στά χέρια τῶν Ρώσων κανείς ἀπό μᾶς

'Αμέσως μόλις ἔφυγε ὁ Φύρερ ἡ Ράιτς ἀναστατωμένη πηγαίνει νά

81 GE STA PO GEHEIME STAATPOLIZEI *Μυστική ἀστυνομία τοῦ κράτους*

82 Nerin E. Gun: *Προαναφερόμενο ἔργο σελίς 227-228*

83 ND *3734* - PS

συναντήση τόν Γκράϊμ Τοῦ δείχνει τίς φιάλες τοῦ δηλητηρίου 'Η συζήτησίς τους περιστρέφεται γύρω ἀπό τόν τρόπο τῆς αὐτοκτονίας 'Η Ράιτς προτείνει τήν στιγμή πού θά καταπιοῦν τό δηλητήριο νά τραβήξουν τήν περόνη μιᾶς χειροβομβίδας τήν ὁποία θά κρατοῦν σφικτά στό στῆθος

«"Ομως ὁ Γκράϊμ δέν ἐπίστευε ὅτι θά ἦταν ἀναγκαῖο νά αὐτοκτονήσουν 'Ο Φύρερ ἦταν ἀκόμα σέ θέσι μόνο μέ τήν κουρασμένη του παρουσία νά ἐμπνεύση καινούργια δύναμι καί ἐλπίδα σ' ἐκεῖνο τόν σκληροτράχηλο πιλότο, συνηθισμένο στούς κινδύνους 'Ο Γκράϊμ εἶπε στήν Χάννα ὅτι τό μόνο πού μποροῦσαν νά κάνουν ἦταν νά ἀναμείνουν ὑπομονετικά 'Ο Φύρερ σίγουρα θά εὕρισκε τόν τρόπο γιά νά τούς βγάλη ἀπό αὐτή τήν κατάστασι πού σέ ὅλους φάνταζε ἀπελπιστική »[84]

27 ΑΠΡΙΛΙΟΥ

Τά ἀεροδρόμια Γκάτοφ καί Τέμπελχοφ πέφτουν στά χέρια τῶν Ρώσων — Κάνει τήν ἐμφάνισί του τό τετρασέλιδο Πάντσερμπάρ — 'Οδομαχίες στό 'Ολυμπιακό στάδιο — Σαρλότεμπουργκ, Κουρφυρσντάν Μπέντλερστράσσε — Εἰρωνία τῆς μοίρας — "Ανδρες τῆς ἀποδεκατισμένης Σαρλεμάν ὑπερασπίζονται τήν Μπέλ 'Αλλιάνσεπλατς — 'Ο Βάιλτιγκ ἐπισκέπτεται τό μέτωπο προσπαθῶντας νά δώση κουράγιο στούς πολεμιστές του — Οἱ κτηνωδίες τῶν εἰσβολέων συνεχίζονται — 'Ο Βένκ εὑρίσκεται μπροστά ἀπό τό Πότσδαμ — 'Ο Μπερναντόττε κοινοποιεῖ στόν Σέλεμπεργκ τίς ἀποφάσεις τῶν συμμάχων.

Τό πρωινό τῆς 27ης 'Απριλίου ὁ Βένκ εὑρίσκεται στό Ferch μόλις 25 χιλιόμετρα ἀπό τήν περιφέρεια τῆς πρωτευούσης Τό Beelitz ἀνακαταλαμβάνεται Στίς Ρωσικές ὀπισθοφυλακές ὁ πανικός Οἱ ὑπερασπιστές τοῦ κυκλωμένου Πότσδαμ ἀποφασίζουν νά ἐπιχειρήσουν τήν ἔξοδο καί νά ἑνωθοῦν μέ τούς ἄνδρες τῆς 12ης 'Η παράτολμη ἐκείνη προσπάθεια στέφεται μέ ἐπιτυχία

Στό Βερολῖνο τό γεγονός δέν περνᾶ ἀπαρατήρητο

Οἱ πολιορκημένοι ἀκοῦν μέ ἐνθουσιασμό τό πολεμικό ἀνακοινωθέν τό ὁποῖο μεταδίδει τό ραδιόφωνο:

«Das oberkommando der Wehrmacht gibt bekannt: In dem heroischen kampf der Stadt Berlin kommt noch einmal vor aller welt der Schicksalskampf des deutschen Volkes gegen den Bolschewismus zum Ausdruck.

Während in einem in der Geschichte ein maligen grandiosen Ringen die

84 A. TULLY: *Προαναφερόμενο ἔργο σελίς 221*

Der Panzerbär

KAMPFBLATT FÜR DIE VERTEIDIGER GROSS-BERLINS

Bollwerk gegen den Bolschewismus

Berlin: Massengrab für Sowjetpanzer

Berlin kämpft für das Reich und Europa

27 Ἀπριλίου 1945 Τό τετρασέλιδο Panzerbär ἀναπληρώνει τό κλείσιμο τοῦ «Λαϊκοῦ Παρατηρητοῦ»
Ὁ τίτλος ἀναφέρει Φράγμα ἐναντίον τοῦ Μπολσεβικισμοῦ Τό Βερολῖνο κοινοτάφιο τῶν Ρωσικῶν τεθωρακισμένων Καί λίγο παρακάτω Τό Βερολῖνο πολεμᾶ γιά τό Ράϊχ καί τήν Εὐρώπη.

Hauptstadt verteidigt wird, haben unsere Truppen an der Elbe den Amerikanern den Rücken gekehrt, um von aussen her im Angriff die Verteidiger von Berlin zu entlasten »

Εἶναι πλέον φανερό Τά γερμανικά στρατεύματα τοῦ Ἔλβα ἔχουν στραφεῖ μαζικά πρός τό Βερολῖνο Ἡ ἀπελευθέρωσις τῆς πόλεως εἶναι ζήτημα ὡρῶν Ἀκόμη καί ὁ ὑπουργός προπαγάνδας Γκαῖμπελς δέν μπορεῖ νά κρύψη τήν ἱκανοποίησί του

Στούς συνεργάτες του θά πῆ:

«Ἡ κατάστασις ἔχει μεταβληθεῖ ὁριστικά ὑπέρ ὑμῶν Οἱ Ἀμερικανοί βαδίζουν πρός τό Βερολῖνο.. Τό Βερολῖνο πρέπει νά κρατηθῆ ἕως ὅτου

φθάση ἡ στρατιά τοῦ Βένκ Τό τίμημα δέν ἔχει σημασία

Μέσα στήν πόλι οἱ μάχες συνεχίζονται μέ μεγαλύτερη ἀγριότητα. Ἀλλά αὐτό δέν τρομάζει τούς ἐξασθενημένους στρατιῶτες Ἡ ἐφημερίδα Der Angrift εἶχε προβλέψει τήν ἔξαρσι τῆς ἀγριότητος τῶν Ρώσων καί ἐξηγοῦσε:

> Ἡ χρησιμοποιουμένη τακτική τῶν μπολσεβίκων ἀποδεικνύει περιτράνως ὅτι ἔχουν συνειδητοποιήσει τόν κίνδυνο τῶν ἐνισχύσεων, οἱ ὁποῖες δέν θ' ἀργήσουν νά φθάσουν στό Βερολῖνο ἀπό τήν δύσι Αὐτή εἶναι ἡ μάχη πού θά ἀποφασίση τό πεπρωμένο τό δικό μας καί ἐκεῖνο τῆς Εὐρώπης »

Ὅμως ἡ πίεσι στά δύο ἀεροδρόμια γίνεται δυσβάστακτη Οἱ Γερμανοί ἀναγκάζονται νά τά ἐγκαταλείψουν Τό μεσημέρι ἡ κατάστασι στήν Πύλη Χάλλε παρουσιάζεται ἀπελπιστική Ἀνατινάζονται οἱ γέφυρες τῶν διωρύγων Ἡ πίεσι τῶν Σοβιετικῶν αὐξάνει σέ ἔντασι πάνω στήν Μπελ-Ἀλιάνσεπλάτς ἐπάνω στήν Σαρλόττενστράσσε καί παρασύρει τήν ἀντίστασι τῶν ὑπερασπιστῶν της Τό ἀπόγευμα ὑπό τήν διοίκησι τοῦ Ὑπολοχαγοῦ Κρίστενσεν οἱ Δανοί ὑποχωροῦν πρός τήν Κόχστράσσε. Στόν δυτικό τομέα μάχεται ἡ Χιτλερική νεολαία, ὑπό τήν καθοδήγησι τοῦ ἀρχηγοῦ της Ἄξμαν Στήν ἀνατολή στίς μάχες πού γίνονται γύρω ἀπό τήν περιοχή τῆς Ἀλεξάντερπλατ πρωτοστατεῖ ὁ διοικητής ἐπιχειρήσεων Μπαρενφέγγερ

> «Ὁ Βάιλντιγκ τόν εἶδε γιά τελευταία φορά τό ἀπόγευμα τῆς 27ης Ἀπριλίου, στόν σταθμό τῆς Schillingstrasse, ἀπό τόν ὁποῖο μέ λίγους «κομμάντος» ἔφραζε τήν Frankfurter Allee στήν στρατιά τοῦ στρατηγοῦ Τσιούκωφ, ὑπερασπιστοῦ τοῦ Στάλιγκραντ Ὁ Μπαρενφέγκερ ὑμνεῖ τήν συμπεριφορά τῶν παιδιῶν του
>
> Μόλις ἕνα τεθωρακισμένο τοῦ ἐχθροῦ τολμήση νά ξεπροβάλη, ἀμέσως τό καταστρέφουμε
>
> Ὁ Βάιλντιγκ προσπαθεῖ νά τόν ἐμψυχώση
>
> — Κουράγιο, ἀπαντᾶ ὁ Μπαρενφέγγερ, ἔχουμε καί ἀπό μόνοι μας Ἐκεῖνα πού λείπουν, εἶναι τά πυρομαχικά. Ἀλλά ὅ,τι καί νά γίνη, ἐμεῖς θά κρατήσουμε ἐπ' ἄπειρον
>
> Ὁ Βάιλντιγκ, πού δέν ἀνήκει — ὅπως ὁ Γκόνελ, ὁ Μπαρενφέγγερ, ὁ φόν Γκράιμ ἡ Χάννα Ράιτς — στήν ὁμάδα τῶν ἱπποτῶν, πού εἶχε δημιουργήσει ὁ ἐθνικοσοσιαλισμός, ἀλλά σέ ἐκείνη τῶν ἐπαγγελματιῶν στρατιωτικῶν παρατηρεῖ, ὅτι ἡ ἀντίστασι θά εἶναι δυνατή μόνον ὅσο θά ὑπάρχουν πυρομαχικά, πυρομαχικά τά ὁποῖα σ' ὅλο τό Βερολῖνο ἐξαντλοῦνται
>
> — Τότε, ἀπαντᾶ ὁ Μπαρενφέγγερ θά πολεμίσουμε μέ τά μαχαίρια Ἔχουμε κάποια πεῖρα καί ἀπό αὐτά.

Αὐτή εἶναι ἡ τελευταία φορά πού ὁ Βάιλντιγκ εἶδε τόν Μπαρενφέγγερ.[85]

Ἡ ἀποδιοργάνωσις καί ἡ σύγχυσις θριαμβεύει στά μετόπισθεν. Τά ἔκτακτα στρατοδικεῖα κάνουν περισσότερο ἔντονη τήν παρουσία τους. Ἀναζητοῦν λιποτάκτες τούς ὁποίους ἐκτελοῦν ἐπί τόπου. Ὁ στρατηγός Μοῦμερτ εἶναι ὑποχρεωμένος νά τούς προειδοποιήσῃ ὅτι ἄν θά συνεχίσουν νά ἐνοχλοῦν τούς ἄνδρες του θά διατάξῃ νά τούς σκοτώσουν. Ἀλλά οὔτε οἱ ἀπειλές μποροῦν νά συνεφέρουν τούς φανατικούς πού προσπαθοῦν πάσει θυσία νά ἐπαναφέρουν τήν πρώτη τάξι. Ὁ ἀξιωματικός τῆς Μύνχενμπεργκ γράφει στό ἡμερολόγιό του:

«27 Ἀπριλίου. Οἱ ἐπιθέσεις κατά τήν διάρκεια τῆς νυκτός ἐπαναλαμβάνονται. Ἡ ἀποδιοργάνωσις τῶν δυνάμεων μεγαλώνει... Ὁ L. ἔφερε καινούργιες εἰδήσεις: μιά ἀμερικανική τεθωρακισμένη μεραρχία κατευθύνεται πρός τό Βερολῖνο. Λέγεται ὅτι στήν καγκελλαρία ὅλοι εἶναι σίγουροι γιά τήν τελική νίκη. Λείπει ὁποιαδήποτε ἐπαφή μέ τά ἄλλα τμήματα, μέ ἐξαίρεσι λίγες ὁμάδες, οἱ ὁποῖες διαθέτουν ἀσύρματο. Πολλοί εἶναι στά πρόθυρα τῆς νευρικῆς ἐξαντλήσεως. Οἱ τραυματίες πού μποροῦν νά μεταφερθοῦν, μεταφέρονται ὁπουδήποτε. Οἱ πολῖτες φοβοῦνται τήν παρουσία τους. Πράγματι πολλοί ἀπό ἐκείνους τούς στρατιῶτες ἀπηγχονίσθησαν μέ τήν κατηγορία τοῦ λιποτάκτη καί πολλοί πολῖτες κατηγορήθησαν ὅτι τούς εἶχαν βοηθήσει.

Ἡ μεγάλη Ποτσντάμερ πλάτς εἶναι τελείως κατεστραμμένη... Ὑπάρχουν ἀκόμη μερικά ἀσθενοφόρα χτυπημένα, πού ἔχουν ἀκόμα μέσα τούς τραυματίες. Παντοῦ ἄνθρωποι σκοτωμένοι, λειωμένοι ἀπό τίς ἐρπύστρες τῶν τεθωρακισμένων. Κατά τήν διάρκεια τῆς νύκτας προσπαθοῦμε νά φθάσουμε τό ὑπουργεῖο προπαγάνδας γιά νά ρωτήσουμε ἀναφορικά μέ τήν προέλασι τοῦ Βένκ καί τῶν Ἀμερικανικῶν μεραρχιῶν. Σύμφωνα μέ μερικές διαδόσεις καί ἡ 9η κατευθύνετο βιαστικά πρός τό Βερολῖνο. Δέν μπορούσαμε νά διατηρήσουμε περισσότερο τίς θέσεις μας. Στίς 4 τό πρωί ἀρχίσαμε τήν ὑποχώρησι μέσα ἀπό τά τοῦνελ τοῦ μετρό.

— Οἱ Ρῶσοι στό μεταξύ βαδίζουν ἀπό τήν ἄλλη ἄκρη.»[86]

Ἐν τῷ μεταξύ τό δρᾶμα τοῦ ἀμάχου πληθυσμοῦ συνεχίζεται:

«Γιά δυό μέρες καί δυό νύχτες θυμᾶται ἡ Μαργαρίτα Προμέιστ οἱ ὁμάδες τῶν Ρώσων εἰσήρχοντο στό καταφύγιο κλέβοντας καί βιάζοντας. Ἄν οἱ γυναῖκες ἔφερναν δυσκολίες τίς ἐσκότωναν. Σέ ἕνα καί μόνο δωμάτιο βρῆκα τά πτώματα 6 ἤ 7 γυναικῶν πεσμένα

85 A. HITLER: *Προαναφερόμενο ἔργο σελίς 62*

86 A. TULLY: *Προαναφερόμενο ἔργο σελίς 224-225*

στήν γῆ, στήν θέσι πού τίς εἶχαν βιάσει, ὅλες μέ λειωμένα τά κεφάλια. Καί ἡ Μαργαρίτα ἀκόμη ἐβιάσθη ἀπό ἕναν νεαρό παρ' ὅλο πού τοῦ ἐφώναξε: «εἶμαι πολύ γριά γιά σένα». Ἡ Μαργαρίτα εἶδε τρεῖς Ρώσους νά κρατοῦν ἀκίνητη μία νοσοκόμα ἐνῷ ἕνας τέταρτος τήν ἐβίαζε.»[87]

Ἡ κατάστασις στά κατάμεστα ἀπό τραυματίες νοσοκομεῖα δέν εἶναι λιγότερο τραγική. Πολλές ἀπό τίς νοσοκόμες προτιμοῦν τόν θάνατο ἀπό τήν ἀτίμωσι καί πέφτουν ἀπό τά παράθυρα. Οἱ τραυματισμένοι στρατιῶτες κλείνουν μάτια καί αὐτιά προσπαθῶντας νά μήν σκέπτονται αὐτό πού γίνεται γύρω τους. Δέν θέλουν νά βλέπουν τήν φρίκη, δέν θέλουν νά ἀκοῦν τίς κραυγές ἀπελπισίας τῶν γυναικῶν πού βιάζονται. Ὅσοι ἀπό τούς ἐλαφρότερα τραματισμένους θά προσπαθήσουν νά ἐπέμβουν, πυροβολοῦνται ἀλύπητα.

Μέ ἡμερομηνία 27 Ἀπριλίου τό τετρασέλιδο DER PANZERBAR — τό ὁποῖο ἀναπληρώνει τό κλείσιμο τοῦ Λαϊκοῦ παρατηρητοῦ — γράφει μέ μεγάλα γράμματα στήν πρώτη σελίδα: ΜΠΛΟΚΟ ΕΝΑΝΤΙΟΝ ΤΟΥ ΜΠΟΛΣΕΒΙΚΙΣΜΟΥ — ΤΟ ΒΕΡΟΛΙΝΟ ΚΟΙΝΟΤΑΦΙΟ ΤΩΝ ΣΟΒΙΕΤΙΚΩΝ ΤΕΘΩΡΑΚΙΣΜΕΝΩΝ καί ἐπάνω ἀκριβῶς ἀπό τήν φωτογραφία τοῦ SS μέ τό πάντσερφάουστ μπορεῖ κανείς νά διαβάσῃ: ΤΟ ΒΕΡΟΛΙΝΟ ΑΓΩΝΙΖΕΤΑΙ ΓΙΑ ΤΟ ΡΑΙΧ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ.

ΠΡΩΤΗ ΣΥΣΚΕΨΙΣ ΤΗΣ 27 ΑΠΡΙΛΙΟΥ

ΚΡΕΜΠΣ: Ἡ Brünn ὑπέκυψε. Ὁ Σαῖρνερ ἄρχισε νά κινεῖται πρός Βορρᾶ. Μιά ἰσχυρή ἐπίθεσι ἐκδηλώνεται πρός νότο ἐναντίον τῆς 18ης στρατιᾶς ἀπό τήν 28 ρωσική στρατιά ἡ ὁποία μετεφέρθη ἀπό τήν ἀνατολική Πρωσσία.

ΧΙΤΛΕΡ: Τό καλύτερο μέσον γιά νά ἐλαφρωθῇ ἡ ἐχθρική ἐπίθεσι θά ἦταν μιά ἐπίθεσι τοῦ Σαῖρνερ.

ΚΡΕΜΠΣ: Ὁ Βένκ ἔφθασε στό νότιο ἄκρον τοῦ Schwielowsee. Ἡ φρουρά τοῦ Πότσδαμ θέλει νά δημιουργήσῃ ἕνα προγεφύρωμα στό Κάπουθ. Ἐπιτιθέμενοι ἀπό τά δυτικά φθάσαμε στό Müggendorf, ἀλλά ταυτοχρόνως χτυπηθήκαμε ἀπό τόν ἐχθρό στό πλευρό. Μεγάλες δυσκολίες ἀνεφοδιασμοῦ καθόλου πλέον βενζίνη. Σήμερα ὁ 6ος ἀεροπορικός στολίσκος θά ἔπρεπε νά μᾶς φέρῃ ποσότητες βενζίνης. Ἰσχυρές ἐχθρικές ἐπιθέσεις σημειώνονται πρός ἀνατολάς καί πρός βορρᾶ.

ΧΙΤΛΕΡ: Δέν καταλαβαίνω τήν διεύθυνσι τῆς ἐπιθέσεως. Ὁ Μποῦσσε χτυπᾶ στόν ἀέρα.

87 C. RYAN: *Προαναφερόμενο ἔργο σελίς 458-459*

ΚΡΕΜΠΣ: Ἀπό τήν ἄλλη πλευρά οἱ δυνατότητες κινήσεώς του εἶναι περιωρισμένες

ΧΙΤΛΕΡ: Χτυπᾶ στόν ἀέρα διότι ἄν εἶχε ἐπιτεθῆ ἀμέσως πρός τά βορειοδυτικά μέ τήν ἴδια προσπάθεια θά εἶχε μεταφερθῆ περισσότερο πρός τήν δύσι

ΓΚΑΙΜΠΕΛΣ: Τά γραφεῖα τῶν GAU[88] μοῦ ἀναφέρουν αὐτήν τήν στιγμή ὅτι ὁ Βένκ ἔφθασε στό προγεφύρωμα τῶν ὑπερασπιστῶν τοῦ Πότσδαμ

ΧΙΤΛΕΡ: Ἄν κατορθώση νά συνεχίση μέ τήν ἀπαιτουμένη ἐνέργεια ὅλη ἡ κατάστασις θά ἀρχίση νά ἀποσαφηνίζεται διότι ὁ ἐχθρός δέν ἐσημείωσε ἄλλες προόδους Ὁ Κάιτελ ἀνέφερε ὅτι ἡ ὁμάδα Χόλστε μέ καχεκτικές δυνάμεις ἐπιθέσεως ἐκέρδισε ἔδαφος κοντά στό Νάουεν καί στό Κέμμεν καί ὅτι αὐτά τά τμήματα θά ἐνισχυθοῦν μέ μέρος τῆς 199 μεραρχίας Ἐπαναλαμβάνω ἀκόμη μία φορά ὅτι ἡ 9η στρατιά θά ὤφειλε νά δράση πολύ καλύτερα καί ὅτι θά μποροῦσε νά συνενωθῆ μέ τόν Βένκ

ΚΡΕΜΠΣ: Ἡ τρίτη τεθωρακισμένη στρατιά εὑρίσκεται σέ δυσκολία Ἡ γραμμή τοῦ μετώπου, σχετικῶς λεπτή, διεσπάσθη κοντά στό Πρενζλάου Ἐδόθη ἡ ἐντολή νά ὑποχωρήση καί νά σχηματίση μιά ἀμυντική γραμμή Ἀπό τό Στεττῖνο δέν ὑπάρχουν εἰδήσεις Στόν Ἔλβα οὐδεμία μεταβολή

ΧΙΤΛΕΡ: Αὐτό ἐπιβεβαιώνει τό γεγονός ὅτι οἱ Ἀμερικανοί ἔχουν ὁρίσει ἕνα εἶδος διαχωριστικῆς γραμμῆς Δέν ἐμφανίζονται πλέον οὔτε τά ἀεροπλάνα τους

ΚΡΕΜΠΣ: Ὁ Βένκ ἔχει τρεῖς μεραρχίες: τήν Körner, τήν Hutten καί τήν Scharnhorst Ταυτοχρόνως συγκεντρώνει καί ἄλλες δυνάμεις Ἰδού τό κείμενο τῆς ἀναφορᾶς του «Μέ βαθειά συναίσθησι τῆς ἀποστολῆς ἡ ὁποία μοῦ ἀνετέθη, κατευθύνομαι μέ ὅλες τίς διαθέσιμες δυνάμεις πρός τούς διατεταγμένους στόχους» Αὔριο θά πρέπει νά σημειωθῆ μιά αἰσθητή ἐνίσχυσι στά Βορειο - ἀνατολικά ἐξ αἰτίας τῆς ἀφίξεως τῶν τελευταίων τμημάτων τῆς 7ης τεθωρακισμένης μεραρχίας, τῆς μεραρχίας Schalgeter καθώς καί τμήματα τῆς 199ης ἡ ὁποία ἀπό χθές ἔπρεπε νά εὑρίσκεται στό KYRITZ Θά τούς διοικήση ὁ στρατηγός Χόλστε Ἡ 20η τεθωρακισμένη μεραρχία πεζικοῦ ἀμύνεται στό Wannsee Ἀπό τό Γκάτοφ καμμία εἴδησι ἀλλά ἀντιστέκονται μέ ἐπιτυχία Καί οἱ γέφυρες κρατῶνται καί αὐτές Ἡ ἐπαφή ἔχει διακοπῆ

ΧΙΤΛΕΡ: Ἄν πραγματικά φθάνη ὁ Βένκ θά μπορέση νά ἑνωθῆ ἀμέσως μέ τίς μονάδες τοῦ Wannsee

ΚΡΕΜΠΣ: Ἄν ἔφθανε αὔριο θά μποροῦσε ἀμέσως νά ἐπέμβη μέ τά 40 του ἅρματα καί τά κανόνια ἐφόδου

ΧΙΤΛΕΡ: Χρειάζεται νά ἀνοίξη τόν δρόμο ἀπό τό Schwielowsee

88 GAU: *Ἔδαφος κατοικούμενο ἀπό μερικές ἑκατοντάδες οἰκογενειῶν Ὁ θεσμός ἔχει τίς ρίζες του μέσα στήν δομή τῆς ἀρχαίας Γερμανικῆς Κοινωνίας*

ΚΡΕΜΠΣ: Στό Βερολῖνο ὁ ἐχθρός διεισδυσε περισσότερο πρός Βορρᾶ. Φαίνεται ὅτι κατόρθωσε νά προελάση κατά μῆκος τῆς Μπούλοουστράσσε μέχρι τήν Λούτσοουστράσσε Στό HALLESCHES TOR ἐπάνω στήν γέφυρα φλέγονται δύο τεθωρακισμένα τοῦ ἐχθροῦ Τρεῖς λόχοι ἐξαπέλυσαν ἀντεπίθεσι ἀλλά κυκλώθηκαν στήν Μόριτσπλάτς Ἀπό τήν γέφυρα τοῦ Γιάννοβιτς καμμιά εἴδησι Ὁ ἐχθρός προωθήθη περισσότερο πρός τήν Ἀλεξαντερπλάτς Στά βορειοανατολικά. λίγο - πολύ, κρατᾶμε Δυστυχῶς κατελήφθη ὁ σταθμός τοῦ μετρό στό Humboldt. Ὁ πύργος τοῦ ἀντιαεροπορικοῦ εἶναι κυκλωμένος Στό Westhafen συνεχεῖς μάχες Ὁ ἐχθρός προωθεῖται πάνω σέ ὁπλισμένα πλοιάρια Ἀκόμη στόν Βορρᾶ ἐπισημαίνονται στόν σταθμό τοῦ μετρό Witzleben τεθωρακισμένα τοῦ ἐχθροῦ Ἐπενέβημεν μέ τά τεθωρακισμένα μας Στό Grunewald οἱ μονάδες τῆς Ὑπηρεσίας Ἐργασίας ἀντιστέκονται μέ κανόνια ἐφόδου καί διατηροῦν ἐπαφή, τόσο πρός τά δεξιά ὅσο καί πρός τά ἀριστερά Ἐξακολουθοῦμε νά κρατοῦμε τίς γέφυρες τοῦ Πίκελσντόρφ καί Στέζενσεε Ὁ ἐχθρός χτύπησε τόν ἱππόδρομο τοῦ Ruheleben ἀλλά πρός νότο ἀνεχαιτίσθη.

ΧΙΤΛΕΡ: Δέν μπορεῖ νά καταληφθῆ μιά πόλις 4 000 000 κατοίκων μέ 400 μόνον τεθωρακισμένα Κινδυνεύουν νά διαλυθοῦν

ΚΡΕΜΠΣ: Γενικά ἐπιβεβαιώνεται ὅτι τό συνολικό σχέδιο τοῦ ἐχθροῦ συνίσταται ὡς ἀκολούθως:

1) ὁλική κύκλωσι

2) Κύκλωσι τῶν τομέων καθενός χωριστά, ὅπως ἐκείνη πού ἐπέτυχαν στήν Δύσι

3) τώρα προσπαθεῖ νά φθάση τήν Πότσνταμερ πλάτς, τήν Ἀλεξαντερπλάτς καί τόν σταθμό τοῦ μετρό στό Σαρλότεμπουργκ, γιά νά μπορέση νά σπάση τό κέντρο σέ μικρά κομμάτια

ΧΙΤΛΕΡ: Χρειάζεται νά ἔχουμε ἐδῶ στό κέντρο μιά ἐφεδρεία ἀπό κανόνια ἐφόδου Τό μοναδικό πρᾶγμα πού μέ παραλύει εἶναι, ὅτι δέν γνωρίζω ποτέ ἐπ' ἀκριβῶς, αὐτό πού συμβαίνει τό ὅτι δέν ὑπάρχουν πλέον συγκεκριμένες εἰδήσεις, τό ὅτι τά πάντα βασίζονται στό «ἄκουσα νά λένε»

ΜΠΕΛΩΦ: Θά πρέπει ἀπό στιγμή σέ στιγμή νά φθάσουν οἱ ἀεροπορικοί ἀνεφοδιασμοί μέ Χένκελ 111 καί Γιοῦνγκερ 87. Τά ἄλλα Γιοῦνγκερ πρέπει νά φθάσουν τό βράδυ μαζί μέ τό ὑπόλοιπον τοῦ τάγματος SS καί μέ τμήματα ναυτικοῦ

ΒΟΣΣ: Ἡ Λουφτβάφφε θά πρέπει νά ἀπελευθερώση ἕνα τουλάχιστον ἀεροδρόμιο γιά νά προσγειώσουμε αὐτούς τούς ἄνδρες Δίχως κανένα ἀεροδρόμιο τά πράγματα βαδίζουν ἄσχημα Σήμερα θά προσγειωθοῦν στόν διάδρομο O W A 100 ἄνδρες προωρισμένοι γιά τήν προσωπική σας φρουρά Φύρερ μου Εἶναι παιδιά ἱκανά σάν αὐτά πού ἔχουμε ἀνάγκη ἐδῶ Ἄν ὁ Βένκ κατώρθωνε νά ἀπελευθερώση τουλάχιστον τό ἀεροδρόμιο τοῦ Γκάτοφ δέν θά ὑπῆρχε πρόβλημα

ΧΙΤΛΕΡ: Ἡ ἐπίθεσις ἀπό Βορρᾶ καί ἀπό Βορειοδυτικά πρέπει νά εἶναι ἀποφασιστική. Ἄν θέλουμε νά κερδίσουμε μιά νίκη πρέπει νά τούς χτυπήσουμε ἀπό ὅλες τίς πλευρές.

ΚΡΕΜΠΣ: Φαίνεται ὅτι οἱ Ρῶσοι δέν ἔστειλαν στόν Ἔλβα τόσες μεγάλες δυνάμεις, ὅπως φαινόταν τήν πρώτη στιγμή. Ἴσως νά συγκεντρώθηκαν διότι ἀνέμεναν νά καταλάβουν τά Βερολῖνο μέ μικρότερες δυνάμεις.

ΧΙΤΛΕΡ: Ἄν πᾶνε καλά τά πράγματα, ἄν σπάση ὁ κλοιός τοῦ ἐχθροῦ ἀπό ὅλες τίς πλευρές, ἄν μπορέσουν νά χρησιμοποιηθοῦν ὅλες οἱ διαθέσιμες δυνάμεις σέ αὐτήν τήν ἐπιχείρησι εἶναι πρωταρχικό κανείς νά μή σκεφθῆ νά καλύψη τίς πλάτες του, ὅπως δυστυχῶς κάνει ὁ Στάινερ. Ἄν κρατήσουμε δύο ἤ τρεῖς ἡμέρες πιθανότατα θά καταφθάσουν ὁ Βένκ καί ὁ Μποῦσσε. Ἀλλά θά ἦταν καλύτερο γιά τόν Μποῦσσε νά κατευθυνθῆ λίγο βορειότερα.

ΚΡΕΜΠΣ: Δέν ἔχει ἐπισημανθῆ ἀκόμη μιά ἀποχώρησι ἐχθρικῶν δυνάμεων ἀπό τό Βερολῖνο. Ὅμως ἀναμένεται νά σημειωθῆ σήμερα στήν τροχιά προελάσεως τοῦ Βένκ, δηλαδή στόν τομέα τοῦ Grunewald πού ἀπειλεῖται ἐπικίνδυνα. Ὁ Βένκ ἔχει ἕναν ἔξοχο χρόνο προελάσεως καί ἀπό αὐτό συμπεραίνεται ὅτι ὁ ἐχθρός εἶναι σχετικά ἀδύνατος.

ΧΙΤΛΕΡ: Ἐπί πλέον, ὁ Βένκ γνωρίζει τήν δουλειά του.

ΚΡΕΜΠΣ: Ἄν αὐτό ἴσχυε καί γιά τόν Χόλστε, τότε θά ἦταν δυνατόν νά φθάσουμε σέ μιά ὁμαλοποίησι ἀπό τά Βορειο - Δυτικά καί ἀπό τά νότιο δυτικά, καί θά μποροῦσε νά ἀποκατασταθῆ ἡ ἐπαφή εἰδικά μέ ἐκεῖνα τά σημεῖα πού ὁ ἐχθρός διέσπασε στά Δυτικά.

ΧΙΤΛΕΡ: Ἄν μποροῦσα τουλάχιστον νά ἔχω μιά ἀκριβῆ εἰκόνα τῆς καταστάσεως.. Μέ γεμίζει ἄγχος ὁ φόβος, ὅτι ἡ στρατιά τοῦ Μποῦσσε μπορεῖ νά παγιδευθῆ ἀπό μόνη της. Ἀντίθετα ὁ Χοῦμπε σάν παράδειγμα, τῆς πρώτης στρατιᾶς Πάντσερ ὅταν εἶχε κυκλωθῆ, ζητοῦσε πάντοτε νά καταλαμβάνη τήν περισσότερο δυνατή ἐπιφάνεια. Μέ τρεῖς μόνον μεραρχίες ὁ Βένκ δέν μπορεῖ νά τά καταφέρη. Μποροῦν νά φθάνουν γιά νά ἀπελευθερώση τό Πότσδαμ καί νά ἀποκαταστήση μιά ἐπαφή μέ τούς ὑπερασπιστές τοῦ Βερολίνου πού θά ἐπιχειρήσουν τήν ἔξοδο. Ἀλλά δέν φτάνουν γιά νά λειώσουν τίς τεθωρακισμένες δυνάμεις τῶν Ρώσων. Ἀντιθέτως ὁ Μποῦσσε θά εἶχε τίς ἀναγκαῖες τεθωρακισμένες δυνάμεις. Τά ἅρματα τοῦ Βένκ εἶναι ἐλάχιστα. Ὁ Βένκ δέν μπορεῖ νά θεωρηθῆ μηχανοκίνητος. Ἔχει τρεῖς μονάδες μέ κανόνια ἐφόδου τῶν 38 Τ. Ἀπό τίς τρεῖς μεραρχίες τοῦ χρειάζεται τρεῖς τουλάχιστον γιά νά καλύψη τήν πτέρυγα πρός νότον. Τό πᾶν ἐξαρτᾶται ἀπό τήν ταχύτητα μέ τήν ὁποία μποροῦμε νά ἀπαγκιστρώσουμε δυνάμεις ἀπό τήν ἀνατολή καί νά φράξουμε στόν ἐχθρό τό σημεῖο ἀπό τό ὁποῖο θά περάση.

ΓΚΑΙΜΠΕΛΣ: Μέ τό θέλημα τοῦ Θεοῦ ὁ Βένκ θά φθάση. Εἶναι τρομερό μόνο νά τό σκέπτεται κανείς. Ὁ Βένκ εἶναι μπροστά στό Πότσδαμ τήν

στιγμή πού ἐδῶ οἱ Σοβιετικοί πιέζουν τήν Ποτσντάμερπλάτς.

ΧΙΤΛΕΡ: Καί ἐγώ δέν εἶμαι στό Πότσδαμ ἀλλά στήν Ποτσντάμερπλάτς. Τό μόνο πρᾶγμα πού μέ ἐκνευρίζει εἶναι, νά θέλω νά κάνω κάτι καί νά μήν μπορῶ. Δέν μπορῶ οὔτε νά κοιμηθῶ· ὅταν μέ παίρνει ὁ ὕπνος μέ ξυπνᾶ μιά ὀβίδα. Τό σημεῖο εἶναι αὐτό: ὅποιος ἐπιτίθεται καί ἐν συνεχεία προχωρεῖ μέ μικρά βήματα δέν σπᾶ (τό μέτωπο τοῦ ἐχθροῦ). Τό σπάζει ὅποιος ὁρμᾶ μέ τό κεφάλι μέ ὅλη του τήν δύναμι, στριφογυρίζοντας τίς γροθιές του σάν παλαβός. Εἶναι θέμα ἰδιοσυγκρασίας.

ΒΟΣΣ: Ὁ Βένκ εἶναι ἀπό αὐτούς Φύρερ μου. Χρειάζεται ὅμως νά δοῦμε, ἄν εἶναι σέ θέσι νά τά καταφέρη ἀπό μόνος του.

ΧΙΤΛΕΡ: Προσπαθῆστε νά τό φανταστῆτε· ἡ εἴδησις θά διαδοθῆ σάν τήν φωτιά σέ ὅλο τό Βερολῖνο: μιά Γερμανική στρατιά ἔφτασε ἀπό τήν Δύσι καί ἀπεκατέστησε ἐπαφή μέ τήν πολιορκημένη πόλι. Οἱ Ρῶσοι δέν μποροῦν νά κάνουν ἄλλο ἀπό τό νά πετοῦν μέσα συνεχῶς καινούργιες δυνάμεις γιά νά κρατήσουν τίς θέσεις τους ὑπερβολικά ἀπομακρυσμένες ἡ μία ἀπό τήν ἄλλη. Θά κάνουμε τήν πόλι σημεῖο φθορᾶς πρωταρχικῆς σημασίας. Οἱ Ρῶσοι ἔχασαν μεγάλο μέρος τῶν δυνάμεών τους περνῶντας τόν Ὄντερ, εἰδικά ἡ Βόρεια πτέρυγα. Ἐπιπλέον πάρα πολλές δυνάμεις φθείρονται στίς ὁδομαχίες. Ἄν κάθε ἡμέρα τούς καταστρέφουμε 50 Στάλιν ἤ Τ - 34 αὐτό σημαίνει ὅτι σέ 10 ἡμέρες θά τούς ἔχουμε καταστρέψει 500 - 600 ἅρματα. Σήμερα θά ἤθελα νά ξαπλώσω λίγο ἥσυχος· γι' αὐτό νά μέ ξυπνήσετε μόνον ὅταν ἕνα ρωσικό τεθωρακισμένο θά φθάση ἔξω ἀπό τήν πόρτα τῆς κραβατοκάμαράς μου, ὥστε νά μπορῶ νά ἑτοιμαστῶ. Ὄχι δέν ὑπάρχει ἄλλο μέσον γιά νά καταφέρουμε σοβαρό πλῆγμα ἀπό ἐκεῖνο πού ἤδη χρησιμοποιοῦμε. Πρέπει νά κρατήσουμε τό Βερολῖνο διότι αὐτό εἶναι τό σημεῖο στό ὁποῖο οἱ Ρῶσοι θά χάσουν πολύ αἷμα. Τίποτα ἄλλο δέν θά μποροῦσε νά τούς σταματήση ἄν περνοῦσαν ἀπό ἐδῶ. Τί ἔχω χάσει! Τί προσφιλεῖς ἀναμνήσεις! Ἀλλά αὐτά δέν μετροῦν πλέον. Ἀργά ἤ γρήγορα πρέπει νά ἀναχωρήσουμε δίχως ἀποσκευές.

ΔΕΥΤΕΡΑ ΣΥΣΚΕΨΙΣ ΤΗΣ 27 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1945

ΜΟΝΚΕ: Τέσσερα τεθωρακισμένα τοῦ ἐχθροῦ καί δύο τεθωρακισμένα Τσεχοσλοβακικῆς κατασκευῆς διείσδυσαν μέχρι τήν Βίλχελμπλάτς. Κατεστράφησαν ἀπό κομμάντος.. Τά Πάντσερ ἔφεραν σημαιοῦλες μέ τήν σβάστικα. Συλλάβαμε ἕνα ἀπό τά πληρώματα.

ΧΙΤΛΕΡ: Χρειάζεται νά δοθοῦν ἐντολές ὥστε οἱ σημαιοῦλες νά κρατοῦνται ἐντός.

ΜΟΝΚΕ: Ἡ γραμμή τοῦ μετώπου παραμένει πάντα βορείως τῆς Μόριτσπλάτς. Τό κυκλωμένο τάγμα τῆς Μόριτσπλάτς ἄνοιξε μαχόμενο τόν δρόμο τῆς ἐπιστροφῆς. Θά ἤθελα νά δημιουργήσω μιά σειρά ἀπό μικρά τμήματα

ἐφόδου κοντά στήν πρώτη γραμμή ὥστε εἰς περίπτωσιν ἐχθρικῆς διεισδύσεως νά μποροῦν νά ἐξαπολύσουν ἀντεπιθέσεις. Διέταξα νά τοποθετήσουν ὅλμους τῶν 105 στήν Τζενταρμερμάρκτ μέ κατεύθυνσι τήν Μπέλ 'Αλιάνσεπλάτς στήν Παρίζενπλάτς μέ κατεύθυνσι Οὔντερ ντέν Λίντεν - Πύργο καθώς καί στήν Λέιψιγίνγκερστράσσεε μέ κατεύθυνσι τό Σπιττελμαρκετ. Κάθε ὅλμος ἔχει 12 βλήματα. Ἔπειτα ἀπό τόν βομβαρδισμό οἱ πυροβοληταί θά πολεμήσουν σάν ἁπλοί στρατιῶτες. Τό ἐχθρικό πῦρ ἐσημείωσε μικράν ὕφεσι. Ἕνα κανόνι τῶν 88 mm μέ κινούμενο κυλλίβαντα, ἐπέστρεψε ἀπό τήν Ἄντολφ Χίτλερπλάτς. Παρέμεινε μέχρι τήν 14 ὥρα ἀλλά δέν ὑπῆρχε ἐκεῖ κανένα τεθωρακισμένο.

ΓΚΑΙΜΠΕΛΣ: Οἱ σοβιετικοί εἶναι πραγματικά ρομπότ. Ἕνας θανάσιμος κίνδυνος. Ἄν καί χάθηκε τό Βέστχαφεν μᾶς ἀπομένουν ἀκόμη μεμονωμένες ποσότητες ἐφοδίων στά τοῦνελ τοῦ μετρό. Τό Βέστχαφεν ἦταν ἡ τελευταία μεγάλη ἀποθήκη. Τίς τελευταῖες ἡμέρες προσπαθήσαμε κάτω ἀπό τήν φωτιά τοῦ πυροβολικοῦ, νά μεταφέρουμε ὅτι μπορούσαμε. 'Αλλά ἀκόμη ὑπάρχουν 24 τόννοι σιτάρι.

ΧΙΤΛΕΡ: Κολυμπῶντας οἱ Ρῶσοι μέσα σέ μιά πόλι 4 500 000 κατοίκων ἔχουν ἀναλάβει ἕνα ὑπέρογκο βάρος. Πόσους τραυματίες εἴχαμε σήμερα;

ΓΚΑΙΜΠΕΛΣ: Ἔχουμε 9 000 τραυματίες στά νοσοκομεῖα, τό ὁποῖον σημαίνει 1 500 τραυματίες τήν ἡμέρα. Ἄν στό τέλος ἀπελευθερωθῆ τό Βερολῖνο δέν θά ἔχουμε μεγάλα προβλήματα μέ τήν ἐπισίτισι, διότι οἱ Ρῶσοι δέν εἶναι σέ θέσι νά πάρουν μαζί τους σέ λίγες ἡμέρες τόσες μεγάλες ποσότητες τροφίμων. Τά τρόφιμα τοῦ Βερολίνου ἀρκοῦν γιά 10 μῆνες. Οἱ Ρῶσοι δέν μποροῦν νά φᾶνε σέ 4 ἡμέρες ἐκεῖνο πού 3 000 000 ἔπρεπε νά φᾶνε σέ 10 ἑβδομάδες.

ΧΙΤΛΕΡ: Ἄν μιά μέρα, θά ἔπρεπε νά χτίσω καί πάλι τά κυβερνητικά κτίρια θά τά ἐξώπλιζα μέ ὅλα τά μέσα.

ΓΚΑΙΜΠΕΛΣ: Νομίζω, ὅτι ὁ καθένας ἀπό μᾶς πῆρε κάποιο μάθημα γιά τήν μελλοντική του συμπεριφορά.

ΜΟΝΚΕ: Δέν πραγματοποιήθησαν ὅλα ἀπό ἐκεῖνα πού σχεδιάζαμε τό 33 Φύρερ μου.

ΧΙΤΛΕΡ: Γνωρίζετε ὅτι πρίν ἀπό λίγο καιρό εἶχα πῆ «Θά ἦταν καλύτερα ἄν εἴχαμε πάρει τήν ἐξουσία ἕνα χρόνο ἤ ἑνάμισυ χρόνο ἀργότερα».

ΓΚΑΙΜΠΕΛΣ: Τό 32 θέλατε τήν ἐξουσία σάν πρόεδρος τοῦ Ράιχ.

ΧΙΤΛΕΡ: Τότε εἶχα πῆ στόν ἑαυτό μου: δέν ἔχει ἔλθει ἀκόμη ἡ στιγμή, διότι ἤμουν σίγουρος ὅτι — γιά νά φθάσουμε στήν ὁριστική ἀλλαγή — ἐχρειάζετο πρῶτα νά οὐδετεροποιηθοῦν ὅλοι οἱ ἄλλοι. Ἄν παρέμενε κάποιος, θά εἶχε παραμείνει ἀπό πίσω του ἕνας Μπρύνινγκ ἤ ἕνας Σλάιχερ. Ἄν εἶχα ἀναμείνει περισσότερο θά συνέβαινε ὁ θάνατος τοῦ Χίντενμπουργκ. Θά εἶχε πεθάνει νωρίτερα, διότι στήν ἀντιπολίτευσι θά τόν ἐνοχλοῦσα πολύ. Ἄν ὑπῆρχε κάποιος κατάλληλος νά παίξη τόν ρόλο τοῦ προέδρου τῆς Δημοκρατίας αὐτός ἤμουν ἐγώ. Καί θά μποροῦσα νά

κανονίσω πολλές ὑποθέσεις χωρίς φασαρίες. Ἄν μερικοί λογαριασμοί δέν λύνονται ἀμέσως, τότε κανείς μαλθακεύει καί δέν τούς λύνει ποτέ.

ΓΚΑΙΜΠΕΛΣ: Ἐξηρτήθη ἀκόμα ἀπό τό γεγονός ὅτι ἐσεῖς ὑποχρεωθήκατε νά ὑποκείψετε σέ ἀρκετούς συμβιβασμούς ἀναφορικά μέ τά πρόσωπα. Ἄν σάν παράδειγμα εἴχατε ἀναλάβει τήν ἐξουσία σάν πρόεδρος τοῦ Ράιχ δέν θά εἴχαμε ὑποχρεωθῆ νά ὀνομάσουμε Νομάρχη τοῦ Βερολίνου ἕναν τύπο σάν τόν ναύαρχο Lewetzow. Τό ὅτι τόσος κόσμος κατώρθωσε νά τό σκάση στό ἐξωτερικό, ὀφείλεται στό ὅτι εἴχαμε παρόμοιους Enrichetti σάν Νομάρχες.

ΧΙΤΛΕΡ: Θά ἔπρεπε νά περιμένω μέχρι τόν θάνατο τοῦ Χίντενμπουργκ. Στήν ἀρχή ἤμουν ἀποφασισμένος νά κάνω νά πληρώσουν τό βάρος τῶν σφαλμάτων τους ἄνθρωποι ὅπως ὁ Χάμερστάιν,[89] ὁ Σλάιχερ[90] καί ὅλη ἡ κλίκα πού βρισκόταν γύρω τους. 'Αλλά ἔπειτα ἀπό ἑνάμισι χρόνο ἡ ἀπόφασίς μου μετριάσθηκε. Ἄρχισε τό μεγαλύτερο ἐποικοδομητικό ἔργο. Ἄν δέν συνέβαινε αὐτό θά εἶχα ἐξαφανίσει χιλιάδες. 'Επί πλέον πολλοί εἶχαν καμουφλαρισθῆ.

ΓΚΑΙΜΠΕΛΣ: Θυμᾶμαι πολύ καλά, ὅταν τό '33 τόσα ἀπό αὐτά τά «ἠράνθεμα τοῦ Μαρτίου» ἔφθαναν στό κόμμα. Ἔγινε μιά ἀπίστευτη μάχη γιά νά μποῦν. Καί ὅταν ἐμεῖς δέν θά θέλαμε νά ἐγγράψουμε στοιχεῖα σάν καί αὐτά, μᾶς ρωτοῦσαν γιά ποιό λόγο ἤμασταν ἀντίθετοι μέ τήν «γενική

89 Hammerstein. *Μέλος τῆς ὀργανώσεως* Rote Capelle (*'Ερυθρά ὀρχήστρα*) *ἡ ὁποία ἐσχεδίασε καί ἀπεπειράθη νά δολοφονήση τόν Χίτλερ τήν 20η 'Ιουλίου 1944.*

90 *Σλάιχερ. 'Ο μηχανοράφος στρατηγός ὑπῆρξε ὁ παρασκηνιακός ρυθμιστής τῆς πολιτικῆς ζωῆς κατά τήν διάρκεια τῶν τελευταίων χρόνων τῆς Δημοκρατίας τῆς Βαϊμάρης.*

Ἔμπιστος τοῦ στρατάρχη Φόν Χίντεμπουργκ θά διαδεχθῆ τόν Φόν Πάππεν στήν καγκελλαρία τοῦ Ράιχ. Στήν σύντομη θητεία του θά προσπαθήση νά διασπάση τό Ναζιστικό Κόμμα προσφέροντας πλούσια ἀνταλλάγματα στόν Γκρέγκορ Στράσσερ καί τούς 60-70 περίπου βουλευτές τοῦ 'Εθνικοσοσιαλιστικοῦ Κόμματος οἱ ὁποῖοι, παρά τίς ἐντολές τοῦ Χίτλερ θά τοῦ ἔδιδαν ψῆφον ἐμπιστοσύνης εἰς τήν Κυβέρνησι.

Μόνον ἡ ἀστραπιαία ἐπέμβασις τοῦ Χίτλερ θά ἀποσοβήση τόν κίνδυνο. 'Ο Στράσσερ διαγράφεται. Οἱ Βουλευτές πού τόν εἶχαν ἀκολουθήσει ἐπαναφέρονται εἰς τήν τάξι.

'Αλλά καί μετά τήν ἄνοδο τοῦ Χίτλερ στήν ἐξουσία ὁ Σλάιχερ δέν σταματᾶ τίς μηχανοραφίες του. Μέ τόν Στράσσερ τόν Ρέμ καί μέ «μία ξένη δύναμι», προσπαθεῖ νά γκρεμίση τήν κυβέρνησι τοῦ Χίτλερ.

Οἱ «Ναζί» δέν πρόκειται νά τόν ξεχάσουν κατά τήν διάρκεια τῆς νύκτας τῶν «μεγάλων μαχαιριῶν».

συμφιλίωσι». Θά ἔπρεπε νά κλείσουμε τίς πόρτες τοῦ κόμματος καί νά ποῦμε: Τώρα δέν πρόκειται νά μπῆ κανένας

ΧΙΤΛΕΡ: Θά μποροῦσα νά τό κάνω μόνον ἄν εἶχα φθάσει στήν ἐξουσία μέ πραξικόπημα ἤ μέ μιά ἀπευθείας λαϊκή ἐξέγερσι. Μετανοιώνει κανείς ἄν σταθῆ ὑπερβολικά καλός.

ΓΚΑΙΜΠΕΛΣ: Ἀκόμα καί οἱ Αὐστριακοί Γκαουλάιτερ μοῦ ἔλεγαν κάποτε, ὅτι ἡ ἐπανάστασις εἶχε ἕνα μειονέκτημα: ἐκεῖνο τῆς ὀμορφιᾶς: Θά ἦταν καλύτερο, ἄν τό 38 ἡ Βιέννη μᾶς εἶχε ἀντιτάξει ἀντίστασι. Ἔτσι θά μπορούσαμε νά τά κάνουμε ὅλα γυαλιά καρφιά

ΜΟΝΚΕ: Νά μπροστά μας δύο παραδείγματα: 1933 καί 1938. Ἄν μπορέσουμε νά τά καταφέρουμε ἐδῶ δέν θά πρέπει ν' ἀφήσουμε νά μᾶς ξεφύγη αὐτή ἡ στιγμή.

ΧΙΤΛΕΡ: Ἐγώ πράγματι παρέμεινα ἐδῶ, γιά νά ἔχω τό ἠθικό δικαίωμα νά πατάξω κάθε ἀδυναμία. Ἄν ὄχι, δέν θά εἶχα αὐτό τό δικαίωμα. Δέν μπορῶ νά ἀπειλῶ τούς ἄλλους συνεχῶς, ἄν ἔπειτα ἐγώ στήν ἀποφασιστική στιγμή ἐγκαταλείπω τήν πρωτεύουσα τοῦ Ράιχ Πρέπει νά εἰσάγουμε στήν Βέρμαχτ ἕναν κώδικα τιμῆς Μιά πρωταρχική ὑποχρέωσι ἡ ὁποία ἀνέκαθεν ὑπῆρξε στό ναυτικό, πρέπει νά ἰσχύη γιά κάθε πολίτη καί γιά τό κόμμα: ἄν σέ μιά πόλι κάποιος ἔχει τό δικαίωμα νά δίδη διαταγές, ὀφείλει νά εἶναι ἕτοιμος νά ὑποστῆ τίς διαταγές τῆς μοίρας. Καί ἀκόμη, ὅταν ἔχει πιθανότητες νά σωθῆ, δέν πρέπει νά τό κάνη Ὁ πλοίαρχος πρέπει νά βυθίζεται μαζί μέ τό καράβι

ΒΟΣΣ: Ἐδῶ στήν καγκελλαρία, εἴμαστε ἀκριβῶς ὅπως στήν γέφυρα τοῦ καραβιοῦ. Ἕνας γιά ὅλους, ὅλοι γιά ἕναν Καί ἐμεῖς δέν πρόκειται νά φύγουμε. Θά ἔφευγε καί ἡ ἀξιοπρέπεια μαζί Ὁ κόσμος μέ τόν ὁποῖο πρέπει νά συνεργασθῆς, πρέπει νά ἔχη τουλάχιστον τό αἴσθημα τῆς ἀξιοπρεπείας

ΧΙΤΛΕΡ: Εἶναι δυνατή ἡ κατήχησι ἀναφορικά μέ μιά παρόμοια ἀντίληψι. Δέν εἶναι ἀλήθεια, ὅτι οἱ Ἰάπωνες εἶναι καλύτεροι στρατιῶτες ἀπό μᾶς. Εἶναι μόνον καλύτερα ἀναθρεμένοι Ὅταν βλέπουμε ὅτι οἱ Ἀμερικανοί ἀπό τήν ἀρχή τοῦ πολέμου συνέλαβαν αἰχμαλώτους μόνον 7 Ἰάπωνες ἀξιωματικούς — ἐπιπλέον βαρύτατα τραυματισμένους — καί ὅτι οἱ 7 ἔπειτα ἔκαναν χαρακίρι, ἀντιλαμβανόμεθα πόσο ἡρωισμός μπορεῖ νά πηγάση ἀπό ἕναν ὁρισμένο τύπο ἀνατροφῆς.

ΚΡΕΜΠΣ: Εἶπα στόν Γιόντλ ὅτι ἀντέχουμε 24 - 26 ὧρες νά περιμένουμε τήν ἐπαφή μέ τόν Βένκ. Πάντα μέ τήν προϋπόθεσι ὅτι θά λάβουμε ἀπόψε τό βράδυ τίς βοήθειες πού ἀνηγγέλθησαν. Ἡ κατάστασι τῆς 3ης Στρατιᾶς εἶναι ἄσχημη Ὁ Κάιτελ ἤθελε νά τήν στρέψη ἀπό Βορρᾶ πρός Νότο Τοῦ εἶπα ὅτι δέν γίνεται. Πρῶτα χρειάζεται νά ἀπελευθερωθῆ τό Βερολῖνο. Τοῦ εἶπα ἐπίσης ὅτι φυσικά πρέπει νά σταματήση ἡ ἐχθρική διείσδυσι Σήμερα ὁ μεγάλος Ναύαρχος Νταίνιτς πηγαίνει νά ἐπισκεφθῆ τόν Κάιτελ Φαίνεται ὅτι διέταξε τμήματα τοῦ ναυτικοῦ νά κατευθυνθοῦν ἀεροπορικῶς

στό Βερολῖνο. Τώρα χρειάζεται νά σχηματισθῆ μιά ὁμάδα στρατιῶν Βορειοδυτικά, ἡ ὁποία θά ἑνωθῆ μέ τόν Βένκ.

ΧΙΤΛΕΡ: Δύο πράγματα μέ ἀνησυχοῦν: δέν ἔχομε καθόλου πετρέλαιο. Τά δύο κοιτάσματα τῆς Ἀνατολῆς μᾶς ἔδιδαν συνολικά 120.000 τόννους. Θά μποροῦσαν νά βγοῦν ἕως 180.000 τόννοι. Ἀλλά ὅλο αὐτό εἶναι καταστροφικό διότι μᾶς ἐμποδίζει ὁποιαδήποτε ἐπιχείρησι μεγάλης ἀκτῖνος. Ἄν κατορθώσω νά τακτοποιήσω αὐτήν τήν ὑπόθεσι τοῦ Βερολίνου, πρέπει ἀμέσως νά ἐρευνήσουμε πῶς μποροῦμε νά χειρισθοῦμε τά κοιτάσματα τοῦ πετρελαίου. Οἱ ἄλλοι μᾶς κάνουν πόλεμο μέ πετρέλαιο πού ἔρχεται ἀπό μακρινούς ὠκεανούς' ἐμεῖς τό δικό μας τό ἔχουμε στήν ἐξώπορτα τοῦ σπιτιοῦ

ΤΡΙΤΗ ΣΥΣΚΕΨΙΣ 27ης ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1945

ΚΡΕΜΠΣ: Ἀντίθετα μέ χθές τό βράδυ σημειώνεται μιά γενική σταθεροποίησι καί ἕνα μέτωπο παντοῦ συνεχές. Ἀπό τήν συνολική εἰκόνα ἐξάγεται: ἡ πρωταρχική πίεσι ἐξασκεῖται ἀπό ἀνατολάς καί ἀπό βορρᾶ. Σχετική σταθερότητα πρός Νότιο - δυτικά. Αὐτό μπορεῖ νά ἐξαρτᾶται ἀπό τό γεγονός, ὅτι εἰδικά στά νοτιο - δυτικά ὁ ἐχθρός ἀναγκάστηκε νά περικόψη δυνάμεις. Περισσότερο ἀναλυτικά. Ἡ κατάστασι γύρω ἀπό τό Ὀλυμπιακό στάδιο δέν εἶναι καθαρή. Μικρά γερμανικά τμήματα ἀντιστέκονται δίχως νά ἔχουν ἐπαφή τό ἕνα μέ τό ἄλλο. Νοτίως τῆς γέφυρας τοῦ Πίκελσντόρφ κρατᾶμε ἕνα εὐρύτερο προγεφύρωμα. Μερικά αὐτοκίνητα κατόρθωσαν νά φθάσουν ἕως ἐδῶ. Τό μέτωπο ἐν συνεχεία διατρέχει τήν ζώνη τῆς Μπισμαρκστράσσε, συμπεριλαμβανομένου τοῦ τομέως τοῦ πύργου τῆς ραδιοφωνίας καί τό Grunewald, ὅπου ἡ Ἐθνική ὑπηρεσία ἐργασίας ὑπό τήν διοίκησι τοῦ Ντέκερ διεκρίθη. Ἀπό ἐδῶ κατά μῆκος τοῦ διαγράμματος τοῦ μετρό, περνῶντας ἀπό τούς σταθμούς Βίλμερσντόρφ καί Σαϊνενμπεργκ μέχρι τήν Μπουλοουστράσσε, ἡ ἄμυνα εἶναι ὑπερβολικά ἀδύναμη. Ἡ ἐχθρική διείσδυσις μέχρι τήν Λούτσοουστράσσε ἀπωθήθηκε. Ἡ ζώνη μέ κατεύθυνσι τό Σπίτελμάρκετ, δέν ἔχει ξεκαθαρισθεῖ ἀκόμη ἀπό τά στοιχεῖα πού εἶχαν διεισδύσει. Ὁ ἀνατολικός τομέας ἐξακολουθεῖ νά κρατᾶ παρ' ὅλη τήν μαζική πίεσι. Ἡ ἄμυνα στήν ζώνη Friedrichshain ἔχει πολύ διευκολυνθῆ ἀπό τόν διοικητή τοῦ ἀντιαεροπορικοῦ ὁ ὁποῖος ἀπό τόν πύργο, συμπαρίσταται ἔξοχα στίς μάχες πού γίνονται γύρω. Αὐτό τό μέτωπο πλέον εἶναι ἀμετάβλητο ἀπό ἡμέρες Μιά ἐπίθεσι στόν σταθμό τοῦ μετρό Wedding ἀπωθήθηκε. Ἡ κατάστασι στό Westahafen εἶναι ἀπόλυτα ξεκαθαρισμένη, ὅμως ἕνα μέρος ἐξακολουθεῖ νά βρίσκεται στά χέρια μας.

ΑΞΜΑΝ: Τό προγεφύρωμα νοτίως τοῦ Πίχελσντόρφ ἐνισχύθη μέ ἕναν λόχο μιά ἐπίθεσι ἐναντίον τῆς Χέερστρασσε ἀπωθήθηκε.

ΚΡΕΜΠΣ: Τώρα οἱ Ρῶσοι θά ἀναπτύξουν τήν κύρια πίεσί τους, ἀπό ἀνατολάς, ἀπό βορρᾶ καί ἀπό νότο. Χρειάζεται νά ἀναμένουμε μιά ὁμόκεντρη αἰφνιδιαστική ἐπίθεσι, εἰδικά τώρα, πού ὁ ἐχθρός φοβᾶται μιά ἀπειλή ἀπό Νοτιοδυτικά

ΑΞΜΑΝ: Οἱ Ρῶσοι ἔχουν ἤδη καταλάβει τόν πύργο τοῦ Σαρλόττενμπουργκ.

ΜΟΝΚΕ: Μερικοί Ρῶσοι σκοπευτές ἐνεφανίσθησαν εἰς τήν Ποτσντάμερπλάτς

ΧΙΤΛΕΡ: Ἕνας μεγάλος κίνδυνος, παραμένουν οἱ γαλαρίες τοῦ μετρό.

ΚΡΕΜΠΣ: Φαντάζομαι, ὅτι αὐτήν τήν στιγμή ἡ ἐπαφή στό Schwielowsee ἔχει ἀποκατασταθῆ 'Η ἐπαφή μέ τό Πότσδαμ ἔχει διακοπῆ. Στό Wannsee ἕνα τμῆμα κρατᾶ ἀκόμη τό προγεφύρωμα. Τό ἀεροδρόμιο τοῦ Κάτοφ ἐξακολουθεῖ νά εἶναι στά χέρια μας Βορείως τοῦ διαδρόμου προσγειώσεως γίνονται μάχες ἐναντίον τῶν τεθωρακισμένων γιά τήν κατοχή ἑνός στρατοπέδου.

ΧΙΤΛΕΡ: Τό καταστροφικό λάθος τῆς 9ης ἦταν νά ἐπιτεθῆ δυτικά ἀντί βορειοδυτικά 'Η στρατιά διέφυγε τοῦ πρωταρχικοῦ σκοποῦ της.

ΚΡΕΜΠΣ: Οἱ ἐπιθέσεις μας ἀπό τά βορειο - δυτικά συνεχίζονται 'Αναφορικά μέ τήν ἐπίθεσι Στάινερ δύναται νά λεχθῆ ὅτι ἡ 7η Τεθωκισμένη μεραρχία ἐπετέθη ἡ ἐπίθεσις εὑρίσκεται ἐν ἐξελίξει. Σ' αὐτήν μποροῦν νά ἑνωθοῦν μονάδες τῆς 199ης Μεραρχίας, συντάγματα τῆς Sclageter καί μιᾶς ἄλλης μεραρχίας — στό σύνολο ἀξιοσημείωτες ἐνισχύσεις. Στήν Δύσι ὁ ἐχθρός δέν ἔχει ξεπροβάλει ἀπό τό προγεφύρωμά του στόν Ἕλβα. 'Επισημαίνεται μιά ἀνανεωμένη πίεσι ἀπό τά ἀνατολικά μέ κατεύθυνσι τό Βίττενμπέργκ Αὔριο πρέπει νά ἀναμένεται μιά πίεσι τοῦ Σαϊρνερ πρός Βορρᾶ μέ κατεύθυνσι τό Σένφτενμπέργκ

ΧΙΤΛΕΡ: 'Η 9η στρατιά συμπεριεφέρθη ὅσο χειρότερα μποροῦσε. Ὅταν ἀπό μακροῦ χρόνου δέν εἶναι σέ θέσι νά ἐπικοινωνήσῃ μέ τόν ἀσύρματο, εἶναι σημάδι ὅτι κάτι δέν πάει καλά Εἶναι πιθανόν ἀπόψε νά μᾶς ἀποσταλοῦν ἐνισχύσεις ἀπό ἀέρος;

ΒΟΣΣ: 'Ο ἀρχηγός ἑνός λόχου τῆς φρουρᾶς τοῦ μεγάλου Ναυάρχου ἀνήγγειλε μόλις τώρα τήν ἄφιξί του Ἄνοιξε τόν δρόμο ἀπό τό Μπερνάου μέχρι τό Τιρπιζοῦφερ μέ κλωτσιές μαζί μέ 120 ἄνδρες. Τώρα εὑρίσκεται στό ὀχυρό τῆς Μπέντλερστράσσε καί ἔρχεται ἀμέσως ἐδῶ.

ΜΠΕΛΟΦ: 'Από τίς 21 30 θά πρέπει νά ἀρχίσουν οἱ ρίψεις τῶν ἐφοδίων.

ΧΙΤΛΕΡ: Δέν μπορῶ καθόλου νά καταλάβω γιατί ἡ 9η στριμώχθηκε σέ μιά ἔκτασι τόσο περιωρισμένη, καί γιατί κινεῖται δυτικά ἀντί γιά βορειοδυτικά. Δέν εἶναι δυνατόν νά δίδωνται διαταγές, ἄν ὁ κάθε στρατηγός μεταβάλει κατά βούλησιν τό σχέδιο πού τοῦ διατάσσεται

ΚΡΕΜΠΣ: Εἶναι πιθανόν ὅτι ὁ Μποῦσσε δέν διαθέτει ἐλευθερία κινήσεως. Ἔχει ἀναφέρει ὅτι ἀντιμετωπίζει ἔλλειψι τροφῶν. Παρ' ὅλα αὐτά

ἐξακολουθεῖ νά βαδίζη ὥστε νά ἀπασχολῆ δυνάμεις πού σέ ἐναντία περίπτωσι θά εἶχαν στραφῆ ἐναντίον τοῦ Βένκ

ΧΙΤΛΕΡ: Ἄν ὅλη ἡ ἐπιχείρησι δέν ἐκτελεσθῆ μέ τήν ἀπαιτουμένη ταχύτητα εἶναι τό τέλος 'Ο ἐχθρός ἀντιδρᾶ κάθε φορά μέ μεγαλύτερη ἑτοιμότητα. 'Η 9η στρατιά ἦταν ἡ καλύτερη στρατιά πού διαθέταμε: 11 μεραρχίες Ἄν εἶχε στραφῆ μέ δύναμι πρός Βόρειο δυτικά θά εἶχε ἀνοίξει ἕνα ρῆγμα Θέλω νά ἐπαναλάβω γιά μιά ἀκόμη φορά ὅτι εἶναι ἄσκοπο νά δίδωνται διαταγές, ὅταν κάθε ἀξιωματικός κάνει αὐτό πού νομίζει περισσότερο σωστό δίχως νά νοιάζεται γιά τό συνολικό σχέδιο Τέτοια ἀνυπακοή ποτέ δέν ὑπῆρχε στό Κόμμα. Ἕνας λειτουργός τοῦ Κόμματος, ὁ ὁποῖος θά εἶχε ἀρνηθῆ νά ἐκτελέση μιά διαταγή μου θά διεγράφετο ἀμέσως καί θά ἔσβυνε ἀπό τήν πολιτική σκηνή Στήν Ρωσία συμβαίνει ἀκριβῶς τό ἴδιο Καί ἄν κανείς διστάζη νά ἐκτελέση μιά στρατιωτική διαταγή εἶναι τό ἴδιο πράγμα Συνέβη ἀκριβῶς αὐτό πού εἶπα ἐγώ: 'Ο Μποῦσσε ἀκινητοποιήθηκε σέ μιά ἔκτασι περιωρισμένη Σ' ὁλόκληρο τό μέτωπο ὑπάρχει μόνον ἕνας πραγματικός στρατηγός: Σαϊρνερ. 'Ο Σαϊρνερ εἶχε ἕνα στράτευμα σχεδόν ἄθλιο, καί μπόρεσε νά τό βάλη πάλι σέ τάξι

Σέ ὅλα τά σημεῖα τοῦ μετώπου ὅπου εὑρέθη ἔκανε πράγματα ἄξια 'Ο Σαϊρνερ καί ὁ Βένκ ἀπό κοινοῦ, θά ἦσαν τό πιό ὡραῖο «χτύπημα γιά δύο» πού θά μποροῦσα ποτέ νά φαντασθῶ, διότι ὁ Σαϊρνερ εἶναι ὁ ἄνδρας πού μέσα σέ λίγες ἑβδομάδες κατώρθωσε νά βγάλη μιά στρατιά μέσα ἀπό μιά συμμορία γουρουνιῶν, καί ὄχι μόνον σταθεροποίησε τό μέτωπο, ἀλλά μπόρεσε νά ἐπιβάλη καινούργιο πνεῦμα στό στράτευμα Ἄν τώρα ἀπεφάσιζε νά ἀποσυρθῆ ὅλα θά τελείωναν μαζί του· τό πᾶν ἐξαρτᾶται ἀπό τήν προσωπικότητα τοῦ διοικητοῦ Δέν δύναται νά διοικηθῆ ἕνας στρατός ἀπειθάρχητος καί ἀναρχοκρατούμενος Στό ἐσωτερικό ἑνός λόχου ἀπαγορεύεται ἡ διατάραξι τῆς πειθαρχίας Ὅμως ὅταν περνᾶμε στίς μεγάλες μονάδες, αὐτό συμβαίνει κάθε μέρα Καθένας κάνει τοῦ κεφαλιοῦ του

Ὅταν κανείς ὀφείλει νά ὑφίσταται παρόμοιες ἐκπλήξεις γιά 12 χρόνια, τελικά χάνει τό θάρρος του Πολλοί δέν ἀντιλαμβάνονται τήν πικρία μου Δέν μπορῶ νά διανοηθῶ ὅτι δίδοντας μιά διαταγή σέ ἕναν λειτουργό τοῦ κόμματος, αὐτός θά εὕρισκε τρόπο γιά νά μήν τήν ἐκτελέση. Τό συνολικό ἀποτέλεσμα θά κατεστρέφετο καί ὁ ὑπαίτιος θά ὑπέφερε Ὅσο εὐρύτερη εἶναι ἡ σφαίρα τῶν εὐθυνῶν ἑνός, τόσο ἄκαμπτη πρέπει νά εἶναι ἡ ὑπακοή.

ΓΚΑΙΜΠΕΛΣ: 'Ο Στάλιν ἔχει εἰσάγει τήν ἀρχή τῆς μηχανικῆς ὑπακοῆς. Σέ μᾶς ἡ ὑπακοή ἀνέκαθεν εἶχε χαρακτῆρα ἠθικοπαραδοσιακό

ΧΙΤΛΕΡ: 'Ο Μπλόμπεργκ μοῦ ἔλεγε κάποτε, ὅτι ἡ ὑποχρέωσις τῆς ὑπακοῆς ἰσχύει μέχρι τόν βαθμό τοῦ στρατηγοῦ. 'Ηταν ὅλα αὐτά ἕνα σύστημα τεχνητῶν μηχανισμῶν, ψεύτικων δυσκολιῶν καί ψεύτικων δικαιολογιῶν, πού εἶχαν δημιουργήσει, γιά νά ξεφεύγουν ἀπό ἀκριβεῖς διαταγές Ὅπως καί νά ἔχη ἡ ὑπόθεσι, χρειάζεται νά ἀποκαταστήσουμε ἐπαφή μέ

τήν 9η. Μόνον μισή ὥρα τήν ἡμέρα μποροῦμε νά πιάσουμε ἐπαφή μαζύ τους. Στά Βαλκάνια ὁ Τίτο εἶναι συνεχῶς σέ ἐπαφή μέ τούς παρτιζάνους του ἀπό τά βραχέα.

ΒΑΙΛΝΤΙΓΚ: Στήν Νοτιοδυτική ζώνη ἡ 18η P.G.D κατά τήν διάρκεια ζωηρῶν μαχῶν παρεχώρησε λίγο μόνον ἔδαφος. Στόν σταθμό Westkreuz μπορέσαμε νά ἀποκαταστήσουμε τήν ἐπαφή μέ τήν Χιτλερική νεολαία καί τήν Ἐθνική Ὑπηρεσία Ἐργασίας. Εὐτυχῶς σέ ἐκεῖνο τόν τομέα μπορέσαμε νά διαπιστώσουμε, ὅτι τά τμήματα τῶν Ρωσικῶν τμημάτων, τά ὁποῖα εὑρίσκοντο ἐκεῖ ἀπεσύρθησαν, πιθανότατα ἐξ αἰτίας τῆς ἀπελευθερωτικῆς ἐπιθέσεως ἡ ὁποία ἀναπτύσσεται. Ὁ πύργος τοῦ Σαρλότενμπουργκ ἀπωλέσθη. Τό Βεσχάφεν εἶναι ἀκόμη στά χέρια μας. Στά βορειοανατολικά ἡ γραμμή τοῦ μετώπου ἄντεξε σχεδόν παντοῦ, μέ τήν βοήθεια τοῦ ἀντιαεροπορικοῦ πού ὅμως τώρα ἔχει κυκλωθῆ. Ἀνατολικά ἰσχυρές ἐπιθέσεις, πού εἶχαν σάν συνέπεια διείσδυσι τοῦ ἐχθροῦ ἕως τοῦ Σπίτελμάρκετ. Ἀπό τό Σπίτελμάρκετ ἀπωθήθη, ἀλλά ἐπέστρεψε μέ μεγαλύτερες δυνάμεις.

Δύο ὧρες πρίν ἔφθασε μιά ἀνακοίνωσι σύμφωνα μέ τήν ὁποία ἐχθρικά τεθωρακισμένα προερχόμενα ἀπό τήν Μπέλ Ἀλλιάνσεπλάτς εἶχαν εἰσέλθει στήν Βίλχελμστράσσε· ἡ διείσδυσι ἀπωθήθη. Ὁ σταθμός τοῦ μετρό στό Γκρόσγκαϊσνερστράσσε εἶναι στά χέρια μας. Στίς τελευταῖες 4 ἡμέρες κατεστράφησαν 230 ἅρματα τοῦ ἐχθροῦ, στήν σημερινή ἡμέρα — τολάχιστον μέχρι αὐτή τήν στιγμή — ἀπό 40 - 50. Δηλαδή μέχρι ἀπόψε σύνολον 280 - 300 τεθωρακισμένα. Συνεχῶς ὅλη τήν ἡμέρα μοῦ ἔρχονται εἰδήσεις ἀπελπιστικές. Σ᾽ αὐτόν τόν πόλεμο ἀπόκτησα νεῦρα χονδρά σάν χορδές, ὅμως οἱ εἰδήσεις οἱ ὁποῖες ἔφθαναν ἀπό ὅλα τά σημεῖα ἦσαν πραγματικά τρομερές.

ΧΙΤΛΕΡ: Οἱ κομμουνιστές προσπαθοῦν πάντοτε νά θολώνουν τά νερά. Πρέπει νά ἔχω τήν ἀπόλυτη βεβαιότητα ὅτι δέν θά βρεθῶ μέσα σέ ἕνα ρωσικό τεθωρακισμένο ἔπειτα ἀπό μιά ἔξυπνη αἰφνιδιαστική ἐπιχείρησι... Αὐτή τήν βεβαιότητα θά μπορῶ νά τήν ἔχω μόνον ὅταν, ἐδῶ στό κέντρο, ὑπάρχουν στρατιῶτες ὑπό τάς διαταγάς ἑνός ἀνθρώπου τόν ὁποῖο θά γνωρίζω προσωπικά καί ὁ ὁποῖος θά ξέρη νά κάνη καλά τήν δουλειά του. Αὐτό τό στράτευμα δέν μπορεῖ νά εἶναι ἕνα συνηθισμένο τμῆμα ἀλλά ἕνα εἶδος σώματος κομμάντος.

Ὅλη ἡ ἄμυνα εἶναι ἀρκετά παράξενη· ὑπερασπίζεται μιά ζώνη ἡ ὁποία ἔχει ἀπογυμνωθῆ ἀπό ὁλόκληρη τήν ἀμυντική της δύναμι. Ὄχι τόσο ἀπό σφάλμα τοῦ διοικητοῦ τοῦ τομέως, ὅσο ἀπό τήν ἐχθρική πίεσι ἡ ὁποία ἔχει ἀποκόψει ὁλόκληρα τμήματα. Ἄν ἄφηνα τήν κεντρική ἐφεδρεία στά χέρια ἑνός ἀνθρώπου σέ λίγες μόνον μέρες δέν θά ὑπῆρχε τίποτα. Ἔθεσα ὑπό τάς διαταγάς μου αὐτό τό τμῆμα, διότι βλέπω σ᾽ αὐτό ἕνα εἶδος κεντρικῆς

ἐφεδρείας ἡ ὁποία θά εἶναι σέ θέσι νά ὑπερασπίση τό Ζ. Ἀλλά τώρα συνεχῶς τό διασκορπίζω ὅπως ἔκανα πρίν μέ τά 20 τάγματα τῆς Βόλκστουρμ. Ἀπεδείχθη χρήσιμο νά λαμβάνω νέα ἀπό περισσότερους τομεῖς, διότι ἔτσι τουλάχιστον μπορῶ νά ἔχω μιά εἰκόνα ἀκριβῆ. Ἤ θά ἀντέξουμε αὐτή τήν δοκιμασία ἤ ἀλλοιῶς θά ἐγκαταλείψουμε.

ΚΡΕΜΠΣ: Εἶναι πρωταρχικό ὅτι ὁ τομέας Μόνκε πρέπει νά παραμείνη κάτω ἀπό τίς διαταγές καί τήν εὐθύνη τοῦ Μόνκε μέ ἀποκλειστική ἀποστολή νά ὑπερασπίση τά ὁριά του ἀπό κάθε ἐχθρική ἐπίθεσι. Ἐάν ἡ γραμμή τοῦ μετώπου — ὅπως συμβαίνει στόν Νότο — περάση μέσα ἀπό τήν περιοχή τοῦ κεντρικοῦ τομέως, ὁ Μόνκε θά ἀναλάβη τήν ἄμυνα καί οἱ ἄνδρες πού θά ἔχουν ὑποχωρήσει θά περάσουν κάτω ἀπό τίς διαταγές του. Οἱ ὑποχρεώσεις τοῦ Μόνκε παραμένουν ὅπως ἔχουν Ὁ Μόνκε πρέπει νά ἀνακοινώνη ὅλες τίς ἐξελίξεις τῶν τομέων στόν διοικητή τῆς πόλεως Βάιλντιγκ. Ὁ διοικητής Βάιλντιγκ πρέπει νά διαθέτη τήν πλέον ὁλοκληρωμένη ἐλευθερία δράσεως πρός τά Νότιο - δυτικά μέ κατεύθυνσι τήν ἐπίθεσι τοῦ Βένκ.

ΧΙΤΛΕΡ: Ὁ Μεγάλος ναύαρχος Νταῖνιτς ἀπέστειλε τμήματα τοῦ ναυτικοῦ γιά τήν προσωπική φρουρά τοῦ Φύρερ. Εἶναι οἱ περισσότερο γενναῖοι ἄνδρες τοῦ ναυτικοῦ, γι᾽ αὐτό ἠθέλησε νά τούς θέση στήν διάθεσί μου. Ἡ προσφορά ἔρχεται ἀπευθείας ἀπό τόν Νταῖνιτς. Θά τούς φέρετε ἐδῶ μέ κάθε μέσον. Ἄν φθάσουν θά εἶναι μεγάλη βοήθεια γιά σᾶς Μόνκε διότι ἀντιπροσωπεύουν τήν ἐλίτ ἑνός ὁλοκλήρου ὅπλου. Εἶναι οἱ 150 περισσότεροι ἄφοβοι ἀνάμεσα ἀπό 600.000 ναυτικούς, καί ὁ Νταῖνιτς μᾶς τούς παραχωρεῖ διά τήν προσωπική μου ἀσφάλεια... Μπορεῖ νά ἔλθη ἡ στιγμή κατά τήν ὁποία ἡ ὑπερτάτη συνοχή θά σημαίνη τά πάντα. Μέ τά διαμετρήματα πού τώρα χτυποῦν οἱ Ρῶσοι δέν μποροῦν νά κάνουν καί σπουδαῖα πράγματα. Ἀλλά ἀναγγέλεται ἡ ἄφιξις κομματιῶν τῶν 406 καί ὅλμοι τῶν 370. Ἀργά ἤ γρήγορα θά φθάσουν. Καί τότε θά ἀρχίση ὁ ἡρωικός ἀγώνας γιά τήν τελευταία νησίδα τῆς ἀντιστάσεως. Καί σ᾽ αὐτόν τόν ἀγῶνα δέν θά μποροῦμε νά παρατάξουμε πολλούς ἄνδρες δίχως τόν κίνδυνο νά προσφέρουμε στόν ἐχθρό πῦρ κατά βούλησι.

Οἱ δύο ἄνδρες τούς ὁποίους θά κρατήσω γιά ἐσχάτη προσωπική ἀσφάλεια θά εὑρίσκονται ἐδῶ στό μποῦνκερ. Ἄν ἔπειτα δέν θά μπορούσαμε νά ἀπελευθερωθοῦμε, ἅς εἶναι κατανοητό σέ ὅλους, ὅτι δέν θά ἦταν ἕνα ἄσχημο τέλος νά πέσουμε μαχόμενοι γιά τήν πρωτεύουσά μας. Ἄν δέν συμπεριφερόμεθα μέ αὐτόν τόν τρόπο, σέ λίγα χρόνια δέν θά εὑρίσκετο οὔτε ἕνας στρατιώτης διαθέσιμος νά πεθάνη γιά τό Ράιχ. Δέν μπορῶ νά ἔχω ἀπαιτήσεις νά μάχωνται ἔξω ἀπό τά σύνορα, ἄν ἐγώ ὁ ἴδιος δέν εἶμαι πρόθυμος νά πολεμήσω στήν ἴδια τήν καρδιά τῆς Γερμανίας.

Τό σημαντικό εἶναι ὅτι ἐσεῖς Βάιλντιγκ πρέπει νά καταβάλετε προσπάθειες ὥστε νά ἐξομαλυνθοῦν οἱ δυσκολίες, οἱ ὁποῖες προέρχονται

ἀπό τήν ἀσυμφωνία ἀνάμεσα στίς διάφορες μονάδες δίχως νά χάσετε ἀπό τά μάτια σας τούς στόχους στά δυτικά καί τά Νοτιοδυτικά. Πρέπει νά βγάλουμε ἀπό τίς δυνάμεις μας τήν μεγαλυτέρα δυνατή ἀπόδοσι. Εἶναι ἐπίσης σημαντικό νά διαθέτουμε πάντα μιά ἱκανή ἐφεδρεία τεθωρακισμένων στό κέντρο τῆς πόλεως 'Η περιοχή Ζ ἔχει μεγαλώσει μέ ἀποτέλεσμα τά στρατεύματα τά ὁποῖα σταθμεύουν σ' αὐτήν νά εἶναι ἀνεπαρκῆ.

ΒΑ Ι ΛΝΤΙΓΚ: Χρειάζεται νά μεταβάλουμε τά σύνορα τῆς Ζ σύμφωνα μέ τήν γραμμή τοῦ μετώπου

ΜΟΝΚΕ: Ὄχι ὁ ἐσωτερικός τομέας εἶναι δική μου ὑπόθεσι

ΧΙΤΛΕΡ: Πρέπει νά ἔλθουν δύο ὁλόκληρα συντάγματα τοῦ πεζικοῦ τῆς Μεραρχίας Γκρόσσντόυτσλαντ Τό ναυτικό θά ἤθελε νά μᾶς ἀποστείλη μέσα σέ τρεῖς ἤ 4 συνεχεῖς ἡμέρες 2 000 ἄνδρες 'Ακόμη καί ἡ Λουφτβάφφε ἐπιθυμεῖ νά μᾶς ἀποστείλη ἐκλεκτές μονάδες Ἕνα μέρος νά κατακρατηθῆ γιά τήν ἄμυνα τῆς Ζ Πρέπει ἐπιπλέον νά λάβω καί ἕνα τάγμα τῆς φρουρᾶς τοῦ Ράιχσφύρερ SS Ἄν θέλω νά ἀντισταθῶ στό Βερολῖνο μέχρι καί τοῦ τελευταίου πρέπει νά διαθέτω καλύτερα μέσα. Εἶναι παράλογο νά ἔχω καταντήσει νά ὑπερασπίζω τήν πρωτεύουσα τοῦ Ράιχ μέ 300 Γάλλους.

ΜΟΝΚΕ: Θά ἤθελα νά διαθέτω ἐκεῖνες τίς ἐνισχύσεις πού θά ἔλθουν ἀπό τόν ἀέρα

ΒΑ Ι ΛΝΤΙΓΚ: Ἔχουμε τεράστιες δυσκολίες ἀπό τήν ἔλλειψι τοῦ ὕδατος Αὐτή εἶναι μιά τρομερή δοκιμασία γιά τούς ἄνδρες 'Η κατοχή τοῦ Τιργκάρντεν εἶναι πρωταρχικῆς σημασίας

ΧΙΤΛΕΡ: Ποιός θά τό ἐπίστευε ὅτι ἡ ἐπαφή μας μέ τήν δύσι θά χανόταν ἐπειδή μέ καλή πίστι ἀπομακρύνθησαν 7 000 ἤ 8 000 στρατιῶτες. Μιά διαταγή πού δόθηκε ἀπερίσκεπτα Χρειάζεται ἀντιθέτως νά διαταχθῆ, ὅλο ἐκεῖνο πού προορίζεται γιά τό Βερολῖνο πρέπει νά παραμείνει στό Βερολῖνο Ὅλοι ἐκεῖνοι πού θά ἤθελαν νά φύγουν θά πρέπει νά κατακρατοῦνται Γιά ἀπόψε τό βραδυ ἀνηγγέλθησαν 50 ἀεροπλάνα καθ' ἕνα ἀπό αὐτό θά κάνη ρίψεις 1,5 τόννου.

ΜΠΕΛΩΦ: Οἱ πρῶτες ρίψεις ἔχουν ἤδη ἀναγγελθῆ 'Αναμένονται ἀκόμη καί προσγειώσεις

ΧΙΤΛΕΡ: Τό ὑλικό τῶν ρίψεων νά διαμοιρασθῆ ἀνάμεσα στά τμήματα τῶν αἰχμῶν

ΒΑ Ι ΛΝΤΙΓΚ: Χρειάζεται νά δημιουργηθοῦν καί κέντρα διατροφῆς.

28 ΑΠΡΙΛΙΟΥ

'Η ἐπίθεσις τοῦ Βένκ ἀνακόπτεται — Τηλεγράφημα τοῦ Χίτλερ πρός τόν Κάϊτελ — Συνεχίζεται ἡ ὑποχώρησις τῆς 3ης Στρατιᾶς. 'Ο Χάϊνρίτσι ἀντικαθίσταται ἀπό τόν Βέρνερ Φόν Τίππελκίρχ — 'Η κατάστασις στό Βερολῖνο. 'Ο Χίτλερ πληροφορεῖται τήν «προδοσία» τοῦ Χίμμλερ — Τουφεκισμός τοῦ Φεγγελάϊν — Κατά διαταγή τοῦ Φύρερ ὁ Φόν Γκράϊμ καί ἡ Χάννα Ράϊτς ἐγκαταλείπουν τό Βερολῖνο — 'Ο Φύρερ νυμφεύεται λίγο πρίν ἀπό τά μεσάνυκτα τήν Εὔα Μπράουν καί ὑπαγορεύει τήν πολιτική καί τήν ἰδιωτική διαθήκη του.

Ὅσο περνοῦσαν οἱ ὧρες ἐφαίνετο πλέον ξεκάθαρα ὅτι ἡ στρατιά τοῦ Βένκ ἀδυνατοῦσε νά προωθηθῆ περισσότερο Στήν Καγκελλαρία ἀγνοοῦσαν ὅτι ἡ κύρια προσπάθεια τοῦ στρατηγοῦ δέν ἦταν ἡ διάσπασις τοῦ Ρωσικοῦ κλοιοῦ καί ἡ ἀπελευθέρωσις τοῦ Βερολίνου ἀλλά ἡ συνένωσις τῆς 12ης μέ τά ὑπολλείματα τῆς στρατιᾶς τοῦ Μποῦσσε. Στόν τομέα τῆς 3ης στρατιᾶς ἡ κατάστασις δέν ἦταν καλύτερη Ἔπειτα ἀπό τήν ἄρνησι τοῦ στρατηγοῦ Στάϊνερ νά φράξη τόν δρόμο στά τεθωρακισμένα τοῦ Ζούκωφ ὁ Χαϊνρίτσι εἶχε κρίνει μάταιη τήν θυσία τῆς 3ης στρατιᾶς ἡ ὁποία ἐκινδύνευε νά κυκλωθῆ καί εἶχε διατάξει τήν ὑποχώρησί της

'Ο Στρατάρχης Κάϊτελ ἐπισκεπτόμενος τό μέτωπο θά δῆ μέ τά ἴδια του τά μάτια τήν 7η μεραρχία ἁρμάτων καθώς καί τήν 25η τεθωρακισμένη μεραρχία πεζικοῦ νά ὑποχωροῦν βιαστικά πρός Βορρᾶ 'Η πρώτη του σκέψις εἶναι ὅτι ὁ Μαντώϋφελ ἔχει ἤδη λάβει ἐντολή νά κατευθυνθῆ πρός τό ἀποκλεισμένο Βερολῖνο Ὅμως ἡ ἀλήθεια εἶναι διαφορετική Τά στρατεύματα κατευθύνονται πρός τό Νεουμπράντεμπουργ 120km βορείως τοῦ Βερολίνου 'Ο σκοπός τους ἦταν νά καθυστερήσουν τόν Ροκοσσόφσκυ γιά νά δώσουν χρόνο στούς πολίτες νά ἐκκενώσουν μέ τάξι τίς περιοχές βορείως καί ἀνατολικῶς τῆς Βαλτικῆς Θαλάσσης Ὅταν τό πληροφορεῖται ὁ Κάϊτελ δέν μπορεῖ νά συγκρατήση τήν ὀργή του Ζητᾶ ἐπειγόντως ἀπό τόν Χαϊνρίτσι καί τόν Μαντώϋφελ νά συναντηθοῦν στό Φύρστενμπεργκ Πάνω σέ ἕνα σταυροδρόμι ὁ ἐκνευρισμός τῶν τριῶν ἀνδρῶν ἀποκορυφώνεται

— Γιατί δώσατε ἐντολή νά ὑποχωρήσουν; 'Ο Χίτλερ σᾶς εἶχε διατάξει νά ἀντισταθῆτε 'Εσεῖς ὅμως διατάξατε τήν ὑποχώρησι οὐρλιάζει ἐκτός ἑαυτοῦ ὁ Κάϊτελ

'Ο Χαϊνρίτσι προσπαθεῖ νά τοῦ ἐξηγήση ὅτι δίχως ἐνισχύσεις κάθε προσπάθεια νά διατηρηθοῦν οἱ γραμμές τοῦ μετώπου εἶναι μάταιη

— 'Εφεδρεῖες δέν ὑπάρχουν τόν διακόπτει ἀπότομα ὁ Κάϊτελ

Τά νεῦρα τῶν τριῶν ἀνδρῶν εἶναι τεταμένα καί δέν εὐνοεῖται ὁ διάλογος

— Χαϊνρίτσι ἔχετε εὐθῦνες ἀπέναντι στήν ἱστορία. Διατάξετε τούς ἄνδρες σας νά κάνουν μεταβολή.

Ὁ Χαϊνρίτσι ἀρνεῖται καί ὁ Μαντώυφελ παίρνει φανερά τό μέρος του. Στόν Κάϊτελ δέν ἀπομένει ἄλλο ἀπό τό νά τοῦ ἀφαιρέση τήν διοίκησι. Ἔπειτα ἀπογοητευμένος μπαίνει στό αὐτοκίνητό του γιά νά ἐπιστρέψη στό ἐπιτελεῖο του. Ἐκεῖ τόν περιμένει ἕνα τηλεγράφημα τοῦ Φύρερ τό ὁποῖο εἶχε φθάσει πρίν ἀπό λίγο.

Περιμένω νά βοηθηθῆ τό Βερολῖνο. Τί κάνει ἡ στρατιά τοῦ Χαϊνρίτσι; Ποῦ εἶναι ὁ Βένκ; Τί συμβαίνει στήν 9η στρατιά; Πότε θά συνενωθῆ ὁ Βένκ μέ τήν 9η στρατιά;

Στό Βερολῖνο οἱ ὑπερασπιστές του ἀγνοοῦν τήν πραγματικότητα. Περιμένουν ἀπό ὥρα σέ ὥρα νά φθάσουν ἀπό τήν Δύσι οἱ προφυλακές τοῦ Βένκ καί αὐτό τούς δίδει κουράγιο καί ἐλπίδα. Οἱ μάχες διεξάγονται στό κέντρο τῆς πόλεως.

Τό ἐλεύθερο Βερολῖνο εἶναι ἕνας κακοσχηματισμένος κύκλος ὁ ὁποῖος συνδέεται διά μέσου ἑνός στενοῦ διαδρόμου μέ τό Σπαντάου μοναδικό δρόμο πρός τή σωτηρία. Στόν ἀντιαεροπορικό πύργο G στοιβάζεται μιά ἀπίστευτα μεγάλη μάζα ἀνθρώπων;

«Ὁ δόκτωρ Βάλτερ Χάγκεντορν ἰατρός τῆς Λουφτβάφφε ἐπίστευε ὅτι ὑπερέβαιναν τίς 30.000 σύν τούς στρατιῶτες. Ὑπῆρχε κόσμος καθισμένος ἤ ὄρθιος στίς σκάλες στά κεφαλόσκαλα, σέ κάθε ὄροφο. Δέν ὑπῆρχε χῶρος οὔτε γιά νά κινηθῆ κανείς. Οἱ νοσοκόμες τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ ὅπως ἡ 19χρονη Οὔρσουλα Στάλλα ἔκαναν ὅτι ἦταν δυνατόν γιά νά ἀπαλύνουν τά βάσανα τῶν ἀμάχων. Ἡ Οὔρσουλα δέν θά μποροῦσε ποτέ νά ξεχάση τό ἀηδιαστικό μεῖγμα τῆς μυρουδιᾶς ἡ ὁποία ὑπῆρχε στόν ἀέρα. «ἱδρῶτας, ροῦχα βρώμικα, βρακάκια μωρῶν καί ὅλα αὐτά ἀναμεμειγμένα μέ τήν μυρουδιά τῶν ἀντισηπτικῶν τοῦ νοσοκομείου. Ἀφοῦ εἶχαν περάσει ἡμέρες καί ἡμέρες μέσα στό μποῦνκερ πολλοί εἶχαν φθάσει στά πρόθυρα τῆς τρέλλας. Μερικοί εἶχαν αὐτοκτονήσει. Δύο ἠλικιωμένες κυρίες οἱ ὁποῖες ἐκάθηντο δίπλα δίπλα στό κεφαλόσκαλο τοῦ πρώτου ὀρόφου εἶχαν δηλητηριασθῆ ἀλλά κανείς δέν ἐγνώριζε, πότε τό εἶχαν κάνει ἐξ αἰτίας τοῦ συνωστισμοῦ ἀκόμη καί πεθαμένες παρέμεναν καθισμένες μέ τήν ράχη στητή πιθανότατα γιά ἡμέρες πρίν κάποιος συνειδητοποιοῦσε αὐτό πού εἶχε συμβεῖ. Ἀπό 5 ἡμέρες ὁ ἰατρός Χάγκεντορν ἐχειρουργοῦσε τούς τραυματίες του στό μικρό του νοσοκομεῖο σχεδόν ἀκατάπαυστα. Τό πρόβλημα ἦταν ἐκεῖνο τῆς ταφῆς τῶν νεκρῶν. Οἱ ἄνδρες δέν μποροῦσαν νά βγοῦν ἐξ αἰτίας τῶν βομβαρδισμῶν. Στά διαλείμματα, θά θυμηθῆ

ἀργότερα, προσπαθούσαμε νά βγάλουμε ἔξω τά πτώματα καί τά ἀκρωτηριασμένα μέλη γιά νά τά θάψουμε, ἀλλά σχεδόν πάντα ἦταν κάτι τό ἀκατόρθωτο.»[91]

Στό Σπιτελμάρκετ οἱ Νορβηγοί προσπαθοῦν ἀπεγνωσμένα νά σταματήσουν τήν Ρωσική διείσδυσι στήν λεωφόρο Οὔντερ ντέρ Λίντεν. Στήν Μπίσμαρκ στράσσε ἀγόρια καί κορίτσια τῆς περιοχῆς τοῦ Σαρλόττενμπουργ ἐπιτίθενται πετῶντας τίς τελευταῖες τους χειροβομβῖδες. Στό Τιργκάρτεν παίρνουν θέσι μάχης οἱ ἄνδρες τοῦ πολεμικοῦ Ναυτικοῦ πού εἶχαν πέσει μέ ἀλεξίπτωτα τήν περασμένη νύκτα. Θά προσπαθήσουν νά ἀναχαιτήσουν τούς Ρώσους οἱ ὁποῖοι ἑτοιμάζονται νά διαβοῦν τόν Σπρέε. Στήν περιοχή τῶν κυβερνητικῶν κτιρίων ἀποστέλλονται οἱ τελευταῖοι SS τοῦ Μόνκε. Στό μέτωπο τῆς Νόρτλαντ ἀποφασίζεται μιά ἐπίθεσις μέ κατεύθυνσι τήν Μπέλ - Ἀλλιάνσε πλάτς κόμβος ἀπό τόν ὁποῖο ξεκινοῦν ἡ Βιλχελμστράσσε καί ἡ Σάαρλαντστράσσε. Ἡ εὐθύνη τῆς ἐπιθέσεως ἀνατίθεται στούς κομμάντος τῆς Σαρλεμάν.

«Τί περίεργο ὄνομα Μπέλ - Ἀλλιάνσε ἔλεγε ὁ δεκανέας Μπουσιέ.. ὁ Γκαβέν δέν ἔδωσε συνέχεια στήν συζήτησι. Γιά μιά στιγμή εἶδε τήν νύκτα νά πέφτη ἐπάνω στήν μελαγχολική πεδιάδα τῆς 18ης Ἰουνίου 1815 καί τό ἀγρόκτημα τῆς Μπέλ - Ἀλλιάνσε τοῦ ἐφάνη τυλιγμένο ἀπό τόν καπνό. Καί ἐκεῖ κάτω ἦταν τό τέλος. Ποιό τό ὄφελος ἄν ἐξηγοῦσε στούς συναγωνιστές του ὅτι γιά τούς Γερμανούς Ἱστορικούς τό Μπέλ - Ἀλλιάνσε ἦταν τό Βατερλώ;»[92]

Οἱ πιθανότητες ἐπιτυχίας εἶναι ἐλάχιστες. Οἱ Ρῶσοι εἶναι καλά ὀχυρωμένοι στά γύρω σπίτια ἐνῶ τά T-34 προωθοῦνται συνεχῶς.

Οἱ ἄνδρες τῆς Σαρλεμάν πέφτουν σάν ἕνας ἄνθρωπος μέσα στήν φωτιά. Μέ κραυγές ὅπως Βίβ λά Φράνς, Σαρλεμάν, Χάϊλ Χίτλερ τρέχουν σκυφτοί μέσα ἀπό τά χαλάσματα, ἀνασυντάσονται στήν πλατεία κάτω ἀπό τά πυρά τοῦ ἐχθροῦ, πετοῦν χειροβομβῖδες χτυποῦν μέ τά πάντσερ φάουστ. Πολεμοῦν καί τραγουδοῦν:

Στά γόνατα πολίτες καί ἀδέλφια
Ἡ σκιά πού ἁπλώνεται ἐπάνω μας
Ὁ ἐκλεκτός υἱός τῆς Νίκης
Ναπολέων, Ναπολέων

Ὁ ἡρωϊσμός τῶν ὑπερασπιστῶν ἔχει ἀνεβάσει τό Ritterkreuz σέ ὕψη δυσθεόρατα. Ἡ ἀξία του σέ κατεστραμμένα τεθωρακισμένα τοῦ ἐχθροῦ ἔχει σχεδόν τριπλασιασθεῖ ἀπό τήν ἀρχή τῆς πολιορκίας, ἀλλά αὐτό δέν εἶναι ἐμπόδιο γιά τούς ἀποφασισμένους ὑπερασπιστάς τοῦ Βερολίνου. Ὅπως σωστά παρατηρεῖ ὁ Α. Ρομουάλντι περιγράφοντας ἐκεῖνες τίς

91 C. Ryan: *Προαναφερόμενο ἔργο σελίς 454*

92 Saint Paulien: I Leoni morti *Ρώμη 1967, σελίς 127*

ἡμέρες ἡ Γερμανία μπορεῖ νά μήν διέθετε ψωμί καί νερό γιά τούς ὑπερασπιστές τους ἀλλά διέθετε ἀκόμη πολλά παράσημα.

Στήν Δύσι ἡ Χιτλερική Νεολαία ἐξακολουθεῖ νά ἐλέγχη τήν περιοχή τοῦ Ὀλυμπιακοῦ σταδίου. Τά ἀπόλεμα παιδιά ἔχουν καθηλώσει τούς Βετεράνους τοῦ Στάλινγκραντ. Πολεμοῦν μέσα ἀπό τά ὑπόγεια, τίς στέγες τῶν σπιτιῶν. Ξεφυτρώνουν ἀπό παντοῦ οἱ ἐλεύθεροι σκοπευτές. Ἔντρομοι οἱ Σοβιετικοί διερωτῶνται μέ τρόμο μήπως ἐπαναλαμβάνεται γιά μιά ἀκόμη φορά ἡ ἱστορία τοῦ Στάλινγκραντ.

Μέσα στό μποῦνκερ τῆς καγκελλαρίας ἡ ἀτμόσφαιρα εἶναι καταθλιπτική. Ἀφηγεῖται ἡ γραμματεύς τοῦ Χίτλερ Φράου Γιοῦνγκε:

> «Αὐτοί πού εἶχαν ἀπομείνει ἐπερίμεναν ἀπό στιγμή σέ στιγμή μιά ἀπόφασι, ἀλλά τίποτα δέν συνέβαινε. Οἱ χάρτες ἦταν ἀνοιγμένοι ἐπάνω στά τραπέζια, κανείς δέν κοιμόταν, κανείς δέν ἐγνώριζε τί ἡμέρα ἤ τί ὥρα ἦταν. Ὁ Χίτλερ δέν ὑπέφερε νά μείνη μόνος· δέν ἔκανε ἄλλο ἀπό τό νά πηγαινοέρχεται μέσα σ' ἐκεῖνα τά δωματιάκια, μιλώντας μέ ὅλους ὅσους εἶχαν ἀπομείνει. Μιλοῦσε γιά τόν ἐπικείμενο θάνατό του καθώς καί γιά τό τέλος τό ὁποῖο ἐπλησίαζε.

Βλέποντας ἐκείνη τήν ἀποπνικτική ἀτμόσφαιρα γεμάτη ἀπελπισία ὁ δόκτωρ Γκαῖμπελς ἀγανακτεῖ. Τό γνώριμο εἰρωνικό του χαμόγελο ἐμφανίζεται ἔπειτα ἀπό τόσο καιρό.

> — «Κύριοι, ἔπειτα ἀπό 100 χρόνια κάποιος θά γυρίση ἕνα ὡραῖο ἔγχρωμο φίλμ μέσα στό ὁποῖο θά ἐξιστορῆ τίς δραματικές ἡμέρες τίς ὁποῖες ζοῦμε. Δέν θέλετε νά παίξετε ἕναν ὡραῖο ρόλο σ' αὐτό τό φίλμ; Δέν θέλετε νά ξαναγυρίσετε στήν ζωή ἔπειτα ἀπό 100 χρόνια; Τώρα ὁ καθένας ἀπό ἐσᾶς θά ἔχη τήν εὐκαιρία νά διαλέξη τόν ρόλο του· σᾶς ἐγγυῶμαι ὅτι θά εἶναι ἕνα ὡραῖο φίλμ· ἕνα εὐγενικό καί ἐποικοδομητικό ἔργο. Ἀξίζει τόν κόπο νά σφίξετε τά δόντια γιά νά μήν σφυρίζουν οἱ θεατές ἔπειτα ἀπό 100 χρόνια βλέποντάς σας νά ἐμφανίζεσθε στήν ὀθόνη.

Τό ἴδιο ἀπόγευμα κατά τήν διάρκεια τῆς στρατιωτικῆς συσκέψεως ὁ ὑφιστάμενος τοῦ Γκαῖμπελς Χάϊνς Λόρενζ φθάνει ἀναστατωμένος στό μποῦνκερ. Κρατᾶ στά χέρια του τήν εἴδησι τῆς «προδοσίας» τοῦ Χίμμλερ. Πρόκειται γιά μία ἀνακοίνωσι τοῦ πρακτορείου Ρώϋτερ ἡ ὁποία εἶχε μεταδοθεῖ ἀπό τό ράδιο - Στοκχόλμη. Σ' αὐτήν ἀναφέρεται ὅτι οἱ Δυτικοί ἀπέρριψαν ὅλες τίς προτάσεις τοῦ Χ. Χίμμλερ ἀναφορικά μέ τήν κατάπαυσι τῶν ἐχθροπραξιῶν.

> «Εἰς τό ἄκουσμα τῆς εἰδήσεως»— ἀφηγεῖται ὁ Βάϊλντιγκ — ὁ Φύρερ ἔστρεψε τήν ματιά του πρός τό μέρος τοῦ Δόκτορος Γκαῖμπελς καί ἔπειτα μουρμούρισε κάτι μέ φωνή τόσο σιγανή πού κανείς δέν μπόρεσε νά καταλάβη.

Ὅλα εἶναι πλέον ξεκάθαρα γιά τόν Φύρερ. Ἡ συνωμοσία τῶν SS νά

τόν ἐγκαταλείψουν ἀβοήθητο εἰς τό Βερολῖνο, ἡ ἀδιαφορία τοῦ Στάϊνερ, ἡ λιποταξία τοῦ Φεγγελάϊν. Καί πίσω ἀπ' ὅλα αὐτά ἡ μορφή τοῦ «πιστοῦ» Χάϊνριχ. Μέ τήν ἀπόγνωσι τοῦ ἀπελπισμένου ὁ ὁποῖος βλέπει ὅλα γύρω του νά πέφτουν ἐρείπια διατάζει νά τουφεκίσουν τόν Φεγγελάϊν. Μάταια ἡ Εὔα Μπράουν ζητᾶ γιά μιά ἀκόμη φορά τήν ἐπιείκεια τοῦ Φύρερ γιά τόν κουνιάδο της. Ὁ Φύρερ αὐτή τή φορά εἶναι ἀμετάπειστος.

— Εἶναι προδότης. Δέν τοῦ πρέπει οἶκτος. Θυμίσου τόν Μουσσολίνι καί τόν Τσιάνο. Ἡ Εὔα ὑποκύπτει:

— Ἐσύ εἶσαι ὁ Φύρερ. Οἱ οἰκογενειακές ὑποθέσεις δέν μετροῦν.

> «Ὁ Φεγγελάϊν ἀνεκρίθη ἀπό ἀρκετούς ἀξιωματικούς τῆς Γκεστάπο καί παρεδέχθη μέ εὐκολία ὅτι ἦτο γνώστης ὅλων τῶν προσπαθειῶν τοῦ Χίμμλερ μέ τόν Κόμη Μπερναντόττε. Ὁ Φεγγελάϊν ἐδήλωσε ὅτι ἦταν ἄσχετος μέ τήν κατηγορία, ὅτι εἶχε συνωμοτήσει ἐναντίον τοῦ Χίτλερ. Ἀλλά αὐτό δέν ἐνδιέφερε καθόλου τόν Φύρερ.»

Λίγο μετά τήν ἐκτέλεσι τοῦ στρατηγοῦ ὁ Χίτλερ ζητᾶ ἀπό τόν καινούργιο ἀρχηγό τῆς Λουφτβάφφε νά μεταβῆ στό ἀρχηγεῖο του καί ἀπό ἐκεῖ νά ὀργανώση ἕναν βομβαρδισμό τῶν Ρωσσικῶν θέσεων οἱ ὁποῖες ἔχουν προωθηθεῖ ἐπικίνδυνα στήν Ποτσντάμερ πλάτς. Τοῦ ζητᾶ ἐν συνεχεία νά ἀνεύρη καί νά συλλάβη τόν Χίμμλερ. «Ἕνας προδότης δέν πρέπει νά μέ διαδεχθῆ ποτέ...»

Τήν ὥρα πού ὁ τραυματισμένος στρατηγός καί ἡ Χάννα Ράϊτς πετοῦν μέ κατεύθυνσι τό Plön ὁ Φύρερ παίρνει μιά ἀπροσδόκητη ἀπόφασι. Σκοπεύει νά παντρευθῆ τήν γυναίκα πού ἐπί 17 ὁλόκληρα χρόνια εἶχε σταθεῖ πιστά στό πλευρό του. Τά ὑπόγεια τῆς καγκελλαρίας λαμβάνουν μία ἑορταστική ὄψι.

Στήν αἴθουσα τῶν συσκέψεων ἕνα μεγάλο τραπεζομάντηλο μέ τά ἀρχικά Α.Η. καλύπτει τό τραπέζι. Πάνω του ἀστράφτουν ἀσημένια σερβίτσια καί ποτήρια σαμπάνιας. Ὅση ὥρα κρατοῦν οἱ προετοιμασίες ὁ Χίτλερ στό γραφεῖο του ὑπαγορεύει τήν πολιτική του Διαθήκη.

Η ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΔΙΑΘΗΚΗ

Ἔχουν περάσει περισσότερα ἀπό 30 χρόνια ἀπό τότε πού στά 1914 ἔθεσα τίς ταπεινές μου δυνάμεις εἰς τήν ὑπηρεσία τοῦ Γερμανικοῦ Ἔθνους ὑποχρεωμένου νά εἰσέλθη στόν πόλεμο.

Σ' αὐτές τίς τρεῖς δεκαετίες, συμπεριφέρθην πάντοτε, ἐσκέφθην καί ἔζησα μέ κίνητρο τήν ἀγάπη καί τήν πίστι πρός τόν λαόν μου.

Βρῆκα μ' αὐτόν τόν τρόπο τήν δύναμι νά λάβω τίς βαρύτατες ἀποφάσεις πού ἔχει λάβει ποτέ θνητός.

Σ' αὐτά τά 30 χρόνια ἀνήλωσα ὅλον τόν χρόνο μου, ἐξώδευσα ὅλη τήν

δύναμί μου πρός ἐργασία καί τήν ὑγεία μου. Δέν εἶναι ἀλήθεια ὅτι ἐγώ ἤ ὁποιοσδήποτε ἄλλος Γερμανός θελήσαμε τόν πόλεμο στά 1939. ᾿Ηθέλησαν τόν πόλεμο καί τόν διηύθυναν ἄνθρωποι ξένοι πρός ἐμᾶς πού ἦσαν ἑβραϊκῆς καταγωγῆς ἤ πού ἠργάζοντο γιά τά ᾿Εβραϊκά συμφέροντα.

῎Εκανα ὑπερβολικά πολλές προσφορές γιά ἔλεγχο τῶν ἐξοπλισμῶν γιά νά μποροῦν οἱ μελλοντικοί νά ἀντιληφθοῦν ὅτι ἡ εὐθύνη αὐτοῦ τοῦ πολέμου δέν εἶναι δική μου. ῎Επειτα ἀπό τό δυσάρεστο ἀποτέλεσμα τοῦ Α΄ Παγκοσμίου Πολέμου δέν ἠθέλησα νά ξεσπάση ἕνας ἀκόμη ἐναντίον τῆς ᾿Αγγλίας καί ἐναντίον τῆς ᾿Αμερικῆς.

Θά περάσουν οἱ αἰῶνες, ἀλλά μέσα ἀπό τά ἐρείπεια τῶν πόλεων καί τῶν μνημείων μας, θά σηκώνεται πάντοτε τό μῖσος ἐναντίον τοῦ πραγματικοῦ ὑπεύθυνου: τοῦ διεθνοῦς ᾿Εβραϊσμοῦ καί τῶν συμμάχων του.

Τρεῖς ἡμέρες πρίν ἀπό τήν ἔκρηξι τοῦ πολέμου ἐναντίον τῆς Πολωνίας, ἐπρότεινα εἰς τόν Βρεττανόν Πρεσβευτήν εἰς τό Βερολῖνο μία λύσι τοῦ Πολωνικοῦ Προβλήματος. ᾿Επρόκειτο περί ἑνός διεθνοῦς ἐλέγχου παρομοίου ἐκείνου τοῦ Σάαρ. ᾿Ακόμη καί αὐτή ἡ πρότασίς μου δέν εἶναι δυνατόν νά ἀγνοηθῆ. ῞Ομως ἀπερρίφθη διότι οἱ ἄνδρες τῆς ᾿Αγγλικῆς κυβερνήσεως ἤθελαν τόν πόλεμο ἀφ᾿ ἑνός μέ τήν ἐλπίδα νά ἐπιτύχουν καλές ἐμπορικές συμφωνίες ἀφ᾿ ἑτέρου γιά τήν διεθνῆ ᾿Εβραϊκή Προπαγάνδα.

῎Αν οἱ λαοί τῆς Εὐρώπης χρησιμοποιοῦνται σάν δεσμῖδες μετοχῶν ἀπό αὐτούς τούς συνομότες τῆς οἰκονομίας καί τοῦ διεθνοῦς καπιταλισμοῦ, χρειάζεται νά καταγγελθῆ ὁ πραγματικός ὑπεύθυνος τοῦ ἀνθρωποκτόνου ἀγῶνος: ὁ ᾿Ιουδαϊσμός.

᾿Αλλά εἶχα προειδοποιήσει ὅτι αὐτή τήν φορά ἑκατομμύρια ἄρεια παιδιά τῶν Εὐρωπαϊκῶν χωρῶν δέν θά πέθαιναν ἀπό τήν πεῖνα, οὔτε ἑκατοντάδες χιλιάδες γυναῖκες καί παιδιά θά ἐχάνοντο ἀνάμεσα στίς φλόγες καί στούς βομβαρδισμούς, δίχως ὁ πραγματικός ἔνοχος νά πληρώση τά ἐγκλήματά του.

῎Επειτα ἀπό 6 χρόνια ἑνός ἀγῶνος, πού παρ᾿ ὅλες τίς ἀποτυχίες του θά περάση μιά μέρα στήν ᾿Ιστορία σάν τήν πλέον λαμπρή καί ἡρωική ἐκδήλωσι τοῦ δυναμισμοῦ ἑνός λαοῦ, δέν μπορῶ νά ἐγκαταλείψω τήν πρωτεύουσα τοῦ Ράιχ. Οἱ δυνάμεις δέν μοῦ ἀρκοῦν γιά νά ἀναχαιτίσω τήν ἐχθρική ἐπίθεσι καί ἡ ἀντίστασίς μου ὑποσκάπτεται ἀπό ἄτομα τυφλά καί δίχως χαρακτῆρα.

᾿Επιθυμῶ γι᾿ αὐτό νά μοιρασθῶ τήν τύχη τῶν ἑκατομμυρίων ἐκείνων πού ἐδέχθησαν νά παραμείνουν στήν πόλι αὐτή. Δέν θά ἤθελα νά πέσω στά χέρια τοῦ ἐχθροῦ ὁ ὁποῖος ἔχει ἀνάγκη ἀπό ἕνα νέο θέαμα, σκηνοθετημένο ἀπό τούς ᾿Εβραίους γιά νά ψυχαγωγήση τόν ὄχλο του.

᾿Απεφάσισα λοιπόν νά μείνω στό Βερολῖνο καί νά διαλέξω μόνος μου τόν θάνατο τήν στιγμή κατά τήν ὁποίαν θά ἔβλεπα ὅτι δέν θά μποροῦσε νά ὑπερασπισθῆ περαιτέρω ὁ τίτλος τοῦ ᾿Αρχηγοῦ καί τοῦ Καγκελλαρίου.

Θά πεθάνω εὐχαριστημένος σκεπτόμενος τά μεγάλα ἐπιτεύγματα τῶν στρατιωτῶν μου στό μέτωπο, τῶν γυναικῶν μας στά σπίτια, τόν μόχθο τῶν ἐργατῶν καί τῶν χωρικῶν καί τήν νεολαία πού πέρασε μέσα στήν ᾿Ιστορία φέρνοντας τό ὄνομά μου

Εἶναι σωστό νά θέλω νά ἐκφράσω σέ ὅλους αὐτούς τίς εὐχαριστίες μου. Καθώς καί τήν ἐπιθυμία μου νά μήν ἐγκαταλείψουν ποτέ τόν ἀγῶνα, ἀλλά νά τόν συνεχίσουν πάντοτε ἐναντίον τῶν ἐχθρῶν τῆς Πατρίδος πιστοί στίς διακηρύξεις τοῦ μεγάλου Κλάουζεβιτς.

῎Ετσι ἀπό τήν θυσία τῶν στρατιωτῶν μας καί ἀπό τήν κοινή μοίρα πού θά ἔχω μ᾿ αὐτούς πρός τόν θάνατο, θά βλαστήση ὁ σπόρος πού θά φέρη τήν δοξασμένη ἀναγέννησι τοῦ ᾿Εθνικοσοσιαλιστικοῦ Κινήματος πού θά δημιουργήση μιά καινούργια ᾿Εθνική κοινότητα

Πολλοί γενναῖοι ἄνδρες καί γυναῖκες ἀπεφάσισαν νά συνδέσουν τήν ζωή τους μέ τήν δική μου ὡς τό τέλος. ᾿Εγώ τούς παρεκάλεσα καί τούς διέταξα νά μή τό κάνουν καί νά συνεχίσουν νά συμμετέχουν στόν ἀγῶνα τοῦ ῎Εθνους.

Παρακαλῶ τούς διοικητάς τῶν στρατιῶν, τούς ἀρχηγούς τοῦ Ναυτικοῦ καί τῆς ἀεροπορίας νά ἐνισχύσουν μέ κάθε μέσον, πρός τήν ᾿Εθνικοσοσιαλιστική κατεύθυνσι τό πνεῦμα ἀντιστάσεως τῶν στρατιωτῶν μας, ὑπενθυμίζοντάς τους ὅτι καί ἐγώ ὁ ἴδιος, ἱδρυτής καί δημιουργός αὐτοῦ τοῦ Κινήματος, προετίμησα τόν θάνατο ἀπό τήν ποταπή συνθηκολόγησι.

Εἴθε κάποτε ἡ ἀρχή, ὅτι, δέν εἶναι ἐπιτρεπτή ἡ ἐγκατάλειψις μιᾶς περιοχῆς ἤ μιᾶς πόλεως καί ὅτι ὁ διοικητής χρειάζεται πρίν ἀπ᾿ ὅλους νά δώση τό παράδειγμα τῆς πίστεως του μέχρι τόν θάνατο, νά ἐνσωματωθῆ στόν Κώδικα τιμῆς τοῦ Γερμανοῦ ἀξιωματικοῦ — ὅπως συμβαίνει ἤδη στούς ἀξιωματικούς τοῦ Ναυτικοῦ

Πρίν πεθάνω διαγράφω ἀπό τό Κόμμα τόν πρώην στρατάρχη τοῦ Ράιχ Χέρμαν Γκαῖριγκ καί ἀκυρώνω ὅλα τά δικαιώματά του πού ἀπορρέουν ἀπό τό θέσπισμά μου τῆς 29ης ᾿Ιουνίου 1941 καί ἀπό τήν δήλωσί μου στό Ράιχσταγκ τήν 1η Σεπτεμβρίου 1939 ᾿Ορίζω στήν θέσι του τόν ᾿Αρχιναύαρχο Νταῖνιτς σάν Πρόεδρο τοῦ Ράιχ καί ἀνώτατο διοικητή τῆς Βέρμαχτ.

Πρίν πεθάνω διαγράφω ἀπό τό Κόμμα τόν πρώην ἀρχηγό τῶν SS καί ὑπουργό τῶν ᾿Εσωτερικῶν Χάιντριχ Χίμμλερ ἀπαλλάσοντάς τον παράλληλα ἀπό κάθε κρατικό λειτούργημα. Στήν θέσι του ὀνομάζω τόν Γκαουλάιτερ Κάρλ Χάνκε ᾿Αρχηγό τῶν SS καί διοικητή τῆς Γερμανικῆς ᾿Αστυνομίας, καί τόν Γκαουλάιτερ Πάουλ Γκίσλερ, ὑπουργό τῶν ᾿Εσωτερικῶν.

῾Ο Γκαῖριγκ καί ὁ Χίμμλερ μέ τίς μυστικές διαπραγματεύσεις πού εἶχαν μέ τόν ἐχθρό, ἐν ἀγνοίᾳ μου καί παρά τήν θέλησί μου καί μέ τήν ἀπόπειρά τους νά καταλάβουν γιά λογαριασμό τους τήν ἐξουσία ἐναντίον τοῦ νόμου, προεκάλεσαν τεραστία ζημία στήν χώρα καί στόν λαό ὁλόκληρο, χωρίς νά

λάβωμε ὑπ' ὄψι τήν προδοσία τους πρός τό πρόσωπό μου.

Γιά νά δώσω στόν Γερμανικό λαό μιά κυβέρνησι πού νά τήν ἀποτελοῦν ἔντιμοι ἄνδρες, ὥστε νά ἐκτελέση τό καθῆκον τῆς συνεχίσεως τοῦ πολέμου μέ κάθε μέσον, διορίζω τά ἀκόλουθα μέλη τῆς καινούργιας κυβερνήσεως:

Πρόεδρο τοῦ Ράιχ: Νταῖνιτς,
Καγκελλάριο τοῦ Ράιχ τόν δόκτορα Γκαῖμπελς,
ὑπουργό τοῦ κόμματος τόν Μπόρμαν,
ὑπουργό τῶν ἐξωτερικῶν τόν Σέυς Ἴνκβαρτ,
ὑπουργό τῶν ἐσωτερικῶν τόν Γκαουλάιτερ Γκίσλερ,
ὑπουργό τοῦ Πολέμου τόν Νταῖνιτς
Ἀνώτατο διοικητή τοῦ στρατοῦ τόν Σαῖρνερ,
τοῦ πολεμικοῦ ναυτικοῦ τόν Νταῖνιτς,
τῆς ἀεροπορίας τον Γκράιμ,
Διοικητή τῶν SS καί ἀρχηγό τῆς ἀστυνομίας τόν Χάνκερ,
Ὑπουργό τῆς Ἐθνικῆς οἰκονομίας τόν Φοὐνκ,
Ὑπουργό Γεωργίας, τόν Μπάκε,
Ὑπουργό Δικαιοσύνης, τόν Τίρακ
Ὑπουργό Πολιτισμοῦ, τόν Δρ. Σέελ
Ὑπουργό Προπαγάνδας, τόν Δρ. Νάουμαν
Ὑπουργό Οἰκονομικῶν Σβέριν-Κρόζινγκ
Ὑπουργό Ἐργασίας τόν Δρ. Χούπφαουερ
Ὑπουργό Ἐξοπλισμοῦ τόν Σάουερ
Διευθυντή τοῦ Γερμανικοῦ μετώπου ἐργασίας καί μέλλος τῆς κυβερνήσεως τοῦ Ράιχ τόν Δρ. Λέυ.

Παρ' ὅλο τό γεγονός ὅτι πολλοί ἀπό τούς ἄνδρες αὐτούς ὅπως ὁ Μάρτιν Μπόρμαν, ὁ Δρ. Γκαῖμπελς, κ.ἄ. μαζί μέ τίς συζύγους τους παρέμειναν στό πλευρό μου οἰκειοθελῶς καί δέν θέλουν μέ κανένα τρόπο νά ἐγκαταλείψουν τήν πρωτεύουσα, πρόθυμοι νά πεθάνουν μαζί μου, πρέπει νά τούς παρακαλέσω νά ὑπακούσουν στήν πρόσκλησί μου καί νά θέσουν σ' αὐτήν τήν περίπτωσι τό συμφέρον τοῦ Ἔθνους ὑπεράνω τῶν προσωπικῶν αἰσθημάτων τους.

Μέ τήν ἐργασία καί τήν πίστι τους θά εὑρίσκονται κοντά μου καί μετά θάνατον, γιατί πιστεύω ὅτι τό πνεῦμα μου θά μείνη μαζί τους καί θά τούς συνοδεύη διαρκῶς

Ἄς εἶναι σκληροί ποτέ ἄδικοι. Νά μήν προάγουν ποτέ τόν φόβο σέ σύμβουλο τῶν πράξεων τους καί νά θέτουν τήν τιμή τοῦ ἔθνους πάνω ἀπό κάθε ἄλλο πρᾶγμα στήν γῆ.

Ἄς γνωρίζουν τέλος ὅτι τό ἔργο μας τῆς οἰκοδομήσεως ἑνός ἐθνικοσοσιαλιστικοῦ κράτους ἀντιπροσωπεύει τό ἔργο τῶν αἰώνων τοῦ μέλλοντος καί ὑποχρεώνει τόν καθένα νά ὑπηρετῆ πάντα τό κοινό συμφέρον καί νά θέτη σέ δεύτερη μοῖρα τό ἀτομικό του ὄφελος. Ἀπό

ὅλους τους Γερμανούς, ἀπ' ὅλους τούς Ἐθνικοσοσιαλιστάς, ἄνδρες καί γυναῖκες καί ἀπ' ὅλους τούς στρατιῶτες τῆς Βέρμαχτ ζητῶ νά εἶναι πιστοί καί ὑπάκουοι στήν νέα κυβέρνησι καί στόν Πρόεδρό της ὥς τόν θάνατο. Καί ἐπάνω ἀπ' ὅλα, ζητῶ ἀπό τούς ἀρχηγούς τοῦ Ἔθνους καί ἀπό τούς ὑφισταμένους νά ἀγωνισθοῦν γιά τήν διατήρησι τῶν φυλετικῶν νόμων καί νά ἀντιταχθοῦν χωρίς οἶκτο στόν δηλητηριαστή ὅλων τῶν λαῶν, τόν διεθνῆ Ἰουδαϊσμό.

Βερολῖνο 29 Ἀπριλίου 1945, ὥραι 4

Ἀδόλφος Χίτλερ

Μάρτυρες: Δρ. Γιόζεφ Γκαῖμπελς
Μάρτιν Μπόρμαν
Βίλχελμ Μπούργκντόρφ
Χάνς Κρέμπς

Κανονικά ἡ γαμήλια τελετή εἶχε ὁρισθεῖ νά γίνη νωρίς τό βράδυ, ὅμως, δέν ἦταν δυνατόν νά εὑρεθῆ ἕνας ἐκπρόσωπος τῆς Πολιτικῆς ἀρχῆς ὁ ὁποῖος σύμφωνα μέ τά καθιερωμένα θά ἔπρεπε νά τελέση τό μυστήριο. Ὁ Γκαῖμπελς διατάσσει νά βγοῦν μερικοί SS καί νά ψάξουν ἀνάμεσα στούς μαχητές. Τελικά θά εὑρεθῆ ὁ Βάλτερ Βάγγνερ ὁ ὁποῖος ἐπολεμοῦσε στήν Φρίντριχστράσσε.

Ἔτσι ἡ τελετή ἀρχίζει λίγο πρίν ἀπό τά μεσάνυχτα.

Οἱ νεόνυμφοι ὁρκίσθησαν ὅτι εἶναι Ἀρίας καταγωγῆς ὑπέγραψαν τά σχετικά ἔγγραφα καί οἱ μάρτυρες Μπόρμαν καί Γκαῖμπελς τά ἐπεκύρωσαν μέ τίς δικές τους ὑπογραφές. Ἡ εἴδησις περνᾶ μέ ταχύτητα στά γύρω μποῦνκερ ὅπου γνωστοί καί ἄγνωστοι φανατικοί ἑορτάζουν τό ἀπροσδόκητο γεγονός.

Τήν ὥρα πού ὁ Ἀδόλφος Χίτλερ τίς πρῶτες ὧρες τῆς 29ης Ἀπριλίου ὑπαγορεύει στήν γραμματέα του Φράου Γιοῦγκε τήν ἰδιωτική του διαθήκη οἱ Ρῶσοι περνοῦν μαζικά τόν Σπρέε ἀπό τήν ἀνατιναγμένη ἀλλά ὄχι ἄχρηστη γέφυρα Μόλτκε.

Η ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΔΙΑΘΗΚΗ

Στά χρόνια τοῦ ἀγῶνος δέν ἐνόμιζα ὅτι μποροῦσα νά ἀναλάβω τήν εὐθύνη τοῦ Γάμου, ἀλλά τώρα, στό τέλος αὐτῆς τῆς ἐπιγείου ζωῆς μου, ἀποφάσισα νά παντρευτῶ τήν κοπέλα, πού ἔπειτα ἀπό χρόνια πιστῆς φιλίας, ἦλθε μέ τήν θέλησί της νά μοιρασθῆ τό πεπρωμένο μου στήν κυκλωμένη πλέον πόλι. Ἔπειτα ἀπό ἐπιθυμία της πεθαίνει σάν σύζυγός μου. Ὁ θάνατος θά μᾶς ἀποδώση ὅλα ὅσα ἐν ζωῇ μας ἐστέρησαν οἱ ὑποχρεώσεις μου ἔναντι τοῦ Ἔθνους.

Αὐτό που διαθέτω — ὅσο λιγο καί ἂν ἀξίζει — θά ἀνήκει στό Κόμμα. Καί ἂν τό Κόμμα δέν ἐπρόκειτο νά ὑπάρξη τότε στό Κράτος. Καί ἂν τό Κράτος δέν ἐπρόκειτο νά ὑπάρξη, κάθε ἄλλη ἐντολή μου εἶναι περιττή.

Κατά τήν διάρκεια τῶν χρόνων συνέλεξα πίνακες (ζωγραφικῆς) ὄχι γιά τό δικό μου προσωπικό ἐνδιαφέρον, ἀλλά γιά νά μπορῶ κάποια μέρα νά δημιουργήσω μιά ἔκθεσι ζωγραφικῆς στήν πόλι μου στό Λίντς. Ἡ ἐκπλήρωσι αὐτῆς μου τῆς ἐντολῆς εἶναι ἡ μεγαλυτέρα μου ἐπιθυμία.

Ὀνομάζω ἐκτελεστή τῆς διαθήκης τόν πιστό μου συναγωνιστή Μάρτιν Μπόρμαν. Ἔχει τήν ἔγκρισι γιά τήν νομική ἐκτέλεσι τῆς θελήσεώς μου. Τοῦ ἔχει ἐπιτραπεῖ νά θέση στήν ἄκρη ὅσα μποροῦν νά ἔχουν ἀξία προσωπικοῦ ἐνθυμίου, ἤ πού μποροῦν νά χρησιμεύσουν ὥστε νά ἐγγυηθοῦν μιά ἁπλῆ ἀστική ζωή, στούς ἀδελφούς μου καί περισσότερο στήν μητέρα τῆς συζύγου μου καί στούς παλιούς μου συνεργάτες καί συνεργάτριες, γραμματεῖς, εἰδικά στή κυρία Βίντερ πού ἐπί τόσα χρόνια μέ εἶχε βοηθήσει στήν ἐργασία μου.

Ἡ γυναίκα μου καί ἐγώ ἀποφασίσαμε νά πεθάνουμε γιά νά ἀποφύγουμε τήν ντροπή καί τήν συνθηκολόγησι.

Εἶναι ἐπιθυμία μας νά ἀποτεφρωθοῦμε στόν τόπο ὅπου ἐπί 12 χρόνια ἠργάσθην καθημερινῶς στήν ὑπηρεσία τοῦ Γερμανικοῦ λαοῦ.

Βερολῖνο 29 Ἀπριλίου 1945
ὥραι 4

Ἀδόλφος Χίτλερ

Μάρτυρες:
Μ. Μπόρμαν, Δρ. Γ. Γκαῖμπελς, Ν. Φόν Μπέλωφ

29 ΑΠΡΙΛΙΟΥ

Τά χαράματα τῆς 29ης Ἀπριλίου ὁ δόκτωρ Γκαῖμπελς ὑπογράφει αὐτό πού θά περάση στήν ἱστορία σάν παράρτημα τῆς πολιτικῆς διαθήκης τοῦ Φύρερ:

«Ὁ Φύρερ μέ διέταξε νά ἐγκαταλείψω τό Βερολῖνο τήν στιγμή πού αὐτό δέν θά δύναται νά ὑπερασπισθῆ περαιτέρω καί νά ἀναλάβω τίς εὐθῦνες μου εἰς τήν κυβέρνησι τήν ὁποία αὐτός ὥρισε.

Γιά πρώτη φορά στή ζωή μου αἰσθάνομαι ὑποχρεωμένος νά μήν ὑπακούσω σέ μιά διαταγή τοῦ Φύρερ. Ἡ γυναίκα μου καί τά παιδιά μου ἑνώνονται μαζί μου σέ αὐτήν τήν ἀπόφασι. Ἀπό κίνητρα ἀνθρωπιστικά καί προσωπικῆς πίστεως δέν μπορῶ νά ἐγκαταλείψω

μόνον τόν Φύρερ σέ αὐτή τήν θλιβεροτάτη ὥρα. Σέ ἀντίθετη περίπτωσι θά ἔπρεπε νά θεωρηθῶ ἕνας ἀπαρνητής καί ἕνα δειλό κάθαρμα, ὁ ὁποῖος θά ἔχανε μαζί μέ τόν σεβασμό τοῦ Γερμανικοῦ λαοῦ, τόν αὐτοσεβασμό του ὁ ὁποῖος ἀποτελεῖ τήν πρωταρχική προϋπόθεσι γιά συμμετοχή στήν μελλοντική ἀναγέννησι τοῦ Ράϊχ καί τοῦ Γερμανικοῦ Ἔθνους.

Μέσα στό στρόβιλο τῆς προδοσίας πού περιβάλλει τόν Φύρερ αὐτές τίς τελευταῖες ἡμέρες τοῦ πολέμου, πρέπει τουλάχιστον νά ὑπάρχουν ἄνδρες ἕτοιμοι νά τόν ἀκολουθήσουν στόν θάνατο δίχως ὅρους ἀκόμη καί ἐναντίον τῆς τυπικῆς διαταγῆς καί ὀρθολογικά δικαιολογημένης πού αὐτός ὁρίζει στήν διαθήκη του.

Νομίζω ὅτι μ' αὐτόν τόν τρόπο προσφέρω μιά καλυτέρα ὑπηρεσία πρός τόν Γερμανικό λαό καί τό μέλλον του. Διά τούς σκληρούς χρόνους πού πρόκειται νά ἀκολουθήσουν, τά παραδείγματα εἶναι περισσότερο ἀναγκαῖα ἀπό τούς ἀνθρώπους. Πάντα θά εὑρίσκονται ἄνδρες ἱκανοί γιά νά δείξουν τόν δρόμο τῆς ἐθνικῆς ἐπαναστάσεως, ἀλλά δέν θά εἶναι δυνατόν νά ξαναδημιουργηθῆ ἡ ζωή τοῦ Ἔθνους δίχως παραδείγματα καθαρά καί κατανοητά σέ ὅλους.

Γι' αὐτούς τούς λόγους ἐκφράζω τήν ἀμετάπειστη ἀπόφασί μου νά μήν ἐγκαταλείψω τήν πρωτεύουσα τοῦ Ράϊχ ἀκόμη καί ἂν αὐτή ὤφειλε νά καταληφθῆ. Ἀποφασίζω ἀκόμη στό ὄνομα τῆς συζύγου μου καί τῶν παιδιῶν μου τά ὁποῖα εἶναι πολύ μικρά γιά νά καταλάβουν καί τά ὁποῖα ἂν ἦσαν ἀρκετά μεγάλα θά ἠνώνοντο εἰς τήν ἀπόφασί μου νά τελειώσουμε δίπλα στόν Φύρερ μιά ζωή πού δέν ἔχει πλέον νόημα ἂν δέν μπορῆ νά πραγματοποιηθῆ στό πλευρό του.

Βερολῖνο 29 Ἀπριλίου 1945 ὥραι 5.30

Δόκτωρ. Γκαῖμπελς

Ἡ πολιτική διαθήκη τοῦ Φύρερ πρέπει νά περάση μέσα ἀπό τίς Ρωσικές γραμμές καί νά γίνη γνωστή στίς ἐλεύθερες ἀκόμη περιοχές τῆς Γερμανίας. Ἐπιλέγονται τρεῖς ἄνδρες γιά τήν παράτολμη ἐκείνη ἀποστολή.

Ὁ Ταγματάρχης Βίλλυ Γιοχανμέϋερ ὁ ὁποῖος πρέπει νά τήν παραδώση στά χέρια τοῦ Στρατάρχου Σαΐρνερ, ὁ Βίλχελμ Ζάντερ καί ὁ Χάϊνς Λόρενζ οἱ ὁποῖοι θά τήν μεταφέρουν στόν Μεγάλο Ναύαρχο Νταῖνιτς. Τήν ἴδια μέρα ὁ Μάρτιν Μπόρμαν θά ἀποστείλη ἕνα αὐστηρό τηλεγράφημα στό Μπερχτεσγκάντεν στήν διοίκησι τῶν SS.

« Αν τό Βερολῖνο καί ἐμεῖς χαθοῦμε πρέπει νά ἐξολοθρευτοῦν οἱ προδότες τῆς 23ης Ἀπριλίου. Κάνετε τό καθῆκον σας. Ἡ ζωή σας

καί ἡ τιμή σας ἐξαρτῶνται ἀπό αὐτό».

Ἀπό τό πρωί τά Ρωσικά στρατεύματα τά ὁποῖα ἔχουν διαβεῖ τόν Σπρέε παρακάμπτουν τό Τιργκάρντεν καί ἐμφανίζονται μπροστά ἀπό τό ὑπουργεῖο ἐσωτερικῶν Ἕνα τάγμα SS θά πέση μέχρι καί τοῦ τελευταίου, ὑπερασπιζόμενο τό κτίριο Στόν ζωολογικό κῆπο τά ἀντιαεροπορικά τοῦ μποῦνκερ στρέφουν τά στόμιά τους πρός τά κύματα τῶν ἐχθρῶν πού πλησιάζουν Στό Σπιτελμάρκετ οἱ Νορβηγοί παραμένουν ἀκλόνητοι στίς θέσεις τους. Μάταια οἱ Ρῶσοι προσπαθοῦν νά ἀνοίξουν δρόμο πρός τήν Σέϊντελστράσσε Οἱ Νορβηγοί τούς καθηλώνουν Τά βαρειά τεθωρακισμένα Τ-34 πυρπολοῦνται. Ψηλά στήν Βίλχελμστράσσε ἔχουν παραταχθεῖ οἱ Γάλλοι Στήν περιοχή τοῦ Μοάμπιτ Γερμανικά SS προσπαθοῦν νά ὑπερασπίσουν τά λίγα τετράγωνα τά ὁποῖα παραμένουν ἐλεύθερα. Στήν Φερμπέλινερ Πλάτς λαμβάνει χώρα μιά ἀπό τίς τελευταῖες συγκρούσεις τῶν τεθωρακισμένων. Στήν Ἀνατολή τά παιδιά τοῦ Μπαρενφάγγεν δίχως πολεμοφόδια ὑποκύπτουν στήν Ρωσική πίεσι ἔπειτα ἀπό μία ἐφιαλτική μάχη σῶμα πρός σῶμα Ἀνενόχλητοι πλέον οἱ Ρῶσοι ξεχύνονται μέσα στήν Ἀλεξάντερ πλάτς καί κατευθύνονται πρός τόν Πύργο. Πλέον οἱ μάχες διεξάγονται 700 μόλις μέτρα μακρυά ἀπό τήν Καγκελλαρία

Στό μποῦνκερ ἐπιστρέφει ἡ ἠρεμία Ὁ Χίτλερ λαμβάνει μέρος στήν στρατιωτική σύσκεψι τοῦ ἀπογεύματος Ὁ στρατηγός Βάϊλντιγκ συνοψίζει τήν κατάστασι μέ τήν ἀκόλουθη χαρακτηριστική φράσι.

«Ἐντός τῆς ἡμέρας οἱ Ρῶσοι θά εἶναι σέ θέσι νά μᾶς φτύνουν ἀπό τά παράθυρα»

Ἀπαισιόδοξη πρόβλεψι λαμβάνοντας ὑπ᾽ ὄψι τόν ἡρωισμό τῶν στρατιωτῶν. Ἐκείνη τήν ἡμέρα θά φθάση καί ἡ εἴδησις τῆς δολοφονίας τοῦ Μουσσολίνι [94]

Ὁ Φύρερ ἀποφασίζει νά ἐπιταχύνη τό τέλος του Διατάζει νά δηλητηριάσουν τήν πιστή Ἀλσατή σκύλα του τήν Μπλόντυ — τό μοναδικό τετράποδο πού εἶχε δεχθεῖ τίς φροντίδες τοῦ καλυτέρου

---

94 10 Μαΐου 1945

Ὁ πρωθυπουργός πρός τόν στρατάρχην Ἀλεξάντερ, Ἰταλία

«Εἶδα τήν φωτογραφία

Ὁ ἄνθρωπος πού ἐδολοφόνησε τόν Μουσολίνι προέβη σέ δήλωσι, πού ἐδημοσιεύθη στήν «Νταίηλυ Ἐξπρές» ὅπου ἐκθέτει μέ αὐταρέσκεια τίς ἄτιμες μεθόδους πού ἐχρησιμοποίησε Εἶπε ἐπίσης ὅτι ἐφόνευσε τήν ἐρωμένη τοῦ Μουσολίνι Εὑρίσκετο καί αὐτή στόν κατάλογο τῶν ἐγκληματιῶν πολέμου.

Αὐτός ἔλαβε διαταγή νά τήν σκοτώση καί ἀπό ποιόν. Μοῦ φαίνεται ὅτι ἡ καθαρτήριος χείρ τῆς Βρεττανικῆς στρατιωτικῆς ἐξουσίας ὀφείλει νά προβῆ σέ ἀνακρίσεις ἐπί τῶν ἀνωτέρω σημείων

χειρουργοῦ — τῆς Εὐρώπης κατά διαταγήν τοῦ Φύρερ — Στίς γραμματεῖς του δίνει ἀπό μιά φιάλη δηλητηρίου

«Δέν ἦταν αὐτό τό δῶρο πού ἐσκόπευα νά σᾶς κάνω γιά τίς τόσες ὑπηρεσίες σας» δικαιολογεῖται

Στήν βραδυνή σύσκεψι ὁ Ἄξμαν πού ἔχει ἐπιστρέψει σέ ἕνα διάλειμμα τῆς μάχης παρακαλεῖ γιά τελευταία φορά τόν Φύρερ νά ἐγκαταλείψη τό Βερολῖνο Αὐτός καί τά παιδιά πού φέρουν τό ὄνομά του θά προστατεύσουν τήν ἔξοδό του ἔστω καί ἄν χρειασθῆ νά πέσουν μέχρι καί τοῦ τελευταίου

— Γιά ποιό λόγο;. τόν διακόπτει ὁ Φύρερ, θά πρέπει νά περιφέρομαι σάν δραπέτης μέσα στά δάση τοῦ Βραδεμβούργου;

Εἶναι πλέον φανερό σέ ὅλους ὅτι ἡ ἀπόφασις τοῦ Φύρερ νά παραμείνη στό Βερολῖνο εἶναι ἀμετάπειστος Ρωτᾶ νά μάθη πόσο ἀκόμη μποροῦν νά ἀντισταθοῦν

— Ὄχι περισσότερο ἀπό 24 ὧρες εἶναι ἡ ὁμόφωνη γνώμη τοῦ Βάϊλντιγκ καί τοῦ Μόνκε

Ἕνα μήνυμα συντάσσεται βιαστικά πρός τόν Στρατάρχη Κάϊτελ Ὁ Χίτλερ θεωρεῖ χρέος του νά ἐπαινέση τά στρατεύματα πού ἐπολέμησαν πιστά στίς τόσες καί τόσες μάχες τοῦ πολέμου Καταφέρεται ὅμως ἐναντίον τῶν στρατηγῶν πού ἐπρόδωσαν τήν ἐμπιστοσύνη του Τό μήνυμα θά τό μεταφέρη ὁ Φόν Μπέλλωφ

Λίγο ἀργότερα στέλνει τό ἀκόλουθο ραδιομήνυμα στόν στρατηγό Γιόντλ.

«Ζητῶ νά ἐνημερωθῶ ἀμέσως ἐπάνω εἰς τά ἀκόλουθα σημεῖα:

1) Ποῦ εὑρίσκονται οἱ μονάδες τοῦ Βένκ
2) Πότε θά ἐπιτεθοῦν
3) Ποῦ εὑρίσκεται ἡ 9η στρατιά
4) Ποία διεύθυνσι ἔχει λάβει ἡ 9η στήν προσπάθειά της νά διασπάση τόν κλοιό
5) Ποῦ εὑρίσκονται οἱ μονάδες τῶν σωμάτων στρατοῦ Χόλστε.

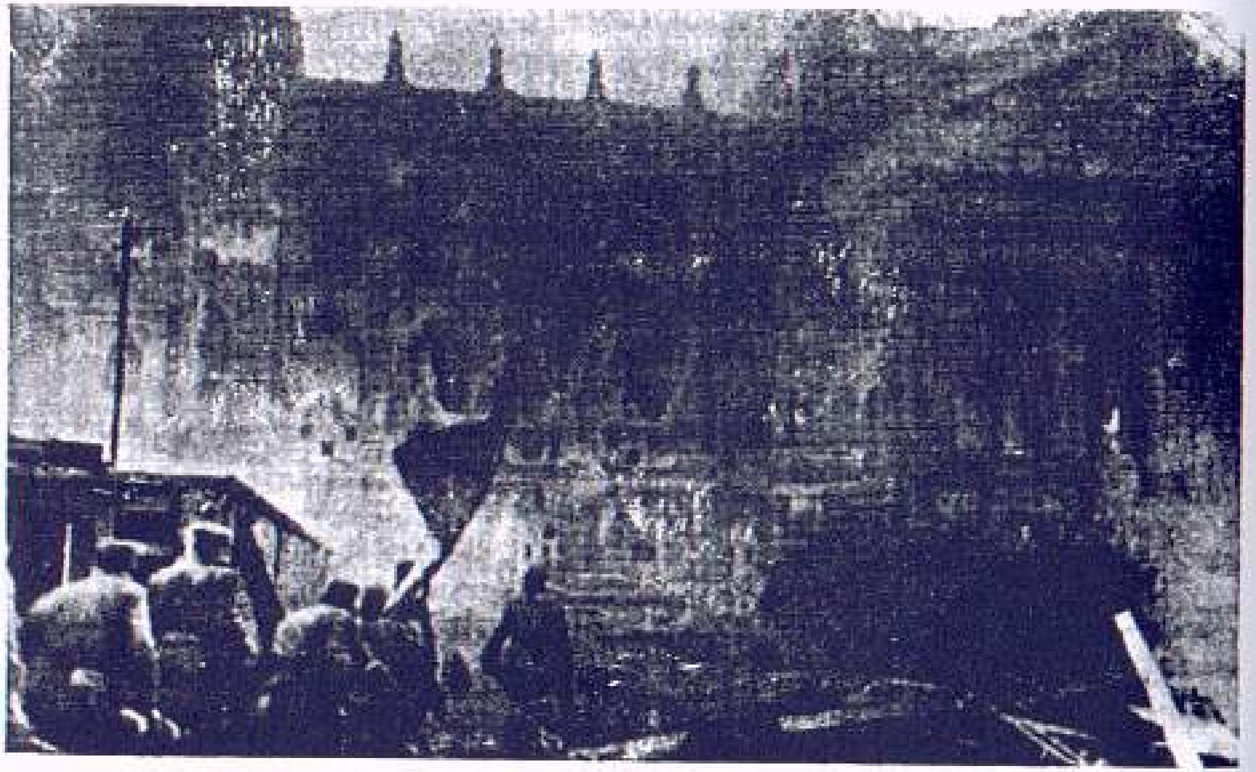
Ἡ ἀπάντησις θά ἔλθη μέ καταπληκτική ταχύτητα:

1) Ἡ προέλασις τοῦ Βένκ νοτίως τοῦ Πότσδαμ
2) Ἡ 12η στρατιά ἀδυνατεῖ νά συνεχίση τήν προέλασι πρός τό Βερολῖνο
3) Ἡ 9η ἔχει τελείως κυκλωθεῖ
4) Ὁ Χόλστε εἰς θέσεις ἀμύνης

30 ΑΠΡΙΛΙΟΥ

Οἱ Ρῶσοι ἐξακολουθοῦν νά διαβαίνουν τόν Σπρέ. — Ἀρχίζει ἡ τελική ἐπίθεσις ἐναντίον τοῦ Ράϊχσταγκ. — Ἐλάχιστα τετράγωνα παραπέρα οἱ ἄνδρες τῆς Σαρλεμάν ὑπερασπίζονται τό ὑπουργεῖο Ἀεροπορίας. — Ὁ

Χίτλερ καί ή Εὔα Μπράουν αὐτοκτονοῦν. — Μαρτυρία τοῦ Λίνγκε. — Ἡ κατάστασις στό Βερολῖνο. — Τηλεγράφημα τοῦ Μπόρμαν πρός τόν Μεγάλο Ναύαρχο Νταίνιτς. — Ὁ καινούργιος Καγκελλάριος Γκαῖμπελς ζητᾶ νά διαπραγματευθῆ μέ τήν Ρωσική διοίκησι. — Τό ἴδιο βράδυ ὁ στρατηγός Κρέμπς περνᾶ τίς Γερμανικές γραμμές μέ κατεύθυνσι τήν διοίκησι τοῦ Τσουϊκώφ.

30 Ἀπριλίου 1945. Ἡ τελική ἐπίθεσις ἐναντίον τοῦ Ράϊχσταγκ ἔχει ἀρχίσει. Οἱ Ρῶσοι προχωροῦν ἀνεμίζοντας τήν ὑπ' ἀριθμόν 5 πολεμική σημαία.

Τά Ρωσικά στρατεύματα πού συνεχῶς διαβαίνουν τόν Σπρέε ἀποφεύγουν νά πέσουν πάνω στήν ὀχυρωμένη περιοχή τοῦ Τιεργκάντεν καί προωθοῦνται βορειότερα. Μερικές μόλις ἑκατοντάδες μέτρα μακρυά ἀπό τό Ράϊχσταγκ συνωστίζονται τρία ρωσικά τάγματα τῆς 150ης μεραρχίας. Περιμένουν νά παύση ὁ βομβαρδισμός τοῦ πυροβολικοῦ τους γιά νά ἐπιτεθοῦν. Πίσω ἀπό τούς τοίχους τοῦ Ράϊχσταγκ οἱ ἄνδρες τοῦ 15ου

τάγματος τουφεκιοφόρων ἔχουν λάβει θέσι μάχης καί περιμένουν μέ τό δάκτυλο στήν σκανδάλη. Γερμανοί καί Λεττονοί πλάι - πλάι. Τό ρωσικό πυροβολικό παύει... Τήν ὥρα πού τό πρῶτο τάγμα ξεκινᾶ γιά τήν ἐπίθεσι ἀρχίζει νά χτυπᾶ τό Γερμανικό πυροβολικό πού σταθμεύει στό Τιργκάντεν Ἡ Ρωσική ἐπίθεσις καθηλώνεται 100 μόλις μέτρα μακρυά ἀπό τό Ράϊχσταγκ, μπροστά ἀπό τήν γεμάτη νερό ἀντιαρματική τάφρο. Ρίχνεται στήν Μάχη καί ἡ 207η μεραρχία πεζικοῦ. Οἱ Ρῶσοι περνοῦν τήν τάφρυ ἀνεμίζοντας τήν ὑπ' ἀριθμόν 5 πολεμική σημαία, ἀλλά οἱ ἀπώλειές τους εἶναι τρομακτικές. Μπροστά στά σκαλιά τοῦ Ράϊχσταγκ καινούργια αἱματοχυσία. Ἡ σημαία περνᾶ ἀπό χέρι σέ χέρι φτάνει μέχρι τήν εἴσοδο. Οἱ ὑπερασπιστές τοῦ Ράϊχσταγκ ἀμύνονται ἀπεγνωσμένα. Ἀπό τά παράθυρα τῶν πάνω ὀρόφων τά στόμια τῶν ἀνταεροπορικῶν στρέφονται καί αὐτά ἐναντίον τῶν Ρώσων. Ἡ πολεμική σημαία ἀπό χέρι σέ χέρι παίρνει τόν δρόμο τῆς ἐπιστροφῆς. Ἡ πρώτη Ρωσική ἐπίθεσις ἔχει ἀποτύχει.

Ταυτόχρονα μέ τήν ἐπίθεσι ἐναντίον τοῦ Ράϊχσταγκ οἱ Ρῶσοι προσπαθοῦν νά προωθηθοῦν περισσότερο στήν περιοχή τοῦ ζωολογικοῦ κήπου. Ἡ Σαβυνύ πλάτς, ἡ Νυρεμπέργκερστράσσε, ἡ Λούτσοουστράσσε καί μέρος τῆς Μπουνταπέστ-στράσσε φλέγονται. Οἱ Ρῶσοι φτάνουν στήν Λούτσοουστράσσε ἀνατρέποντας τήν γερμανική ἀντίστασι πού ἔχει σκοπό νά τούς κρατήση μακρυά ἀπό τό κατάμεστο νοσοκομεῖο. Δυτικά στό Χάλενσεε ἡ κατάστασις εἶναι δραματική Στίς γέφυρες τοῦ Πίκελσντορφ ἡ Χιτλερική νεολαία ἀποδεκατισμένη συνεχίζει νά πολεμᾶ δεξιά καί ἀριστερά τῆς Σλύντερ.

Στό μποῦνκερ ἡ ἀτμόσφαιρα εἶναι καταθλιπτική. Ὁ Χίτλερ ἐμφανίζεται στίς 11. Ἀποχαιρετᾶ τούς συνεργάτες του καί παρουσία ὅλων βγάζει ἀπό τό σακκάκι του τό χρυσό σῆμα τοῦ Ἐθνικοσοσιαλιστικοῦ Κόμματος καί τό καρφιτσώνει μέσα στή Γενική σιωπή πάνω στό φόρεμα τῆς Μάγδας Γκαῖμπελς στό ὕψος τῆς καρδιᾶς. Χειρονομία συμβολική. Ὕστατη ἀναγνώρισι γιά τό δρᾶμα πού ζεῖ μιά μητέρα τοῦ Ράϊχ. Ὁ Χίτλερ ζητᾶ νά γευματίση γιά τελευταία φορά μαζί μέ τήν σύζυγό του καί ἀμέσως μετά κλείνεται στό Γραφεῖο του. Ὁ καμαριέρης τοῦ Χίτλερ, Λίνκε — αὐτόπτης μάρτυς — ἔτσι περιγράφει τίς τελευταῖες στιγμές τοῦ ἀρχηγοῦ του:

> Ἔπειτα ἀπό λίγο ἐμφανίστηκε ὁ Γκύνσε, βοηθός τοῦ Χίτλερ ὁ ὁποῖος ἀνέφερε ὅτι ἡ κυρία Γκαῖμπελς ἤθελε νά μιλήση γιά μιά ἀκόμη φορά μέ τόν Φύρερ. Ὁ Χίτλερ πῆγε στήν κυρία Γκαῖμπελς καί ἐγώ τόν συνόδευσα. Ὁ δόκτωρ Γκαῖμπελς μᾶς ὑπεδέχθη στόν προθάλαμο καί εἶπε στόν Χίτλερ:
>
> — Φύρερ μου γιατί δέν προσπαθεῖτε νά βγῆτε ἀπό τό Βερολῖνο ὑπό τήν προστασία τῆς Χιτλερικῆς νεολαίας;
>
> — Δόκτωρ — ἀπήντησε ὁ Χίτλερ — γνωρίζετε τήν ἀπόφασί μου

Μία ἱστορική φωτογραφία Οἱ Σοβιετικοί στρατιῶτες Γεγκόρωφ καί Κανταρίγι ὑψώνουν τήν ὑπ' ἀριθμόν 5 πολεμική σημαία πάνω στό Ράϊχσταγκ. Ὅμως στ ὑπόγεια ἡ Γερμανική ἀντίστασις συνεχίζεται

Δέν θά τήν ἀλλάξω Ὅμως ἐσεῖς μπορεῖτε νά ἀφήσετε τό Βερολῖνο μαζί μέ τήν οἰκογένειά σας

Ὁ Γκαῖμπελς ἀπεκρίθη μέ τήν σειρά του.

— Ὄχι, Φύρερ μου Στόν τελευταῖο μου λόγο ὑπό τήν ἰδιότητά μου σάν Γκαουλάϊτερ εἶχα πεῖ ὅτι δέν θά ἐγκατέλειπα τό Βερολῖνο, ἀλλά ὅτι θά ἔμενα μαζί μέ τήν οἰκογένειά μου Εἶναι μιά ὑπόσχεσις τήν ὁποία θέλω νά κρατήσω

Μετά οἱ δύο ἔσφιξαν τά χέρια σιωπηλά. Ὁ Χίτλερ πῆγε στήν κυρία Γκαῖμπελς καί τήν ἀποχαιρέτησε

Ὕστερα ἐπέστρεψε μαζί μου. Ἡ ὥρα ἦταν 3.45. Ὅταν φθάσαμε μπροστά ἀπό τήν πόρτα τοῦ δωματίου του τοῦ εἶπα ὅτι καί ἐγώ ἤθελα νά τόν ἀποχαιρετίσω. Ὁ Χίτλερ μοῦ εἶπε:

— Λίγκε, διέταξα, ὅλος αὐτός ὁ κόσμος νά βγῆ ἀπό τό Βερολῖνο σέ μικρές ὁμάδες. Ἑνωθῆτε μέ μία ἀπό αὐτές καί προσπαθῆστε νά φθάσετε στήν Δύσι.

— Φύρερ μου, τόν ρώτησα, καί τώρα γιά ποιόν θά πρέπει νά πολεμήσουμε;

Ὁ Χίτλερ μοῦ ἔσφιξε τό χέρι καί μοῦ εἶπε:

— Für den Kommenden Mann. — Γιά τόν ἄνδρα πού πρόκειται νά ἔλθη.

Στάθηκα ἀκίνητος στόν ναζιστικό χαιρετισμό καί ἔπειτα κατευθύνθηκα πρός τήν ἔξοδο τοῦ Μποῦνκερ Δέν ἤθελα πλέον οὔτε νά βλέπω οὔτε νά ἀκούω τίποτε.

Τήν ὥρα πού ἡ τελευταία πρᾶξις τοῦ δράματος σφραγίζει μαζί μέ μιά ἐποχή καί τό τέλος τοῦ πολέμου στήν Εὐρώπη οἱ ὑπερασπιστές τοῦ Ράϊχσταγκ δέχονται τήν τελική ἐπίθεσι τῶν Ρώσων

Οἱ S S πυροβολοῦν ἀσταμάτητα πάνω στά κύματα τῶν ἐπιτιθεμένων οἱ ὁποῖοι προσπαθοῦν νά παραβιάσουν τήν καλά φραγμένη μέ τσουβάλια ἄμμου εἴσοδο Μέσα στήν ἔντασι τῆς μάχης δέν ἀντιλαμβάνονται τούς Ρωσικούς ὅλμους πού γκρεμίζουν μεθοδικά ἕνα κομμάτι τοῦ τοίχου

Εἰσῆλθαν μέσα ἀπό ἕνα ἄνοιγμα ἕνας τήν φορά, πέφτοντας ἐπάνω στούς τραυματισμένους καί αἰφνιδιασμένους ἐχθρούς, χτυπῶντας τους μέ τίς γροθιές, πετῶντας χειροβομβίδες στό σκοτάδι τοῦ προαυλίου, μέ τήν ἀτμόσφαιρα γεμάτη ἀπό καπνούς καί κραυγές Οἱ Γερμανοί πού εἶχαν αἰφνιδιασθεῖ ἀπό τήν ξαφνική ἐπίθεσι, ὑποχωροῦν ἄτακτα, μερικοί πάνω στίς σκάλες, μερικοί στίς δύο μεγάλες αἴθουσες οἱ ὁποῖες εὑρίσκοντο ἀπό τήν μία καί ἀπό τήν ἄλλη πλευρά τοῦ προαυλίου

Στόν κῆπο τῆς καγκελλαρίας μεταφέρονται μέσα σέ κουβέρτες τά νεκρά κορμιά τοῦ Φύρερ καί τῆς συζύγου του καί περιχύνονται μέ βενζίνη Ὁ ἴδιος ὁ Μπόρμαν θά ἀνάψη τήν φωτιά ἐνῶ λίγα μέτρα παρακάτω ἀνεβασμένοι στά σκαλιά τοῦ πύργου παρατηρήσεως οἱ μεγαλύτεροι ἀξιωματοῦχοι τοῦ καθεστῶτος μέ ἐπικεφαλῆς τόν Γκαῖμπελς, τόν Ἄξμαν, τόν Κρέμπς καί τόν Μπουργκώφ, στέκουν ἀκίνητοι στόν ναζιστικό χαιρετισμό

Λίγο ἀργότερα ὁ Μπόρμαν συντάσσει τό ἀκόλουθο τηλεγράφημα γιά τόν Νταῖνιτς:

Πρός τόν Μεγάλο Ναύαρχο Νταῖνιτς

Στήν θέσι τοῦ πρώην στρατάρχου Γκαῖριγκ ὁ Φύρερ διώρισε ἐσᾶς, κύριε ἀρχιναύαρχε, ὡς διάδοχόν του Σᾶς ἀποστέλλονται ἔγγραφες ἐξουσιοδοτήσεις Λάβετε ἀμέσως τά μέτρα πού ἀπαιτεῖ ἡ κατάστασις

Στήν συνέχεια προτείνει στόν Γκαῖμπελς νά ἀκολουθήση τόν δρόμο τῶν διαπραγματεύσεων. Ἄν οἱ Ρῶσοι ἐδέχοντο θά μποροῦσε νά πάη στό Plön γιά νά λάβη τήν ἔγκρισι τοῦ Νταῖνιτς. Ὁ Γκαῖμπελς δέχεται. Δίδει ἐντολές νά ἐπικοινωνήσουν μέ τήν Ρωσική διοίκησι μέσω ἀσυρμάτου. Ἔκπληκτος ὁ Τσουίκωφ γι' αὐτήν τήν ἀπρόοπτη ἐξέλιξι τῶν πραγμάτων δέχεται καί αὐτός μέ τήν σειρά του.

Τήν ἴδια νύχτα ὁ στρατηγός Κρέμπς ἔχοντας στήν τσέπη μιά ἐπιστολή τοῦ Γκαῖμπελς γιά τόν Ρῶσο στρατηγό περνᾶ τίς Γραμμές.

Ἡ ἀποστολή του καλύπτεται μέ ἀπόλυτη μυστικότητα διότι ὑπάρχει φόβος ἀνταρσίας τῶν Γερμανικῶν στρατευμάτων τά ὁποῖα εἶναι ἀποφασισμένα νά πολεμήσουν μέχρι τοῦ τέλους.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Στό ΣΟΥΛΕΜΠΟΥΡΓΚΙΝ ὁ Κρέμπς θά φθάση στίς 4 τό πρωί συνοδευόμενος ἀπό τόν συνταγματάρχη Φόν Ντούφφιγκ καί τόν ὑπολοχαγό τῶν S.S. Νεϋλάντις. Μπροστά προχωρεῖ ἕνας Γερμανός στρατιώτης. Ἡ συνομιλία τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς Γερμανικῆς ἀντιπροσωπείας μέ τόν Ρῶσο στρατηγό Τσουίκωφ εἶναι ὁ δυσκολότερος διπλωματικός διάλογος πού ἔχουν κάνει ποτέ στρατιωτικοί.

Ὁ Κρέμπς ζητᾶ τήν κατάπαυσι τῶν ἐχθροπραξιῶν. Ὁμολογεῖ ὅτι ὁ Χίτλερ δέν ὑπάρχει πλέον καί κατά συνέπεια πρέπει νά δημιουργηθῆ μιά καινούργια κυβέρνησις ἡ ὁποία θά διαπραγματευθῆ τήν παράδοσι.

Καχύποπτος ὁ Ρῶσος ἀρνεῖται. Προηγεῖται ἡ «ἄνευ ὅρων παράδοσις».

— Πρέπει νά ἔχω τήν ἔγκρισι τῆς κυβερνήσεως μου γιά κάτι τέτοιο διαμαρτύρεται ὁ Κρέμπς.

— Κυβέρνησις θά ὁρισθῆ μετά τήν παράδοσι ἄνευ ὅρων, εἶναι ἡ ἀπάντησις.

Ὁ Κρέμπς ζητᾶ τήν ἄδεια νά στείλη πίσω στίς γερμανικές γραμμές ἕναν ἀπό τούς ἄνδρες του γιά νά ἐνημερώση τόν δόκτορα Γκαῖμπελς καί γιά νά λάβη ὁδηγίες. Ὁ Τσουίκωφ δέχεται:

> Γιά νά ξαναπάη στίς Γερμανικές ἀρχές ὁ Ντούφφιγκ κατευθύνθηκε πρός τήν Μπουνταπέστστρασσε. Ὁ Νεϋλάντις καί δύο Ρῶσοι ἀξιωματικοί τούς συνοδεύουν. Ἀναγνωρίζοντας Γερμανικές στολές κάτω ἀπό τήν λευκή σημαία οἱ Γρεναδιέροι τῆς μεραρχίας Μύνχενμπεργκ κραυγάζουν «Προδότες!» καί πυροβολοῦν.[95] Ὁ Νεϋλάντις τραυματίζεται, οἱ δύο Ρῶσοι σκοτώνονται, ὁ Ντούφιγκ σώθηκε μέ τήν παρέμβασι ἑνός Γερμανοῦ ἀξιωματικοῦ πού διατάζει νά σταματήση τό πῦρ».[96]

Εἶναι τό σύνθημα. Στό Μποῦνκερ τοῦ Ζωολογικοῦ κήπου οἱ μικροί ἀξιωματικοί στρέφουν τά ὅπλα ἐναντίον ὅσων εἶχαν ἐκφρασθεῖ ἔστω καί φευγαλέα ὑπέρ μιᾶς συνθηκολογήσεως. Φωνάζουν, βρίζουν, πιάνονται στά χέρια, οὐρλιάζουν ὑστερικά οἱ γυναῖκες μπαίνουν ἀνάμεσά τους γιά νά ἀποσοβήσουν τήν αἱματοχυσία. Ἐπεμβαίνουν οἱ ψυχραιμότεροι, τά ὅπλα τῶν Ὁλλανδῶν χαμηλώνουν μερικές ξυλωμένες ἐπωμίδες ξαναμπαίνουν στήν θέσι τους. Γερμανοί, Ὁλλανδοί, Βέλγοι καί Δανοί ξαναπαίρνουν τίς θέσεις τους στά χαρακώματα κραυγάζοντας: «ΔΕΝ ΘΑ ΣΥΝΘΗΚΟΛΟΓΗΣΟΥΜΕ».

Ἀπό ἕνα τηλεφωνικό θάλαμο ὁ Ντούφφιγκ καλεῖ τό Μποῦνκερ καί ἐνημερώνει τόν Γκαῖμπελς γιά τήν Ρωσσική ἀδιαλλαξία. Ὁ καινούργιος Καγκελλάριος τοῦ Ράιχ βρίσκει ἄσκοπη τήν περαιτέρω παραμονή τοῦ στρατηγοῦ στήν διοίκησι τοῦ Τσουίκωφ. Ζητᾶ νά ἐπιστρέψη ἀμέσως. Ὁ στρατηγός θά ἐπιστρέψη στό Μποῦνκερ στίς 1 τό μεσημέρι. Ἡ μεσολαβητική του προσπάθεια δέν εἶχε ὁδηγήσει πουθενά. Ὁ Γκαῖμπελς θά ἀκούση μέ προσοχή τήν ἀναφορά τοῦ στρατηγοῦ καθώς καί τά 5 σημεῖα τά ὁποῖα συνοψίζουν τίς Ρωσικές θέσεις:

α) Παράδοσις τοῦ Βερολίνου β) Παράδοσις τοῦ ὁπλισμοῦ γ) Ἐγγύησις νά διαφυλαχθῆ ἡ ζωή τῶν ἀξιωματικῶν καί τῶν στρατιωτῶν ἐπάνω σέ κοινή βάσι. δ) Ἐγγύησις περιθάλψεως τῶν τραυματιῶν ε) Διαπραγματεύσεις μέ τούς δυτικούς διά μέσου ἀσυρμάτου.

Οἱ Ρωσικές θέσεις εἶναι ἀπαράδεκτες. Τό γνωστοποιεῖ στόν Τσουίκωφ μέ ἕνα ραδιομήνυμα. Στήν συνέχεια συντάσσει ἕνα τηλεγράφημα διά τόν Μεγάλο Ναύαρχο Νταῖνιτς, μέ τό ὁποῖο τόν πληροφορεῖ γιά τόν θάνατο τοῦ Χίτλερ. Ὁ Μ. Μπόρμαν ὁ ὁποῖος θά ἐπιδιώξη νά τόν συναντήση θά τόν κατατοπίση διά τίς τελευταῖες ἐξελίξεις.

Μέσα στό Μποῦνκερ οἱ προετοιμασίες γιά τήν ὁμαδική ἔξοδο πού ἔχει ὁρισθεῖ γιά τό ἴδιο βράδυ ἀποκορυφώνονται.

Ἔξω ἀνάμεσα στά ἐρείπια οἱ μάχες συνεχίζονται:

Στήν Λεϊπζινγκερστράσσε πολεμοῦν οἱ Γάλλοι. Στήν Πύλη τοῦ Βραδεμβούργου ἀμύνονται οἱ Λεττονοί. Στήν Κύρφυστερνταμ οἱ Γερμανοί. Στόν ζωολογικό κῆπο ἡ ἀντίστασις ἀναζωπυρώνεται διότι ἀποκομμένα

95 *Σήμερα γνωρίζουμε ὅτι ὁ πρῶτος πού ἔστρεψε τά ὅπλα ἐναντίον τῆς Γερμανικῆς Ἀντιπροσωπείας ἦταν ὁ διοικητής τῆς* Charlemagne SS-Brigadefuhrer, *Κρούκενμπεργκ.*

96 *Ρ. Καρτιέ Προαναφερόμενο ἔργο Τόμος Β΄ σελίς 365*

τμήματα τῶν Ὁλλανδῶν, τῶν Βέλγων, τῶν Δανῶν, συνενώνονται μέ τήν ἀποδεκατισμένη μεραρχία Μύνχενμπεργκ. Στήν περιοχή τῶν κυβερνητικῶν κτιρίων οἱ Γερμανοί ἐγκαταλείπουν τό Ὑπουργεῖο Ἀεροπορίας ἀλλά συνεχίζουν νά κρατοῦν. Στήν Δύσι ἡ Χιτλερική νεολαία ἐξακολουθεῖ νά ὑπερασπίζεται τήν γέφυρα τοῦ Πικελσντόρφ.

Ὁ διευθυντής τῆς Ραδιοφωνίας Φρῖτσε ὅπως καί τό σύνολο τῶν ὑπερασπιστῶν ἀγνοοῦν τίς τελευταῖες ἐξελίξεις. Ὅταν πληροφορεῖται ἀπό τόν Νάουμαν ἀργά τό ἀπόγευμα τόν θάνατο τοῦ Φύρερ ζητᾶ ἐπειγόντως νά συναντήση τόν Γκαῖμπελς. Κρίνει πλέον ἄσκοπη τήν αἱματοχυσία. Δέν βλέπει ἄλλη λύσι ἀπό τήν παράδοσι. Ὁ Νάουμαν παρ' ὅλη τήν κούρασι του προθυμοποιεῖται νά τόν συνοδεύση. Ὅμως στό Μποῦνκερ τά γεγονότα ἐπιταχύνονται.

Ὁ Γκαῖμπελς ἐξηγεῖ τίς προθέσεις του στόν βοηθό του Σβέγκερμαν καί τοῦ ζητᾶ νά τοῦ προμηθεύση ποσότητα βενζίνης ἱκανῆς νά ἀποτεφρώση τό πτῶμα του καί ἐκεῖνο τῆς συζύγου του. Τόν δραματικό ρόλο τοῦ «ἐκτελεστῆ» τόν ἔχει ἀναλάβει ἕνας ἡλικιωμένος στρατιώτης τῆς Φόλκστουρμ ὁ ὁποῖος ἔχει ἤδη λάβει θέσι στήν κορυφή τῆς σκάλας ἡ ὁποία ὁδηγεῖ στήν αὐλή τῆς καγκελλαρίας.

Ἡ Μάγδα Γκαῖμπελς κρύβει μέ ἀξιοπρέπεια τό δρᾶμα τῆς μητέρας. Μαλλιά χτενισμένα μέ φροντίδα, ἐλαφρό μακιγιάζ στό πρόσωπο. Πάνω στό μαῦρο βαμβακερό φόρεμα της τό χρυσό ἔμβλημα τοῦ Ναζιστικοῦ Κόμματος. Συνοδευομένη ἀπό τόν ἰατρό Στουμφέγγερ ἐπισκέπτεται τό δωμάτιο τῶν παιδιῶν. Εἶχε ἔλθει ἡ ὥρα τῆς μεγάλης θυσίας.

> «Ἐσυνοδεύετο ἀπό τόν ἰατρό Στουμφέγγερ, ἀλλά ἦταν αὐτή πού κρατοῦσε τήν ὑποδόρειο σύριγγα μέ τήν στριχνίνη. Ἄρχισε μέ τήν Χέιντε ἡ ὁποία δέν προέβαλλε τήν παραμικρή ἀντίστασι.[97].

Τά παιδιά ἀγνοοῦσαν αὐτό τό ὁποῖο ἐπρόκειτο νά συμβῆ. Ὅλα ἦσαν πεπεισμένα ὅτι ἡ παραμονή τους είς τό Βερολῖνο ἦταν ζήτημα ὡρῶν. Ἕνα ἀεροπλάνο θά τούς μετέφερε εἰς τήν Πομερανία. Ὅταν εἶδαν τήν μητέρα τους νά μπαίνη κατάλαβαν ὅτι ἡ στιγμή εἶχε ἔλθει. «Αὐτή ἡ ἔνεσις εἶναι κατά τῆς ναυτίας ..» τά καθησύχασε ἐκείνη. Δεύτερη ἐδέχθη τό δηλητήριο ἡ Χέντα τρίτη ἡ Χίλντα.

> «Ἔπειτα (ἡ Μάγδα) ἀπεφάσισε νά καπνίση ἕνα τσιγάρο καί συζήτησε ἀνέμελα μέ τά ἄλλα παιδιά πρίν νά συμπληρώση τό δυσάρεστο ἔργο. Μόνον ἡ Χέλγκα, ἡ μεγαλύτερη κάτι ὑποψιάστηκε καί ἀντεστάθη. Ὁ δόκτορας Στουμφέγγερ τῆς ἀκινητοποίησε τά χέρια πίσω στήν πλάτη ..»[98]

Ἀμέσως μετά τό ζεῦγος Γκαῖμπελς ἀποχαιρετᾶ τούς παρευρισκομένους καί ἀνεβαίνει ἀργά τίς σκάλες οἱ ὁποῖες ὁδηγοῦν εἰς τόν κῆπο τῆς

97 Nerin E. Gun: *Προαναφερόμενο ἔργο σελ. 246*
98 Nerin E. Gun: *Προαναφερόμενο ἔργο σελ. 246*

καγκελλαρίας. Ἀντηχοῦν δύο πυροβολισμοί.

Ἐνῶ ἐπάνω στήν αὐλή τῆς καγκελλαρίας τά δύο πτώματα καίγονται ξεκινοῦν οἱ πρῶτες ὁμάδες τῶν ἐγκλείστων. Ἀνάμεσα τους ὁ Διοικητής τους ὁ Διοικητής τοῦ τομέως Ζ' Μόνκε, ὁ Μπόρμαν, ὁ ἀρχηγός τῆς Χιτλερικῆς Νεολαίας Α. Ἄξμαν, ὁ Γκύνσε, ὁ πρέσβυς Χέβελ ὁ πιλότος τοῦ Χίτλερ Μπάουρ, ὁ σωφέρ Κέμκα, οἱ τρεῖς γραμματεῖς τοῦ Φύρερ Φράου Κρίστιαν, Φράου Γιοῦνγκε, Φροϋλάιν Κρόγκερ, ὁ ταξίαρχος τῶν S.S. Μόνκε. Κατά διαταγή τοῦ Μόνκε τά ὑπόγεια τοῦ μπούνκερ πρέπει νά πυρποληθοῦν μόλις ἀναχωρήση καί ἡ τελευταία ὁμάδα.[99]

Ἐκείνη τήν ὥρα περίπου θά φθάσουν ἐξουθενωμένοι ὁ Φρῖτσε καί ὁ Νάουμαν.

Στόν πρῶτο ὑπαινιγμό γιά τήν παράδοσι ὁ Μπόρμαν ὁ ὁποῖος εἶχε ἤδη φορέσει τήν μαύρη στολή τῶν S.S. τόν κατηγορεῖ γιά «προδοσία». Ἀπογοητευμένος ὁ Φρῖτσε ἀποφασίζει νά ἀπευθυνθῆ στόν Βάιλντιγκ. Ὁ Νάουμαν ἑνώνεται κι' αὐτός μέ μιά ἀπό τίς ὁμάδες οἱ ὁποῖες ἐπιχειροῦν τήν ἔξοδο. Μόνος του ὁ Φρῖτσε διανύει μέ χίλιους κινδύνους τήν ἀπόστασι ἡ ὁποία χωρίζει τήν καγκελλαρία ἀπό τήν Βοσστράσσε. Συναντᾶ ἕναν ἐξουθενωμένο Βάιλντιγκ τόν ὁποῖον καί ἐνημερώνει γιά τίς τελευταῖες ἐξελίξεις. Τοῦ ζητᾶ νά διαπραγματευθῆ τήν παράδοσι.

Λίγο ἀργότερα ὁ ἀσύρματος τῆς Βοσστράσσε ἀρχίζει νά καλῆ.

> «Ἐδῶ 56ο σῶμα τεθωρακισμένων. Ζητοῦμε ἄμεση κατάπαυσι τοῦ πυρός. Οἱ ἀντιπρόσωποί μας θά προσέλθουν στό Πότσνταμερμπρύκε στίς 12.30 μετά τά μεσάνυχτα. Σημεῖον ἀναγνωρίσεως λευκή σημαία μέ φόντο κόκκινο φῶς. Παρακαλοῦμε ἀπαντήσετε.

Στίς 10 τό βράδυ τό Ράδιο Ἀμβοῦργο διακόπτει τό πένθιμο ἐμβατήριο τοῦ Ζικφρίδου ἀπό τό Λυκόφως τῶν Θεῶν γιά νά ἀναγγείλη.

> «Ὁ Φύρερ μας Ἀδόλφος Χίτλερ μαχόμενος μέχρι τῆς τελευταίας πνοῆς ἐναντίον τοῦ Μπολσεβικισμοῦ, ἔπεσε γιά τήν Γερμανία σήμερα τό ἀπόγευμα στό Γενικό ἐπιτελεῖο τῆς Καγκελλαρίας τοῦ Ράιχ.
>
> Στίς 30 Ἀπριλίου ὁ Φύρερ εἶχε διορίσει σάν διάδοχό του τόν Μεγάλο Ναύαρχο Νταῖνιτς. Ὁ Μεγάλος Ναύαρχος, διάδοχος τοῦ Φύρερ θά ὁμιλήση τώρα πρός τόν Γερμανικό λαό».

Πρίν ἀπό τά μεσάνυχτα ὁ Μεγάλος Ναύαρχος ἀπευθύνει τό ἀκόλουθο διάγγελμα:

> «Γερμανική Βέρμαρχτ, συναγωνιστές. Ὁ Φύρερ ἔπεσε. Πιστός εἰς

99 *Ὁ ἀρχηγός τῆς φρουρᾶς τοῦ Χίτλερ Σέλντε ὁ στρατηγός Μπούργντορφ καί ὁ στρατηγός Κρέμπς δέν πρόκειται νά ἀκολουθήσουν τίς ὁμάδες πού ἐπιχειροῦν τήν ἔξοδο. Θά παραμείνουν εἰς τήν Καγκελλαρία καί θά αὐτοκτονήσουν.*

Daily Mail
LATE WAR NEWS
FOR KING AND EMPIRE
WEDNESDAY, MAY 2, 1945

HITLER DEAD, GERMAN RADIO TELLS WORLD

Admiral Doenitz is new Führer: 'The battle goes on'

ADOLF HITLER is dead. Grand Admiral Doenitz, Commander-in-Chief of the German Navy, has been appointed his successor. The German radio gave this news to the world at 10.25 last night in the following words: "It is reported from the Führer's headquarters that our Führer, Adolf Hitler, has fallen this afternoon in his command post in the Reich Chancellery fighting to his last breath against Bolshevism."

V-DAY The full official plans

Nazi radio kept world in suspense

Wagner build-up

NO NEWS FROM HIMMLER, BUT

Surrender begins on three fronts

REPORTS received in London late last night indicate that, while no fresh offer of capitulation has been received from Himmler, large German forces on widely separated fronts have begun to surrender piecemeal to the Allies with or without his authority.

Busmen to strike to-day

FOOD SHIPS FOR DUTCH

German army scurries out of Denmark

Στίς 12 Μαΐου ἡ Daily Mail ἀναγγέλει τόν θάνατο τοῦ Χίτλερ.
Καί ἀπό κάτω:
'Ο Ναύαρχος Νταίνιτς εἶναι ὁ νέος Φύρερ. 'Η μάχη συνεχίζεται.

τήν μεγάλη ἰδέα του νά σώση τούς λαούς τῆς Εὐρώπης ἀπό τόν Μπολσεβικισμό, εἶχε ἀφιερώσει τήν ζωήν του καί ηὗρε τόν θάνατο πολεμῶντας. Μαζύ μ' αὐτόν ἐξαφανίζται ἕνας ἀπό τούς μεγαλυτέρους ἥρωας τῆς Γερμανικῆς 'Ιστορίας. Μέ εὐλαβική ὑπερηφάνεια καί ὀδύνη χαμηλώνουμε μπροστά του τήν σημαία. 'Αναλαμβάνω τήν ὑπερτάτη διοίκησι ὅλων τῶν δυνάμεων τῆς Γερμανικῆς Βέρμαχτ μέ τήν θέλησι νά συνεχίσω τόν ἀγῶνα ἐναντίον τοῦ Μπολσεβικισμοῦ ἕως ὅτου τά στρατεύματα τά ὁποῖα πολεμοῦν εἰς τό μέτωπο καί οἱ ἑκατοντάδες χιλιάδες οἰκογενειῶν τῆς 'Ανατολικῆς περιοχῆς τῆς Γερμανίας σωθοῦν ἀπό τήν σκλαβιά καί τήν καταστροφή.

"Εναντίον τῶν "Αγγλων καί τῶν 'Αμερικανῶν ὀφείλω νά ἐξακολουθήσω μαχόμενος εἰς ἔντασι καί χρονική διάρκεια ἀνάλογου ἐκείνης πού αὐτοί θά χρησιμοποιήσουν διά νά μέ ἐμποδίσουν εἰς τήν ἐξέλιξι τοῦ πολέμου ἐναντίον τῶν Μπολσεβίκων».

'Η εἴδησις πέφτει σάν κεραυνός μέσα στό πυρακτωμένο καμίνι τοῦ Βερολίνου. "Ολοι συνειδητοποιοῦν ὅτι τό τέλος πλησιάζει. 'Ο στρατηγός Σίντοου διατάζει νά ἐκκενωθῆ πάραυτα ἀπό τούς τραυματίες τό Μποῦνκερ τοῦ Ζωολογικοῦ κήπου. 'Η ὑποψία ὅτι τά στρατιωτικά τμήματα προετοιμάζονται νά ἀνοίξουν τόν δρόμο πρός τήν Δύσι γίνεται βεβαιότητα. Τό σύνθημα «δέν θά συνθηκολογήσουμε δονεῖ τήν περιοχή τοῦ Ζωολογικοῦ κήπου. Οἱ ἄνδρες τῆς Μεραρχίας Μύνχενμπεργκ ἐξακολουθοῦν νά πολεμοῦν παρακούοντας τήν διαταγή περί καταπαύσεως τοῦ πυρός. Προέχει ἡ κάλυψι τῆς ὑποχωρήσεως τῶν τραυματισμένων καί τῶν ἀμάχων. 'Ατέλειωτες φάλαγγες κατευθύνονται ἀργά πρός τό Σπαντάου.

Αὐτό ὁ στρατηγός Βάιλντιγκ τό γνωρίζει. "Ομως θεωρεῖ χρέος του νά καταβάλη κάθε προσπάθεια γιά νά ἀποτρέψη μιά «ἄχρηστη αἱματοχυσία».

Μπροστά στόν Ρῶσο στρατηγό Τσουίκωφ παραδέχεται ὅτι κάθε ἀντίστασις εἶναι πλέον μάταια. Μέ χέρι πού τρέμει συντάσσει καί ὑπογράφει τήν ἀκόλουθη διαταγή πρός τούς ὑπερασπιστάς τοῦ Βερολίνου:

> «Στίς 30 'Απριλίου ὁ Φύρερ εἰς τόν ὁποῖον εἴχαμε ὁρκισθεῖ ἀφοσίωσι μᾶς ἐγκατέλειψε. 'Εσεῖς βεβαίως νομίζετε ἀκόμη ὅτι ὀφείλετε νά ὑπερασπίσετε τό Βερολῖνο κατά διαταγή τοῦ Φύρερ· Παρ' ὅλα αὐτά ἡ ἔλλειψις βαρέων ὅπλων πολεμοφοδίων καί ὁλόκληρη ἡ κατάστασις καθιστοῦν πλέον τόν ἀγῶνα παράλογο. Κάθε ὥρα πού θά πολεμήσετε ἐπιπλέον θά παρατείνετε τίς τρομερές ταλαιπωρίες τῶν ἀμάχων καί τῶν τραυματιῶν. Σέ συνεννόησι μέ τήν ἀνωτάτη διοίκησι τῶν Ρωσικῶν στρατευμάτων σας καλῶ νά σταματήσετε τόν ἀγῶνα.
>
> Βάιλντιγκ»

Τό μήνυμα δέν ἔχει τίς συνέπειες πού περιμένουν οἱ Ρῶσοι. Οἱ Γερμανοί συνεχίζουν νά πολεμοῦν μέ τήν ἴδια ἀποφασιστικότητα. 'Ο στρατηγός Μοῦμμερτ κάτω ἀπό τίς ἐπευφημίες τῶν στρατιωτῶν του ἀρνεῖται νά καταθέση τά ὅπλα:

«Θά ἀνοίξουμε τόν δρόμο πρός τήν Δύσι μέ τίς ξιφολόγχες», κραυγάζει.

"Ενας αὐτόπτης μάρτυς ἔτσι θά περιγράψη αὐτή τήν παράτολμη ἐνέργεια:

> «Μόλις ἡ πρώτη χλωμή πρωινή ἀκτῖνα ἐμφανίζεται εἰς τόν ὁρίζοντα τῆς φλεγομένης πόλεως, ἠχοῦν τά κανόνια. Τεθωρακισμένο πεζικό, πυροβοληταί καί S.S. ἀκολουθοῦν ἀπό πίσω τρέχοντας. Μέτρο μέτρο προχωροῦν πρός τήν Γέφυρα. 'Ο Μοῦμμερτ βαδίζει ἐπικεφαλῆς. Οἱ Ρῶσοι δέν φαίνεται νά ἔχουν καταλάβει ἀκόμη. 'Ο στρατηγός γυρνᾶ στούς στρατιῶτες του καί μέ τίς παλάμες γύρω ἀπό τό στόμα του οὐρλιάζει:
>
> — 'Εφ' ὅπλου λόγχη. 'Επίθεσις. Μάρς.
>
> Οἱ ἄνδρες ξεκινοῦν γιά τήν ἐπίθεσι. "Ενα βουερό HURRA!

ἀντηχεῖ σήμερα τό πρωί στό Χάβελ. Οἱ Ρῶσοι αἰφνιδιάζονται. Γιά λίγα δευτερόλεπτα. Ἔπειτα τά ὅπλα τους ἀπαντοῦν. Οἱ στρατιῶτες τῆς Μπούχενμπεργκ, τῆς Νόρτλαντ, τῆς 18ης μεραρχίας, δέν μποροῦν νά συγκρατηθοῦν περισσότερο. Ἀρχίζει ἡ ἐπίθεσις. Ἡ ἐπίθεσις στήν γέφυρα τοῦ Χάβελ στό Δυτικό Σπαντάου.

Στρατιῶτες κάθε βαθμοῦ καί κάθε εἴδους, Βαυαροί καί Γερμανοί τοῦ Βορρᾶ, Σάξωνες καί Πρῶσσοι τῆς Ἀνατολῆς, Βεστφαλοί, Σιλεσιανοί, Γάλλοι, Ἱσπανοί, Σκανδιναυοί, Λεττονοί, Ὀλλανδοί, γυναῖκες τοῦ Βερολίνου, παιδιά ἔφηβοι, κοπέλλες εἶναι ἐκεῖνοι πού τήν αὐγή τῆς 3ης Μαΐου ἐπιτίθενται στίς Ρωσικές γραμμές. Ἡ γέφυρα τοῦ Χάβελ ἀντηχεῖ κάτω ἀπό τά βήματα τῶν ἐπιτιθεμένων.

Χειροβομβίδες τοῦ ἐχθροῦ, ἐκρηκτικές ρουκέτες καί τερετίσματα πολυβόλων ἀνοίγουν τρομακτικά κενά. Οἱ ἄνδρες πέφτουν κατά ὁμάδες, οἱ τραυματίες παραμένουν στό ἔδαφος, πέφτουν στό νερό, ἤ πατιοῦνται μέχρι θανάτου. Ἀλλά ἐμπρός... ἐμπρός...

Χάρτμανν, Ρευνβαρτ Ραμλάου καί ἄλλοι εὑρίσκονται ἐπικεφαλῆς. Κραυγάζουν καταπρόσωπα στόν ἐχθρό τόν θυμό τους, τό μῖσος τους, τόν τρόμο τους. Κραυγάζουν, πέφτουν ἐπάνω στίς ρωσικές προφυλακές, στήν ἄκρη τῆς γεφύρας. Πολυβολοῦν, πετοῦν τίς τελευταῖες χειρομβίδες, μάχονται μέ τούς ὑποκοπάνους τῶν ὅπλων Πίσω τους ἔρχονται Ἱσπανικά καί Γαλλικά S.S

Κραυγάζουν «Ἀρρίμπα Ἐσπάνια» «Βίβ λά Φράνς». Δέν νοιάζονται πλέον γιά τίς κραυγές τῶν συναγωνιστῶν πού ἔχουν μείνει πίσω. Ὁ Λοχίας Vauloi πέφτει ἐπικεφαλῆς τῆς ὁμάδος του. Μιά ρωσική σφαίρα τόν κτυπᾶ λίγα ἑκατοστά ψηλότερα ἀπό τόν σταυρό τοῦ Ἱππότου.[100]

Ὁ Στρατηγός Μοῦμμερτ σκοτώνεται καί αὐτός· ἀλλά τό ἀκατόρθωτο ἔχει γίνει. Χιλιάδες στρατιωτῶν καί πολιτῶν ἔχουν φθάσει στίς προφυλακές τοῦ Βένκ. Τήν ἴδια ἡμέρα μέσα στά ἐρείπια τοῦ Βερολίνου ἀρκετοί ἀπό τούς γερμανούς πού ἔχουν ἀπομείνει ὑποχρεώνονται νά φορέσουν τίς στρατιωτικές στολές καί στέλνονται στήν Καγκελαρία τοῦ Ράιχ ὅπου ἔχει ἤδη καταφθάσει τό συνεργεῖο τῆς Ρωσικῆς ὑπηρεσίας προπαγάνδας γιά νά κινηματογραφήση τήν κατάληψι τῆς Καγκελλαρίας.

Στό νόημα τοῦ ὀπερατέρ οἱ λίγες δεκάδες τῶν Γερμανῶν ἐξέρχονται μέ τά χέρια ὑψωμένα πίσω ἀπό μιά λευκή σημαία. Ὁ κινηματογραφικός φακός ἀποθανατίζει τό τέλος τῆς μάχης τοῦ Βερολίνου. Ἀκόμη καί ὁ στρατηγός Βάιλντιγκ ὑποχρεώνεται νά παίξη ἕναν ρόλο σ' αὐτήν τήν φάρσα πρίν πάρη τόν δρόμο πού ὁδηγεῖ στίς ἀσιατικές στέπες Ἕναν δρόμο χωρίς γυρισμό.[101]

100 W. Haupt: La Caduta di Berlino *σελ. 202 - 203*

101 Ὁ στρατηγός Βάιλντιγκ μετεφέρθη εἰς τήν Ρωσία ὅπου ἔζησε σέ τελεία ἀπομόνωσι ἕως τό 1953 Μόνο τότε τοῦ ἐπετράπη διά πρώτη φορά νά ἀλληλογραφήση μέ τό σπίτι του ἀπό ὅπου καί θά πληροφορηθῆ ἔπειτα ἀπό 8 χρόνια τόν θάνατο τοῦ γυιοῦ του ὁ ὁποῖος συνέβη τίς τελευταῖες ἡμέρες τοῦ πολέμου Θά πεθάνη στήν Ρωσία τό 1955. Ἄξιον περιεργείας εἶναι ἕνα ἄρθρο του δημοσιευμένο στήν Σοβιετική στρατιωτική ἱστορία μέ θέμα: «Ὁ θανάσιμος ἀγῶνας τῆς Φασιστικῆς κλίκας στό Βερολῖνο»

Λίγες ἡμέρες μετά ἀπό τήν συνθηκολόγησι τῶν Γερμανικῶν στρατευμάτων, μερικοί ἀξιωματικοί τῶν S.S. συνεκεντρώθησαν σέ κάποιο ξέφωτο τῆς Βοημίας.

Τήν νύχτα ἄναψαν μιά φωτιά καί γύρω ἀπό τήν φωτιά μέ δάκρυα στά μάτια ἐτραγούδησαν τό «Ἄν ὅλοι ἐγίνοντο ἄπιστοι »

Μέ τήν πρώτη ἀκτῖνα τοῦ πρωϊνοῦ ἀνεζήτησαν τόν ἐχθρό καί σκοτώθηκαν πολεμῶντας